

מבחר עירונים

קרח
שנת תשפ"א

ר"ת	בעלזא	מוצ"ש	ער"ש	
09:03	08:41	08:28	07:09	ירושלים
09:00	08:38	08:30	07:25	בני ברק
09:04	08:42	08:32	07:18	חיפה
09:00	08:38	08:30	07:25	אשדוד
09:02	08:40	08:28	07:08	בית שמש
09:01	08:39	08:29	07:26	קרית גת
09:04	08:42	08:30	07:21	נוף הגליל

להרשמה
לקבלת החוברת
במייל, מידי שבוע.
**להצו
כאן**

כסדרפס ואירות נפגשים...

רח' אהלי יוסף 5, ירושלים 📍 שעות פתיחה: א.ה. 19-10 רצוף, יום שישי 12-10
טל. 02-5337722 | פקס. 02-5383018 ✉️ g5337722@gmail.com

מאטופוס
דפוס דיגיטלי מהיר ומקצועי

אמן ואמן

בגודל מעלת עניית "אמן" ו"אמן. יהא שמיה רבא" וקדושת בית המדרש | חודש תמוז תשפ"א | גליון קס"ו

השמירה הטובה ביותר לחודשי הקיץ

כל הדרכים בחזקת סכנה!

עומדים אנו בתקופה אחרי שאסונות גדולות פקדו את כלל ישראל, ומצד שני נמצאים בפתח הקיץ כשאלפי יהודים נמצאים על הדרכים וזקוקים לשמירה עליונה מיוחדת להינצל מכל הסכנות הנמצאים על הדרכים ובמקומות הנופש,

הבה הנזכור ההבטחה הגדולה של התנא רבי שמעון בר יוחאי בספרו הזוהר הקודש בפרשת וילך

בזמן שיש צרה בעולם, מסתכל הקב"ה באלו שעונין אמן. יהא שמיה רבא ונזהרים בהם, להצילם מכל צרה וצוקה!

יהודים יקרים! עכשיו הוא הזדמנות פז לקבל על עצמכם להיות זהירים במצוה גדולה זו בעניית "אמן" ו"אמן יהא שמיה רבא והתגברות על נסיון הדיבור בשעת התפילה ובזה נבטיח לעצמינו קיץ בריא ושמח בלי שום עגמת נפש ח"ו

בברכת ה' ישמור צאתינו ובואינו לחיים טובים ולשלום אמן!

לעילוי נשמת האב"ד הר"ד שרגא אליהו ז"ל בן יבלחט"א ר' חיים אליעזר דוד שיחי' געשטעטנער אשר בקולו הנעים זכה לעורר רבבות אלפי ישראל בגודל מעלת אמירת "אמן" ו"אמן. יהא שמיה רבא" על אלבומי "אמן ואמן" - נספה באסון הנורא במידון, ל"ג בעומר תשפ"א לפ"ק

אפשר להשיג הגליונות היו"ל מדי חודש בחודשו
718-305-6886 | Umein.Vumein@gmail.com | www.UmeinVumein.org

לעילוי נשמת הרה"ק רבי ישראל מאיר בן הרב רבי אריה זאב זצ"ל בעל החפץ חיים ולע"נ הרה"ק רבי מרדכי זי"ע, אבד"ק טאהש - ולע"נ הרה"ק רבי חיים זאמלין בן הר"ד משה זצ"ל, האדמו"ר מריבניץ

הקוראים הנכבדים מתבקשים להתפלל וללמוד לזכות הנדיב הדגול רגב בן מרים, שיזכה לשמירה והצלחה

גיליון מס' 458
שנה 8

פרשת קורח, ב' בתמוז תשפ"א

שבת טיש

מתוך סדרת ספרי "שבת טיש"

ספורים ואגדות פנינים ופרפראות מדות והליכות

פנינים

ויקח קרח (טו, א) - בכל אדם ישנם שלשה חלקים, קדש, רע וחל. הקדשה היא הנשמה המתאנה להתדבק בקב"ה, הרע הן מדותיו המשקתות של האדם, והחלק של החל מתאנה לאכילה ושתיה ושאר תאוות הגוף. תפקידו של האדם הוא להשליט את הקדשה על החל ולהכניע את הרע, ושלשתם רמוזים בשם קרח, נוטריקון קדשה, רע, חל. אולם קרח אבד מקחו והרע גבר בו, ולכן אמרו הקדמונים "ויקח קרח" - יי' קח, דהיינו יי' על חלקי קדשה וחל שאבדו בגלל חלק הרע שבו. והאותיות ק"ח מרמזות על הלוחות שבוללים פל התורה, והיה בהם ק"ח טפחים וקרח חלק עליהם. ולכן נדון בגיהנום שהיא בגימטריה ק"ח, והתבות ר"ע עם קרח בגימטריה מחלקת ונדון בחל"ק מ"ת - מחלקת. (שופריה דיעקב)

עקר טעותו של קרח הייתה בכך שהשב שהכל מתנהל בעולם באופן טבעי ובשכל אנושי, ולכן חלק על משה שנטל לעצמו גדלה וכפר בכך שתורה מן השמים. ורמז לזה בתבת טבע שהיא נוטריקון טלית בית עדה, כי אלו היו טענותיו כפי שאומרים חז"ל: טלית שפלה תכלת, בית מלא ספרים, וכן עדת ישראל כלם קדושים. (ויקח משה)

וישמע משה ויפל על פניו (טו, ד) - וישמע נוטריקון ויקח קרח - היא מחלקת קרח, שלח לך אנשים - הוא חטא המרגלים, מתאוננים, עגל הזהב, ובגלל ארבעה חטאים אלו נפל משה על פניו, מפני שאמר במה אוכל להטריח את הקב"ה למחל להם. (זרע אברהם)

זאת עשו קהוילכם מחתות (טו, ו) - רמז להם משה כי עדין לא נגעלו בפניהם דלתי התשובה, ולכן אמר להם זאת עשו, זאת בגימטריה צום, קול, מוזן, שהם שלשת דרכי התשובה הרמוזים בפסוק בזאת יבא אהרן אליהקדש גיזום הפפורים, ותבת קח"ו נוטריקון קבלה חרטה ודוי, שהם שלפי התשובה ובזאת יכפר להם עונם. (דברי נפתלי)

הנה נתתי (ח, ח) - מפרש רש"י שבא הכתוב ונתן לו כ"ד מתנות פהנה, ורמז לזה שהתבות הנה נתתי בגימטריה כ"ד מתנות. (צפונות רש"י)

ספורים בפרשה

ויקח קרח (טו, א)

ה"אמרי אמת" מגור נשא פעם דברים בגנות המחלקת, ובדבריו ספר על עשיר אחד שישני חתניו היו סמוכים על-שלהו. אחד היה רגיל במאכלי בשר והשני במאכלי חלב, ולכן היו אוכלים בנפרד את סעודותיהם. לימים ירד החותן מנכסיו, ולא היה באפשרותו לתת להם אלא לחם צר ומים לחץ. ראה החותן כי הם ממשיכים לאכל בנפרד, ואמר: "בעבר, כאשר זה אכל בשר וזה אכל חלב, היה עליכם לאכל בנפרד פדיו. אולם עתה שאין לנו אלא לחם ומים, למה נפרד?! "ואף בנו הדבר אמור", הסביר הרבי את משלו, "שהרי בדורות הראשונים היו הבדלי שיטות וחלוקי-דעות בין קהלות ישראל, ולכן נפרדו הדרכים, איש על-מחנהו ואיש על-דגלו. אולם פיום שהדור ירוד והתורה מתמעטת, מה לנו להאבק בינינו? הרי בלנו נמצאים במאבק אחד נגד מהרסי הדת, ואם-כן פרוד ומחלקת לשם מה!?"

באחד מבקוריו של רבי יוסף שלמה בהנמן מפוניבז' באנגליה, שם פעל לבסוס ישיבתו הנודעת בארץ-הקדש, השתלח בו אדם אחד ופגע בכבודו בצורה אנושה. הודיעו רבני הקהלה ובקשו לנדות את הפוגע בדיון התורה, אולם הרב דרש מהם שלא יתבעו את עלבונו ולא יקאאו את כבודו. תמיהו הרבנים ושאלו: "ומה עם כבוד-התורה?" והרב הסביר בכאב: "דעו לכם, שזכותי לקבל ברכה מיחדת מה'חפץ חיים' שברכני להיות איש מצליח בכל אשר אפנה ואעשה, אולם בדבר אחד לא אצליח, בענייני מחלקת ומריבה. ולכן איני רוצה להכניס את עצמי לכך בשום אפר..."

ויקמו לפני משה (טו, ב)

רבי עקיבא איגר הלך פעם עם רבי יעקב מליסא בעל יתובות המשפט, ועסקו בתורה. בדרךם נתקלו בנערים יושבי-קרנות שבלו את זמנם בשיחה בטלה, וכשראו את גדולי הדור לפניהם לא זעו ולא קמו לכבודם. נאנח היציבות ואמר: "עקבתא דמשיחא, שהרי אמרו חז"ל בסוטה שאז הנגד החצפה ונערים פני זקנים ולבינו". החרדה-חזיקו אחריו רבי עקיבא איגר ואמר: "אבל עדין לא הגענו לאותה חצפה שעליה התנבאו חז"ל שתהיה בעקבתא דמשיחא, כי אז נשב שנינו על הספסל וכשיעברו נערים אלו לפנינו ולא נקום לכבודם, יאנחו הכל ויאמרו 'אוי, עקבתא דמשיחא'..."

ולא יהיה בקרח וכעדתו (יז, ה)

בימיו של הנצי"ב מוולוז'ין, פשתה המספחת בקרב קהלות שונות, כאשר אנשים שונים נטלו לעצמם התר לעורר מחלקת בענייני רבנות, מתוך טענה שרב פלוני אינו ראוי לאצטלת הרבנות. היו אלו יהודים למדנים וראי שמים, אלא שהקנאה העבירה אותם על-דעתם, עד שהתמירו לטען כי המחלקת שלהם היא אף ורק 'לשם שמים'... על אלו דומיהם היה הנצי"ב מפרש פסוק זה: "בעדת קרח הרי הוי מאתים וחמשים ראשי סנהדראות, נשיאי עדה קראי מועד אנשי-שם. ואלו לא בקשו גדלה לעצמם אלא עוררו את המחלקת נגד משה רבנו ואהרן הכהן בכך ראש ולשם שמים, ולמרות זאת נענשו ומתו. והתורה מזהירה אותנו ואלא יהיה בקרח וכעדתו, לא בקרח שהתפון לעצמו, ולא בעדתו שהתפנו לשם שמים..."

היה היה

הבדלנו מתוך העדה הזאת

מגדולי הדורות היה הנשר הגדול רבי נתן הכהן אדלר מפרנקפורט, שבנה "הקסיד שבבקה" בידי גדול תלמידיו החת"ם סופר, והוא אף התבטא עליו בהפלגה ונתוספרהו מעט מאלקים". גאון עצום היה בתורה, וכל ממכניה היו פרושים לפניו פשמלה. וכיון שלא שכח מאומה ממה שלמד, לא התיר לעצמו לרשם את חדושי תורתו, שהרי לא חל עליו ההתר של פתיבת התורה שבגלגל פה מפני השבחה, והיה מסמן לעצמו קצורים ונוטריון, נקודות וציינים שונים, שקפלו בתוכם עולם ומלואו, וחלק מהם התפרשו בידי תלמידיו ויצאו לאור עולם. לצד גאונותו העצומה בתורת הנגלה, היה רבי נתן מגדולי המקבלים בדורו, ודמותו שגבה טפח וטפחים מעל בני דורו. בעיר מגוריו פרנקפורט דמיין, שגנה אחת הקהלות העתיקות ביותר באירופה, שבה ישבו יהודים ברציפות עוד מתקופת הגאונים, ובניה שמרו את מנהגיהם הוותיקים של ראשונים אשכנז מדור דור, נסח הפלגתם והליכותיהם. בדבקותו של רבי נתן אדלר בתורת הקבלה המסורה מפי האר"ל, צעד בדרך סלולה משלו ושנה ממנהגי המקום. הוא יסד לעצמו מנגן פרטי בביתו, בו התפלל בסדר התפלה של הספרדים, כדי לכוון את כוננות הקבלה של האר"ל שעולות בקנה אחד עם נסח זה, הנהיג ברכת פהנים מדי יום פנהוג בארץ ישראל, ושנה רבים ממנהגי העיר. רבי נתן אף סגל לעצמו מבטא מוזרחי בהגוי האותיות והנקודות של חכמי ספרד, ולשם כך הזמין לביתו את החכם רבי חיים מודעי מאיזמיר בעל תשובות "חיים לעולם", עמו היה משוחח רבות בהברה הספרדית עד שהסתגל לבטא את האותיות הגרוניות בהלכה. יסוד המנגן הפרטי והשניים המפליגים שבו, בעיר בעלת מסורת פה ותיקה, עוררה מהומה גדולה. רבני העיר לא ראו בעינייהם את השנויים במנהגי המקום, אולם פיון שהפירו ברבי נתן פאיש מורם מעם, נזהרו בכבודו ויראו מפני גחלתו. אולם פאשר התרבו התלמידים שהלכו בעקבותיו ונהגו במנהגיו, הודיעו הרבנים על אסור קיום מניינים פרטיים מחוץ לבית הפנסת הגדול, והוטל חרם על המשנים ממנהגי הקהלה. תחלה היה העניין מוטל לפתיחה של רבני הקהלה, אשר הכריזו על החרם מתוך דאגה לשמירת מסורת הקהלה, אולם בדרך של בני קרח שלא מוחו ומצויים בכל דור, הציתו הלכו את אש המחלוקת, וזו עלתה וגאתה עד לב השמים.

באותה תקופה, החלו לנשב רוחות זרות בקהלות היהודיות באירופה, וההשפלה החלה לתת בהן את אותותיה המרים. גם בפרנקפורט התגלו עשבים שוטים, וצעירים מרדנים שפרקו מעליהם את על התורה והמצוות ושפאו לחיי דרור מפקרים, התאגדו בחבורה אחת ובלו את ימיהם בהבל ותהו. מקום מפגשם הקבוע היה באולם הארועים של פרנקפורט, שם היו בני הקהלה עוברים חתונות וארועים משמחים, ובשעות הפנאי היו בני החבורה מתרועעים ומבלים במקום, והו השירה הפרועה של הפוזים נשמע היטב בדממה שמסביב. מטבע הדברים פהשו גם המשפילים הצעירים בקהלה, והתעברו על ריב לא להם, פשהם מטילים דפי בדמותו של רבי נתן אדלר, ומגדילים את להבות המחלוקת. את פעולותיהם עשו הצעירים מתוך צדקנות והתחסדות, במעטה שקרי של שמירת צביון הקהלה, אולם למעשה ראו בכך הזדמנות פז לערער את יסודות הנהגת הקהלה וקריאת תגר נגד ראשיה ופרנסיה. אחת הפעולות של משפילי העיר, היה פרוסום בעלונים שם של קנטרס עקצני וחרפי בשם 'מעשה תעתיים', אותו כתב המשפיל ליב וצלר, ובו נכתבו דברי בלע בגנותו של רבי נתן אדלר ובני חבורתו, פשהכותבים לא בוחלים בנסוחים חריפים ופוגעניים כדי להשחיר את שמו, דבר שהחריד אפלו את גדולי מתנגדיו של רבי נתן, שראו בכך חציית קו אדום.

היה זה גליל יום חמישי, פאשר רבי נתן אדלר האזין בדרכו בעינים עצומות לדרבי התורה שקלחו מפי תלמידו המבוק, רבי משה סופר. לפתע הגיע התלמיד למבוי סתום פסגיה ונלאה למצא פתרון לפרכה הסבוכה. פמנהגו החל רבי נתן לומר את תפלת 'אהבה רבה', בבקשו מה שפאיר עיניו בתורה, אולם פשונה מתמיד לא נענתה תפלתו. "חוששני פי משהו שאינו פשוטה מתרחש פסמוך לבית", לחש רבי נתן פאזני תלמידו הפרויות, ורבי משה הבין מיד את המוטל לפניו. באותה עת התקיימה חתנתו של ליבל דראך, שהיה אמנם בנו של אחד מנכבדי העיר אך הקדיח זה מפכר את תבשילו, ונמנה בין ראשי חבורת המשפילים הפוזים, וקולות ההוללות הפרועים בקעו מהאולם הסמוך. עוד קדם לכן ירדו לשם שנים מתלמידי רבי נתן, משה הלישו וליב עמריה, והתחננו בפני ההוללים להנמיך מעט את קולות מחולותיהם לבל פריעו את למודם של בני הישיבה הסמוכה, אולם הפוזים לעגו להם בכל פה והבריוחם פאגרופיהם הקמוצים. וכשירד התלמיד רבי משה בצויו רבו אל חבורת קל"הדעת, תפסוהו הבריונים השתוים והקליאו בו מכות נאמנות. רבי נתן נחרד לראות את סמני המפוח על גופו של תלמידו הנאמן, ויחר אפו. על אחר התאספו עשרה תלמידים מבחרים בבית המדרש, ובחצות הלילה תקעו בשופרות והחרימו את החתן הפוחז ליבל דראך. עוד פאותו לילה פגעה בו קללת חכם, וכאשר יצא החתן פאשמרת הבקר פשהו שותי כלוט. נחבט ראשו מוטס ברזל והוא התגלגל במדרון במהירות. הפחד הפיג את יינם של חבורת השתוים, ובחרדה נשאו את גופתו המתה של החתן, פשהשמחה הפכה לתוגה. העיר היתה פמרוקחה, וכלם ראו בעיניהם פמה צריך אדם להזהר בגחלתם של חכמים, אשר נשיכתם נשיכת שועל, ועקיצתם עקיצת עקרב, ולחישתם לחישת שרף, וכל דבריהם פגחלייאש.

מאורות

רבי יוסף יצחק שלוש

ליום ההולולא ל' בסיון, א' דראש חדש תמוז תש"כ
מחשבו רבני עדת המערבים בירושלים, מראשי ישיבת "פרת יוסף", דין ומרביץ תורה ברבים. איש האשכולות, אוהב שלום ורודף שלום, רב פעלים לתורה ועבודת ה', ועשה חסד עם החיים ועם המתים. כל ימיו היו מקשה אחת של למוד תורה בדרך רבני הספרדים בסגרה ושרה, הרצפת תורה לרבים ועשיית חסד עסי-הבריות. כלם חלקו לו כבוד רב וכנהו 'חכם', אך הוא לא התהדר בלבושו והתנהג בפשטות וענוה. ככל מאוזז אהב את ירושלים, אליה עלה בגלותו לאחר שהתיתם מאביו הדין הנודע רבי דוד שלוש, ולא רצה לוותר עליה אף רגע אחד. מספר, כי אביו לא זכה לזרע של קמא, ובנו זה נולד לו בגיל זקנה, אך בהיותו כבן שנתיים חלה ונשקפה סכנה לחייו. עמד האב בן התשעים בתפלה ומסר את חייו לבנו, נפש תחת נפש, ואמנם הבן החלים והאב נפטר לאחר שבועים ימים. בימי המאורעות המספנים, היה יורד לעיר העתיקה מדי לילה כדי לערו תקון חצות בבית הכנסת של רבי אלעזר גרשטוב בעל 'פקדת אלעזר', אשר לזכרו ונשמחו היה קשור מאד. שנים רבות התמסר למען כבוד הנפטרים, ועסק במסירות במילות חסד שלי-אמת. במאורעות תש"ח המשיך במסירות לקבר נפטרים בהר הזיתים למרות הסכנה, ובלוויה האחרונה שהיתה נצל בנס. בימי חליו הארוך, פאשר היה מוטל על ערש-דיו, ואשה אלמנה אחת באה אליו בבקשה שיסיע בעדה להוציא רשיון פטירה על בעלה, קם ממשו והתאמץ בעצמו לסדר לה את-מקשה.

יוסיף דעת

עדת קורח נבלעו באומה בעודם בחיים, ותכס עליהם הרעץ ויבדו מתוך הקהל. בדומה לכך התעורר פולמוס גדול בענין כבורת סמור המתים מן לטריהם, מתוך חשש שמה פטירתם אינה ודאית והם עתידים להיחנן בקברם. הוויכוח החל לאחר פירוסם צו של הדיכס ממקלנבורג שבצפון גרמניה, ולפיו אין לקבור את המתים עד לאחר שלושה ימים. ראשוני המשכילים, ובראשם משה מנדלסון מדטוי, קפצו על המציאה ופתחו מלחמה ערעה נגד המנהג היהודי הקדום של איסור הלנת המת, ודרשו להאמין את היהדות לרפואה המתקדמת שכן "פעמים יתעלה האדם עד שישקוט הדופק ותשובת הנשימה מכל וכל, ויחשבו הרואים שהוא מת, ואינו כן". היעב"ץ כתב אגרת תשובה למנדלסון על טענותיו, אולם במדינות רבות נאסר הדבר בחוק פלילי, ומחוסר ברירה נאלצו להסכים לכך לפי שעה. כעבור תקופה יצא גם חת"ם סופר נגד שינוי המנהג, והוכיח כי כל ראייתיהם של המשכילים אין בהם ממש, "וכל רוחות שבעולם אם ימלאו פניהם רוח, לא יזינו ממקום תורתנו הקדושה". אחת מראיותיהם היתה ממשכת שמחות: "יוצאים לבית חבורות ומוקדים על המתים עד שלושה ימים, ואין חוששים משום דרכי האמורי. מעשה פסקו אחד חזיה עשרה וחמש שנים, אחד והוליד חמישה בנים". אולם כבר השיבו על-יכך שכאשר נוהגים במתן ובחשגחה ראויה אין לחשוש לכך, ואף להביא ראיה ממששה שלא שכיח. ומעניין מה שמעיד רבי שמואל עדיאל בתולדות שבספר "גד המלח" לרבי דוד חיים יצחק הכהן טננ' מתוניס, אולם המחבר הקשתה בלדתה ומתה, ולאחר שקברו רבע שם יהודי שמעל קול תינוק בוכה והצילוה מהקבר, ולכן כינוהו 'מגדורה' דהיינו שבגד הזמן באמו והורידוהו בשגנה שאולה. ועל-פי זה מבאר רבי אהרן שמוען שפירא מפרגא את המוסק בפרשה: "אם קמות פלי-האדם ימותו אלה ופקדת פלי-האדם יפחד עליהם", שאת בני קורח אין צריך לפקוד לאחר מותם, שהרי נבלעו בחיים...

ולא־יהיה בקרה וכפדתו

פניני אור החיים

מדברי האור החיים הקדוש על הפרשה

ויקח קרח (טו. טז) - ויקח קרח אור תורה אסדר ב' ג' ויגורים מסתרי תורה. הא / פי ענפי הקדשה אשר הכין וסדר המאציל ברוח הוא הם שבילי ומשפטי התורה אשר חקק ה' ביד משה עבדו, וכל המחליף סדר מסדרו הנה הוא עוזר העניף ההוא בסוד בחינת נשמתו ועושה העניף ההוא ענה רע כי ישתלק ממנו פח המקדש. וזה לך האות סוד הקרוב אשר יתגלה ויחשב טמא במחשבת חוץ לקומו וחיוץ למקומו ובעונתו, וידר מכבוד קדשיתו להיות טמא ומחויב אוכליו ברת: ב' / פי העניף עצמו שבו פעל און הוא קודם לשלל בו יד בסוד תפירת רעתו, נמצאת אומר פי ענף הקדשה יתפר לקדש ויהיה הודו לו למשחית רחמנא לאלו: ג' / דע פי בחינת הנשמות אשר נטע ה' בעמו הם אותיות התורה פדוע ליושי חן: ד' / דע פי כשבירא ה' את האדם ברא נטע אהד שבו כלולים כל ענפי הקדשה, וכשתחטא ונפגם, נפגמו כל הנשמות שהיו תלויים בו וכל שצאנו ממנו פגומים היו, עד שיעתה נפש אברהם איבדו ונתלבנה באמצעות עשרה מצינות ותפריה הפסלת בישמעאל ויצתה נשמת יצחק ונתלבנה מעקרה, ונתברר הפסלת בתגבורת האש הוא עשו ויצתה נשמת יעקב כלא שום דפי... שלא היה בו פסלת באדם קדם שחטא. ומצינו אומרים שהאלוה הוא יעקב, ויצאו ממנו "ב ענפים, ואחר מהם הוא לוי, ענה פי העניף ג' ענפים גרשון קהת וקורני, וקהת העניף ד' ענפים עמרם יצחק חביון ועזאל, וענפי יצחק הוא קרית, והנה ברא קרית להחליף ענפי הקדשה ונהפך הקדשה מקוקחו עצמו שנקרא קרית שבפשוט נשמתו שהיו בלוי לשבדו, והתחיל מנסה למעלה. בראשונה העניף עצמו שהוא קרית בתחלה היה נקרא קרית - טהור, ברייני - שהיה מאיר לעולם כצדקו, ברייקות - שהיה מקנה שני כל רואה גדלות ומקבלתו, ברייני - שנתלה מיום לדרתו לתקפה בכתב מעלות, ונכשו העניף עצמו שנקרא קרית נפגם ויעקב בו קרית, ולא ענף לבד אלא גם שרש העניף שקרא ממנו שהוא יצחק והפך לקדש כפשוט נשמתו והתחיל כל העולם כלא בצדקו, ולא טרש אהד לבד אלא גם שרש שלמעלה ממנו שהוא ברייקות והפך לקדש להקוות שני מולדיו, ולא זו בלבד אלא גם שרש העניף הראשון שיצא מיצקב שרש של נפש קרית אשר שם, נקרה נפגמו ויעקבה בו נקמה ללוחות לגיזנם:

דברי הימים

בא' בתמוז רכ"ג, נפטר אחד מגדולי ספרד בדור שלפני הגירוש בשנת רנ"ב, הוא רבי יצחק קנפנטון מושקטיליה בעל "דרכי התלמוד", שנפטר אז בזקנה מופלגת בהיותו בן מאה ושלוש. רוב גדולי ספרד קיבלו תורה מפי, ובהם גם רבי יעקב בירב, רבו של ה"בית יוסף" שזכיר מנהג משמו. לצד גאונו בתורה נחשב גם לאחד ממוסרי תורת הקבלה בסתר, ורבי אברהם זפוט כותב בספר יוחסיו, שזכה לראותו בילדותו כבן שש-שבע, ו"מי שרואה פניו כמקבל פני שכינה". ספרו "דרכי התלמוד" מיוחד משאר ספרי הכללים בתלמוד, ובעוד הם עסקו בכללי הנוסח ואוצר המילים, הוא מציג בפני הולמד שיטה מסודרת כיצד לומדים גמרא. עיקרי השיטה מבוססים על שלושה עקרונות: עיון עמוק בסוגיה, לרבות חקר כללי הסגנון והלשון ודיוק עמוק בשלון בלי להסתפק בפירוש חזק בנוסח; שימוש בדיעות מקיפות, ופיתוח יכולת פירוש עצמאי. בכך היה הראשון שנתן כללים ברורים בצורת הלימוד, לרבות סדר העיון בדברי הראשונים. את הצלחת שיטת הלימוד מתנה החובר עם מילוי ארבעת התנאים הללו: התמדה, השתדלות וחריצות, קריאה בשמחה ובקול רם, ובקשת רחמים לסייע מן-השמים שלא יאמר 'מחוי ועוצם ידי'. לאחר מכן יש להעמיק בחינת דברי החולקים בגמרא, ולהבין בהיגיון כל צד מדוע הוא סובר כך ומדוע חברו חולק עליו, ולאחר מכן צולל האדם אל הלימוד עצמו. ואף הוא מורכב מחמישה חלקים, להם מצא רמז נפלא באיוב: "אז ראה וינספרה היקנה וגם חקרה, ויאמר לאדם". "אז ראה" - ראה ראשונה של הסוגיה, וינספרה - חזרה שנייה לעומק, "היקנה" - חזרה והבנת שכלית, "וגם חקרה" - חקירה לעומק ומציאת הטעמים, ויאמר לאדם - הרצאת הדברים בפני אחרים.

היה בנוכחותי עשיר מפלג היה, וביטו באיזמיר שבתרפיה היה מפארו ורחב ידיו, אולם הוא סבל ממחלה קשה מאד, שנקשבת כמעט חשוכת-מרפא. שמה של המחלה הוא 'קמפנות', שכן פילי ורעיון היה, ומעודו לא תחב ידו לכיסו כדי לתת פרוטה לעני. מדי פעם, היה הקהלה היהודית זוכה לארח את שליחם של חכמי ירושלים, שהגיע כדי לבקש את עזרתם והמיכתם ביהודי עיר הקדש, ויהודי איזמיר פתחו את-לבם וכיסם למען השד"ר, אהד המרבה ואהד הממעיט, ובלבד שיכנו לבו לשמים. בלם נתנו חוץ מאהד, חוץ מדוד בנבנישתי, שדלתות ארמנו היו נעולות על מסגר ובריח לעניים ולנבאי צדקה. והנה הגיע לאיזמיר שד"ר נכבד הישר מירושלים, כדי לערף בה מגבית חרום לאחר שנת בצורת קשה שעשתה שמות בעיר. בדברים היוצאים מן-הלב, תאר השד"ר הירושלמי באזני הנאספים בבית-הכנסת הגדול שבאיזמיר, את מצוקתם של תושבי ציון אשר נאנקים ברעב ובמחסור, ובקמים שלאחר מכן יצא בלויית אהד מפרנסי הקהלה, למסע בין פתי יהודי העיר כדי לאסוף מהם את נדבות לבם. והנה חולפים השנים על-פני ביתו המפאר של דוד בנבנישתי, והשד"ר חדהעין זהה מיד את המוזוזה הקבועה בפתח הבית. "מדוע הנה מדלג על הבית הלזה?" שאל בפליאה, אולם הפרנס מזה לצנון את התלהבותו: "חבל על טרחתך ועמלה, שכן בבית זה מתגורר יהודי קמץ שמעולם לא נתן פרוטה לצדקה. הוא גם הזירה אותנו, פרנסי הקהלה, לבל נהיו להטרידו במגביות לצרכי הקהלה, ואני מתירא לפנות אליו עתה, מחשש זעמו המתלקח". אולם השד"ר היה פגאה קרוץ מחמך מיחד, והוא לא ותר על-נקלה. במהירות דלג במדרגות השיש הרחבות שלפני הבית, פשהפרנס דולק אחריו בקשי, ומתוך תקיפות של חכם מעיר הקדש, התדפק על הדלת. "מה רצונך?" רשפו עיניו של הנגיד, בשראה את האורח הבלתי-קרוא בפתח. ובשראה את הפרנס מתקרב אף הוא, הבין את מבקשם, וזעק בחריראף: "הלא הזרחתי אותך זה מכבר לבל תביא אלי כל מיני ארצי-פרחי מקבצי נדבות, שכן איני מתפונן לתת להם אפלו אגורה שחוקה אחת". הפרנס כבר בקש להמלט מהמקום טרם יגבר פעסו של הנגיד, אולם השד"ר נותר בשלוחתו. "שמה תוכל לשבר את-אזני, מדוע באמת יך קפוצה מנתינת צדקה לזולתך?" שאל בקול רגוע, והעשיר שהתערש מדמותו האצילה, השיב בקול מאפק: "כי אני טורח רבות על כספי והזעתי קשות עד שהגעתי עד-היום. ומדוע אפוא ארצה להעניק מדמי לאנשים בלתי מקרים. כאשר איני יודע אם עניים אמיתיים הם או שקרא מתחזים המבקשים להולכיני שולל ולהנות מכספי ללא טרחא ועמל? אני מעדיף להותיר את כספי לעצמי, מאשר להכשל בבני-אדם שאינם הגונים". ובעוד העשיר סב על-עמדו כדי לשוב הביתה, ראה מזוית עיניו את השד"ר הירושלמי, מניח את-ידו על המוזוזה שבפתח הבית, ולוחש: "יהי רצון שבעל-הבית הזה, יהיה האישי השלישי". בסיומו, ירד השד"ר במהירות את מדרגות הבית, והמשיך במסעו בין פתי יהודי העיר.

לחישתו המסתורית של השד"ר לא נחנה לדוד העשיר מנוח. הוא לא הפסיק להרהר כליהעת בדברים הסתומים, והדבר הפיל עליו מורא. בליילה נדהה שנתו מעיניו, והוא התהפך על משכבו כשכלו תמהון המהול בסקרנות לפשר דברי האישי, שעשה רשם של איש מורם מעם. פני הבית התפלאו לראותו משפים קום שלא כמנהגו עוד בטרם הנצה החמקה, וכפי השערותו מצא את החכם הירושלמי מתכונן בבית-הכנסת לקראת תפלת שחרית פותיקוין. "אני חיב לדעת את פשר הלחישה המסתורית שלך בפתח ביתי", לאט באזנו, אולם השד"ר הביט בו בעיניו הפקוחות, ורמז על-פיו כדי להבהיר כי עומד הוא עתה לפני התפלה ואין הוא משוחח בדברי חלון עד לסיקומה. הדחייה רק הנבירה את סקרנותו של העשיר, כמו גם את חששותיו מקללתו של הלה, והוא המתין בקצרה-רוח עד שהחכם סיס את תפלתו הארפה. "אם תרצה לשמע את פשר לחישתי", אמר לו השד"ר הממלח, "עליך להשליש בידי סכום של מאתים אדמים זהב, למען עניי ארץ-ישראל". גבה הסכום גרם לראשו של דוד להסתחרר, אולם פחדו היה כה גדול, עד שבמהירות שב מביתו עם צרור הכסף המבקש. "ובכך", פתח השד"ר את-פיו לאחר שמנה באטיות מרזוזה את המטבעות, "דע לך, שפעם היה עשיר מפלג, שפגדל עשורו כך גדל קמפנותו, על כספו שמר כעל בכת-עיניו, ומרב קמפנותו אף לא נשא אשה ולא הוליד ילדים, כדי שלא יצטרך לבזבז עליהם את-כספו. לימים הלך האישי בדרך כל-הארץ, ולפני מותו השיב את הקברנים שיניחו בקברו את כל זהבו הרב. הללו נאלצו לקים את צוואתו, וכאשר עמד המנוח לפני בית-דין של מעלה, טען בתקף פי חשש לתת מכספו לעניים שמה אינם מהגנים הם, ולכן הביא עמו את כל כספו אל העולם העליון. היה הלה אפוא האישי השני שנקבר יחד עם רבושו, שכן הראשון היה קרש שנבלע באוקמה יחד עם כל כספו הרב. וכאשר ראינו כי גם אהה אינה נתן פרוטה לצדקה, הפסקתי פי מבקש אתה להיות האישי השלישי שעתיד להקבר יחד עם כספו, ויהיוט המשלשל לא במהרה ינתק, יחד עם קרח ואותו עשיר קמץ". השד"ר השתתק לרגע, ולאחר מכן אמר: "אולם עכשו, אחרי שתרמת סכום כה גדול לעניי ירושלים, התבטלה השתפות המשלשת ושוב יותרו קרש ואותו עשיר לבדם, ואתה לא תארח לחבורתם... בסיומו הביט בפניו של דוד העשיר, וחשש כל התנגב לבלו שמא הלה ידרש ממנו בחזרה את-כספו, אולם לפליאתו ראה פי דבריו מצאו מסלות לבלו של הקמץ. עקשנותו נשברה, והסדק הקל שנפתח בלבו התרחב לאטו, עד שאף דלתות ביתו נפתחו ולימים היה מגדולי הנדבנים באיזמיר.

מטעים

ורדתו ואבירם בני אליאב (א, טו)

בטעמי קדמא ואולא דרנא תביר, כי יצאו להתעבר עליהם לאילתם ולא עשו זאת אלא מאהבת המחלוקת, בשונה מקרה שהתקנא בנשיאותו של אלצפן ברעזאל. וזוהו מרמזים הטעמים קדמא ואולא שהקדימו והלכו נצבים לקראת משה רבנו, והטעם גרם להם לדרנא תביר, שנשברו ממדרגתם ונפלו מאגרא רמא לבירא עמיקתא, וכן קרמו כאן מה שכתבו הקדמונים שדעתו ואבירם לא עברו עם ישראל בקריעת ים-סוף, אלא הם נבקעו בשבילים לאחר מכן, וזוהו קדמא ואולא שהם הקדים והלך במיוחד בעבורם, אך לא למדו לקח מן. (ברכת חזק)

וירדו הם וכל אשר להם (טו, לג)

תבת וירדו בטעמי קדמא ואולא, כי סבת ירדתם באדמה בחייהם היתה ככה שהקדימו ואולו נגד משה, וקדמו נגדו פנים-אל-פנים בצורת טעמי קדמא ואולא שהם פונים זה-נגד-זה. (דברי יחיאל)

לאות לבני-מרי ותכל תלונתם (ד, כה)

תבת ותכל מתפרשת לשתי פנים, או לשון צווי שאתה משה תכלה את תלונת בני ישראל, או ותכל לשון נקבה שעל-ידי המשמרת תכלנה תלונתם של ישראל. אולם מפה שתבת מרי מטעמת באתנהתא, נראה שהענין מסתים שם, ותבת ותכל היא לשון צווי למשה שיכלה הטענות. (נימוקי חומש)

מדגש

השם קרח נכתב בתורה בלי ואי, כי טעמו מלעיל, אך מתעורר הספק ביצי נכתב השם בכתב חסר נקוד, וכך גם לגבי שמות רבים הנקודים בתנ"ך בכתב חסר. בדרך כלל נכתבים כיום רב השמות בכתב חסר גם כאשר אינם מנקודים, כגון משה, שלמה, אהרן, יעקב, כפי שנכתבו במסורת, ואפילו יהושע שמזכר פעמים בתנ"ך מלא ואי - יהושע, וכן דוד שמזכר כך בתנ"ך 446 פעמים, ואלו דבריו התימים נכתב דויד - נכתבים בדרך כלל בכתב חסר. כך גם בשמות ערים כמו ירושלים, או כנויים כמו בתן. אולם לגבי שמות ומקומות חדשים, יש הכותבים בכתב חסר כמנהג, ויש המוסיפים אמות הקריאה. דגמה לכך הוא השם דב, שהתוספים נחלקו בצורת כתיבתו בגוון, ובשם הגר"א מוילנא מובא שיש לכתב בכתב חסר בכתב לרב, וראיה שברבים נכתב דבים בבי"ת דגושה להסדון והאי.

ממלה

רבי דוד בדרמנו מלכות, ישב פעם בפרשת קרח עם חסידיו ואמר: "בשעת מחלוקת קרה, אמר משה רבנו לה' לא חמור אחי מזה נשאתי, ואלו אצל פינחס נאמר להלן יזקח רמח בידו. ושתי התבות עולות בקנה אחד בשני האותיות, חמור ורמח. חמ"ר נוטריקון חסידים מאב"ן רעבעס' (חסידים ממנים רבנים), ואלו רמ"ח נוטריקון רעבעס מאב"ן חסידים' (הרבנים מקרבים חסידים). פינחס נטל רמח בידו, דהינו שקרב את חסידים שבאו מעצמם אליו. אולם משה אמר לא חמור אחד מהם נשאתי, חסידים כאלו שממנים את הרבי, אותם איני צריך

רבי שמואל מקארוב סבל מרדיפות קשות של אנשי בליעל שימדו לחייו והציקו לו בכל דרך, כיון שהיה מוכיחם בשבט-לשונו, והם רצו ללכת אחר תאוות-לבם. הללו לא נתנו לו מנוח עד שהצליחו לגרשו מהעיר סוקולוב בה שמש ברבנות, ולאחר מכן גרש גם מקהלת קארוב. אחד מראשי המתנגדים בסוקולוב, היה איש עשיר ובעל נכסים, ורבי שמואל היה בא אליו באישון לילה, עומד תחת חלונו וצועק לעברו: "דע לך שיש אלקים בשמים". אף הילדים למדו מאבותיהם בעלי המחלוקת, ואף הם היו מבזים את הרבי ורודפים אותו עד-חרמה. היה שם ילד אחד, מחצף ועז-פנים, שפעם הכה את הרבי בשוט שהיה בידו, והפיל את פוכו ונפחו שעל ראשו. רבי שמואל בלע את גלבונו בשתיקה, התכופף והרים את פוכו וכפתו והמשיך בדרך כשהוא מבליג על יסוריו ובזיונו. הילד גדל והקים משפחה, אולם בכל אשר שלח ידו כדי להתפרנס, נכשל והפסיד. הוא ירד מטה-מטה, עד שנאלץ להתדפק עליהפתחים ולקבץ נדבות. אולם גם זה לא ראה ברכה, ולמרות שרתם את אשתו וילדיו למלאכת קבוץ הנדבות, היו המיד רעבים ללחם. יום אחד נקלע האיש אל העיר פריסק, וכיון ששמע כי בני העיר מקלסים את רבם ומפליגים בשבחיו, החליט להכנס אליו ולתנות בפניו את מרמזלו. "מהיכן מוצאך?" שאלו הרב לאחר שספר לו על ביש-מזלו, וכאשר ספר לו כי נולד בסוקולוב, שאל הרב מיד: "האם היית בין בעלי המחלוקת נגד רבי שמואל מקארוב?" והאיש הודה מיד במעשיו הנפשעים בילדותו. "אם כן", נעמד הרב לפתע והחל לצווח בקול מר, "מהו יצא מביתי יחד עם כל בני משפחתך, ואל תדרכו יותר על מפתן מעוני". יצא האיש בפחיתות, אולם כיון שהבין כי מכאן תצמח לו הושיעה, ישב תחת חלונו של הרב שעות ארוכות יחד עם ילדיו וכבו בדמעות שלישי, בשהם מתחננים לנפשם לקבל דרך תשובה. למחרת נכמרו רחמיו של הרב, והוא בקש לקרא להם סמוך לפתח ביתו מבחוץ, שכן לא הייתה להם לביתו. "תקוני תשובה איני מפיר ואיני בקי בהם. אולם עליך להתענות בכל שבוע בימי שני וחמישי, ובכל מקום בואך תעלה על הבימה בגלים יחפות, ותתודה על מעלליך הנפשעים נגד הצדיק המנוח. וכאשר תבוא לונגרו, שם מקום מגוריה של רבי שמואל מקארוב, תתענה ותעלה על קברו עם עשרה אנשים, כדי לבקש ממנו מחילה וסליחה. ואם תעשה כן, אולי ישמע האלקים את תפלתך ויאמר די לצרותיך". האיש עשה כן והצלל התהפך עליו לטובה, ויהי הדבר למוסר השכל בגנות המחלוקת הארוכה.

לאחר עליית הרב מטשבין לירושלים, נכנס אליו אחד מאנשי העיר ואמר לו כי בירושלים יש לנקט במשנה זהירות, שכן מרבית גוונים היא ויש בה קהלות וחוגים שונים הנמצאים לעתים בחלוקי דעות ומחלוקות, ויש להזהר בכל צעד שמא יתפרש הדבר בנקיטת צד מסוים. וכבר אמרו המושלים שלא להנס מברכים בלי שפת "הפורש סבת שלום עלינו, ועל-כפולעמו, ועל ירושלים", ולמדה כי ירושלים צריכה ברכה מיחדת כדי שישירה בה השלום... חנה הרב ואמר: "לכל מחלוקת צריך שיהיו שני צדדים, וכיון שבי לא ימצאו אף פעם צד אחר, אקנה שאצליח בעזרת השם ויתפרד להצלל מזה". ואמנם חפץ ה' בידיו הצליח, והיה אהוד על כל עדות ישראל.

בעירה גרביליץ, התגורר מזהל זקן בשם ר' אלחנן. במשך שנים ארוכות שמש בתפקידו והכניס את בני העיר הנוקדים בבריתו של אברהם אבינו, ואף שפבר הגיע לשיבה והפליג בשנים למעלה משמונים, המשיך במלאכתו. התפנסו בני העירה בפתר, ושלחו את אחד האברכים הצעירים המכשרים בקהלה שיכלוד את אמנות המילה, והלה שב לאחר חודשים ספורים כשהוא בקי ורגיל במלאכה. בינתיים לא היה אף אחד לכבד את המוהל הצעיר, כדי שלא לפגע בכבודו של ר' אלחנן הוותיק, אולם כאשר נולד בן לאותו אברך עצמו, מלו בעצמו וקיים "מצוה בו יותר מבשלוהו". הדבר היה לפלא בעיני ר' אלחנן המוהל, שכן אף אחד לא ספר לו על היושר החדש שקם לו בחייו, אולם כאשר תושבים נוספים בעירה לא כבדוהו למול את-בנם, הבין מה שארע. המוהל הזקן קבל את הדבר ברננו רב, ומחלוקת גדולה פרצה בקהלה, שכן לשני הצדדים היו תומכים נלהבים, ועליהם נסתפחו מתחררי ריב ומדון של בני קרח שלא מתו ונמצאים בכל דור ודור. בסופו של דבר הזמן רב יהושע מקוטנא לדון בין הצדדים, ולאחר ששמע את הדברים ושקל בדעתו רבות, הודיע כי למחרת בבקר יודיע ברבים על פסק-הדין. באותו בוקר נדחקו פלם אל בית המדרש שהיה צר מלהכיל את-פלם, והנה נעמד רבי יהושע והכריז בקול: "להני ידוע לכם, כי המוהל דמתא הוא ר' אלחנן, שהוא ותיק ומנסה מזה שנים ארוכות, ואלו האברך הצעיר שזה מקרוב התמנה, אינו אלא העוזר שלו. שניהם יחד ימולו מעתה את בני הקהלה הנוקדים, הצעיר יעשה את המלאכה, ור' אלחנן יניח את האבקה המיוחדת לעצירת דם המילה פנהוג". עצתו המחכמת של הרב מקוטנא, ששמר על כבוד שני הצדדים, מצאה חן בעיני הקהל, אולם המוהל הוותיק לא ותר וקרא: "וכי איזה משקל יש בין חלקת התפקידים? הרי הצעיר יעשה הכל ואני אקבל רק תפקיד קטן וטפל!! והרב השיב לו מיד בקול נלהב: "וכי דבר קטן הוא בעיניך? והלא לא זכה ממרא שהשכינה תתגלה לאברהם אבינו בחלקו, אלא בזכות שנתן לאברהם עצה על המילה. דהינו, שיעץ לו להניח וקבעץ על המילה פסגלה. ומעתה תזכה אף אתה לעשות דבר גדול כזה שבה זוכים להתגלות השכינה". התקבלו הדברים על לב המוהל ותשקט הקהלה.

טרם פטירתו, הראה החת"ם סופר לבנו רבי שמעון, לימים רבה של קרקא את מה שכתב על המחלוקות בישראל: "עם-הארץ חסיד מימין מחלל, ואפיקורם משמואל זורק ומוכלל, ותלמידי-הכם בתוך ידם ויתחולל".... (אגרת סופרים)

ליקוטים וסיפורים נפלאים - קורח

"ויקה קורח" (טז, א)

בית מלא ספרים מהו שיהא פטור מן המזוזה (במדבר רבה) אמר כ"ק הרבי מלובביץ', גם מי שהוא 'בית מלא ספרים', מלא וגדוש בתורה, זקוק לשמירה שמספקת המזוזה - פרשיות 'שמע' ו'והיה אם שמוע', שבהן מדובר על אהבת ה' ויראתו. רק מי שיראתו קודמת לחוכמתו, חכמתו מתקיימת (אבות ג); ו"כל האומר אין לי אלא תורה, אפילו תורה אין לו" (יבמות קט).

"ויקה קרח בן יצהר בן קהת בן לוי" (טז, א)

ולא הזכיר בן יעקב שבקש רחמים על עצמו שלא יזכר שמו על מחלוקתם שנאמר (בראשית מט, ו) בקהלם אל תחד כבודי". (רש"י)

ולכאורה, הרי אם מוזכר בפסוק את כל השושלת עד בן לוי, וכי מי זה לא ידע אשר לוי הוא בן יעקב? משל לאחד נתפס בגניבה, אם בעת שיעמוד לפני המשפט יאמרו עליו שהוא בנו של הרב הגדול, בוודאי שעונונו יהיה גדול מנשוא וכפלים יענשו. יעקב אבינו מגודל אהבתו לבניו כרחם אב על בנים, התפלל על קרח להקטין עונשו, ולכן ביקש והתפלל עליו כי בשעת העונש לא יזכור לו שהוא בן יעקב. (אמרי יעקב)

"ויקה קרח" (טז, א)

בגמרא מסכת סנהדרין (קט, ב) נאמר: "ויקה קרח", אמר ריש לקיש שלקח מקח רע לעצמו! יש להבין, שואל הבן איש חי, מדוע דווקא בקורח נאמר שלקח מקח רע לעצמו, הרי כל אדם שעובר עבירה לוקח בזה מקח רע לעצמו? ותירץ, אכן כל אדם העובר עבירה נחשב לו הדבר לחובה אולם ביכולתו להיפטר מהעבירה. הכי צד? לימדונו חז"ל שאם אדם מדבר על חברו לשון הרע נוטל הוא במעשהו זה את כל העבירות שעבר אותו אדם בחייו, נמצא אם כן שאם דיבר עליו מאן דהוא לשון הרע נמחקים עוונותיו.

לא כן הדבר כאשר מדובר בבעל מחלוקת, אדם כזה אינו יכול להשתחרר מעוונותיו לעולמים, כיון שנפסק להלכה (חפץ חיים לשון הרע כלל ח

סעיף ח) שמותר לדבר לשון הרע על בעל מחלוקת. ברור אם כן מדוע דרשו חז"ל "ויקה קרח" - לקח מקח רע לעצמו! כי אכן המחלוקת היא "מקח רע" עד מאד!

"ויקהלו על משה ועל אהרן" (טז, ג)

יש להבין, מה היתה מחשבתו של קורח, והרי בדור המדבר היה מבחן פשוט מיהו צדיק, מי שירד ה"מן" על יד אהלו ידעו כולם שהוא צדיק, ומי שנצרך לכתת רגליו למרחקים כדי להביא "מן" אל ביתו - ידעו הכל שהוא רשע. אם כן, בוודאי גם קורח ידע שה"מן" יורד בסמוך לאהלו של משה, ואילו הוא עצמו טורח למרחק כדי להביא טרף אל ביתו - מכאן ראייה ברורה שהצדק עם משה.

אלא כך היא דרכה של המחלוקת, קורח חשב כי ה"מן" יורד עבורו בריחוק מקום מכיון שאיננו נלחם ביתר עוז במשה רבינו... (בשם הגר"א"ל שטיינמן)

"בוקר ויודע ה' את אשר לו" (טז, ה)

"אמר להם משה: גבולות חלק הקב"ה בעולמו. יכולים אתם להפוך בוקר לערב?" (רש"י)

סיפר כ"ק האדמו"ר מקלונבורג, זצוק"ל, בהיותי במחנות העבודה, בימי חושך וצלמוות, ניגש אלי פרופסור

יהודי שלא שמר תורה ומצוות, ושאל אותי בלעג מר: "נו, האם גם עכשיו עדיין תגיד שנצח ישראל לא ישקר?" "יהיה טוב", ענית לו. הפרופסור נדהם. "איך יהיה טוב?! עוד זמן מה וכולנו מתים".

"לא נביא אני", הסברתי לו, "אבל אחרי הערב החושך מתעבה והלילה יורד, ובסיומו של כל לילה השמש מפציעה מחדש - כך אני בטוח שעוד יש תקווה".

"אבל ראה, רבי", סירב הפרופסור להשתכנע, "אנחנו כנראה לא נצא מפה".

"אינני יודע מה יהיה גורלי הפרטי", דייקתי, "אבל בטוח אני שעם ישראל ישרוד וימשיך הלאה. וכל הרשעים שנוגשים בנו - יאבדו. ההיסטוריה תוכיח: למרות הרציחות הרבות והפוגרומים

שביצעו בנו - עם ישראל עדיין חי וקיים. כל אלו שרדפו אחרינו - כבר לא נמצאים בארץ...". והפרופסור הודה. והתעודד. (במחשבה תחילה)

"וְהוּי מְחֹשֵׁב הַפֶּסֶד מִצְוַה פְּנֹדֶה שְׁכָרָה, וְשֹׁכֵר עֲבָרָה פְּנֹדֶה הַפֶּסֶדָה" (אָבוֹת ב, א)
אָחַד מִתְלַמְּדֵי שֶׁל הַרְהַ"צ ר' אֶשֶׁר פְּרִינְד זצ"ל נִשְׁבְּרוּ לוֹ מִשְׁקָפָיו. כְּשֶׁרָאָהוּ ר' אֶשֶׁר, אָמַר לוֹ הַתְלַמֵּיד, מִן הַסֵּתֶם פְּגַמְתִּי בְּרֵאִיָּה אֲסוּרָה, וּבִשְׁל כֶּף נִשְׁבְּרוּ הַמִּשְׁקָפִים. אָמַר לוֹ ר' אֶשֶׁר, אִם מִשְׁפָּגַמְתָּ בְּעֵינַיָּךְ, רֵאוּי הֵייתָ לְהֵיוֹת עוֹר בְּשֵׁתִי עֵינַיָּךְ. אֵינְן זֶה עֹנֵשׁ מִדְּתִי עַל מֶה שֶׁהִנֵּךְ חוֹשֵׁב, אֶלָּא תִזְכַּרְתָּ כּוֹאֶבֶת שְׁלֹא תִשְׁכַּח אֶת בּוֹרֵא הָעוֹלָם.

לעי"נ הרה"צ
ר' פנחס בן ר' בנימין בינוש
רוזנבוים זצוק"ל - כ"ו בניסן

ליקוטים וסיפורים נפלאים - קורח

"בוקר ויודע ה' את אשר לו" (טז, ה)

מדוע דחה משה אותם עד הבוקר שאז יתברר מי צודק, וכי מה יראו בבוקר שעכשיו אין רואים?
אלא, שחז"ל אמרו שהמון שירד מהשמים היה מגלה את דרגת צדקת האנשים, הצדיקים הגמורים ירדו להם המן בפתח ביתם, מי שהיה רשע היה צריך לחפש הרחק מביתו, ועל כך התלוננו בני ישראל שלא רוצים את ה'מון' כי כך פורסמו שעברו עבירות שעברו בסתר.

לכן אמר משה "בוקר", מחר בבוקר נראה איפה ירד המן שלכם ונדע אם צדיקים אתם או לא.

(מהר"ם שיף)

"רב לכם בני לוי"

(טז, ז)

ברש"י "קרח שפקח היה..."
ראה שמואל הנביא יוצא ממנו ששקול כנגד משה ואהרן לכן תבע את הכבוד וחלק על משה.

במסכת יומא (כב, ב) מובא שאין ממנים פרנס על הציבור אלא אם קופה של שרצים תלויה לו מאחוריו, כגון איזה פגם משפחה, כיון שאם יתגאה על הציבור יאמרו לו אל תתגאה הרי יש פגם במשפחתך.

זאת היתה טעותו של קרח שרצה להיות פרנס, והרי לא היתה לו שום 'קופה' של שרצים מאחוריו' אלא אמר, שהרי גם לשמואל הנביא נכדו, שהיה מנהיג ולא היה לו שום פגם, א"כ גם הוא יוכל להיות מנהיג, ובכך היתה טעותו, כי אמנם לקורח אין קופה של שרצים מאחוריו, אולם לשמואל יש כן קופת שרצים, והלא הוא הסבא רבה קורח בכבודו ובעצמו.

(הר בשמים)

"רב לכם בני לוי" (טז, ז)

עינו הטעתו. (רש"י)

הקב"ה ברא לאדם שתי עיניים, בעין אחת יראה את גדלות הבורא, ובעין השניה שפלות עצמו.
קרח שלא ראה שפלות עצמו, החליט לחלוק עם משה, ועין אחת שלו, היא שהטעתו, העין שנוצרה ע"מ לראות את שפלות האדם, היא שהטעתו לעשות מחלוקת.

(שם משמואל)

"וישלח משה לקרא לדתן

ואבירם" (טז, יב)

מכאן שאין מחזיקים במחלוקת (רש"י)

לכאורה קשה מדוע שלח משה אחריהם הלא הם היו מוכרים לו כאויביו והרי במצרים הלשינו עליו לפרעה, בקריעת ים סוף לא רצו לשמוע לו, גם במן פזרו בשבת למרות שנצטוו "אל יותרו ממנו עד בוקר", וכבר ידע שאין עם מי לדבר, מדוע שלח לקרוא לאלו שמוחזקים לשונאיו?

על זה עונה רש"י מכאן שאין מחזיקין במחלוקת, כלומר בעניני מחלוקת אין סומכין על החזקה אלא מודקקים לנסות להשלים בדרכי שלום עוד ועוד ואולי יחזרו בהם.

(מכתב סופר)

"המעט כי העליטנו

מארץ זבת חלב

ודבש" (טז, יג)

יש להבין איך קראו דתן ואבירם לארץ מצרים 'ארץ זבת חלב ודבש', שזהו שבחו של ארץ ישראל, ודבר זה ידוע בוודאי לכל ישראל שהיו

במצרים?

אלא, מובא בילקוט שמעוני, על הפסוק 'כל הבן הילוד היאורה תשליכוהו' רבי שילא אמר כל הילדים שהשליכו היה היאור פולט אותם במדבר והיה הקב"ה מביא סלע בפי כל אחד ואחד וסלע מצדו והסלע שביניהן היה מניק אותם דבש וחלב והסלע שבצדיהן

הוא הסבא רבה קורח (הר בשמים)

"אָנָה אֵלֶּךָ מְרוֹחֶךָ וְאָנָה מִפְּנֵיךָ אֶבְרָח" (תהלים קלט, ז)

(תהלים קלט, ז)

באחת הממלכות הגדולות החליט המלך לנסות את העם ולבדק את נאמנותו.

הוא בחר לו איש אחר מבין השרים, אדם כריזמטי וסוחף, שגון ומחפץ, והורה לו - לא פחות - לצאת ולנסות להמריד את כל העם נגדו! המלך אף קרא לראשי הצבא והמשטרה, והורה להם שלא לנסות להתערב - וזאת כדי שאנשים לא יפחדו להביע את דעתם האמתית מפני איום כזה או אחר...

בכך רצה המלך לראות מי מהאזרחים שני אלו באמת ונאמן לו בכל לבו - ומי פחות...

השליח יצא לדרך - והפתיע ברמת הכריזמה שלו...

בתוך יומים היתה המדינה כמרקחה. כותרות העתונים בשרו על תחלתה של מהפכה שלטונית, אנשים יצאו לרחוב, הניפו שלטים, שרפו דגלים ותמונות דיוקן של המלך. סממאות על עדן חדש הפכו ללהיט...

והמשטרה מצדה? לא עשתה מאומה. שתקה. לא התערבה.

המורדים חגגו את נצחונם המבטח...

לעי"נ האשה החשובה

מרת מרים יוכבד נ"ר צבי

ליבוביץ ע"ה - כ"א מר חשוון תשפ"א

ליקוטים וסיפורים נפלאים - קורח

בחמור ומשכו, כדי לזכות בו, כדין הזוכה בהפקר. כי לכאורה, הופקר החמור ברגע בו נמסר לאריה. אמנם ידע רב ספרא, שלמעשה מצד הדין, לא נעשה החמור להפקר, שהרי הוציאו מרשותו רק על מנת לתתו לאריה, ולא כדי שיהיה הפקר לכל העולם.

חשש רב ספרא שאנשי השיירה אינם בקיאים בהלכה, ועל כן, במקרה ואחד מהם היה מושך את החמור לפניו, ומבקש ליטול אותו לעצמו, והיה אז הוא רב ספרא, טוען שהחמור עדיין שייך לו, עלולים היו אנשי השיירה לחשוש בו שמבקש ליטול את מה שאינו שלו. על כן, כדי להיות נקי מה' ומאדם, ראה לעשות שוב מעשה קניין, להוכיח את צדקתו.

"ויקהל עליהם קרח את כל העדה" (טז, יט)

כתב רש"י, בדברי ליצנות כל הלילה ההוא. במדרש (שוחר טוב תהלים א) דרשו חז"ל: "ובמושב לצים לא ישב" - זה קרח שהיה מתלוצץ על משה ואהרן. מה עשה? כינס עליהם את כל הקהל שנאמר: "ויקהל קרח את כל העדה" התחיל לומר לפניו דברי ליצנות. סיפר הגה"צ רבי נתן ווכטפויגל זצ"ל על הגאון רבי ברוך בער לייבוביץ זצ"ל: בהיותו ילד בן תשע נפוצה שמועה שאחד

המגידים הגיע לסלוצק וכולם נהרו לשמוע את דרשתו כי היה מחונן בכושר דיבור מופלא.

גם הילד ברוך בער הלך לשמוע. אלא שמכיון שכל העיר נהרה לדרשה, היה בית המדרש צר מהכיל את כל הבאים ולא נשאר מקום פנוי בפנים, על כן

היה מסיך אותן שמן כחיה שהיא ממסכת את בנה שנאמר (דברים לב, יג) ויניקהו דבש מסלע וגו'. זאת היתה טענת דתן ואבירם הרי הוצאת אותנו מתוך ה'ארץ' - האדמה, ששם קיבלנו 'דבש וחלב', וא"כ היה אז מצרים ארץ זבת חלב ודבש.

(ומתוקים מדבש)

"לא חמור אחד מהם נשאתי" (טז, טו)

רש"י: "אפילו כשהלכתי ממדין למצרים, והרכבתי את אשתי ואת בני על החמור, והיה לי ליטול אותו החמור משלהם, לא נטלתי אלא משלי" - למרות שחמורי לא שימש אלא עבור בני ישראל, שהרי באתי למצרים כדי להוציאם משם, לא נטלתי מהם את דמי החמור.

הגמרא (בבא קמא קטז). מספרת, מעשה והצטרף רב ספרא לשיירה, שהיתה מהלכת במדבר, השורץ בחיות טרף ובשודדים, והנה משמים נשלח שומר להגן על רב ספרא בדרכו - היה זה אריה גדול ממדים, שהתלווה לשיירה בדרכה, מבלי לפגוע באנשיה, והיה מרתיע את חיות הטרף והשודדים מלהתקרב אליהם.

בשכרו, נתנו לו אנשי השיירה, חמור אחד בכל לילה למזונו. כך החליטו אנשי השיירה, שבכל לילה ימסר אחד מהם את חמורו לאריה.

בהגיע תורו של רב ספרא למסור את חמורו, חסו משמים על מזונו של הצדיק, ובאורח נס, לא טרף האריה את החמור ולא נגע בו.

כשהקיץ רבי ספרא למחרת בבקר משנתו, ראה לתדהמתו, שחמורו חי וקיים. חיש מהר, בטרם יקדימוהו יתר אנשי השיירה, תפס

אָבֵל אֵי שָׁם, בְּקֶצֶה הַמְּדִינָה, הָיוּ בְּמָה אֲנָשִׁים חֲכָמִים שֶׁלֹּא בְּדִיּוּק 'קָנוּ אֶת הַלּוֹקֶשׁ'... הַמְּהַפְּכָה הַזֹּאת הַדִּיפָה נִיחּוּחַ מוֹזֵר: מִדּוּעַ הַמְּשַׁטְרָה הַמְּלֻכּוֹתִית לֹא מִתְעַרְבֶת? מִדּוּעַ נּוֹתְנִים לַמּוֹרְדִים לַחֲגֹג כְּרִצּוֹנָם? מִדּוּעַ אֵף אֶחָד לֹא יוֹצֵא כָּאֵן לַהֲגַנְתּוֹ שֶׁל הַמֶּלֶךְ?
הַשְּׂאֵלוֹת הַצּוֹדְקוֹת הוֹבִילוּ אוֹתָם לְמִסְקָנָה אַחַת וּבְרוּרָה: עַד כְּמָה שָׁזָה נִשְׁמַע מוֹזֵר - הַיָּב לְהִיּוֹת שֶׁהַמֶּלֶךְ בְּעַצְמוֹ עוֹמֵד מֵאַחֲרָיו כֹּל הַרְעַשׁ הַזֶּה! וְלָמָּה הוּא עוֹשֶׂה אֶת זֶה? כִּנְרָאָה בְּשִׁבִיל לְבַחֵן אֶת נְאֻמָּנוֹתָנוּ אוּ מִשְׁהוּ בְּזָה...
בְּמָקוֹם לְהַצְטַרֵף לְמֹרֵד, בְּחָרוּ קִמְץ הַאֲנָשִׁים לְהִנִּיף דְּוָקָא שְׁלִטִי תְּמִיכָה בְּמֶלֶךְ, קָרְאוּ קְרִיאוֹת גְּבוּרָה וְנְאֻמָּנוֹת בְּמִלְכָם הָאֲדִיר...
עַל פִּי עֵקֶרֶוֹן זֶה אוֹמֵר הַבַּעַל שָׁם טוֹב הַקְּדוֹשׁ: הַבוֹרָא שׁוֹלַח לָנוּ סֶבֶל כְּלָשָׁהּ, נִסְיוֹן קָשָׁה, מַעֲבָרִים כּוֹאֲבִים, אָנוּ מְנַסִּים לְהַתְּמוֹדֵד - אָבֵל בְּשִׁלְבַּ מְסִים זֶה הוֹפֵךְ לְמוֹזֵר: **אֵיפָה הַבוֹרָא הַרְחוּם שְׂרוּצָה בְּטוֹבָתִי? לָמָּה הוּא לֹא יוֹצֵא לְהַגְנָתִי? לָמָּה זֶה נִרְאָה שֶׁ'שִׁכְחוּ' אוֹתִי? וְלַעֲנִינְנוּ, כֹּל הַשְּׂאֵלוֹת בְּסַגְנוֹן, אֵיפָה הַמְּשַׁטְרָה? וְלַהֲבַדִּיל אֶלֶף אֶלֶף הַבְּדֻלוֹת "אֵיפָה הִיָּה בּוֹרָא עוֹלָם בְּפִרְעוֹת הַנוֹרְאוֹת שֶׁעָם יִשְׂרָאֵל עָבַר, הֵיכֵן הִיָּה אָבִינוּ רוֹעֵנוּ בִּימוֹת הַשׁוֹאָה הַנוֹרְאוֹת, הֵיכֵן שִׁשְׁכַחְנוּ, אוּ שִׁמָּא הַעֲלִים עֵינַי עַל מְנַת לְבַחֵן אֶת נְאֻמָּנוֹתָנוּ.....?**

לעי"נ האשה החשובה מרת
צפורה פייגא ע"ה ב"ר משה אליעזר
שיחי' יודלביץ - ג' שבט תשפ"א

ליקוטים וסיפורים נפלאים - קורח

נקלעה למצב כספי חמור, עד שהגיעו לפת לחם ממש, לא היה לתת לתלמידים לחם לאכול והמצב היה בלתי נסבל, גם אברכים שלמדו שם לא קיבלו תמיכתם.

כשראו כך ראשי הישיבה, הודיעו לתלמידים כי מכיון שאינם מסוגלים להחזיקם, עליהם לחפש מקום שיוכלו לקבל שם לאכול. אך התלמידים לא רצו לעזוב והמשיכו ללמוד, הם השיגו מפה ומשם קצת מזון וישבו ללמוד וכך גם האברכים נשארו ללמוד והשליכו על ה' יהבם.

ניגש אדם לגאון הסטייפלער זצ"ל וסיפר לו דברים כהווייתם, וביקש ממנו המלצה אולי ויכול לסייע משהו בידם.

קם הסטייפלר ממקומו וניגש לחדר השני, הוציא משם כמה אלפי דולר ומסרם לידי האיש באומרו לו את הדברים הבאים: "כסף זה אני שומר למעלה מעשר שנים כדי לעזור בנישואי נכדי, אבל הצורך הזה גדול יותר. סע לישיבה, חלק את כל הכסף לאברכים הלומדים שם, ואח"כ תדאג שיביאו לישיבה קצת אוכל. תקים "ועד" שיטפל באיסוף וחלוקת הכספים, עד שראשי הישיבה יתאוששו ויחזרו למסלולם.

הוסיף הסטייפלער ברכה כמה מעומק לבו ואף כתב המלצה עבורם.

קיים האיש שליחותו, ואכן תוך תקופה קצרה חזרה הישיבה לפרוח ולשגשג.

(תולדות יעקב)

מעשה באלמנה אומללה שהיתה טורחת להגיע כל ערב שבת לביתו של ראש ישיבת חברון - הגאון רבי יחזקאל סרנא זצ"ל והיתה גוזלת מזמנו היקר עבור כמה פרוטות בודדות שהיתה תורמת לישיבת חברון.

התרעמו בני המשפחה בפני ראש הישיבה: וכי לא חס הוא על זמנו היקר, הרי לא על פרוטות אלו עומדת הישיבה?!

השיב להם רבי יחזקאל: "אמנם לא עליה עומדת הישיבה, ואולם מפת לחמה היבשה שחוסכת מפיה יום יום כדי לצבור את אותן הפרוטות להחזיק תורה, מחזיקה היא בזאת את העולם!

(איש לרעהו)

נותר הילד להאזין מחוץ לבית המדרש. ויהי אך פתח אותו מגיד את פיו, התברר לברוך בער שהוא לץ "משכיל" ומדבר דברי ליצנות וכפירה.

מיד כששמע ממנו דיבור אחד, הבין את מהותו וברח משם. לימים, סיפר רבי ברוך בער, כי למרות שברח משם עדיין אותה ליצנות רודפת אותו כל ימיו ורוצה להוציאו מן העולם, אבל הוא לוחם בה ואינו נותן לה להכנס לליבו, ועל זה הוא מודה לה' תמיד. (הרב הדומה למלאך)

"ופצתה האדמה את פיה" (טז, ל)

חז"ל (חולין פט) דורשים את הפסוק "תולה ארץ על בלימה" - אין העולם מתקיים אלא בשביל מי שבולם את עצמו בשעת מריבה.

קרח ועדתו לא די שלא היו בולמים את עצמם, אלא אדרבה, הציתו את אש המחלוקת, ולא הייתה יכולה הארץ להתקיים תחתם, לכן ותפתח הארץ את פיה...

"ולא יהיה בקרח וכעדתו" (יז, ה)

רב אחד, מתלמידיו של המהר"ם שיק, התאונן בפניו כי קמו לו בקהילתו מתנגדים בעלי מחלוקת היורדים לחייו. הרגיעו רבו ואמר: "כלל יהיה בידך; רק על עצי פרי מתרבים תולעים, על עצי סרק אין תולעים. רב הממלא תפקידו כראוי, קמים לו מתנגדים. רב העושה רבנות, קרדום לחפור בה, יושב באפס מעשה, ורק שומר על משרתו, כמוהו כענף עץ יבש של אילן סרק."

"ולבני לוי נתתי כל מעשר בישראל לנחלה חלק עבודתם" (יח, כא)

על פסוק זה מסיים ספר החינוך במצוה שצ"ה "והמחיה משרת האל-ל בממונו, ברכת השי"ת תנוח עליו בכל אשר יש לו. וזהו אמרם ז"ל (אבות ג-ג) מעשרות סייג לעושר. ישיבת אחת בארץ ישראל ובה כמאתים תלמידים מצויינים,

מצד אָחַד, יְהִי אֶת אֵלֹו שְׁמַנְצֵלִים אֶת הַמִּצֵּב
הַזֶּה כְּדֵי לְבָרַח מִן הָאֲמוֹנָה. שׁוֹבְרִים הַכֹּל
וּבּוֹרְחִים...

אָבֵל מִי שְׁבֹאֲמַת נֶאֱמָן לְמִלָּךְ לֹא בּוֹרַח! מִי
שְׁבֹאֲמַת נֶאֱמָן לְמִלָּךְ מִתְעַקֵּשׁ לְהִשָּׂאֵר, הוּא
עוֹשֶׂה לְעַצְמוֹ אֶת הַחֲשׁוֹבֵן: מָה, הָאֵם בְּאֲמַת
יִתְכַן שֶׁהֵשֵׁם שְׂכַח אוֹתִי חֲלִילָה?! חֲלִילָה!!!
רַק מָה, כְּנִרְאָה הוּא רוֹצֵה לְבַחֵן אֶת נֶאֱמֹנֹתִי,
לְרֹאוֹת הָאֵם אֶפְלוּ בְּמִצֵּב כְּזֶה, שֶׁקִּשָּׂה לִי, שֶׁכָּל
הַכּוֹחוֹת שְׁלִי אוֹזְלִים, שֶׁהַמִּצֵּב הוֹפֵךְ לְגֵרוּעַ
יוֹתֵר מִרְגַע לְרַגַע, הָאֵם אֶפְלוּ כְּעַת אֶתְעַקֵּשׁ
לְהִשָּׂאֵר אֶתֹו - אוֹ חֲלִילָה אֲבָרַח...

וְהֵם, הָאֲנָשִׁים הַחֲלָשִׁים - חֲזָקִים הָאֵלֶּה, בְּמִקּוֹם
לְבָרַח, רַק מְרִימִים אֶת עֵינֵיהֶם לְבוֹרֵא וְקוֹרְאִים
בְּעֵקֶשׁוֹת: אָבֵא!

אֲתָה שׁוֹלֵחַ לִי אֶת זֶה, וְאֲתָה רוֹצֵה שְׁאֲתַמוּדֵךְ
דְּוָקָא בְּמִקּוֹם הַזֶּה - תֵּן לִי בְּבִקְשָׁה אֶת הַכֹּחַ
לְהִשָּׂאֵר נֶאֱמָן אֵלֶיךָ!!!

(נְקֻדוֹת שֶׁל אוֹר - סְפִינְקָא)

סיפורי צדיקים

גליון 470
שנה י' תשפ"א

יו"ל לע"נ הרה"ח ר' הלל ז"ל בן ר' פינחס נחום המבורגר ז"ל

תורה למשפחה קיימת על ידי ישיבת לידרמנט בברוקלין

סיפורי חז"ל

כבדהו וחשדהו

מעשה באדם זר שהתארח בביתו של התנא רבי יהושע. קיבל אותו התנא בשמחה, העניק לו ארוחה מכובדת ופינה עבורו מקום לישון בקומה השניה. מדרגות לא היו באותם ימים, וכדי לעלות ולרדת אל הקומה השניה היו משתמשים בסולם. בטרם הלך לישון, סילק רבי יהושע את הסולם ממקומו. באמצע הלילה קם האורח, התרוצץ בקומה השניה ואסף חפצי ערך, עטף אותם בבגדיו, וביקש לעשות את דרכו החוצה. בשל החושך ששרר, הוא לא הבחין בחסרונו של הסולם, צעד קדימה ונפל ושבר את עצמותיו. בבוקר ראה אותו רבי יהושע מתפתל מכאבים על הרצפה ולידו חפצי הערך שניסה לגנוב. "כך נוהגים אנשים כמוך?" גער בו רבי יהושע. - "לא ידעתי שסילקת את הסולם!" גימגם האורח בבושה. "כבר אתמול בלילה חשדתי בך" הגיב רבי יהושע. כך קיים רבי יהושע את הנאמר: כבדהו וחשדהו. גם כאשר חושדים באדם שיש לו כוונות לא טובות, עדיין יש להעניק לו את הכבוד המקסימלי.

(על-פי מסכת בלה פרק ט')

פרשת השבוע

ויקח קרח בן יצהר (כ"ה-א')

וקרח שפיקח היה מה ראה לשטות זה? עינו התעתו (רש"י פסוק ד') מסופר על הרה"ק רבי ישראל מהוסיאטין וזיע"א, שכאשר היה ילד בן שבע שנים, למד את דברי רש"י הנ"ל שעינו הטעתו, ופנה הילד אל מלמדו ושאל, מדוע כתוב עינו בלשון יחיד? והלא לאדם יש שתי עיניים. אדרבה, ענה המלמד, אמור אתה. והילד הסביר, מה הסיבה שהאדם נברא בעל שתי עיניים? שבעין אחת יתבונן תמיד בגדלות הבורא יתברך שמו, ואילו בעין השניה עליו להתבונן בשפלות עצמו. וקרח מנושאי הארון היה ובעל רוח הקודש, ובעינו האחת בוודאי הטיב לראות את גדלותו של הבורא, אך העין השניה זו שבה צריך היה לראות את שפלותו, עין זו הטעתה אותו, שכן ראה בה שלשלת גדולה יוצאת ממנו וכלל לא ראה בה את שפלות עצמו.

ומדוע תתנשאו על קהל ה'

(כ"ה - ג')

מסופר על הרה"ק רבי איסר זלמן מלצר זיע"א, שבאחד מימי חול המועד ביקש מתלמידו ר' דוד פינקל עט וקסת דיו. ר' דוד הבין שאם הרב מבקש לכתוב בחול המועד אין הדבר פשוט, אולם הואיל ורצה להבין את פשר הדבר קרא: "חול המועד". לא שכחתי שהיום חול המועד השיב הרב, אבל עלי לכתוב משהו שאצלי זה ענין של פיקוח נפש. ר' דוד

הביא את העט ואת הדיו, לקח הרב את העט, כתב מלים אחדות והכניס את הנייר לכיסו. לאחר מכן אמר לתלמידו כעת אפשר להמשיך ללמוד. חשב לעצמו ר' דוד, איזה פיקוח נפש יש כאן? הרגיש הרב בתמיהתו ואמר לו, כידוע לך, בחול המועד נכנסים מבקרים רבים לאחל לי חג שמח, הואיל ומספר המבקרים הוא גדול, עלולים לעתים לראות חסרון כלשהו אצל אחד המבקרים. ובכן אמור אתה ר' דוד, יהודי מטריח את עצמו ובא לביתי לאחל לי חג שמח, האם אני צריך לראות את חסרונותיו? לכן כתבתי את הפסוק (משלי ד כה) "עיניך לנוכח יביטו ועפעפיך יישירו נגדך", והסביר פסוק זה הרה"ק רבי יעקב מליסא זיע"א, שכידוע טבע האדם להכיר ולראות חסרונותיו של הזולת ואת המעלות של עצמו, לכן נאמר "עיניך לנוכח יביטו" כאשר הנך רואה את חסרונות זולתך העומד לפניך, מיד "ועפעפיך יישירו נגדך", התבונן אז כלפי עצמך, מי אתה ומה אתה, הסתכל נגדך כלפי עצמך, תראה את חסרונותיך שלך, ואז תפסיק לראות את חסרונות זולתך ואת מגרעותיו. ולכן כתבתי פסוק זה והכנסתיו לכיסי, ומידי פעם אני מוציא את הפתק, מתבונן בו וחושב על החסרונות שבי עצמי, בדרך כלל הנני כותב את הפסוק הזה לפני החג, אולם הפעם נשמט הדבר מזכרוני ולכן נאלצתי לכתוב היום בחול המועד, אצלי זה ענין של פיקוח נפש.

זמני השבת

זמני יציאת השבת

ירושלים: 8:28 ת"א: 8:30 ר"ת: 9:00

פרשת קרח

זמני כניסת השבת

ירושלים: 7:09 ת"א: 7:25

נפלו אחד אחד, ורק הוא לבדו נותר בחיים, ואותו לקחו השודדים בשבי, מצליח התרגש מאוד לשמע הסיפור והודה לה' שהציל אותו מגורלם המר של נוסעי השיירה, לא היה למצליח כל ספק בכך שזכות מסירות נפשו על מצוות נטילת ידיים עמדה לו כדי להינצל מהמוות הבטוח, עתה נטל מצליח חרב שהיתה תלויה על הקיר וניגש אל ראש השיירה, פחד מות נפל על הלז בחושבו כי היהודי רוצה לנקום בו על ששחט ממנו את כל כספו תמורת מעט מים לנטילת ידיים, הוא החל לבקש רחמים והתחנן שמצליח יתן לו את חייו במתנה, מצליח פרץ בצחוק ואמר: לא, לא, אין לי נגדך דבר אמר לראש השיירה, וחתך בחרב את החבלים שהיה קשור בהם, לאחר מכן הוא שחרר גם את העצור השני מכבליו, תמיד אהיה לך אסיר תודה על שהצלת את חיי אמר לו הצעיר בעל תווי הפנים העדינים, ואם אתה רוצה להתלוות אלי לביתי בודאי תבוא על שכרך ביד נדיבה מאת אבי השייח.

בראותו את הפליאה המצטיירת על פניו של משחררו, סיפר בן השייח הצעיר את סיפור שבייתו, זה זמן רב שכנופיית שודדים זו הטילה אימה על תושבי ארצי, הדרכים היו בחזקת סכנה ואדם לא יכול היה לעבור ממקום למקום מבלי לסכן את חייו ואת רכושו, אבי השייח שלח לא פעם חיילים שימצאו וישמידו את השודדים, אולם הללו נפלו תמיד בפח שטמנו להם השודדים, מעולם לא חזר שום חייל חי ממסעי עונשין אלה, בסופו של דבר ביקשתי את אבי שיתן על ידי מחלקה של חיילים, ואני בכבודי ובעצמי אעשה הכל כדי לשים קץ פעם אחת ולתמיד להשתוללותם של השודדים.

אבי היסס במשך זמן רב, כי אני בנו יחידו, אולם בסוף הוא נתן את הסכמתו, שלשה ימים ושלושה לילות תרנו אחרי הכנופיה ללא תוצאות, כאשר שכבנו לנוח ליד קטן הצבתי שומרים סביב המאהל שלנו, כנראה ששומרים אלה נרדמו על משמרתם או שחוסלו בשקט באמצעות מה שנקרא התגנבות יחידים, בכל אופן השודדים התנפלו עלינו לפתע פתאום, והחיילים העייפים והרדומים שלי נפלו בקרב כמו זבובים, אני נפלתי בשבי והם הביאו אותי לכאן, לאחר עינויי גוף ונפש הם אילצו אותי לשגר פתק אל אבי בו אני מודיע, כי נפלתי בשבי והשודדים מבקשים תמורת כופר, אולם הם לא הסתפקו בכסף, ומלבד סכום גדול דרש ראש השודדים שאבי יתן לו את בתו היחידה אחותי הקטנה לאשה, אם אבי לא יסכים לתנאים אלה, נשבע ראש השודדים כי הוא יתיו את ראשי וישלח אותו במתנה לאבי. אתה יכול אפוא לתאר לעצמך מה פירוש שחרורי לגביי ולגבי אבי? סיים הנסיך הצעיר את סיפורו.

זכות קיום מצוות נטילת ידיים (המשך מהשבוע שעבר) ממקום מחבואו בין ענפי העצים, ראה מצליח את קבוצת השודדים נעצרת ליד המעיין וחבריה שותים לרוויה, לאחר מכן המשיכו ללכת בין העצים, חלפו במרחק של צעדים מספר ליד המקום בו הוא הסתתר, עד שהגיעו אל אבן גדולה, הם גוללו את האבן ממקומה, ולפני עיניו המשתאות של מצליח, נתגלה פתח מוסתר של מערה, השודדים חמקו אחד אחד אל תוך המערה. מצליח שישב לו בין ענפי העץ, לא עצם עין כל הלילה, לפנות בוקר הצליח להתנמנם קצת, אולם התעורר לקול צעדיהם של השודדים שיצאו מן המערה. הם החזירו את האבן למקומה ויצאו למלאכת יומם, שהיא לשדוד וללסטם את הבריות.

כאשר אחרון השודדים נעלם מן האופק, יצא מצליח ממחבואו והתקרב אל האבן שכיסתה את פתח המערה, הוא ניסה לגולל את האבן, אולם היא היתה גדולה וכבדה מכפי כוחותיו, ולא רצתה לזוז מהמקום, כאן התחכם מצליח ובעזרת ענף עץ בו הוא השתמש בכמנוף, הצליח לגולל את האבן קמעה, במקום נוצר מעבר צר, דרכו עלה בידי מצליח המורעב והרוזה לחמוק פנימה, הוא נכנס למערה, ברגע הראשון היה חושך מוחלט, הוא גישש את דרכו ליד קיר המערה והתקדם לאט בכיוון האור שקרץ לו מקצה המערה, בהגיעו לשם הוא מצא את עצמו באולם תת קרקעי גדול, מואר באור יקרות, מרופד בשטיחים יקרים, ומלא על גדותיו אוצרות של כסף זהב ואבנים יקרות. במרכז האולם עמד שולחן גדול עמוס לחם, פירות ומיני מאכלים אחרים. מצליח נזכר עתה כי זה יממה לא בא אוכל אל פיו, הוא נטל מהפירות ושאר המאכלים אשר לגבי כשרותם לא היה לו ספק, בסיימו את האכילה ולאחר שברך ברכה אחרונה, החל מצליח לתור את שאר חלקי המערה, הוא התפעל מהאוצרות האגדיים שצברו שם השודדים, אלא השתוממותו היתה גדולה עוד יותר, כאשר בחדר צדדי מצא שני אנשים שהיו כבולים באזיקים אל טבעות ברזל שהיו מחוברות אל הקיר, את אחד מהשנים הוא הכיר מיד, היה זה ראש השיירה שבו הוא עשה את דרכו, ואשר לו הוא מסר את כל כספו תמורת מים לנטילת ידיים, השני היה בלתי מוכר לו, אולם למראה פניו האציליים הבין מצליח, כי זה צריך להיות איש רם מעלה, אולי אפילו שר או נסיך.

ראש השיירה שמח מאוד לקראת מצליח, הוא סיפר לו כי מיד אחרי שהוא מצליח פרש מהשיירה, התנפלו עליהם השודדים, נוסעי השיירה לחמו בגבורה נגד הכנופיה, אולם

משל ונמשל

יראת השם מתוך ענווה ושפלות רוח

אי אפשר שיבוא אדם לידי יראת הרוממות של שמו יתברך, אלא אם כן הגיע למדרגה של שלילת ערכו מעיקרו, היינו שיהא בטל ומבוטל אצל עצמו ולא נחשב בעיניו כלום, כי אז יוכל לבוא לפני המלך, כי מי שמרגיש בעצמו איזו מעלה אינו יכול לעמוד לפני המלך, וכל האהבה ויראת ד' אשר ידמה האדם בנפשו כי יש לו, וכל הקניינים המדומים רק בדמיונו הם קיימים, מהתעוררות מידותיו הגשמיות ורחוק הוא מהשי"ת, וכל המצוות שהוא מקיים הכל הוא פרי הגדלות להיות לו שם ולקבל פרס.

ועל דרך משל אפשר להסביר זאת, כי מי שחש בקרבו שיש לו מעלה, ודאי רחוק הוא מהמלך, כי מי ששרוי יחד עם המלך כלום יכול הוא להרגיש במעלתו? הרי אין בית המלך חסר דבר וכלום יש מקום לדבר על מעלת החכמה שבך בשעה שעומד לפני המלך, אם שם בבית המלך מקור החכמה, או על עשירות אם כל הכסף וכל הזהב של המלך הם, ואם הוא חושב שיש לו איזו מעלה היינו שיש לו חכמה או עשירות, ודאי שהוא רחוק מהמלך ואינו משיג כלום, כי בהתקרבו אל המלך ידע שלא חסר לו כלום ואינו זקוק לשום דבר, כי הכל נמצא בבית המלך שבצלו הוא מסתופף, ולא זו בלבד אלא שסכנה גדולה כרוכה בדבר אם לא יבטל רצונו וימהר לעשות רצון המלך אף יתחייב בנפשו, וצריך הוא לדעת בעצמו בעומק לבבו שהוא שלם ברצון גמור ומסירת נפש ממש לעשות רצון המלך, ואז יוכל להיות תמיד מצוי אצל המלך והמלך יגלה לו סודותיו ומתרי לבו.

(הרה"ק רבי מנחם מענדל מוויטעפסק זיע"א)

עתה פתחו השלשה בהתייעצויות מה לעשות, מצליח טען כי עתה אומנם יקל עליהם לברוח ולמלט את נפשם, אולם מוטלת עליהם חובה מוסרית לסייע לשייח, ולהפטר פעם ולתמיד מכנופיות השודדים המסכנת את ביטחון הציבור. בשלב זה סיפר להם הנסיך הצעיר כי הוא האוין לתוכניות שתכננו השודדים יום קודם לכן, מסתבר כי מאחר שבכל הסביבה הזו כבר חדלו שיירות מלנוע דוקא בשל התנפלויות השודדים, הם החליטו הפעם להרחיק לכת למקום שבו קיימת עדיין תנועה סדירה של אורחות גמלים, פירוש הדבר כי הפעם הם יעדרו מהמערה ארבעה עד חמישה ימים.

ידיעה זו שימחה את מצליח, יש לי איפוא תכנית אמר, הבה נלך מהר אל השייח. גדולה היתה שמחתו של השייח כאשר ראה את בנו יחידו עודו בחיים, השייח הזקן נשק את ידיו של מצליח והציע לו את בתו לאשה וכן את חצי מלכותו, אולם מצליח הודיע לו כי קודם כל הוא יהודי, ושנית יש לו כבר אשה וילדים בבית, לאחר מכן הציע מצליח את תוכניתו באוני השייח, מאחר שהנסיך וראש השיירה יודעים בדיוק את מיקומה של המערה המשמשת מסתור לשודדים, יתן על ידם השייח פלוגה של חיילים שיקיפו את המקום עוד לפני שהשודדים חוזרים ממבצע השוד האחרון שלהם, החיילים יתחבאו בין העצים ויתנו לשודדים להיכנס אל המערה, לאחר מכן הם יתיצבו בפתח המערה ויקראו לשודדים לצאת אחד אחד עם ידים מורמות, במידה שהשודדים יסרבו, ידליקו אש בפתח המערה והעשן יאלץ את הכנופיה לצאת החוצה, אם וכאשר ייצאו אחד אחד, יתפסו ויכבלו אותם ויביאו אותם אל השייח כדי שיקבלו את העונש המגיע להם, כתוצאה מהמבצע יתפרסם הנסיך הצעיר כגיבור גדול ששחרר את הארץ מאימת השודדים המרצחים.

השייח ביקש לעכב את מצליח כדי לערוך לכבודו סעודה מלכותית, אולם מצליח אמר כי הוא מעוניין לחזור מהר לביתו ולמשפחתו, ואכן הוא יצא לדרך מלווה משמר כבוד שנתן לו השייח, וטעון מתנות יקרות ערך לכל אחד מבני משפחתו. בבואו הביתה הוא סיפר לאשתו וילדיו על כל אשר עבר עליו, וכיצד עמדה לו זכות קיום מצוות נטילת ידיים. במשך הזמן הצליח השם את דרכי מצליח והוא נהיה עשיר גדול, זה היה שכרו בעולם הזה, ואילו בעולם הבא ציפה לו השכר המזומן לצדיקים המדקדקים בקיום מצווה קלה כחמורה.

צ'ין אדם לחברו

הבורח מהכבוד

מסופר על הרה"ק רבי נחמיה הלוי מדובראוונא זיע"א, שפעם נסע ברכבת וישב לו מוצנע בפינה אחת אחוז במחשבותיו. בתוך הקרון נסע גם אחד מגאוני ליטא. כאשר הכיר ברבי נחמיה שאינו נוסע רגיל, נכנס עמו בדברים. והתפתחה ביניהם שיחה תורנית עמוקה וממושכת, עד שמרוב התפעלות קרא הלה: איך זה שלא יודעים מכם? חייך רבי נחמיה ואמר: אספר לכם מעשה. רובל ספרים אחד שהיה מסובב מעיירה לעיירה נודמן לישוב אחד והוזמן על ידי רב המקום לסעוד על שולחנו. כאשר נכנס האורח לבית הרב, הופתע לראות את ארון הספרים הגדול בבית. קרא אל הרב בהתפעלות, הרי אתם יכולים להתעשר במכירת ספרים יקרים כאלו. אמר לו הרב תמיהני עליך, וכי ספרי עומדים למכירה?

עזוב תעזוב עמו

מסופר על הרה"ק מנחם מענדל מליובאוויטש זיע"א שיום אחד כשהלך מביתו לכיוון בית המדרש, הבחין באיש מבוגר הסוחר שתי מוזודות כבודות, ניגש האיש אל הרבי שעבר לידו ואמר לו: ר' יהודי אולי הנכם מוכנים לעזור לי לשאת מוזודה אחת? "המשא כבד עלי מאוד". לקח הרבי מידו בשמחה את המוזודה ושניהם צעדו יחד כאשר כל אחד מוזודתו בידו". אחד מרבני חב"ד שהלך בסמוך, נבהל מאוד לראות ממקום הליוכו את הרבי סוחר בידו את המוזודה הכבדה, אך לא היה לו האומץ לגשת אל האיש ולהעיר לו על כך בנוכחותו של

הרבי. התחיל הרב לרקוע ברגליו ולעורר קצת רעש, כדי שאותו יהודי יהפוך את פניו אליו ואז יוכל להעיר לו, אך לדאבונו לא החזיר האיש את פניו. וכך המשיכו ללכת עם המוזודות הכבדות בידיהם. בעודם צועדים, שמע הרבי את היהודי המשמיע אנחות כבדות, כאשר שאלו הרבי על מה ולמה הוא כה נאנח? ענה לו, האמן לי ר' יהודי שכבד עלי מאוד המשא שהנני סוחר בידו, ללא אומר ודברים לקח הרבי ממנו גם את המוזודה השניה, וכך המשיכו ללכת כאשר שתי המוזודות הכבדות בידיו של הרבי. הרב שפסע מאחוריהם וראה את מעשהו האחרון של אותו יהודי לא יכול להבליג עוד, הוא התקרב אל האיש והוא החל להשתעל בקול מאחוריו, הפעם הפנה כבר היהודי את פניו לעבר המשתעל, אז רמו לו כי האיש שנושא את מוזודותיו אינו אלא הרבי מליובאוויטש, כאשר שמע הישיש את דבריו, נבהל מאוד ועצר מלכת, הוא תפש את ראשו בידו והחל לקצוף על עצמו: געוואלד מה עשיתי השתמשתי עם הרבי מליובאוויטש לסחוב את המוזודות שלי, אוי לי ואבוי לנפשי, כראות הרבי שהיהודי עצר מלכת ומשמיע דיבורים של צער וכאב, שאלו מה קרה ועל מה ולמה נעצר פתאום מלכת? החל היהודי לבכות כי לא ידע כלל עם מי הוא משתמש לצרכיו הפרטיים, ומי יודע אם יכפרו לו מן השמים על מה שעשה, ענה לו הרבי ומה עם מצוות "עזוב תעזוב עמו" האם מצווה זו ניתנה רק לאנשים אחרים ולא לי.

תילולא דצדקיא

שבת קודש ב' תמוז

יוסף הצדיק משבטי קה בן יעקב (ב"א ש"ט) הרה"ק רבי נחמן מהורדאנקא ב"ר יצחק (תלמיד הבעש"ט - תקכ"ה) הרה"ק רבי אברהם מטריסק (מגן אברהם) ב"ר מרדכי מטשערנובל - תרמ"ט) יום ראשון ג' תמוז הרה"ק רבי מנחם מענדל ב"ר לוי יצחק מליובאוויטש (תשנ"ד)

יום שני ד' תמוז

רבנו יעקב ב"ר מאיר (ר"ת - ד"א תתקל"א) הרה"ק פינחס ב"ר צבי הירש (ההפלאה - תקס"ה)

יום שלישי ה' תמוז

הרה"ק רבי אלטר עזריאל מאיר מלובלין ב"ר אברהם (תש"א)

יום רביעי ו' תמוז

הרה"ק רבי משה האגר מקאסוב ב"ר יעקב שמשון (תרפ"ה)

יום חמישי ז' תמוז

הגה"ק רבי ברוך פרענקל תאומים ב"ר יהושע יחזקאל פייבל (ברוך טעם - תקפ"ח) הרה"ק רבי שמחה בונים ב"ר אברהם מרדכי מגור (לב שמחה - תשנ"ב)

יום שישי ח' תמוז

הרה"ק רבי מאיר מדויקוב ב"ר אליעזר (אמרי נועם - תרל"ז)

(הרה"ק רבי מרדכי מקוזמיר ב"ר אברהם המגיד מטריסק (תרע"ז)

זכותם תגן עלינו ועל כל ישראל אמן

עצונה הלכות

מאת הרה"ג נחמיה הכהן רבינוביץ שליט"א מח"ס "ב"ר אורי" ו"ספרים יוסף הרה"ק על הפערים.

הגבחת התורה (ה')

א) אין לאדם להתחיל באמירת וזאת התורה, כשמגביהים הספר תורה, אלא בשעה שרואה לנגד עיניו את הכתב של הספר תורה. (שערי אפרים, שער י', סעיף י"ג, מ"ב סימן קל"ד, ס"ק י"ב) אבל אם רואה רק צדדי הספר תורה, או יריעות הספר תורה מאחוריו, לא יאמר וזאת התורה. (שו"ת בצל החכמה, ח"ה, סימן קל"ו).

ב) ואם התחיל לומר וזאת התורה כשראה כתב הספר תורה, יוכל להמשיך באמירת הפסוק, אף שכתב הספר תורה כבר אינו לנגד עיניו. (שערי אפרים, שער י', סעיף י"ג)

לע"נ הרה"ח ר' הלל המבורגר ז"ל

ב"ר פינחס נחום ז"ל

נלב"ע ח' תמוז

קרית קרעטשניף רחובות

טל': 052-7144471 מייל: sipureitzadikim@gmail.com

בחסות רשת חנויות

גל פז

פני עין חמד

יוצא לאור ע"י בית הכנסת שכונת "עין חמד" - מכללת ציון

פְּרֻשֶׁת קֶרַח - כְּחָה נֶשֶׁל תְּפִלָּה

"אל תפן אל מנחתם" (במדבר ט"ז, ז)

לכן הודיעו למחותנים שהרב יגיע לערוך את החופה בשעה שבע בערב בדיוק. הם ביקשו בכל לשון של בקשה לא לאחר את זמן החופה כדי שיוכל להספיק להגיע בזמן לשבע ברכות לנכדו.

יום רביעי הגיע. הרב גרוסמן יצא מביתו בשעה מוקדמת על מנת להגיע בשעה היעודה. אולם בורא עולם זימן להם פקק תנועה גדול.

עבר זמן רב עד שהתנועה בכביש השתחררה. הם הגיעו לאולם בשעה שמונה ורבע. לאחר החופה הרב בירכס ב'מזל טוב'. הסבתא ניגשה לרב ואמרה: "כבוד הרב, מזל טוב! ישר כח שאיחרתם את החופה אחרי השעה שמונה ולא בשבע, ברוך ה'."

"התפללתי בדמעות וביקשתי מאת ה' יתברך שהרב יאחר ושהחופה לא תיערך מבעוד יום. זאת כדי לקיים את צוואת רבי יהודה החסיד בספר חסידים שאין לישא אישה ב-ז' שבט, ז' תמוז, ו-ז' אלול. ברוך ה' ששמע לקול שוועתי ותחינתי זימן שעשיתם את החופה לאחר צאת הכוכבים."

מכאן אנחנו רואים, עד כמה תפילה בכוונה יכולה לפעול בשמיים, עד כדי שיווצר פקק תנועה ובלבד שהתפילה תתקבל.

בברכת שבת שלום

הרב אליהו חיים פנחסי שליט"א
חבר הרבנות המקומית מבשרת ציון

קֶרַח ועדתו חלקו על משה רבינו ע"ה, איש האלקים. הם עשו הכל כדי להכפיש את שמו ואף העלילו עליו עלילות נוראיות שאין הדעת סובלתן.

משה רבינו רצה להוכיח שה' בחר בו ובאהרון הכהן, ולכן הציע לעם ישראל: "וְהָיָה הָאִישׁ אֲשֶׁר יִבְחַר ה' הוּא הַקְּדוֹשׁ" (במדבר טז, ז). עם ישראל הסכים מיד.

משה רבינו עמד לאחר מכן בתפילה וביקש מאת בורא עולם: "אל תפן אל מנחתם" (במדבר טז, טו) - אל תקבל את מנחתם של קֶרַח ועדתו.

צריך להבין: מדוע משה רבינו היה צריך תפילה זו? וכי יש סיכוי שבורא עולם חלילה יקבל את מנחתם? הלא גלוי וידוע לפניו יתברך שהם רשעים ומשה רבינו צדיק!

אלא משה רבינו ידע שכאשר אדם מתפלל תפילה מכל הלב ובכוונה גדולה, תפילה זו מתקבלת ברצון לפני בורא עולם אפילו אם המתפלל הוא רשע גמור!

לכן משה רבינו היה צריך כביכול 'תפילת מנע'. הוא ביקש מאת ה' יתברך, שלא יקבל את תפילתם גם אם יזעקו בכל ליבם.

בתאריך ז' תמוז ה'תשע"ו, הגאון הרב יצחק דוד גרוסמן שליט"א, הרב של מגדל העמק סיפר שבני משפחה הזמינו אותו לסידור חופה וקידושין בצפון.

זמן החופה נקבע בשעה שבע בערב. מכיוון שהרב באותו הלילה ערך שבע ברכות לנכדו במסודות יחד עם תלמידי הישיבה, האירוע של נכדו נקבע לשעה שמונה בערב.

הצלחה בגור"ר

יצחק אריאל בן טובה חגי חיים וב"ב שמואל אימן בן אסתר זרי שגית בת רותי מאיר ישראל בן רחל ברכה- יראת שמים ליאור יהושע סומך וב"ב גלית בת מסודי יהודה אריה בן רחל ברכה ארז בן שושנה רונן אברהם וב"ב קסירר אפרים וב"ב רחל ברכה בת פדילה דליה משפ' שטרית נעם יצחק בן רחל ברכה רינה בת סימי וב"ב יוסף ליאור בן דליה אפרת- הצלחה בכל העניינים שלמה ודנה דוד וב"ב אריה ושרה לוי וב"ב י.מ.ש כדורי אקבלי יוסף חיים בן נסכה שולמית ומרדכי חיים דויטש וב"ב עמית בן אהרון וב"ב

זיווג הגון וכשר במהרה

אורן חיים בן אלן אסתר רותי בת סימי תרצה בתיה בת ימנה נינט יוסף בן רוחמה אילן בן ג'וליאט יפית שרה בת ג'ינה דרור בן סופיה אנאל חביבה בת שולמית מיטל בת מלכה מאיר בן שרית ואליהו טליה עדן אסתר בת שולמית נעם בן שרה שירי ימנה בת שולמית דוד עומרי בן יהודית שושנה שירה בת סילביה שמעון בן שולמית סיון רבקה בת אלן אסתר עמית בת טובה אברהם גורג'י בן דליה אפרת אורן בן נעמי

זרע קודש בר קיימא

גלית בת מסודי אליהו דרי בן ימנה אילנה בת רוחמה שמואל אימן בן אסתר זרי סיון בת אסתר רחל מרים בת יהודית דניאל בן שרה ואושרית בת שושנה נעמה בת יפה דגנית בת שושנה אסף בן סופיה נתנאל בן ג'ינה מיטל בת שושנה

רפואה שלמה

מאיר ישראל בן רחל ברכה יצחק בן עזרא ימנה ניזרי בת סטה- בריאות ואריכות ימים מרדכי ניזרי בן פרח- בריאות ואריכות ימים מאיה בת עדי דליה אפרת בת נעמה סימי בת סוליקה שלו בן מזל פחימה אורן בן אסתר דינה בת מזל נעם יצחק בן רחל ברכה נעמי בת רחל שירה שילת בת אורלי אפרים בן שרה לביא ישראל בן תמר חיה אסתר בת סוליקה מוריה בת רחל ברכה נחום בן כיריה יהודה אריה בן רחל ברכה ישראל בן חווה יפה בת שרה-הצלחה ורפואה רחל בת זוהרה משה בן נדימה עינת בת רחל ברכה בנימין בן יקוט רפאל משה בן רחל יצחק בן פנינה רחל ברכה בת פדילה דליה יצחק בן רבקה רותי בת סבריה קסנש בת דגטו יצחק בן חנון רפאל אבידן בן תקווה אליהו בן רחל מיכאל יהודה בן מרים בנימין בן ברכה אלן אסתר בת שרלוט יהודה לייב בן אסתר מלכה נעמה בת שרה יהודית אסתר פראדל בת חיה- בריאות ואריכות ימים

העלון מוקדש לעילוי נשמת משה בן גורג'יה ז"ל

לרפואה שלימה לנוריאל בן אסתר

לרפואה שלימה לאיידה חיה בת אסתר וליילד אלחנן רפאל בן איריס וליילד אורי חיים בן שלי

הצלחת דביר בן נלי רחל

זש"ק, פרנסה טובה ובריאות איתנה לאליהו ניזרי בן ימנה וגלית בת מסודי

הצלחת ולרפואת אברהם גורג'י בן דליה אפרת וב"ב והצלחת יוסף ליאור בן דליה אפרת וב"ב

לע"נ הצדיק ר' חיים אבישלום כהן פרחיה בן בלנקה זצ"ל

יום	כניסת לילה	צאת לילה	היגיון תש
י"ג	19: 10	20: 22	21: 18
ט"ד	19: 28	20: 20	21: 15
ט"ה	19: 31	20: 23	21: 19
ט"ו	19: 27	20: 20	21: 15

שואל ומשיב בהלכה - שבת- הטמנה - חלק א'

מהו דין הטמנה והאם יש דין הטמנת מאכל בתור סיר?

שאלה:

תשובה:

להלן סיכום ההלכה מפי ר' אליהו חיים פנחסי, רבנות מקומית מבשרת מתוך ספרו 'הכשרות למעשה':

אסור להטמין תבשיל בערב שבת, בדבר שמוסיף הבל [חום] אף בכירה גרופה וקטומה. אבל מותר להטמין בערב שבת תבשיל, בדבר שאינו מוסיף הבל ורק שומר על חום התבשיל. **הערה:** גזרו חז"ל מכיוון שמא יטמין בגחלים ויחתה בשבת. כך השו"ע פסק (או"ח סימן רנז ס"א). דין זה נאמר אף בכירה גרופה וקטומה כמבואר בשו"ע (סימן רנז ס"ח).

כאשר הסיר מונח על גבי הפלטה, ומניח עליו שמיכה, למרות שמדובר בהטמנה בדבר המוסיף הבל ואסור אפילו מערב שבת, המנהג להתיר, כאשר עושה כן מבעוד יום. **הערה:** למרות שהשו"ע פסק (סימן רנז ס"ח) כאשר הקדירה מוסיפה חום מחמת דבר אחר, אסור. גם כאן מחמת האש שתחת הקדירה השמיכות מוסיפות חום. מכל מקום המנהג מקדמת דנא להקל בזה, וכמ"ש מהר"ם בן חביב הובא בספר ארץ חיים- סתהון (סימן רנז) שנהגו שלא כדברי השו"ע. עיין למ"ש הראש"ל בשו"ת יביע אומר ח"ו (או"ח סימן לג). ע"ע בספה"ק מנהגי השולחן מהדו"ב (או"ח שם).

לבני אשכנז מותר רק הטמנה חלקית, דהיינו שחלק מהסיר יהיה גלוי וניכר לעין, שאינו מכוסה. **מקורות:** הרמ"א (סימן רנז ס"א). כן פסק הגרש"ז אורבך בספר 'שמירת שבת כהלכתה' (פ"א הלכה עה).

סיר שהיה מכוסה בשמיכות לפני השבת, מותר לגלותו בשבת ולשוב לכסותו. **מקורות:** שו"ע (סימן רנז ס"ד).

מותר להוסיף שמיכות, מפני שהסיר היה מוטמן כבר מבעוד יום ודווקא כשהמאכל התבשל כל צורכו.

מותר לתת בערב שבת שקית ובתוכה אורז או בשר וכו' בתוך קדירת חמין. אין לחוש בזה לאיסור הטמנה בדבר המוסיף הבל. **מקורות:** כן העלה הראש"ל בספרו 'הליכות עולם' ח"ד (עמוד נג) מכיוון שאין השקית נעשית להטמנה, אלא כדי שלא יתערב מה שבתוכה עם החמין. ע"ע בספרו 'חזון עובדיה- שבת' ח"א (עמוד סג). כ"כ בשו"ת 'אור לציון' ח"ב (פי"ז אות יג). ע"ע בספר 'מעין אומר' ח"ב (עמוד קיב). כן דעת הגרש"ז אורבך בספר 'שמירת שבת כהלכתה' (פמ"ב הערה רמב).

מותר מערב שבת לכרוך פשטידה [קוגל] בנייר כסף אפילו אם מכסה את האוכל מכל הצדדים ולהכניס את כולו בתוך קדירת החמין. **מקורות:** בשו"ת 'אז נדברו' ח"ו (סימן עח) כתב שמוטר לעטוף את הקוגל בנייר אלומיניום ולהטמין בתוך קדירת החמין, מכיוון שנחשב כהטמנת אוכל באוכל. ע"ש. כ"כ בשו"ת 'להורות נתן' ח"ז (סימן יב), ובשו"ת 'שרגא המאיר' ח"ד (סימן סג) וח"ו (סימן קמא) להקל להטמין מאכל העטוף בנייר בתוך הקדירה, מכיוון שאין זה אלא כלי רעוע ולא חשיב הפסק כלל. בשו"ת 'קנין תורה' ח"ד (סימן נד) העלה להקל כאשר אין האוכל מוטמן כולו בתוך החמין. ע"ע שו"ת 'אדני פז' ח"ד (סימן כב). בספר 'שמירת שבת כהלכתה' (פמ"ב הערה רמב) הביא את דעת הגרש"ז אורבך להקל אף באופן שהעטיפה אטומה, ואין המאכל שבתוכה מקבל טעם מהתבשיל, וע"ע שו"ת 'מנחת שלמה' ח"ב (סימן לד אות ז). שוב ראיתי שכן העלה מור דודי בשו"ת 'מנחת פאר' ח"א (סימן יד).

יש אוסרים. **מקורות:** שו"ת 'שבט הלוי' ח"ג (סימן מז) וצריך שיעשה נקבים בשקית, כדי שהחמין יתן טעם במאכל, ורק באופן זה נחשב הכל לתבשיל אחד. כ"כ בשו"ת 'מנחת יצחק' ח"ח (סימן יז) אלא אם כן זה דרך בישול המאכל, כגון מאכל הקרוי 'קישקע' [מעיים ממולאים] שמכיוון שצורת בישולו היא להטמין בתוך תבשיל, אין זה נחשב כהטמנה. ע"ע להגרי"ש אלישיב בספר 'שבות יצחק' ח"ב (פ"כ אות ג). כן דעת הרב 'מנחת אהבה' ח"א (פ"ג הכ"ז). בספר 'חוט שני' ח"א (פכ"ח סק"ד) כתב, אם עטיפת המאכל בשקית נועדה, שבביל שלא יתפזר או יתפורר המאכל בקדירה, נראה, שהכל נחשב כתבשיל אחד ואין דינו כהטמנה.

עֲשֵׂית שְׁלוֹם

מעשה ביהודי עני, תושב בגדד, שהיה מוכר לוביה בשוק. הפרוטות המעטות שהרוויח הספיקו בדוחק ללחם צר. הוא היה מביא הביתה את שיירי הלוביה כל יום. לוביה בבוקר, בצהריים ובערב. לוביה בקיץ, בסתיו, בחורף ובאביב. לאשתו נמאס מהירק, שרק אותו אכלה, מזמן חתונתה. היא ביקשה מעט בשר, דגים או ירקות אחרים. מכיוון שבעלה לא יכל לספק זאת הגישה נגדו תביעת גירושין. הגאון רבי יחזקאל משה הלוי זצ"ל, רבה של בגדד דיבר על ליבה. לא המאכל העיקר, אלא האושר במשפחה. הפרנסה תלויה במזל. אם העוני כרוך בעקבותיה, למה תאמלל את עצמה כפליים בחורבן משפחתה.

דבריו לא נפלו על אוזן שומעת. הרב קבע את מועד הגירושין לעוד שלושה שבועות. הרב הבין, שאם מאכלם הוא לוביה בלבד הרי שיש בה פסולת: גבעולים וקליפות. הרב עקב אחרי הליכות הבית בסתר, וראה שבעלות השחר האישה יוצאת להשליך את הקליפות לאשפה. הרב התחפש לעני מרוד, לבוש בגדים בלואים והתחבא סמוך לביתם. כשראה את האישה יוצאת לזרוק את שאריות הלוביה, התחנן לפניה: "אנא, תני לי מעדנים אלו, משום שילדי מתחננים לאוכל, ואין בידי מאומה!".

אמרה לו: "אבל זו פסולת!". ענה: "ילדי יאכלו את זה, ובלבד שלא ימותו ברעב!", וקבע עימה, שבכל יום יבוא ליטול ממנה את הקליפות של הלוביה. כשהגיע מועד הדיון, האישה התייצבה וביטלה את תביעתה, מכיוון שלא ידעה שיש אנשים עניים מרודים יותר ממנה, ושפר עליה גורלה!

עושה אירוע שמחה באולם שמחות וברצונך להפוך אותו לכשרות "מהדרין-גלאט"?

צוות משגיחים תלמידי חכמים ידאגו לכך בכל איזור בארץ. ההשגחה החל מזמן אספקת הבשר ועד למנה האחרונה.

בפיקוחו של הרב אליהו חיים פנחסי שליט"א 052-6329144 (הנייד באישור ועדה רוחנית)

מינויים

לקבלת העלון חנים במייל מדי שבוע, יש לשלוח בקשה למייל

PNineEH@gmail.com

הקדשת העלון

ניתן להקדיש את העלון לעילוי נשמה, רפואה שלמה, הצלחה, זיווג הגון, חזרה בתשובה וכו' נא לפנות לליאור בטל' 052-7652084

כתובת המערכת: עבור ליאור עצמון, רח' הבושם 26 ת.ד. 83375. מבשרת ציון. מיקוד 9076926

לשאלות בהלכה

נא לפנות לרב אליהו פנחסי בטל' 052-6329144

(הנייד באישור ועדה רוחנית)

אם ראשונים כמלאכים - הגאון הרב יוסף חיים שניאור קוטלר זצ"ל

הגאון הרב יוסף חיים שניאור קוטלר זצ"ל- נולד בשנת ה'תרע"ח (1918) בסלוצק בעיר בלארוס. כשהיה בן שנתיים וחצי בלבד, אביו שלח אותו אל מעבר לגבול רוסיה-פולין, מכיוון שהיה משוכנע כי הבולשביקים יסגרו בימים הקרובים את ה'חדרים' ויאסרו את קיומם. עוד בילדותו ניכרו בו כישרונות עליונים ונדירים. הבנתו היתה מופלאה ביותר. הבין כל מה שקרא בפרק זמן קצר ביותר. בתקופת בחרותו התחנך בישיבת קלוצק. בשנת ה'תש"א (1940) כשהיה כבן 22 פרצה המלחמה והשואה האיזומה. הוא נמלט מליטא לארץ כדי ללמוד בישיבת חברון ונשאר שם שבע שנים.

לאחר נשואיו ירד לארה"ב. שם הוסיף לעלות במעלות התורה ביתר שאת. עמל בתורה ביגיעה מפרכת לילות כימים. לאחר פטירת אביו בחודש כסליו ה'תשכ"ג (1962) כיהן במקומו כראש ישיבת לייקווד בניו ג'רזי והתחיל להרביץ תורה. בתקופתו, מספר התלמידים בישיבה גדל ממאה ועשרים לאלף! בשנות כהונתו ישיבת לייקווד זכתה להוציא מבין כותליה תלמידים בני תורה ות"ח מובהקים. מתוכם מכהנים פאר מאות רבנים, ראשי ישיבות, רמ"ם, ויושבי על מדין בכל רחבי ארצות הברית: ניו-יורק, שיקגו, מיאמי, בוסטון, לוס אנג'לס פילדלפיה ועוד וכן בקנדה ובאוסטרליה. נוסדו ביוזמתו כוללי אברכים בטורונטו, דטרויט, לוס אנג'לס ועוד.

אהבת התורה שלו היתה מופלאה. גאון. אירגן הדפסת ביטאון בשם 'נהוראי' לפרסום הגיגים ומאמרים תורניים. שימש כחבר במועצת גדולי התורה בארצות הברית. היה פעיל בהגירת יהודי איראן לארצות הברית. הפלא הגדול היה כי רבינו עמד על משמרתו בדיוק כמספר הימים שאביו עמד לפניו- י"ט שנה ז' חודשים ויום אחד. נפטר ב-ג' תמוז ה'תשמ"ב (1982). חי כ-64 שנים. ציונו בהר-המנוחות בירושלים. בנו, הגאון ר' אריה מלכיאל יחד עם חתנו, הגאון ר' דוד שוסטאל, ואחייניו, הגאון ר' ירוחם אולשין והגאון ר' ישראל ניומאן, כיהנו אחריו כראשי הישיבה.

אביו: מרן הגאון ר' אהרון (ראש ישיבת קלצק בפולין. לאחר מכן מייסד וראש ישיבת לייקווד בארצות הברית. היה נשיא מועצת גדולי התורה בארצות הברית וממנהיגי הציבור החרדי).

אימו: מרת חנה פרל (בתו של מרן הרב איסר זלמן מלצר, רב העיר סלוצק ומח"ס 'אבן האזל').

אשתו: מרת רישל (בת ר' אריה מלכיאל פרידמן הי"ד מסלבודקא). **ילדי:** תשעה ילדים,

ביניהם ר' אריה מלכיאל, ר' מאיר, מרת שרה יהודית (נישאה לר' דוד שוסטאל). **מרבתי:** הגאונים העצומים אביו, ר' אהרון, סבו, ר' איסר זלמן מלצר, ר' יצחק זאב הלוי סולובייצ'יק מבריסק, ר' ברוך בער ליבוביץ ור' יחזקאל סרנא.

מתלמידיו: הגר"ח גינזבורג, הגר"צ רוטברג. **מספרי:** ינועם שי"ח- מאמרים ושיחות מוסר שי"ח ערב- חידושים על מסכתות הש"ס: פסחים, סנהדרין, סדר קדשים, שבת, עירובין, סוכה, מגילה, חגיגה וקידושין.

כבר בילדותו ניכרו ברבינו כישרונות עליונים ונדירים. הגאון הרב שלמה לורנץ זצ"ל נפגש עם ידידו של רבינו. הוא שוחח עימו אודות גדלות תורתו של רבינו. בלבו הדיד סיפר כי רבינו כבר בלט מנעוריו כילד גאוני. לפני שנים רבות למד עימו בחברותא וראה כי הוא 'מדפדף' בגמ' דף אחרי דף. כשהביע בפניו את פליאתו, רבינו הציע לו לבחון אותו.

אותו ידיד סיפר כי הוא נדהם לראות שרבינו מבין במהירות הבזק את כל דברי הגמרא על בוריים. אותו ת"ח, שהשתומם מהעובדה הזו, הלך לספר זאת לזקנו של רבינו, מרן הגאון ר' איסר זלמן מלצר. הגאון אמר לו בפשטות: "אינך מחדש לי מאומה. כבר כשהיה שניאור שלנו ילד כבן שבע ראיתי אותו 'מדפדף' בספר 'חיי אדם'. אמרתי לו: 'בספר 'חיי אדם' צריך ללמוד ולא לדפדף. כששמע דברים אלו ביקש ממני, שאבחו אותו. משמילאתי את בקשתו ובחנתי אותו, ראיתי כי הוא בקי היטב בכל הדפים שדפדף בהם".

בן יקר היה לגאון רבי שניאור קוטלר ושמו רבי מאיר. כאשר הגיע לפרקו בא בקשרי שידוכין עם בת הגאון רבי לייבל באקסט (ראש ישיבת 'עטרת מרדכי' בדטרויט שבארה"ב). כשבוע לפני מועד הנישואין, התברר שהחתן חולה במחלה הנוראה רח"ל. רבי שניאור אמר למחותנו: "דבר לי אליך. הבה נפגש באמצע הדרך שבין דטרויט ללייקווד" (בגלל המרחק בין שני המקומות). כשנפגשו, רבי שניאור סיפר את הבשורה המרה, כשאינו מסתיר את המצב הרפואי, ואמר לרבי לייבל: "הרשות בידיכם לנתק את קשר השידוכין ללא כל קפידה מצידנו".

רבי לייבל השיב: "אחר שלקחתי אותו לחתן, הרי הוא כאחד מבני. לא אשלחנו מביתי". ענה רבי שניאור: "נקרא לנערה ונשאל את פיה. בתך היא העומדת להינשא ואינך יכול להסכים על חשבונה". רבי לייבל חזר לביתו. הוא סיפר לבתו ושאל אותה אם היא מוכנה להינשא לו בידיעה שיחיה רק לתקופה קצרה.

הבת השיבה כי היא מוכנה להתחתן איתו, "אבל בתנאי שהגאון הגדול רבי משה פיינשטיין יעניק את ברכתו, שאזכה להקים ממנו דורות". הגאון רבי משה פיינשטיין בירך והם נישאו במזל טוב. כעבור זמן נולדה להם בת, עד שלדאבון לב רבי מאיר השיב את נשמתו ליוצרה בשביעי של פסח בשנת ה'תשל"ט.

באותו זמן נפטרה לרבי לייבל בת צעירה בימים, כשהיא מותירה אחריה שלושה יתומים. האלמן, שהיה חתנו של רבי לייבל, התחתן בסופו של דבר עם אחות אשתו (אשת ר' מאיר). הם הקימו בית בישראל, כשהם מגדלים ביחד את ארבעת הילדים. לאחר כארבע שנים מנישואיהם עדיין לא נולדו להם ילדים משותפים. התברר שאישה זו היא עקרה, ולעולם לא תלד ילדים.

התברר למפרע, כי אותה בת שנולדה לה בזיווג הראשון היה למעלה מדרך הטבע. זה היה מכוח ברכתו של מרן הגאון רבי משה פיינשטיין. כמובן, עמדה לה גם הזכות הגדולה שהסכימה להינשא לרבי מאיר, למרות שידעה על מחלתו הקשה.

הצער בגין המחלוקת

הדין, כדי שיוכלו להמשיך את הדין.

באותם הימים שלפני הדין השני חלה תפנית דרמטית. התרחש אירוע ששינה את פני הדברים לחלוטין.

אחד הדיינים שהשתתף בדין-תורה של אותה משפחה, הכיר את אב המשפחה אישית. לילה אחד הוא ראה את האב בחלום.

האב פנה לדיין, כשעל פניו ניכר צער רב. האב אמר לו: **"דע לך, שבכל פעם שילדי מזכירים את השם שלי בדין תורה, שנערך אצלך, מטלטלים אותי בשמיים מצד לצד. מפריעים את שלוותי ומנוחתי ואני מרגיש צער איום וסבל נורא"**.

"אנא ממך", הנפטר התחנן אליו, "אני מבקש ממך בכל לשון של בקשה, ספר לילדים שלי מה אמרתי לך. בקש מהם שלא יזכירו את שמי בכלל בזמן הדין".

"דע לך, שכאשר שומעים בשמיים שהמריבה והשנאה נוצרו בגלל הרכוש שהשארתי להם, מתעוררים עלי דינים קשים שמצעים אותי. לכן, לכל הפחות, שירחמו על נשמתי ולא יזכירו את שמי!"

הדיין התעורר בבעתה. הוא אינו רגיל לחלום חלומות ברורים כאלו. הוא יצר קשר עם המשפחה וביקש מהם לכנס את כל האחים בשעה מסוימת במקום פלוני, מכיון שיש לו הודעה חשובה מאוד.

בני המשפחה התפלאו, אבל הגיעו לאותו מקום, כמו שביקש מהם. הדיין הגיע וסיפר להם את כל מה שראה בחלומו. אביהם מתייסר מאוד בגלל המחלוקת.

האחים ששמעו זאת הצטמרו והזדעזעו עד עמקי נשמתם. הם הבינו שאביהם האהוב סובל נורא. כל זאת בגלל המחלוקת על הירושה.

מכיוון שכולם היו באותו מקום, הם הסכימו להתפשר אחד עם השני ולא לערוך דין-תורה. הבינו שרק כך הם יעשו נחת רוח לאביהם שבשמיים.

בסיכומו של עניין, הם הגיעו בעצמם לחלוקה הוגנת של הרכוש בלי לערוב את בית-הדין ובלי לצער את המנוח שנפטר.

כמה איומה היא המחלוקת והמריבה, אשר עלולה להוביל לשנאה ופירוד בין האחים. כמה גדול צער זה בשמיים. בפרט כשמדובר במחלוקת בעקבות ירושה שהשאיר הנפטר בעולם הזה.

הנפטר סובל בכל פעם שאותה מחלוקת מתעוררת ואין לו מנוחה כלל. יהי רצון שנזכה תמיד לאהבה, אחווה, שלום ורעות, אכ"י"ר!

להלן סיפור מופלא שסיפר הגה"צ ר' אלימלך בידרמן שליט"א. יש בו כדי ללמדנו עד כמה צריך להיזהר מפני מריבות ומחלוקת וכיצד מתייחסים אליהם בשמיים.

המעשה התפרסם לפני יותר מחמישים שנה ועורר בזמנו התעוררות עצומה בנושא המחלוקת. מדובר על משפחה חשובה ומפורסמת בארץ. אבי המשפחה היה אישיות תורנית חשובה ביותר הרביץ תורה ברבים.

שיעוריו נודעו בשערים. הרב שהיה בעל מתק שפתיים משך אנשים רבים, שהיו משומעי לקחו. דבריו התקבלו על לב השומעים. כך היה במשך שנים רבות.

אולם לא לעולם חוסן. ביום מן הימים הרב התבקש לבית-עולמו כשהוא זקן ושבע ימים. בני המשפחה ישבו עליו 'שבעה'. הם הצטערו רבות על אובדן הצדיק, כשאינם יודעים כיצד למלא את החלל העצום שנותר.

לאחר ימי ה'שבעה', האחים פתחו את הצוואה שאביהם הותיר. הסתבר כי היה לאב רכוש לא מבוטל. הוא הותיר להם ממון רב ויקר ערך, מספר דירות, מטלטלים רבים וכסף רב.

במקום לשבת ולדון כיצד לחלק את הממון שאביהם הותיר, כל אחד מהאחים התחיל לטעון, כי 'לו משפט הבכורה'. מגיע לו לקבל את הדירה הגדולה ועליו לקבל יותר מאחיו האחרים, מכיון שהוא עשה כך וכך למען אביהם וכיו"ב.

הרוחות התלהטו והצעקות נשמעו לכל עבר. במקום להגיע לעמק השווה, הם נפרדו כל אחד לדרכו בכעס גדול ונורא, **כאשר כל אחד מהאחים הכריז על חרם כללי של שאר אחיו.**

עם כל הצער שבדבר, המשפחה שהתחנכה על אדני התורה הקדושה ידעה, כי עליהם לפנות לדין תורה בבית-דין כדי שיפסקו להם כיצד לחלק את הרכוש שאביהם הותיר.

מועד הדין נקבע. כשהגיע היום המיוחל, כל אחד מהאחים הגיע בנפרד לבית-הדין. הדיינים התחילו לשמוע את האחים לפי סדר.

הדין לא היה פשוט כלל. זעם, בכי, צער וצעקות היו באותו דיון כשלעיתים אחד האחים התפרץ לתוך דברי השני. המראה היה קשה מאוד.

עד לפני תקופה לא ארוכה היו בני-המשפחה מאוחדים ביניהם ועוזרים אחד לשני. והנה, עתה, בגלל ירושה שהותיר אביהם מצאו את עצמם שונאים את אחיהם - בשר מבשרם.

הדיינים שמעו את דברי האחים. לאחר דיון קצר ביניהם, הם אמרו לבני המשפחה, כי עליהם לשקול את הדברים שנאמרו. האחים היו צריכים להגיע להגיע לאחר עוד כמה ימים לבית-

<p>לע"נ</p> <p>תנצב"ה</p>	<p>הרב עובדיה יוסף בן גורג'ה זצ"ל הרב מרדכי צמח בן מזל אליהו זצ"ל חיים משה גרשון בן שלמה יחזקאל ז"ל ר' עוליאל ישועה בן סטה מקנין זצ"ל דרור יהושע בן ארץ מיוחס ז"ל צדיק חכם בן חזלה ז"ל דוד בר חסידה ז"ל חווה בת יעקב צבי ע"ה יצחק יצקן בן רחל ז"ל ברכה בת מרדכי ע"ה יעקב בן נעמה ז"ל שרה בת מורברי רחל ע"ה אלון בן סעדה ז"ל</p>	<p>הרב שמואל בן שמחה דרזי זצ"ל מסעוד בן יקוט ז"ל שמואל בן רבקה ז"ל רפאל בן אסתר ז"ל אביחי בן אסתר ז"ל נעימה בת גורג'ה ע"ה חי יזיז בן קלרה ז"ל ר' יצחק בן מסעודה קדוש ז"ל אסתר בת נעמי ע"ה ר' דב בן בנימין אלתר ז"ל אורה בת נעימה ע"ה דוד יצחק בן פרחה ז"ל גורג'ה בת נעימה ע"ה</p>	<p>הרב שבת בן תפאחה כדורי זצ"ל פואד אברהם בן רג'ינה ז"ל אביבה בת איירון ע"ה אברהם בן יונה ז"ל יצחק בן חביבה ז"ל אהרון (אורי) בן רבקה ז"ל דב בן יצחק ז"ל סוליקה בת עישה ע"ה סלים בן פרחה ז"ל יעקב בן סלימה ז"ל ספירנס תקווה בת נעימה ע"ה מישא אסתר בת זהרה ע"ה אברהם בן טובה ז"ל</p>	<p>הרב שבת בן אסטריא אטון זצ"ל מאיר מורד בן שושנה ז"ל זהבה בת שושנה ריזל ע"ה עמירם בן דבורה ז"ל סעידה בת תופחה ע"ה מזל בת שמעון ע"ה יוסף בן מרים נוסרת ז"ל יעקב בן אסתר ז"ל רחל רפאת בת השמת ע"ה לטיף בן פרחה ז"ל דניאל רפאל בן חגית ז"ל יהודה בן סעידה ז"ל עפאת בת השמת ע"ה</p>	<p>ולד יחיא בן יוסף ז"ל יצחק בן ברקו דב ז"ל מאירה בת יפה ע"ה אביגדור בן ג'ולי ז"ל ר' שאול בן סילביה זצ"ל שני בת אסתר ע"ה מסודי בת חביבה ע"ה אסתר בת גולה גאולה ע"ה יוסף בר סעדה ז"ל שלום בן אסתר ז"ל מרים בת שרה ע"ה אביבה לוי ע"ה כל נשמות עם ישראל</p>
---	---	---	---	--	--

נא לשמור על קדושת העלון
אין לקרוא בשעת התפילה.
מומלץ לקרוא בשולחן שבת!

או צרות הפרשה

פרשת "קרח"

"והיה האיש אשר יבחר ה' הוא הקדוש" [טז, ז]. איך מסתבכים.

איך שאנשים מסתבכים. ואנשים פיקחים, נבונים, שקולים. מאבדים את עולמם, והמשפחה סובלת כל כך, והחברה מוקיעה. חברים נעלמים, תמונתם מתנוססת בעיתונים, כבר היו מעדיפים להיות כקורח, להיבלע חיים. ואתה שומע ורואה ותמה: איך נפלו כך, אנשים חכמים כל כך. היינו משאירים זאת לפסיכולוג או לקרימינולוג. הבעיה היא שהם אנשים כמוני וכמוך, וזה מפיח. זה כבר נוגע אלינו. וכבר אמרו, שהחכם לומד מניסיונם של אחרים, בעוד שהטיפש אינו לומד אף לא מניסיונו שלו. אז איך מסתבכים אנשים?

התשובה, כמו כל התשובות, כתובה בתורה. בפרשתנו. קורח הסתבך, וסיבך איתו מאתיים וחמישים איש, וכולם אבדו. איך העז קורח לצאת לכזו הרפתקה. האם לא ידע שאין לו סיכוי. האפשר למרוד במשה רבינו, שליח הבורא. שבהנף יד הביא חושך על מצרים, בקע ים והטביע בו את מצרים. שכאשר הרים ידו נוצח עמלק, וכאשר היכה במטהו הוציא מים מסלע. משה רבינו, שכאשר התאוננו עליו באו נחשים ושרפים ועשו שמות בעם עד שביקשו מחילה. אז איך יצא להרפתקה: "קורח, שפיקח היה, מה ראה לשטות זו?"

והתשובה: "התקנא בנשיאותו של אליצפן". פעל פה דחף של קינאה. אחד משלושת הדחפים המוציאים את האדם מן העולם: "הקנאה, התאוה, והכבוד". וכשהם פועלים, השכל בהשעיה. יש ליקוי מאורות, ואין שאלות. מילא הוא, אבל איך השפיע על מאתיים וחמישים ראשי סנהדראות. "נשיאי עדה, קרואי מועד, אנשי שם" התשובה: שכניו היו. נשחו בדבריו, ובחלקקות ליצנותו. וכבר הם קבוצה מגובשת, המזינה את התלהבותה ושועטת במגובש אל התהום. בלי בקרה עצמית ויכולת עצירה.

ועדיין זו תשובה חלקית בלבד: מידות ודחפים והשפעת חברה גורמים מכריעים הם, אבל מולם הלא ניצב תמרור אזהרה. הכתובות חרוטה על הקיר, והרי איש אינו אף להתאבד. כאן בא הגורם השלישי והמכריע: סמוך, לי זה לא יקרה. בסוף הכל יסתדר. לא תבוא ביקורת, לא יגלו את המעילה. יגלו ויטיחו. נשיג הלוואות ונכסה. נזכה בלוטו. קפוץ, ותמצא למטה רשת בטחון. או אמבולנס.

משה רבינו מציע, ומזהיר: "זאת עשו, קחו לכם מחתות, קורח וכל עדתו. ותנו בהם אש ושימו עליהן קטורת לפני ה', מחר. והיה האיש אשר יבחר ה' הוא הקדוש". אדם אחד ינצל: אהרן. קורח חשב, כמובן, שהוא זה שיינצל. וחבריו? הם לא עינינו אותו כל כך... אבל הם, מה חשבו? הם, איך הסתבכו. איך ניגשו להתמודדות בה הימרו על חייהם. כשהסיכוי (המפוקפק) הוא אחד חלקי מאתיים חמישים וחמישה. פחות מרבע אחוז!

והם התייצבו, כולם, מלבד און בן פלט שאשתו הצילתו ברגע האחרון. מאתיים וחמישים נשיאים כבודים, חכמים ומיושבים בדעתם, התייצבו כאיש אחד לטכס מותם! הכיצד?! רבינו עובדיה מברטנורא זצ"ל מוצא את התשובה בדיוקו בדברי רש"י הקדוש: "מחתות, כלים שחותים בהם גחלים, ויש להם ידות". מדוע הודיע כאן רש"י שיש למחתות ידות, ולא פירש כן במחתה שבמעשה המנורה. והתשובה מרעשה: אכן ידעו שהקטורת מסוכנת. ידעו שנדב ואביהו נשרפו חיים בגינה. אבל אמרו לעצמם: לנו זה לא יקרה. כי למחתות שלנו ידות ארוכות. הן יחצצו בינינו ובין הקטורת, והאש לא תגיע אלינו... טיפשי? אולי. אבל אנושי כל כך!

מאות אלפי ילדים נרשמים בכל שנה לבתי הספר הכלליים. האם ההורים עיוורים? חלילה! האין הם רוצים בטובת ילדיהם, הם מלחשוב! האין הם יודעים על מקרי התעללות, על האלימות, פיזית ומילולית, הפוצעת ומצלקת את הנשמות התמות? והרי הברירה לפנייהם: חינוך תורני מעולה, חף מאלימות, נקי מסמים, טהור מתועבה, מחנך למידות טובות וכיבוד הורים, מורשת ומסורת נפלאים ומעשירים! אך שוב חוזרת תסמונת הסמוך, לי זה לא יקרה. כאילו הילד נטול מידות ודחפים, וכאילו לא יושפע מרוח החברה.

ובציבור החרדי, ובחינוך התורני, כלום אין ההורים צריכים לפקוח עין על בניהם, לדעת עם מי הם מתרועעים, מי חבריהם, ללמוד עימם כדי לעקוב אחר ידיעותיהם והבנתם. לעמוד בקשר עם המחנכים, לעודד ולדרבן ולהיחלץ לעזרה בשעת הצורך. ורבים כל כך ההורים האומרים: סמוך. הילד נמצא בידיים טובות, בחינוך מעולה, בחברה טובה, ירום עימה, והכל יסתדר. ואכן, כך קורה. אך לא תמיד. וכשלא, זה אסון. ואז, כבר מאוחר... אך מדוע נכתבה פרשה זו בתורה, אם לא כדי שנפיק את לקחה, ולא נהמר על היקר לנו מכל, על נפש ילדינו! (מעייך השבוע).

"ותעצר במגפה" [יז, יג].

בימי שיא התפרצות נגיף ה"קורונה" בארצנו, נאסרה על ידי השלטונות התקהלות של יותר מעשרה אנשים. בתקופה זו, הקפידו בכל אתר ואתר לערוך מניינים מצומצמים של עשרה מתפללים בלבד, במרחב פתוח, כאשר כל מתפלל שומר מרחק מחבירו. המעשה שלפנינו התרחש במניין יהודים שהתאספו והחלו להתפלל תפילת שחרית. במהלך התפילה, הצטרפו עוד ועוד מתפללים, עד שבמקום שהו כבר עשרים אנשים...

ומה קרה לבסוף? עבר פקח במקום, וקנס את כל אחד מהאנשים בסכום של 500 ש"ח!
עכשיו באים היעשרה ראשונים ותובעים את המצטרפים: "עליכם לשלם עבורנו את הקנס, דהיינו כל אחד מכם צריך לשלם 1,000 ש"ח, שהרי נכנסתם לכאן באיסור, והזקתם אותנו בכך שגרמתם בפשיעתכם לחיוב הקנס!".
כנגדם, טוענים היעשרה האחרונים: "הלוא ראיתם שהצטרפנו אליכם ולא גירשתם אותנו, וגם לא עזבתם את המקום, כך שלמעשה הפכנו למניין אחד גדול של עשרים איש, ולכן כל אחד ישלם את הקנס שהושת על ראשו!".
עם מי הדין?

נפסק בשולחן ערוך (ח"מ סי' שפ"ג ס"ד): חמישה אנשים שטענו את חבילותיהם על הבהמה כאחד, והבהמה המשיכה בהליכתה, ובא אדם שישי והניח חבילתו על הבהמה ואז היא נעצרה ומתה מחמת כובד משאה, הדין הוא שהיות ורק משהוסיף זה האחרון את חבילתו עמדה הבהמה ולא הלכה - האחרון חייב והראשונים פטורים.

נשאלת השאלה: מדוע האחרון שהניח חבילתו, אינו יכול לטעון כלפי הראשונים: 'כשראיתם אותי מניח את חבילתי על גבי הבהמה, היה מוטל עליכם ליטול את חבילותיכם?' משיב על כך הסמ"ע (סק"י): הנחת המשא של הראשונים (ללא הנחת האחרון) לא היתה גורמת שום נזק לבהמה, ולכן האחרון אינו יכול לטעון 'היה עליכם להוריד את חבילותיכם', כי הם יטענו כנגדו: 'אנו הנחנו בהיתר גמור, ורק מחמת התוספת שלך נגרם הנזק!' לאור זאת, אולי גם במקרה שאלתנו נאמר, שהעשרה הראשונים יוכלו לטעון כלפי האחרונים: 'אנו הרי שהינו במקום בהיתר גמור, ואילו לא הייתם מגיעים לכאן, לא היה מתקבל הקנס כלל, וממילא רק האחרונים חייבים. אולם, למעשה שמענו ממו"ר הגאון רבי יצחק זילברשטיין שליט"א, שבשאלות מעין אלו, עלינו להתחקות אחר הרעיון שעומד מאחורי הקנס, ולברר על מי בדיוק הוא מוטל; ובנידונו, מטרת הקנס היא למנוע התקהלויות גדולות, שעלולות לגרום להתדבקות במחלה, וסביר להניח, שאת הקנס מטילים הרשויות על כל המתקהלים בשווה (וכפי שראינו שעל כל אחד מהאנשים הטילו קנס), ואין זה מעניין אותם מי הגיע ראשון ומי אחרון, אלא עצם הדבר שהאנשים מקובצים במקום אחד (בניגוד לתקנת הרופאים), כולם כאחד מסתכנים ומסכנים את הציבור, וממילא כולם ראויים להיקנס.

לסיכום: כל אחד מעשרים המתפללים ישלם את הקנס שהושת עליו (אחת שאלתי).
"ברית מלח" [יח, יט].

כמו מלח, שהוא בא להמתיק את המאכל אם נשמרים בו שלא יהא יותר מן הצורך, אבל אם משתמשים בו שלא במידה הדרושה, הרי הוא מקלקל את המאכל: כך ברית כהונה, אם משתמשים בקדושה כראוי, הרי זה זכות גדול, ואם משתמשים שלא כראוי, הרי זה מושחית הנפש (העמק דבר).

השאלה המעניינת הבאה הגיעה מאת יהודי יקר שכה סיפר: אשתי נמצאה חולה מאומתת לנגיף הקורונה. היא שרויה בבידוד בחדרה, בחוסר מצב רוח, בקדרות וחולשה. על מנת לשמחה ולעודדה, החלטתי לקנות לה עוגה טעימה במיוחד. פניתי אל הקונדיטור המוכשר שבשכונתנו, וביקשתי שיאפה עוגה מקושטת וטעימה. הוא אכן הכין עוגה מושקעת, ושילמתי תמורתה 200 שקלים!

כאשר הגשתי אותה לאשתי, היא התרגשה ושמחה מאוד, והודתה לי על ההפתעה הנפלאה. אשתי ביקשה, שטרם תיגע בעוגה, אטול לעצמי חציה. אך מכיון שאני סובל מהשמנה וסוכרת, נטלתי מהעוגה רק פרוסה קטנה, ושמרתי אותה במקרר כדי לברך עליה "מזונות" בשבת קודש. ביום השבת, נטלתי את חתיכת העוגה, בירכתי בכוונה, אך כאשר הכנסתי אותה לפי, מיד פלטתי אותה לחוץ וכמעט שהקאתי... העוגה היתה מלוחה ביותר ובלתי ניתנת לאכילה... התברר, שלקונדיטור ה"מוכשר", נתחלף כלי של מלח בכלי של סוכר... כיצד אם כן אשתי אכלה לתיאבון את כל העוגה? - פשוט מאוד - בעקבות חולי הקורונה, ניטל ממנה לגמרי חוש הטעם והריח...

ובכן, התקשרתי לקונדיטור וסיפרתי לו על טעותו, והוא הרבה להתנצל והפטיר: "תבוא ואשיב לך את מלוא התשלום". אלא, שאני מסופק אם באמת מותר לי לקבל את הכסף בחזרה; מצד אחד, הרי התברר שהעוגה שנמסרה לי לא היתה ראויה כלל לאכילה לסתם בני אדם, אך מאידך, למעשה לי לא היתה שום נפקא מינה אם יש בעוגה סוכר או מלח, כי ממילא אשתי החולה לא הרגישה בכך [והיא שמחה מאוד במתנה שרכשתי עבורה], ואם כן מדוע שלא אשלם עבור העוגה?

השיב מו"ר הגאון יצחק זילברשטיין שליט"א: שווי של חפץ, אינו נמדד לפי המחיר שהקונה עצמו היה מוכן לשלם עליו [לפי הנאת שימושו במקח], אלא המודד הוא כמה שווה החפץ להימכר בשוק, ומחיר בשוק אינו נקבע לפי אדם יחיד [או כמה אנשים בודדים], אלא לפי סתם בני אדם. ובענייננו, התברר שלמעשה העוגה אינה שווה אפילו אגורה אחת, ונמצא שקנייתה היא "מקח טעות", וצריך האופה להשיב לקונה את מלוא הכסף שקיבל. (וברור שגם בעל שיודע בוודאות שאשתו איבדה לחלוטין את חוש הטעם מחמת הקורונה, לא היה קונה לה עוגה מלאה במלח, כי הוא מצפה בכל רגע שחוש הטעם יחזור אליה, וכן יתכן שתכבד גם אחרים בעוגה וכדו').

והיה מקום לטעון, שהיות ולחולה שאכלה מהעוגה יש הנאת מעיים מחמת אכילת העוגה, וגם יש לנותן המתנה הנאה בכך שהמתנה השיגה את יעודה ושמחה את אשתו, אם כן אולי יש לחייבו סכום מסויים עבור הנאות אלו. מכל מקום, נראה שתשלום עבור "הנאה" שייך דווקא כאשר לבעל המוצר [למוכר] היתה אפשרות להפיק ממנו רווח כלשהו, ובענייננו, ברור כשמש, שלעוגה זו אין כלל שווי, ואף אדם לא היה משלם אפילו פרוטה עבור עוגה מלאה במלח, ולפיכך יש להשיב לקונה את כספו.

לסיכום: המוכר ישיב לקונה את ה-200 שקלים שקיבל תמורת העוגה (אחת שאלתי).

זכות הלימוד בעלון זה תהיה לעילוי נשמות: ר' נוראל חזני בן מרים ויעקב ז"ל, לע"נ מרת מונירה חזני בת כורשיד ז"ל, לע"נ מרת פארי בת מונירה ז"ל, לע"נ ר' עזיזולה בן שרה ז"ל, לע"נ מרת מנסורה בת כשוור ז"ל, לע"נ אליס בת סוליקה ז"ל, לע"נ אליהו בן שלום ז"ל, לע"נ אשר בן רגינה ז"ל, לע"נ ניסן בן ננה ז"ל, לע"נ יעקב בן שפרה ז"ל, לע"נ ציפורה בת רחל ז"ל, לע"נ יהודה בן מרים ז"ל, לע"נ סעיד דוד בן מהין ז"ל, לע"נ אליהו בן כשוור ז"ל, לע"נ דוד בן מרים ז"ל, לע"נ משה בן כורשיד ז"ל, לע"נ לידיה בת רחל ז"ל, לע"נ אברהם בן סולטנה ז"ל, לע"נ יונה בן אסתר ז"ל, לע"נ חיים בן לונה ז"ל, לע"נ תמר בת רחל ז"ל, לע"נ רעיה (רחל) בת מיכל ז"ל, ולע"נ כל נפטרי עם ישראל.

למעוניינים בהפצת העלון: 03-5592523. לקבלת העלון בדוא"ל, שלחו בקשה ל: otzarot.hparasha@gmail.com

לקט אמרות חז"ל
רעיונות, עובדות
והנהגות מגדולי
ישראל,
על מדות טובות
שמביאות לאהבת
הזולת הנלמדות
מפרשת השבוע

ליקוט ועריכת: יצחק בן אהרן
כל הזכויות שמורות למכון אהבת אמת
אסור להעתיק, לצלם ולהדפיס בלי רשות בכתב

איש לרעהו

מכון אהבת אמת – המרכז להעמקת ערכי אהבת הזולת

ע"ש ר' עבי יהודה דומוביץ ז"ל – רח' אבן עזרא 2 ירושלים 9242402
טל: 02-5671812 פקס: 077-7671812 דוא"ל: paypal: ahavemet@012.net.il

שבת קודש ב תמוז תשפ"א: הדלקת נרות: ירושלים 7:09 תל-אביב: 7:25 חיפה 7:18 מוצאי שבת: ירושלים: 8:28 תל-אביב: 8:30 חיפה: 8:32 ר"ת: 9:01

פרשת קרח

ביקור חולים

"מוכרחים לבקר את החולה כמצות חז"ל..."

מעשה באדם (שאינו שומר תומ"צ) שהיה חולה במחלה קשה עד שהרופאים נתייאשו מחייו ואמרו שהמחלה סופנית וקיצו קרב. אשתו של החולה פנתה לידידה שלה ושפכה את לבה את ליבה ובכתה שאינה יכולה לראות את בעלה מתייסר כך ושאלה מה עוד אפשר לעשות.

פנתה אותה ידידה לבנה הרה"ג רבי אברהם שולץ שליט"א (מספר המעשה) ואמרה לו: "לא רחוק מכאן מתגורר יהודי צדיק, הוא כ"ק האדמו"ר מביאלה (בעל חלקת יהושע), לך אליו ותבקש ממנו שיתפלל על החולה שימות במהרה ויגמל מיסוריו... הרי אין לו כבר כח לחיות למה עליו לסבול סתם יסורים..."

נכנס רבי אברהם לרבי, והגיש 'קוויטל' עם שם החולה והבקשה. להפתעתו שאל אותו הרבי: "ידוע לך, האם קיימו מצות ביקור חולים אצל היהודי הזה?" השיב ר' אברהם: "מי יבקר אותו? אין לו ילדים וגם לא משפחה קרובה". אמר הרבי: "מוכרחים לקיים מצות ביקור חולים, בפרט אצלו שאין מי שיבקר אותו. אך מכיון שאין בכוחותי ללכת לבקרו בעצמי, אני עושה אותך שליח לבקר אצל החולה בשמי..." והוסיף הרבי: "סע לביה"ח ותקיים מצות ביקור חולים כפי שהורו לנו חז"ל, תאמר 'בשם כל ישראל' ותמסור לו 'רפואה שלימה'."

הוא מסר את דברי הרבי לאמו וזו שכנעה אותו לקיים בשלימות את דברי הרבי (אף שלא היה מחסידיו). ואכן הוא נסע לביה"ח שם מצא את אשתו של החולה עומדת ביאוש ליד מיטת בעלה כמו ממתניה לרגע יציאת הנשמה. היא הופתעה כששמעה שהרבי מביאלה שלח את בן ידידתה לבקר את החולה ולאחל לו רפו"ש.

חלפו ימים ספורים ולפתע התהפך מצבו של החולה והחל להתאושש מיום ליום עד שנשתחרר מביה"ח. הוא שב לאיתנו וכתוצאה מכך חזר בתשובה וקיבל עליו עול תורה ומצוות. החל לשמור שבת ולהניח תפילין, והוסיף לחיות בבריאות עוד י"ח שנים נוספות.

מתוך מאמר

"ביקור חולים" כיצד?

יהודי ממקורבי חסידות סלונים נפל למשכב וגם רעייתו חלתה. שמע זאת כ"ק האדמו"ר מסלונים (בעל התיבות שלום) והלך עם אחד מחסידיו לבית החולה כדי לקיים מצות ביקור חולים. הם שהו שם זמן ארוך יותר מהרגיל עד ששאל אותם החולה באירוניה: "האם באתם ללון פה?"

להפתעתו הרבה השיב לו האדמו"ר: "אכן כן! מכיון ששמענו שגם אתה וגם זוגתך אינכם בקו הבריאות, הרי צריך שמישהו יטפל בילדכם כדי שתוכלו לנוח ולהחלים, לכן באנו יחד לשהות כאן כל הלילה ואתם תוכלו לנוח..."

הלמות עמלים

מצוה לבקר את החולים ולסדר כל הדרוש להם!

נלמד, בדרך רמז, מהפסוק: "אם כמות כל האדם ימותון אלה ופקודת כל אדם יפקד עליהם" (פרק טז-כט)

ואמרו חז"ל בגמרא: אמר ריש לקיש רמז לביקור חולים מן התורה שנאמר: "אם כמות כל האדם ימותון אלה ופקודת כל אדם..." [רש"י: "שבני אדם מבקרין אותם"]. מאי משמע: אמר רבא אם כמות כל האדם ימותון אלה שהם חולים ומוטלים בעריסתם [במיטתם] ובני אדם מבקרים אותם, מה הבריות אומרים "לא ה' שלחני" (נדרים לט): [כלומר: מתוך זה שמבקרים אותם כשהם חולים אפשר לדעת "אם כמות כל אדם ימותון אלה"...]

בגמרא (נדרים לט) מבואר, שעיקר התועלת שיש לחולה הוא כשמבקרים אותו בביתו, שכן הגמ' אומרת (לשיטת עולא) שאם החולה אסר הנאת נכסיו על חברו והלה בא לבקרו בביתו, לכאורה לא רשאי הלה לבקרו שהרי נהנה מההשתמשות בדירתו. ואומרת הגמרא שאכן ישיבת המבקר אסורה, אבל יכול לעמוד משום שהחולה לא הדירו אלא מנכסיו ולא מהדברים הנוגעים לחיותו של החולה, ומכיון שדברים אלו ניתנים לעשות בעמידה, מותר לו לעמוד בבית החולה אך לא לשבת שם.

מכאן ראיה שעיקר חיותו של החולה הוא בעצם הנוכחות בביתו ולענין זה לא הדירו החולה. וממילא ראיה שכך דרך המצוה ולא ע"י הטלפון. שאם יכולה המצוה להעשות אף דרך הטלפון היה מן הראוי לאסור על המבקר גם לעמוד בביתו שהרי אפשר להועיל לחולה גם בלי להיות בביתו, אלא מכאן שעיקר חיותו של החולה במה שמבקר בביתו ובהתאם לכך המצוה.

ואמנם בשו"ת מנחת יצחק (ח"ב סי' פד) כתב, שאף שעיקר המצוה כשמבקר בביתו של החולה. מכל מקום אם אינו יכול ללכת בעצמו, יכול לקיים המצוה, לכל הפחות פרט מן המצוה, באמצעות הטלפון. כגון לשמוח אותו בדיבורו ובכך להקל עליו צער מחלתו, או שבשיחתו עמו מעוררו לשוב בתשובה שזו אחת ממטרות ביקור חולים.

וכדברי הפלא יועץ: "ראוי לרפוא ולכל הנכנסים אצל החולה להראות לחולה פנים שוחקות ולחזקו בדברים שלא יירא ולא יחת וכו' אלא יאמר לו שעכ"פ טוב ומועיל לרפואה להתפלל אל ה' ולהרהר הרהורי תשובה וכו' כי הוא הרפוא האמיתי" וכו'.

לרדוף אחר השלום ולהתרחק ביותר מן המחלוקת!

נלמד מהפסוק: "ויקה קרח" (פרק טז-א)
ופירש רש"י: לקח את עצמו לצד אחד להיות נחלק מתוך העדה לעורר על הכהונה, וזהו שתרגם אונקלוס: "ואתפלג", נחלק משאר העדה להחזיק במחלוקת."

שח הגר"ש פינקוס זצ"ל באחת משיחותיו: התורה מספרת לנו בפרשתנו שאש המחלוקת מכלה ושורפת גדולים וקטנים, רשעים וצדיקים, רח"ל. אוי למקום, לקהילה, לבית כנסת או למשפחה שפרצה בה מחלוקת, שאם היא פורצת אין לה מעצור, אלא היא כמו אש אדירה ופרועה שאינה יודעת שובע, סוחפת עוד ועוד לתוך מתלעותיה ומשאירה אחריה הרס וחורבן ושואה.

כשיש מחלוקת, הדבר הנכון ביותר הוא לדעת לשתוק: "המשכיל בעת ההיא ידום!" (עמוס ה-יג). לפעמים ברורה לאדם צידקתו, וחורה לו מאד עוולת חברו, והרצון להשיב לחברו מנה אחת אפיים מאוד חזק, אבל אם יתגבר על עצמו וידום, עליו נאמר (חולין פט.) "אין העולם מתקיים אלא בשביל מי שבולם עצמו בשעת מריבה שנאמר תולה ארץ על בלימה".

כל מחלוקת אפילו הקטנה ביותר - אומר הרב פינקוס - טומנת בחובה חורבן ואסון. אם מצאנו שויתר הקב"ה על שמו שנכתב בקדושה שימחה על המים כדי להטיל שלום בין איש לאשתו, נמצא שאם אין שלום זה גרוע ממחיקת השם רח"ל.

הקב"ה נוהג עם בריותיו כדרך שמתנהגים בני אדם. וכשם שאדם המתארח בבית שיש בו מריבות וסכסוכים קטנים, קשה לו מאוד לסבול זאת, ומחשבתו היא: הלואי שלא באתי לכאן, וכל רצונו לצאת משם מיד. כך גם הקב"ה, אינו רוצה לשכון בבית שיש שם מריבות, והוא מסלק את שכנתו משם מיד.

לעומת זאת, אם קרה שאמרו לאדם בביתו מילה חריפה והוא שותק ומוותר על כבודו ואף לא חושב על העוולה שעשו לו ומוחה הדבר מזכרונו, הרי שגרם בזה להשראת השכינה בעולם ובביתו.

"יברח מסלע המחלוקת..."

בשליחות הראשונה של רבינו החיד"א זצ"ל, נמנע מלבקר בכמה מדינות בגרמניה, מפני להט המחלוקת שבערה שם אודות הגאון **רבי יהונתן אייבשיץ זצ"ל**. ופעם העיד על עצמו: "העדותי בכס היום כי לא מלבי לטפל בעסק זה, וכך נאה לאיש כמוני יברח מסלע המחלוקת ומאזרי זיקות".

כשהיתה פעם מחלוקת בסביבתו, התפלל לה' שיצילהו, וכך כתב על עצמו: "ובהעלות המנחה הלכתי לבית הכנסת סר וזעף, ובדמע לב התפללתי לה' שיצילני ממחלוקת".

עפ"י מרן החיד"א

לזוותר על הרבנות...

כ"ק האדמו"ר מאו"רוב - רבי משה יחיאל אפשטיין זצ"ל שימש גם כרבה של העיר או"רוב. סבו **רבי לייבוש** מסר לו את הרבנות באופן רשמי. אולם בעיר היה רב נוסף. ואחרי מלחמת העולם הראשונה, התעוררה בקהילה השאלה: הלא אין שני מלכים משמשים בכתר אחד. לאדמו"ר מאו"רוב היה רוב מוחץ לצידו, שכן רוב תושבי או"רוב היו חסידי האדמו"ר, וגם חסידים אחרים נהרו אחריו.

אעפ"י שהיו ברור לו שאם יוכרע הדבר על ידי הצבעה יהיה לו רוב גדול, הצהיר הרבי ש"גדול השלום". הוא ויתר על הרבנות ועזב את או"רוב נחלת אבותיו, שהיתה יקרה לו מאוד.

במחיצתם

קר יותר ב"אש בוערת" מב"אש המחלוקת"...

פעם ליהטה אש המחלוקת בתוככי הישיבה הקדושה בה שימש הגה"צ **רבי הירש פאלי** כמשגיח רוחני. היה זה כאשר נמצאו בחורים שהביעו בפומבי התנגדות למינוי מסויים שנעשה ע"י ראש הישיבה. הללו אף נהגו במעשים שונים שמקומם יכירם בפרשת קרח... כששמע רבי הירש את אשר עשו, פרץ בבכי מר עד שלא חש בטוב ונאלצו להזעיק אליו רופא.

כאשר נשאל לעת זיקנותו, האם פנו אליו בקשר לענינים פנימיים שאירעו אז בישיבה. זעק רבי הירש מעומק לבו: "מחלוקת - זה אש!"

כי כך חש רבי הירש כאותה הגדרה נפלאה שאמרו בשמו של **רבי פינבל אפשטיין זצ"ל** אשר היה רגיל להמחיש לבני ביתו כמה חייבת להיות ההרחקה מאש המחלוקת, וכך אמר: "אם אעמוד בפני שתי אפשרויות, אש בוערת מצד אחד, ומחלוקת מצד שני, אבחר להכנס לתוך האש, כי שם קר יותר".

ר' הירש

איסור ליענות

שלא להתלוצץ על הזולת ולא להרבות שחוק וקלות ראש, ושלא לשבת במושב ליעים!

נלמד מהפסוק: "ויקהל עליהם קרח את כל העדה" (פרק טז-ט)

וכתב רש"י (מהתנחומא): ויקהל עליהם קרח - בדברי ליצנות כל הלילה ההוא, הלך אצל השבטים ופיתה אותם וכו'. ובמדרש (שוחר טוב תהלים א) דרשו חז"ל: "ובמושב לצים לא ישב" - זה קרח שהיה מתלוצץ על משה ואהרן. מה עשה? כינס עליהם את כל הקהל שנאמר: "ויקהל קרח את כל העדה" התחיל לומר לפניו דברי ליצנות.

התורה מנלה לנו כי האנשים שקמו לחלוק על משה לא היו אנשים פשוטים כלל ועיקר, הם היו "נשיאי עדה קריאי מועד אנשי שם". באה התורה ללמדנו בזה את גודל ההשפעה הרעה וההרסנית של הליצנות!

מוסיף הגאון רבי זלמן סורוצקין זצ"ל ומבאר: כאשר פורצת מרידה נגד המלך ועולה בידו להתגבר על המורדים ולהעבירם מן העולם כיצד מתארים כותבי ההסטוריה את המאורע? הם מגדירים את המורדים כאנשי בליעל שונאי העם וכו' אשר העיזו להרים יד במלך וכו' והמלך ביער את אותם מושחתים מממלכתו. אך לא כן בתורתנו הקדושה, כאשר באים לתאר את המורדים גומרים עליהם את ההלל: "נשיאי עדה קריאי מועד אנשי שם". הנשמע כזאת!!

אלא ללמדנו, שלא יאמין אדם בעצמו, יהיה גדול ככל שיהיה. והתפתה לחשוב שבתור נשיא בעדתו אינו מחוייב כ"כ להזהר במעשיו, אלא ילמד מכאן כיצד אפשר אף במעט דברי ליצנות כדי להעביר אפילו "נשיאי עדה" על דעתם ודעת קונם.

גם בפורים אסורה הליענות...

סיפר תלמיד ישיבת קול תורה (הרב משה קלויזנר זצ"ל): "היה זה לפני כחמישים וחמש שנה ביום הפורים. הגאון **רבי שלמה זלמן אויערבאך זצ"ל** יצא מהיכל ישיבתו קול תורה, כשהוא שרוי בשמחה ובהארת פנים כדרכו, והנה נתקל במודעה שהיתה על לוח המודעות בה היה כתוב מעין "כל נדרי" לפורים: "כל ליצנותא ובדיחותא... הכל שרויין לך..."

"מיד כשראה זאת רבי שלמה זלמן נתכרכמו פניו. הוא תלש את המודעה ורץ לחדר האוכל כשהוא אוחז בה והחל לצעוק בזעם: "מי עשה זאת ומי העיז לכתוב כך...?!!" "האוכל נתקע לנו בגרון" כלשון המספר. הם ממש נדהמו לראות כך את רבם רבי שלמה זלמן, שלא היו רגילים לראותו במראה כזה כשהוא סר וזועף.

ארחות חיים

להחזיק ולתמוך בתלמידי חכמים שמקדישים עצמם כליל ללימוד התורה!

נלמד מהפסוק: "ולבני לוי נתתי כל מעשר בישראל לנחלה חלף עבודתם" (פרק יח-כא)

מפסוק זה לומדים על מצות מעשר ראשון שנתחייבו בני ישראל לתת חלק אחד מעשרה חלקים ללויים. וכתב החינוך (מצוה שצ"ה): "משרשי המצוה, לפי שבט הלוי בחר השי"ת בתוך אחיו לעבודתו תמיד במקדש על כן היה מחסדו יתברך לתת להם מחיתם דרך כבוד, כי כן יאות למשרתי המלך שתהיה ארוחתם מזומנת להם על ידי אחרים שיכינוה להם, ולא יצטרכו הם ליגע בדרך זולתה בעבודת המלך היקרה..." ומסיים החינוך: "והמחיה משרתי האל-בממונו, ברכת השי"ת תנוח עליו בכל אשר יש לו. וזהו אמרם ז"ל (אבות ג-יג) מעשרות סייג לעושר."

כתב הגה"צ רבי חיים פלאגי זצ"ל (בתוכחת חיים - ויגש) על מעלתם הנשגבה של מחזיקי התורה: יחזיק התורה ולומדיה הרבה מאד, בין בגופו בין בממונו, תמיד כל הימים! ולא רק כאשר הוא עם הארץ שאינו יודע לקרוא בתורה כלל, אלא אפילו הוא יודע לקרות בתורה, מכל מקום כל שאין לו פנאי ללמוד מחמת טרדת סחורותיו ומזונותיו, בזה שמחזיק בידי תלמידי חכמים הלומדים בסיבתו, נחשב כאילו הוא בעצמו לומד. דהכי קיימא לן בכל התורה כולה "גדול המעשה יותר מהעושה".

לפנינו דברים נוקבים ומאלפים על נחיצות החזקת לומדי התורה בזמננו, כפי שכתב הגאון **רבי יעקב ישראל קנייבסקי - הסטייפלער זצ"ל** באיגרתו **קריינא דאיגרתא - מב** וכך כתב: "כי לא כימים הראשונים הימים האלה בדורנו הלזה. דור יתום והרוס בעוונותינו הרבים, כי בעוה"ר היהדות בוערת ונדרסת מכל צד רח"ל, והפריקת עול הוא נורא כל כך כמו הגויים רח"ל. ומתברכים בלבם כי בשרירות לבם ילכו ואין אומר השב. ולכבודו של הקב"ה כביכול ותורתו הקדושה אין איש שם על לב..."

וההצלה היחידה שיש עדיין בידנו לכבות את שריפת התורה הוא הישיבות והכוללים. שתלמיד שנותן את מבחר שנות נעוריו ללימוד התורה נחקקת היהדות בלבו להמשך שרשרת היהדות לו ולבניו..."

"ובוודאי בזמנינו אין לך דבר גדול וקדוש יותר מהחזקת הישיבות והכוללים. והתומך בהם נקרא אוהבו וידידו של הקב"ה וזכותו רב ועצום מאוד שאין לשער".

בשיחה אישית, בשעתו, עם ראשי השילטון, אמר להם **רבינו הגרא"מ שך זצ"ל** את הדברים הבאים: "כאשר אדם רואה בנין גדול וגבוה בן עשרות קומות, יש להבין שהיסוד של הבנין הוא חזק ועמוק מאוד באדמה, שאם לא כן אין אפשרות שיחזיק בנין גבוה כל כך. כאשר אתם רואים את בנין האומה הישראלית, שהיא האומה הוותיקה ביותר בין העמים, ונשארנו עד היום קיימים בקיום כיהודים ללא בלבול שהיה אצל שאר האומות. על כן בהכרח שהיסוד חזק מאוד! **"ומהו** היסוד של האומה? היסוד הוא ארבעת הכתלים של הישיבה. של כל הישיבות! אותם בני תורה ובני ישיבות שלומדים בהם הם היסוד! ועל כן מי שרוצה בקיומו של עם ישראל ובקיום המדינה, הרי זה רק על ידי חיזוק היסוד!"

"אנחנו בטוחים שכל זמן שמשח לא בא, יהיו מלחמות. כי כתוב (ישעיה נז-כ) "הרשעים כים נגרש, כי השקט לא יוכל". ואפילו אם נהיה כאן עשרה מליון יהודים. ומה מבטיח שיחזיק אותנו לאורך זמן? ואם תהיה מלחמה בין המעצמות הגדולות, איזה חשיבות וערך יהיו לנו? רוסיה היתה מדינה ענקית ופולין היתה מדינה עם שלושים מליון איש ונעלמו בין לילה. וכך בעוד מדינות, ובמה החשיבות והכח שלנו? הרי מסביבנו ישנו רבבות מליוני-ערבים?"

"אלא היסוד והכח של עם ישראל הוא רק כאן, בישיבות הקדושות! ומי שרוצה בטובת עמנו, צריך לעשות כל מה שבאפשרותו לחזק יסודות אלו, ולאזן דוקא בכסף, אף כי בוודאי שאם אין קמה אין תורה, אבל יש לחזק בעיקר את הרוח. את הרעיון וההבנה במה כוחנו האמיתי כנגד כל אויבנו".

תלויים ועומדים בנס...

סיפר הגרא"א דסלר זצ"ל, כי באחת האסיפות של ראשי הישיבות שהתקיימה בוילנא, התבטא מאן-דהו כי נראה לו שהישיבות לא תתקיימנה לאורך ימים. משום שאין בסיס טבעי לפרנסתן ותמיד המה כמו מרחפות באויר...

הגאון רבי חיים עוזר גרודז'ינסקי ז"ל שהיה נוכח באותו מעמד, השיב לו מניה וביה: "אל דאגת! התורה צריכה לעמוד בנס דוקא, כדברי חז"ל הקדושים, ומעולם לא היה לה שום בסיס טבעי!"

מרביצי תורה ומוסר

למען הצלת ישיבת ליקווד...

המעשה שלפנינו אירע בחודש טבת שנת תשמ"ב. רבינו **הגרא"מ שך זצ"ל**, עקב מצב בריאותו, לא עלה לישיבתו פוניבז' והיה יושב בביתו ועוסק בתורה כדרכו.

והנה נכנס הנכד ומודיע להרב שך כי הגאון **רבי אריה מלכיאל קוטלר** שליט"א מתקשר מלייקווד כי יש לו ענין דחוף לדבר עם הראש ישיבה. ניגש הרב שך לטלפון והוא שומע מרבי מלכיאל כי חובות כבדים מעיקים על קיום הישיבה דלייקווד (והיה זה בשנתו האחרונה לחיי ראש הישיבה דלייקווד הגאון **רבי שניאור קוטלר זצ"ל**). הוא התלונן כי אין כסף למשכורות. הספקים הודיעו כי ינתקו קשר עם הישיבה.

לאחר סיום השיחה, ביקש הרב שך שיתקשרו לנגיד הנודע הרב משה רייכמן זצ"ל מקנדה. הרב שך ניגש לטלפון ופרץ בבכי קורע לב כשהוא זועק: "מה יהיה עם ישיבת ליקווד, הרי הישיבה עלולה להסגר".

ביקש ר' משה לדעת מהו הסכום הנדרש להצלת הישיבה והרב שך התקשר ללייקווד וברר את הסכום הנדרש. הרב מלכיאל אמר כי על מנת להציל את הישיבה, נדרש סכום עתק (בימים ההם) של מליון דולר!! חזר הרב שך והודיע לר' משה רייכמן על גודל הסכום.

ר' משה רייכמן נענה לבקשת הרב שך לתרום את מלוא הסכום, וכך זכה להעמיד את מרכז התורה ללייקווד ולהצילה מהתמוטטות.

הלמות עמלים - ח"ב

עושה וגם מעשה להחזקת הישיבות

סיפר הגאון רבי בצלצל פנחסי שליט"א (ראש ישיבת ברכת אפרים): "בפעמים הראשונות שנסעתי לחו"ל עבור החזקת הישיבה, נתן **הגרא"ל שטיינמן זצ"ל** בידי מכתב מיוחד על הישיבה וצרכיה, ואף המליץ למקורבו (ר"י לוינשטיין זצ"ל) להתלוות עמי ביודעו שזה יכול להשפיע לטובה, ופעם אף צייד אותי במתנה לאחד הגבירים, בקבוק יין ביתני שעשה הוא בעצמו".

פעם בהיותי עמו בחדרו שאלני על מצב הישיבה רוחנית וגשמית. וכששמע שהמצב הגשמי קשה מאוד והישיבה שרויה בחובות גדולים, הוא חיזק את רוחי ולמד עמי בהרחבה את הפיוט "ידיד נפש" ודיבר בעומק הנאמר בו ובשבח מחברו בעל הספר **חרדים - רבי אלעזר אזכרי זצ"ל**.

לאחר מכן ניגש לארון שבחדרו. השתהה שם מספר רגעים כשהארון פתוח וניגש אלי עם כמה עשרות אלפי דולרים ומסרם לידי כשהוא מציין שזה נותן לי כהלוואה. הוצאתי פתק עליו רשמתי וחתמתי שקיבלתי הלוואה בסך הסכום הזה. מאותה שעה פעלתי ככל האפשר לארגן ולהשיג את הסכום כדי לפרוע את החוב. כאשר הגעתי אליו לאחר זמן כשהסכום בידי, פנה אלי בתימהון ואמר לי: "לא! זה לא צריך להחזיר!"

הרב שטיינמן סבר שראשי הישיבות המבקרים בחו"ל יש בזה זיכוי הרבים לזכות את נדיבי עם בזכות התורה. באחד הימים נפטר נגיד ידוע ומפורסם שהשאיר בעזבוננו סכום עתק, אמר לי הרב שטיינמן: "לו היה לו שכל, הרי יכול היה בכסף הזה להקים הרבה תורה ולזכות לעצמו בעולם הבא, ועכשיו הכל נשאר כאן...."

מתוך מאמר

ומי כעמך ישראל

בין איש לרעהו – סיפורים בני זמננו

צריך לשנות – אבל איך?!

לפני שבועיים עמדה אשה שהתקשתה בעמידה באוטובוס בשכונת בית-וגן ירושלים. במושבים הקדמיים, ישבו שני בחורים צעירים. אומר אחד לשני: 'אולי נקום בשבילה?' והוא עונה: אם לכל אשה במצב-מיוחד תקום, אז הרי לא תשב אף פעם.

והיא שומעת! צריך לומר עוד פירושים?!

* * *

הערתי פעם לבחורים שישבו על גדר-אבן, ומסביבם הר של קליפות גרעינים 'מי ינקה את זה אחריכם?' והם לא התבלבלו לרגע וענו: 'אתה!'

הבחורים האלה בהמשך מתחננים ומקימים בתים, ואז פוגשים אותם כהורים מעניקים לילדיהם גיבוי מלא על ההפקרות.

'הילד שלי שרט לך את האוטו עם האופניים? אני פטור!'

וכי גם משמירה על ילדך אתה פטור?!

ופעם אתה פוגש ילדים צורחים צרחות אימה, בקולות מחרידים ליד הבניין שלך - לא במהלך משחק, אלא כ"שעשוע" בפני עצמו - והשעה: 11:00 בלילה!

איפה ההורים? לידם!

והם אפילו לא מבינים מה לא בסדר בהתנהגות!

ואחרון לא חביב: ילד בן 8 מצווה עליך: תדליק מזגן - תסגור חלון.

שמעתם?!

יש לי עוד המון דוגמאות - אבל אני בטוח שהתמונה מוכרת.

* * *

לענ"ד כל הדוגמאות הללו, וגם הדחיפות, נובעות מאותו מקור: כאילו "בשבילי נברא העולם - הכל מגיע לי", "אני ואפסי עוד"!

צר לי שאני כותב את זה, אבל אנשים אלו שכחו את הקב"ה ואת השולחן-ערוך שלו. אלה לא נמצאים בתוך החיים שלהם! "לי יאורי ואני עשיתני".

כדי לשנות את זה צריכים הוריהם "להיוולד מחדש", כי מדובר כאן בחסך של חינוך שמתפרס על פני דור שלם. אך לא רק על חוסר חינוך אנחנו מצרים, אלא לפעמים מדובר על חינוך-להיפך!

הלוואי ואתם תצליחו לשנות משהו, אך לדעתי יהיה מדובר ב"נס" משום שאלו הזקוקים לכך כלל לא מכירים בחסר שלהם, בצורך שלהם!

צריך לשנות - אבל איך? אפשר להתקשר 02-5671812

בכבוד רב, מ.ב. מליק - ירושלים

הפעם אנו מעבירים את רשות-הדיבור, לקורא נכבד ששלח לנו מכתב עם דברים היוצאים מן הלב. דבריו הנוקבים מובאים כפי שהם, מלבד שינויי עריכה מתבקשים:

מזה שנים רבות אני עוקב אחר עבודתכם העיקשת והמסורה להנחיל ערכים נעלים לציבור.

קראתי את המאמר העוסק בלקח הנלמד מאסון מירון הנורא: 'לא לדחוף!' וזה עורר בי צורך לכתוב.

'לא לדחוף!' זה דבר שנכנס תחת הכותרת של "כל תלמיד חכם שאין בו דעת... טובה ממנו" (ויק"ר פ"א ט"ו) וכהסבר העלי שור' (חלק שני שער ראשון) זה כולל את המושכלות הפשוטות של הנהגה בדרך-ארץ.

האם כדי ללמוד את הדבר היסודי הזה אנחנו צריכים להגיע לכזה אסון?!

* * *

בהרבה הלוויות של גדול בישראל הדבר חוזר על עצמו.

בהלוויה של בעל 'שבט הלוי' זי"ע זה נגמר באסון כפול - האם גם אחרי זה קשה להבין שדחיפות לא מכבדות את הנפטר?!

ואני נזכר בהלוויה שהתקיימה בתל-אביב כאשר ראש ישיבת הישוב החדש זצ"ל הלך לעולמו. מדובר ברחובות צרים בצפון העיר, אלפים השתתפו בהלוויה אך לא הייתה דחיפה אחת. משמע זה ייתכן. זה אפשרי.

מה כל-כך קשה בזה? מדוע זה לא משוכלל-ראשון?

כשהיינו ילדים ידענו שלא נדחפים - וודאי שלא בין מבוגרים.

אפילו כאשר זרקו סוכריות על חתן, ורצנו לתפוס, מעולם לא דחפנו: כל אחד ניסה לתפוס, אך אף אחד לא העלה על דעתו שלשם כך הוא ידחוף את חברו.

והיום? ילד שינהג כך יזכה לכינויי גנאי...

וכאשר חוזרים הילדים להוריהם עם השלל, הם עוד זוכים למחמאות.

* * *

אך 'לא לדחוף!' זה רק קצה הקרחון של הבעיה.

אני לא בא לקטרג ח"ו. אני כותב מדם ליבי!

ישנן כל כך הרבה "מושכלות" שכל אדם נורמטיבי אמור להיות מצויד בהן, ולצערי הדור הזה חסר אותם. לקחו את ה"בשבילי נברא העולם" יותר מידי כפשוטו... הכל מגיע לי. הפירוש האמיתי הוא בשבילי נברא העולם - לתקנו.

היית מעורב בסיפור שקשור לבין אדם לחבירו? שמעת ממקור ראשון?

ספר לנו עכשיו! פקס: 077-7671812 דוא"ל: ahavemet@012.net.il

לעילוי נשמת
הרה"ר משה יהודה
ב"ר שלמה ז"ל
מרמורשטיין
נלב"ע כ"ז אייר תשע"ח
ת.נ.צ.ב.ה.
הונצח ע"י המשפחה

לעילוי נשמת
מרת שושנה ע"ה
ב"ר משה יהודה ז"ל
זילברשטיין
נלב"ע כ"ט כסלו תשס"ד
ת.נ.צ.ב.ה.
הונצח ע"י המשפחה

פניני פרשת השבוע

נושא השבוע: אמונת צדיקים

פרשת קורח

בס"ד | גיליון מס' 334

כיצד זכתה נערה בודדה להינצל מגיא ההריגה, ומדוע?

ואת הקדוש והקריב אליו (ט"ז, ה)

חשוב להבין: בדרך כלל, אדם המחזיק עצמו חכם, אינו מתבטל לדעת זולתו, מבקש הוא לבחון כל דבר בשכלו שלו. אולם האמת הפוכה בתכלית: אדרבה, ככל שאדם יותר חכם ויותר מבין, הוא מעדיף לתלות עצמו בדעת מומחים, להתבטל אליהם לחלוטין. כלומר, ככל שהביטול לצדיקים הוא יותר חזק, הרמטי, עוצמתי, חסר פשרות - כך האדם מעיד על עצמו שהוא חכם יותר, כי הוא מבין כמה כדאי להתבטל לדעת גדולים בתכלית הביטול ובשלמות מלאה!

בפרשת השבוע אנו למדים על טעותו של קרח, שפיקח היה אולם עינו הטעתו. כלומר, הנסיון להרגיש יותר חכם מצדיקי הדור - הוא נסיון ישן וותיק כל כך מימות קרח, והוא שייך דווקא לפיקחים שבתבורה... ובכל זאת חז"ל מגלים ש'עיניו הטעתו', והואיל ולא דבק במשה רבינו, איבד את חייו ועתידו כמו ידיו!

הבה נלמד מטעותו של קרח. הבה נזכור שההתבטלות לדעת חכמים, האמונה בצדיקים, ההליכה אחריהם בעיניים עצומות, היא היא ההוכחה הניצחת לחכמה שלנו, לעובדה שאנו מבינים כמה כדאי לקבל, לשמוע, להתבטל ולהאמין. וככל שנעצים את אמונת החכמים בליבנו ונדבק בהנחיות ובהוראות גדולי הדור באמונה שלימה - כך נזכה לנהל את חיינו על מי מנוחות, וגם נרוויח את ההבטחה הפלאית להגנה ושמירה מכל נסיונות ופגעי היצר!

המילים שהצילו ממוות!

היה זה בשנות השואה האיומה. השמועות על הנעשה בפולין ובגרמניה החרידו את שארית הפליטה שבמדינות אירופה הסמוכות, ובאותה עת שהה הרה"ק רבי אהרן מבעלזא זי"ע בבודפשט שבהונגריה, כחלק ממסע בריחתו מפני הנאצים ימ"ש. הוא התאכסן בבית בעיר, נסיונות נעשו לשמור בסוד את מקום שהותו, אבל מי שרצה באמת לדעת - הצליח לברר...

נערה צעירה בשם פייגא החליטה, כי בשנים כה קשות ולנוכח התפוכות העולם - עליה לעשות הכל כדי לזכות בברכתו של הרבי. היא הצליחה לברר היכן מתאכסן הרבי, והגיעה אל הבית כש'קוויטל' - פיתקא בידיה, ובו כתובים שמות כל בני משפחתה. היא ביקשה להיכנס אל הקודש פנימה ולהזכיר את שמות בני משפחתה, לשמירה ולהצלה מהמלחמה המשתוללת, אולם הדבר לא היה קל, רבים צבאו על הפתח, והמארחים בכלל ניסו להסתיר את העובדה שהרבי בבית...

היא מחליטה להתעקש, עז רצונה לזכות לברכת הרבי. לבסוף - מבוקשה עולה בידה, והיא נכנסת. הרבי יושב בראש השולחן שהיה עמוס פיתקאות ונרות דולקים, עיניו עצומות בשרעפי קודש, וניכר כי מוחו ומחשבתו שקועים בעולמות אחרים לחלוטין, והוא כלל לא חש בנעשה מסביבו. אחד הגבאים מעיר את תשומת לב הרבי לכך שנכנסה לכאן נערה, והיא מניחה את הקוויטל על השולחן, ונעמדת במרחק מה.

הרבי נוטל את הקוויטל, מתבונן בו דקה ושתיים, עובר על השמות הכתובים בו, ולפתע נושא קולו ושאל: 'מי זו פייגא?' - - -

הנערה נחרדה. הן זו היא. מכל השמות שבקוויטל, בחר הרבי להתעכב דווקא על השם שלה! בקול רועד ונרגש לחשה: 'זו אני!'

העולם של ימינו, הוא עולם מלא נסיונות וקשיים, האורבים לנו ולידנינו בכל פינה ובכל צומת. כל יהודי מצוי במאבק מתמשך על זוך לבו וטהרת נפשו, כל הורה מודאג וחרד לגורל ילדיו, לבלתי יקרב לנפשם העדינה נגף היצר. המלחמה היומיומית בנסיונות היצר ניטשת במלוא עוזה, וכולנו מחפשים דרכים ורעיונות להיות מוגנים ושמורים, בטוחים מפני כל נסיון ופיתוי.

האם יש כלי שבידו לסייע לנו בהגנה זו? האם יש דרך לשמור אותנו ואת ילדינו חסינים מפני פגיעתו הרעה של היצר? האם קיים מסלול 'עוקף נסיונות', ניהול חיים באופן שהנסיונות לא יתקרבו אלינו, וגם אם יתקרבו - נוכל להתגבר עליהם?!

מסתבר שכן. יש משהו שהעושה אותו, מובטח ועומד ש'לא במהרה הוא חוטא', כלומר - נפש האדם הנוהג בהנהגה מבורכת זו זוכה לשמירה עליונה מפני כל חטא, הכשלת אדם כזה דורשת מהיצר משאבים עצומים, וגם אז - דרכו לא תצלח בקלות... מהי הדרך הזו? איך ניתן להגיע להבטחה העילאית הזו?!

ובכן, גילוי זה מופיע בספר 'החינוך' - אותו חיבר אחד מגדולי הראשונים, על מצות עשה מן התורה 'ובו תדבק', שכמובן אינה ברית קיום במשמעותה הפשוטה - שכן לא ניתן להתדבק ממש בבורא עולם, ולפיכך חז"ל קבעו כי משמעות מצוה זו הינה 'הידבק בחכמים ובתלמידיהם'. כלומר - להאמין ולדבוק בדרכי חכמי וצדיקי הדור בעיניים עצומות, לשאול את פיהם ולפעול כהוראתם, להיצמד להנחיותיהם וללכת אחריהם בכל מצב.

זה נראה כמו אמונה עיוורת, אבל זו האמונה הפיקחת ביותר: כי חכמי וצדיקי הדור, הם המה ששכלם ומוחם מזוכך ונקי, טהור וקדוש, והדבקות בהם מאפשרת גם לנו - פשוטי העם, לזכות לקבל כוחות וכלים, תשובות והנחיות, מפייהם ומנפשם הרוממה. ולפיכך, ספר החינוך מבטיח לנו במילים פשוטות, ברורות ונוקבות: 'כל הרגיל עמהם, לא במהרה הוא חוטא!'

כי כשאדם דבק ברבותיו, מאמין בצדיקי הדור, צועד באמונה אחר הוראותיהם של החכמים, הוא לא לוקח סיכונים. הוא צמוד להנחיות של אנשים ששכלם זך משכלו, שנפשם נקיה מהפיתויות האורבים לנפשו שלו. ממילא - כשהוא מאמין באמת ודבוק בצדיקים - הוא זוכה לשמירה ולהגנה מיטבית מכל נסיון ופגע רוחני, כי הוא פועל לפי הנחיות של אישים רמי מעלה רוחנית המוגנים מפני פגעים כאלה!

בפרק ו' מפרקי אבות - הנקראים בשבתות הקיץ - מובאים 48 הכלים לקניין תורה, ואחד מהם הוא כמובן 'אמונת חכמים'. כי 'אמונת חכמים' היא לא רק ברכה לחיים, היא גם פשוט כלי עזר נוח מאין כמוהו: כי הדבק בחכמים מוגן מנסיונות, הדבק בחכמים שותה בצמא את תורתם, הדבק בחכמים מקבל מהם אוצרות של מוסר ויראת שמים - וממילא אין ספק שהוא בדרך הנכונה לקניין התורה ולהתעלות ביראת שמים!

ומכאן נוכל להבין גם תופעה רוחנית ועצובה כל כך, שיש כאלה העוסקים במרץ ובהתמדה בלימוד התורה, אולם עדיין חשים שהחיבור שלהם עם התורה אינו חזק מספיק, אינו יציב דיו. זה לא בגלל שלימודם אינו כראוי, אלא כי חסר להם תנאי יסודי וביססי למדי להצלחה בתורה, והוא - אמונת חכמים! רק כשדבקים בגדולי הדור, רק כשמקבלים תורה מפייהם, רק כשנצמדים להנחיותיהם תמיד - ניתן לזכות בקניין תורה מיטבי ועילאי!

העצה ליציבות הנפש!

את הסיפור הבא סיפר לנו יהודי, שבדיו הוה עובדא: בתקופה מסויימת בחייו, החלו לפתע מחשבות טורדניות אופפות את מוחו. הוא מנסה להתרכז - ואינו מצליח. מבקש לעשות משהו - ולבו בל עמו. הוא חש שנפשו אינה יציבה כמקדם, משהו בה נע זזע, והוא כלל לא יודע מה ולמה...

בצר לו, פנה לאחד מצדיקי הדור - שאינו רבו המובהק, וביקש את עצתו. הצדיק שמע והשיב לו מיד: 'היתה לך תקופה בה הרהרת וערערת אחרי רבך. הקשר אל הרבי - הוא מעוגני היציבות בנפש, וברגע שערערת את הקשר והדבקות בצדיק, כל הנפש שלך עורערה... עצתי שתתחזק באמונה תמימה ברבך, ותראה כי ערעור הנפש שלך - יעבור ואיננו!'

האיש עשה כעצת הצדיק, ושלא במפתיע כך בדיוק קרה. חיזוק אמונתו התמימה השרה עליו רוגע ושלווה, ייצב את נפשו והעניק לו חיים טובים ורגועים. אחים יקרים, הבה נתחזק באמונה בצדיקי הדור ובחכמים אשר על העדה, זה מה שיעניק לנו חיים יציבים ורגועים, מוגנים מנסיונות ומלאי ברכה ושפע!

לעילוי נשמת

הרה"ח רבי פתחיה סעלישער בן הר"ר יוסף יונה ה"ד רוזנברג
מזקני חסידי בעלזא, נעקה"ש בשנות הזעם - י"ג בסיון תשי"ד

לעילוי נשמת

ר' שלמה פרץ ז"ל ב"ר מאיר הלוי גולדשמיט (אריאלי)
ת.נ.צ.ב.ה.

'היא תינצל' - פסק הרבי, אני מברך אותה שתינצל! - אמר, סתם ולא פירש דבר. כמו נבואה משמיא פסק את פסוקו, ובכך תם הביקור. הוא לא הוסיף להתייחס לאף שם שבפתיקתא, רק אמר מה שאמר ביחס לנערה שלפניו, ותו לא...

היא יצאה מלפני הרבי בתחושות מעורבות. מחד גיסא - קיבלה ברכה שתינצל, וראתה אותה כהבטחה של ממש, איתנה כסלע, יציבה ואינה חוזרת ריקם. מאידך גיסא - מכלל הן אתה שמע לאו. היא היחידה מכל השמות שהופיעו בפתיקא שזכתה לברכה כזו. מה זה אומר לגבי כל השמות האחרים? האם נחתם דינם?! - הרהרה בחשש...

בכיס בגדיה, שכנה תמיד תמונה של הרבי מבעלזא. היא מצאה את עצמה שוב ושוב ממששת את התמונה בערגה, מחזיקה בה כבקמיע. היא חשה שהוא שהבטיח לה את חייה, והיתה בטוחה שברכתו תתקיים!

העולם הוסיף להתהפך, המלחמה הלכה והכבידה. הרבי כבר ברח מבודפשט, הנאצים ימ"ש נכנסו לעיר בשעטה, ופסקו כי על כל היהודים להתייצב בתחנת הרכבת בבוקר יום המחרת, לצורך הסעתם למחנות. הם אפילו לא הוצרכו לאיים מה יעלה בגורל מי שיפר את ההוראה, כולם הבינו בעצמם. גם פייגא התייצבה בתחנת הרכבת כשבכיסה תמונת הצדיק, התמונה שהשרתה עליה ביטחון ונסכה בה רוגע, בהיזכרה בדברים הקצרים ששמעה ממנו.

הרכבות הגיעו, והנוגשים הנאצים עמדו על היהודים, דוחפים אותם פנימה כראשי בקר, תוך לחץ ודוחס שאין לתאר. ילדים עזקו עד לשמי מעל, מבוגרים ניסו לעשות הכל כדי לשמור על חייהם, וגם פייגא האומללה נהדפה לתוככי הרכבת. הלחץ בתוככי הרכבת שבר שיאים, הנוסעים היו דחוסים זה על זה, היא חיפשה אוויר לנשימה, וכבר ראתה את המוות מול עיניה - - -

ואז, שוב, כמו בכל רגעי הפחד והאימה, אחזה בתמונה כבקמיע הצלה, ונזכרה בברכת הצדיק, אשר בוודאי לא תשוב ריקם, גם אם נראה שאין סיכוי בכלל. ובעודה מהרהרת בכך ומתחזקת באמונה בברכת הצדיק, פנה אליה אחד השומרים הנאצים ואמר: 'אה, דחוס לך? רוצה לברוח? - הנה, תברחי מכאן' - - -

ובאומרו זאת, פתח לה מעבר ליציאה מהקרן, והיא יצאה ממנו ונמלטה על נפשה, רצה כל הדרך אל היער...

כל מי שהיו על הרכבת, כולם הגיעו למשרפות, זכו למסור נפשם על קידוש השם, והוא יתברך יקום דם עבדיו השפון. רק פייגא - נערה צעירה בודדה, ברחה לה אל היער, מחזיקה בתמונת הצדיק ובשקית קטנה, ושהתה ביער ובשדות הסמוכים במשך שנה שלמה, כשהעובדה שיש לה מה לאכול מדי יום, והיא איננה קופאת מקור מדי לילה - היא נס בפני עצמו... וכל העת, בכל רגעי השבר, החזיקה הנערה בתמונת הצדיק והאמינה בכח ברכתו!

לימים, כאשר דיבר הרבי וכפי שהאמינה - כך קם והיה. היא ניצלה ועלתה ארצה, נישאה להרה"ח ר' ירמיהו משי צ"ל. היא זכתה להקים דור ישרים מבורך, בניה ונכדיה שמעו ממנה את סיפור נס הצלתה המופלא, ומפיהם הבאנו אותו כאן. וללמדנו בא:

מילים של צדיק, הדרכה של גדול הדור, הוראה או עצה של חכם וקדוש - אלו אינן מילים בעלמא, יש בהן מימד שמימי נשגב ועילאי. לנערה הזו היה שכל, לעשות הכל כדי להיכנס אל הצדיק מבעוד מועד, לזכות שיקבע במו פיו הקדוש את מה שיעלה בגורלה - והיא ניצלה, שרידה יחידה למשפחתה.

אחים יקרים, לעולם לא נדע מה האתגר הבא הממתין לנו, מה צופן לנו העתיד. דבר אחד אנחנו יודעים - כשיהודי מתבטל ודבק בחכמים לחלוטין באמונה תמימה, זוכה הוא לסייעתא דשמיא מופלאה ולהגנה כבירה, מפני כל פגע - רוחני וגשמי גם יחד. הבה נתחזק באמונת חכמים, בדבקות שלימה ומליאה בהוראות גדולי הדור. לא תמיד נוכל להבין את כל היוצא מפיהם, אולם תמיד זה הדבר הנכון לעשות, וזה גם מה ששומר עלינו ופותח לנו שערי שפע וברכה!

הילד שהתעכב בגלל החופה!

שקט אפוף הילת הוד שרר בחדרו של האדמו"ר הקדוש רבי מאיר אבוחצירא ז"ע, בשעה שנכנס לפניו אברך ותינה את צערו כי שנים ארוכות חלפו מאז נישא, וטרם זכה להיפקד בילדים. בקול בוכים תיאר את שנות ההמתנה הארוכות, הלילות והימים גדושי הציפיות והאכזבות, וביקש מהצדיק הבטחה שלא תחזור ריקם.

רבי מאיר שמע אותו היטב, הרהר קמעא, ולפתע פסק: 'דע כי הרב שסידר קידושין בחופתך נפגע ממך. זו פגיעה בחכמי ישראל, ואין עוברים עליה בשתיקה. עליכם לפייסו בטרם תבואו לבקש ברכה!'

דמו של האברך קפא בעורקיו. הגאון רבי דוד פורבסקי זצ"ל, ראש ישיבת פוניבז', הוא שהוזמן לסדר קידושין בחופתו. דקות אחדות רעד האברך תחת ההלם הראשוני, כשהוא מנסה להיזכר מה אירע אז. לפתע נזכר כי אכן אירע שם משהו: המחוננים ביקשו להוסיף לכתובה כמה תנאים שבדרך כלל אינם מוכנסים לכתובה, ורבי דוד פסק כי אינו מסכים לכך, וכי אם יוסיפו את השורות הללו - הוא לא יסכים לסדר קידושין!

מתוך לחץ ומתח, אחד המחוננים הגיב ואמר כי כתיבת שורות אלו כה נחוצה עבורו, ואין ברירה אלא להוסיף, גם אם ראש הישיבה לא יסדר את הקידושין... רבי דוד לא נרתע ולא נבהל, עמד על דעתו כי אין להוסיף את השורות האמורות, וקיבל את 'הודעת הפיטורין' בפנים חתומות, כשהוא קם ומתחיל לעזוב את האולם...

על אתר התעשתו המחוננים, ביקשו את סליחתו והבטיחו כי הכתובה תיכתב כפי שהורה. ראש הישיבה - ענוותן ושפל ברך, שב בשמחה לאולם, הסדיר את הכתובה, סידר את הקידושין, ונפרד מהמחוננים ומהזוג הצעיר בברכות חמות...

עתה, לנוכח תגובת האדמו"ר רבי מאיר אבוחצירא, נזכר האברך בדבר המעשה שאירע בחתונתו, נבהל כהוגן, ואף רץ לעצור מונת מזדמנת, שתיקח אותו כאן ועכשיו מאשדוד לבני ברק, למעונו של ראש הישיבה. הוא נכנס לפניו כשעיניו זולגות דמעות, סיפר על המתנתו המייסרת לילדים זה שנים ארוכות, על מה שמע בחדרו של האדמו"ר באשדוד, ובקול בוכים ביקש את סליחתו של ראש הישיבה על הפגיעה בכבודו, כי הפגיעה בחכמים היא המעכבת את ישועתו...

ראש הישיבה הפך המום וכאוב, וכרה עין פרץ בבכי קורע לב, מול עיניו של האברך המשתומם. 'מה? בעטיי יהודי ממתין שנים ארוכות לילדים? האם בגלל פגיעה בכבודי יש זוג שכבר לא צעיר, ועודו מצפה ומייחל להיפקד ולהיושע?' - זעק ראש הישיבה מתוך בכיו, כשעיניו זולגות דמעות...

האברך עמד המום. ראש הישיבה, כגודל שיעור קומתו הרוחנית - גודל ענוותנותו. לא זו בלבד שהוא כלל לא ממתין לבקשת סליחה, הוא עוד מאשים את עצמו, שבגללו נגרם צער ליהודי! על אתר עמד ראש הישיבה והצהיר כי דבר אותה פגיעה נושנה מחול לחלוטין ומצידו אין ולו שמץ של קפיידא עליו, והוא מברכו שיזכה להיפקד בילדים בקרוב מאוד!

מכאן, שב האברך אל האדמו"ר רבי מאיר אבוחצירא, וסיפר לו את כל אשר נעשה בביתו של ראש הישיבה. עתה היה רבי מאיר שבע רצון, וניאות לברך ולהבטיח כי יזכה להיפקד בילדים תוך שנה. ואכן, לפקודת השנה זכו האברך ורעייתו לחבוק בן זכר במזל טוב, לאחר מחילת הפגיעה בכבוד חכמים - נושעו ותיכף ומיד!

חלפו כמה ימים, ומתנה ארוזה יפה הגיעה לביתו של האברך, אותה שלח ראש הישיבה לכבוד הרך הנוול למזל טוב, בבקשו לבטא כי אכן זכר הפגיעה חלף ואיננו, וכי הוא מבקש את סליחת ההורים על שנאלצו להמתין לישועתם רק בגללו...

סיפור מופלא זה, אותו הביא הרה"ג רבי יעקב ישראל לוגאסי שליט"א ב'בית יעקב' בפרשת מטות, מחדד לנו עד כמה נחוץ להיזהר בכבודם של חכמים, עד כמה עלינו להישמר מכל שמץ פגיעה בהם. לעולם לא נדע ולא נבין עד היכן הדברים מגיעים. מילה אחת שאינה במקומה, ביטוי שאינו ראוי כלפיהם - זה משחק באש ממש.

ומידה טובה מרובה: הדבקות באמונת חכמים, האמונה התמימה בכוחם ובכל היוצא מפיהם, הציית העיוור להוראותיהם - הם הם היא הדרך לזכות לחיים טובים ושלווים, לחיי אושר ושמחה. הבה נידבק בחכמים ובתלמידיהם, הבה נפעל לקבל את ברכתם ולצייט להנחיותיהם, ונזכה בחיים טובים ומאירים גדושי ישועות ועטורי שפע!

הדרך לזכות בנחת!

אל הגאון רבי שלמה זלמן אויערבאך זצ"ל הגיע יהודי, ובקול נשבר תיאר את צערו. הוא אברך תלמיד חכם מופלג, אולם לא זכה שילדיו יילכו בדרך התורה, הם אינם שוקדים על לימודיהם כראוי, והנחת הנשואת ממנו והלאה. לעומתו, שכנו, אדם שאינו עוסק בתורה בקביעות ואינו דקדקן גדול בהלכה כמוהו, זכה לבנים כשתיילי זיתים סביב לשולחנו, עולים ומתעלים בתורה ומרוויים אותו בנחת...

רבי שלמה זלמן שמע, וכרה עין השיב: 'אין זאת אלא שכנראה, הואיל ואתה בעל מעמד תורני בעצמך, אתה מרשה לעצמך לדבר על גדולי ישראל, לדון על 'ההגיון' שבדבריהם, לדבר עליהם ככל העולה על רוחך. לעומת זאת, שכנך, הרי הוא אומר שאינו מבין הרבה בתורה, ולכן הוא דבק בחכמים ובהוראותיהם באמונה פשוטה ותמימה. אין פלא אפוא שילדיו ספגו אמונה בהשם ובתורתו, ואילו ילדיך ראו דוגמא אישית אחרת, למרבה הצער והכאב...'

האיש יצא מהחדר שבור ורצוף. באותו רגע הבין, עד כמה האמונה התמימה היא המפתח להטמיע בילדים אהבת ה' ואהבת התורה, רצון להתעלות ולחיות את התורה ומצוותיה. הגישה ה'מתחכמת' נותנת את אותותיה בדור הבא, ולמרבה הצער הוא משלם על כך מחיר כבד...

את הסיפור הביא הרה"ג רבי מתתיהו דייטש שליט"א בספר 'מידות טיש', והמסר שבו ברור: אחים יקרים, הדרך זכות בילדים טובים ונחת מזוקקת, היא להטמיע בנפשם אמונת חכמים בהירה ותמימה, דבקות מושלמת בצדיקי הדור. וככל שנחיה בעולם רווי אמונת צדיקים ודבקות בחכמים - כך נזכה להעביר את המסר הלאה לדור הבא, וילדינו יזכו לעלות ולהתעלות בתורה ויראת שמיים, ולהרותונו רוב נחת דקדושה כשאיפתנו הטוהרה!

משיעוריו של מגיד השיעור הרה"ג אשר קובלסקי שליט"א

לשמיעת השיעורים בדף היומי ובנושאים נוספים חייגו: 073-2951342 | לקבלת העלון במייל: 6778160@gmail.com | לתרומות והנצחות (גם בכ. אשראי) למען הפצת העלון חייגו: 055-677-8160 | ניתן לתרום גם בעמדות נדרים פלוס

השגחה פרטית

דברי התעוררות וחיזוק וסיפורי השגחה מופלאים המתרחשים בימינו מתוך "קו השגחה פרטית"

פרשיות קרח - חקת תשפ"א ♦ עלון מס': 67

השגחה שבועית

רוצה לקבל את כל הספרים שבסדרה?

מספר לי יהודי מירושלים: קניתי לבן שלי ספר במתנה. מדובר היה בכרך הראשון, מתוך סדרה של כרכים. הילד לוקח את הספר ואומר לי, "אבא, למה קניתי לי רק אחד? תקנה לי את כל הסדרה!"

אמרתי לו, "ילד יקר, הספר הזה הוא מתנה. אם אתה לא רוצה אותה, אתה לא חייב לקחת". היה לי כל כך אכפת מהתגובה שלו. אני חושב, טורח, מתאמץ וקונה בשבילו, כדי להראות לו כמה אני אוהב אותו, ובסוף - מפני שנתתי לו רק ספר אחד, יש לו טענות. בפעם הבאה גם ספר אחד לא אביא לו, וכך הוא לא ישאל אותי למה לא נתתי לו שלושה.

רגע אחרי כן מבזיקה לי בראש מחשבה נוקבת: יהודי יקר, אתה מתנהג בדיוק אותו הדבר! משמים מראים לך איך אתה מתנהג. כשהקב"ה שולח לי אלף שקל, מיד אני מבקש: אנא תן לי אלפיים. הוא נתן לי ילד, ומיד אני מבקש גם כסף לברית. אנא תן לי ותן לי.

טוב להתפלל, אבל תעצור, תגיד תודה על מה שקיבלת, ואחר כך תוכל לבקש הלאה.

האלשיך הקדוש בפרשת וישלח (פרק לה פסוקים א-ד), אומר: **והנה זה דרכו יתברך, כי הבלתי מחזיק לו טובה על הטבה שהיטיב לו, לא יחזור להיטיב לו אותה הטבה.**

כבר היה לעולמים, שמתו מאה אנשים בכל יום. דוד המלך חיפש את הסיבה לכך, עד שגילו לו משמים שזה **מפני שלא היו משבחין ומברכין כראוי לשם יתברך, על כל טובותיו שהשפיע עליהם. על כן היו מתים בעונש זה** (לשון הלבוש). מה עשה דוד המלך? הוא תיקן לומר מאה פעמים ביום תודה לקב"ה. בספר המנהיג כתוב, שהתקנה להודות לקב"ה מאה פעמים ביום, כבר נתקנה על ידי משה רבינו ונשכחה, ובא דוד המלך והחזירה.

הכחורי (בפרק ג) אומר, שמאה ברכות הן המינימום של אמירת תודה. אולם, **כל אשר יוסיף יהיה תוספת מקרבת אל האלוקים**, ואומר שם הכחורי: מי שרוצה חיים ערבים, חיים מתוקים, ובלשוננו - אם רוצה שיוסיפו לו **עריבות על עריבות**, שיברך תמיד על כל דבר. זה ממתיק את החיים.

נתאר לעצמנו, שהילד מקבל את המתנה ומתחיל לרקוד ולשמוח. הוא מתרגש כל כך, 'אבא! תודה! כל כך שימחת אותי.' הוא לוקח את הספר בהתלהבות ומתחיל לקרוא בו. שעה מאוחר יותר הוא ניגש לאבא ואומר לו: 'אבא, זה ספר כל כך יפה! אם תיתן לי עוד כמה כרכים מהסדרה הזאת, זה יהיה נפלא!' איזה אבא לא ירוץ לקנות ספר נוסף בשביל ילדו החביב?

נגיד את הימאה תודות? שתיקן לנו דוד המלך, מכל הלב. נוסף להגיד 'תודה' לאבא שבשמים כמה שיותר, וישפיע עלינו שפע רב.

שבת שלום ומבורך
פינחס שפר

דברים שבלב

על פי השיעורים בספר חובות הלבבות "שער הבטחון"

את הרבי לא צריך להבין

ליל שבת! (כתובות קג). גם בדורות האחרונים רואים את ההתבטלות הנוראה של הצדיקים. מי לנו גדול כה'חתם סופר', שכתב על רבו בכתביו: "אני אינני מהמגזימים, לא היה מלאך בשמים שבקיא כל כך בשבילי הרקיע כמו מורי ורבי, הרב נתן אדלר זצ"ל". כאשר אמר לבנו ה'כתב סופר' דבר בשם רבו, היה קם מלא קומתו. עד כדי כך התבטל ה'חתם סופר' לרבו, כעפרא דארעא.

נקפוץ לחדרו של הגאון מווילנא, שהיה לומד עם אליהו הנביא ועם רבי שמעון בר יוחאי. עוד לפני שנוהג בר מצווה הוא כבר התחיל לברוא גולם לפי ספר היצירה, ועם כל גדלותו הנוראה, העיד תלמידו רבי חיים מוואלאז'ין, שכשדיבר הגר"א אודות האר"י הקדוש, היה כל גופו רועד ורותת מרוב הכנעה. גם על התבטלותו לרמח"ל יש עדות מפליאה. הגר"א אמר, שאילו היה חי בדורו, היה הולך אליו ברגל לקבל פניו. כמה חיבב את הספר מסילת ישירים. וכל ההכנעה וההתבטלות הזאת הם מצד הא, שהיתה לו עלית נשמה בכל לילה. הגר"א שידע את כל הסודות לא העיר על ספרו של הרמח"ל הערה אחת, כי כמו שאין אות מיותרת בתורה הקדושה, כך זה בספר של צדיק שחי דור אחד לפניו. וכשהביאו לפניו כתבי יד "אדיר במרום" של הרמח"ל לבש בגדי יום טוב.

ואם צדיקים גדולים ונוראים כאלו היו מתבטלים לרבותיהם ולצדיקים שבדורות שלפניהם, וכי לא נתבטל אנוחנו לרבינו של עולם, אשר "צדיק ה' בכל דרכיו"?! תלמיד הגון מבין שהרבי שלו יודע מה שהוא עושה, ואינו מהרהר אחריו. את הרבי לא צריך להבין. את הנהגתו של הרבי צריך לקבל. רק מי שמאמין ובוטח, הוא חזק ויציב, ללא שאלות וללא ערעורים. **"האני מאמין"** הראשון מקבל משמעות מעשית, **רק הוא לבדו עושה לכל המעשים לטובה, כפי ידיעתו וכפי יכולתו יתברך.** ולנו יש מצווה להיכנע לאדון כל הברואים, לקבל ולייחל לישועתו, ככתוב בפרשת ויחי **"לישועתך קיוותי ה'!"** (מתוך שיעור 205 בשער הבטחון)

אירועים משונים אירעו לאחרונה. כל אחד חווה שתי התמודדויות: קיימת ההתמודדות עם הכאב והאובדן, וההשתתפות בצער הזולת, וקיימת גם ההתמודדות עם השאלה שחלקנו שואלים בקול, וחלקנו שואלים רק בלב: "למה?"

רבינו בפרק ג - סוף תנאי השביעי, עונה: **והליכות דיני הבורא, יותר נעלמות ועמוקות ועליונות.** אי אפשר למצוא את הסיבות להנהגתו. כאשר אדם עומד על שפת תהום, אין כל סיכוי בעולם שהוא יוכל להרים משהו מתוך המעמקים שלמרגלותיו. **כך משפטיך תהום רבה. כי לא מִחֻשְׁבוֹתַי מִחֻשְׁבוֹתֵיכֶם וְלֹא דִרְכֵיכֶם דְרָכָי.** (ישעי' נ"ה).

במגילת איכה יש פסוקים שמחים ומרגשים, שאפילו הלחינו להם מנגינות. כמו **"חדשים לבקרים רבה אמונתך"**, **"חסדי ה' כי לא תמונו"**. מה מקומם של פסוקים אלו בתוך החורבן? אלא, שדווקא בתוך החושך, ההסתר והאבלות, בא ירמיהו ללמדנו, שעל ידי חסדי ה' המתחדשים מיום ליום, מתרבה האמונה. האם יש דבר חוץ מאמונה, המאפשר ליהודי להחזיק מעמד?

הבה נתבונן קצת בספרים, ונראה איך היו הצדיקים הגדולים ביותר מתבטלים לרבותיהם. מפליא לראות כיצד מתבטא האמורא רבא (שבת ק"ב): אודות התנאים שהיו רק דור אחד לפניו: **"אם ראשונים בני מלאכים, אנו בני אנשים"**. כאשר רוצה אחד מתלמידי רבי הקדוש להקשות על דברי רבי יוסי, שהיה דור אחד לפניו, אומר לו רבי: **"אנחנו העלובים"**. הוא אף מוסיף לומר, שההבדל בין דורנו לבין דורו של רבי יוסי, הוא כמו ההבדל בין קדש קדשים לחולין (ירושלמי גיטין סוף פרק ו'). קדש הקדשים זהו המקום הקדוש ביותר, שאילו נכנס רק כהן גדול ורק ביום הכיפורים. לעומתו, חולין זהו מקום פשוט, שהכול מהלכים בו. עד כדי כך מתבטל רבי בפני רבותיו. ומיהו המדבר כאן? - רבינו הקדוש! **ססידר את כל התורה שבעל פה, שאליהו הנביא היה רגיל לשבת אצלו, ושלאחר פטירתו היה ממשיך לבוא לביתו בגופו כבימי חייו, ולעשות קידוש בכל**

הצטרף גם אתה לרבות היהודים מכל העולם ששינו את חייהם, חייג:

- מארגן ישראל 02-30-11-300 • מארה"ב 151-86-130-140 • מאנגליה 00-330-3900-489 • מבלגיה 00-380-844-28
- מדרום אפריקה 87-551-8521 • מארגנטינה 3988-4031 • מאוקראינה 380-947-100-633 • קו לנשים - שלוחה 4 בתפריס הראשי

קו השגחה פרטית
אידיש. עברית. אנגלית.

ניסיון שבכל יום

סיפורי השגחה מופלאים שסופרו ב"קו השגחה פרטית"

אם היו נותנים לי לבחור

מספר הרה"ג ר' יעקב שפיאצקי מבני ברק: את מרפסת ביתנו בנינו תקופת מה אחרי שנכנסנו לדירה. מובן שהתקנו סורגים לפי הכלל, שהרווח בין סורג לסורג חייב להיות 10 ס"מ לכל היותר. למעשה, האדם שהתקין את הסורגים הניח את אחד מהם במרחק של 12 ס"מ מן הסמוך לו. לא ידעתי על כך. הוא לא סיפר לנו על הטעות, וייתכן שגם הוא עצמו לא הבחין בזה. למעשה התגוררנו בדירה שיש בה חשש לסכנת חיים, מבלי להיות מודעים לכך בכלל.

בערב אותה שבת שעליה ברצוני לספר, החלטתי לשים קץ לדין ודברים שהיה לי עם יהודי מסוים. עד כה קיוויתי שהוא יודה בחלקו בסכסוך ויפעל כמתבקש, אבל זה לא קרה, והגיע הזמן לעשות שלום. שהרי הקב"ה עושה את הכול, ואין עוד מלבדו. לא רק בלב מחלתי, אלא גם שלחתי לו משלוח יפה בערב שבת. בשבת קודש אחרי הצהריים הייתי בבית הכנסת. לפתע אמר מישהו דבר מה, וחברו ענה כנגדו. גם אני הייתי קשור לעניין, והדבר הסעיר את רוחי מאד. בחסדי ה' וברחמי הגדולים והעצומים זכיתי לקחת את העניינים ברוח טובה ולומר: "גם זו לטובה, גם זו לטובה". זה דרש ממני מאמץ, וגם היה כרוך באי נעימות, ובכל זאת, אני מודה לה' על שלא התפתיתי להיגרר למחלוקת ולרגשות שליליים, ועל שהצלחתי להתרכז בכך שהכל מאתו יתברך. שהרי אם כך הדבר, עלי רק להודות לו על שהוא מנהיג אותי באופן הטוב ביותר.

כשאני חוזר הביתה אני רואה את כולם נסערים, והם אומרים לי "מזל טוב! קיבלנו ילדה במתנה". הם מספרים לי שבתי בת השנה הייתה במרפסת, ונכנסה בדיוק באותו מרווח של 12 ס"מ שבין הסורגים. היא השחילה את כל גופה החוצה, וכך היתה תלויה בין שמים לארץ בקומה חמישית. כפסע היה בינה לבין... ה' ישמור ויציל את כל עמו בני ישראל.

באותו זמן, בתוך הבית, ישבה אשתי עם הבנות וקראה פרקי הודאה. הן אמרו 'מזמור לתודה' ואת פרק קל"ח שאומרים שם "אודך בכל לבי... אודה את שמך על חסדך על אמתך... ה' חסדך לעולם". הן לא ידעו מה קורה בדקות אלו במרפסת. ברגע האחרון ממש, הבחינה בתינוקת בתי הגדולה בת השש עשרה, ובסייעתא דשמיא היא לא איבדה עשתונות. ברוגע היא ניגשה אל הפעוטה והחזירה אותה פנימה, לתוך הבית.

ואני לא ידעתי, כי באותן דקות גורליות בהן אני 'סופג אבנים' ומתחזק ואומר 'גם זו לטובה', מצטרפת הזכות הזאת עם זכות ההודאה לה', וברגעים אלו מציל הקב"ה את בתנו הקטנה מנפילה הרת אסון.

לו הייתי נשאל לפני כן: איזה צער עדיף, האם עגמת הנפש שהיתה לי, או לחילופין, היי...? ודאי שהייתי בוחר במה שקיבלתי. אף אחד אינו יודע איזה צער נמנע ממנו. "הטוב כי לא כלו רחמיק, והמרחם כי לא תמו חסדיך".

(בסיון יומי ב-5 דקות - יום חמישי פרשת בהעלותך תשפ"א / מס' 186)

שלושים אלף יהלומים

לפני כחודש, בבוקר שגרתי אחד הלכה אשתי עם בננו לטיפת חלב. האחות בדקה את בננו, תינוק מתוק כבן שנה, והעלתה חשד כי הוא סובל מבעיה רפואית מסוימת. היא הפנתה אותנו לרופא מומחה בתחום, ואכן התברר כי התינוק זקוק לניתוח

ילד בן שלוש עשרה פועל ישועות

בני הבכור, מוישי נ"י, עבר כבר מזמן את גיל הישמונה עשר לחופה. הוא הלך והתקדם בשנות העשרים, ועדיין לא מצא את זיווגו. שתי האחיות שאחריו נכנסו גם הן לגיל שידוכים, ובעצת מורי ורבי התחלנו לשמוע שידוכים לבת. תוך זמן קצר היא התארסה. השמחה היתה גדולה אך גם כאב היה מהול בה. כאב לנו על בננו הבכור שנותר מאחור. קיוונו שעתה הוא כבר יתארס, אך ככל שחלף הזמן, הבנו כי עלינו לשמוע שידוכים גם לבת השנייה. זה היה בתחילת חודש טבת.

באחד הימים נכנס הביתה בננו בן השלוש עשרה, כשעל פניו ניכר שהוא נסער מאד. הוא נכנס לתוך חדר, סגר את הדלת ופרץ בבכי נורא. ההתייפחות שלו נשמעה גם מחוץ לחדר, וקולות ההשתנקות והכאב חוררו לנו את הלב. הבנתי שעבר עליו משהו קשה מאד, והתפללתי בשבילו שיעבור את זה בלי נזקים. אחרי כחצי שעה, כשנראה היה שהוא נרגע קמעא, פניתי אליו ושאלתי אותו מה קרה. התברר שיש ילד בכיתה ש'התלבש' על חיסרון מסוים שיש לבן שלי, והוא פשוט יורד לחייו. מדי יום ביומו הוא מזכיר לו את החיסרון, לועג לו ומציק לו בכל מיני צורות מתחכמות. היום הילד שבר שיאים, בכך שהוא גם בייש את בני לעיני כל הכיתה.

הקשבתי לבני בהשתתפות, כאבתי אתו יחד, ולאחר מכן אמרתי לו: "אתה לא חושב שצריך לרחם על ילד שעושה דברים כאלו? כמה מסכן שהוא, שאין לו מה לעשות בחיים, רק לרדת לחייו של מישהו אחר. יותר מכול, אני פשוט מרחם עליי. הא, מה אתה אומר?"

הוא הסתכל עלי כלא מבין, ואני המשכתי, "אני מרחם עליך על שככה עשו לך, אבל דע לך, שמי שראוי לרחמים רבים יותר, זה הילד שעשה לך. הוא האומלל האמת, שמנסה לבנות את המעמד שלו בחברה על חשבון הזולת. אני לא מקנא בו ובחשבון השלילי שהוא צובר לעצמו. אבל אתה, אתה הבן שלי. אני אוהב אותך. תשמע לעצה של אבא ותמחל לו".

המשכתי לשדל אותו בדברים, וביקשתי שיתגבר וימחל לחבר הזה. הוא חשב כמה דקות ארוכות, ולבסוף אמר: "סלחתי כדבריך. אני מוחל לו".

התרגשתי. לחצתי את ידו בחזקה ואמרתי לו, "אשריך! דע לך שזה דבר גדול מאד מאד, ועכשיו אני רוצה לבקש ממך בקשה. ברגע הזה שבו מחלת לחבר, יש לך כוח גדול בפה. בבקשה תברך אותו, את כל המשפחה!"

והילד בירך מכל הלב, "אני מברך את מוישי שיתארס עוד החודש! ומברך שאחר כך בתוך חודש, גם אחותי תתארס, ושעד שנה מהחחונה יהיה להם זרע של קיימא!" כך הוא בירך ואיחל ברוחב לב.

דבריו של בני הצדיק התקיימו אחד לאחד. מוישי התארס בסוף טבת, אחותו בחודש שבט, ושניהם הורים לילדים מתוקים ובריאים, ברוך ה'! ראיתי בחוש כיצד מתקיים בבני, שהוא מהנעלבים ואינם עולבים, "ואוהביו כצאת השמש בגבורתו". (יום ראשון פרשת שלח, בוקר, סיפור 2 / סיפור מס' 19890)

המטפל הטוב ביותר

באחד מתלמודי התורה שבהם אני משמש כיועץ חינוכי, למד ילד שסבל מקשיים חמורים בקשב וריכוז. היו לו גם מאפיינים של ילדים שעל רצף האוטיזם, והבעיות ההתנהגותיות שלו היו קשות מאד. ככל שחלפו השנים, הלכה ההימצאות שלו בכיתה, ונעשתה בלתי אפשרית. יעצתי להורים לשלוח את הילד לסדרה של טיפולים במכון מסוים, אלא שההורים טענו שאין להם כסף לכך.

זה היה בתקופה של הווירוס שהלך והתפשט. המכון סגר את שעריו, כך שגם אם ההורים היו משתכנעים לשלם את הסכום, הם לא היו יכולים לשלוח לשם את הילד. חודש חלף מאז שהצעתי להם לפנות לאותו מכון, והנה - פלאי פלאים. הילד נרגע והתחיל לעלות על דרך המלך!

המלמד התקשר להורים בהתרגשות, וסיפר להם על ההתקדמות המופלאה של ילדם. "הייתי שמח לדעת", אמר המלמד להורים, "איזה טיפול נתם לילד. אולי אוכל להפנות ילדים נוספים לאדם שטיפל בילד שלכם". "באמת קיימתי עצה טובה מאד", אמר האבא למלמד. "אחרי שראינו שהמצב כל כך לא פשוט, ואחרי שקיבלנו הפניה לטיפולים יקרים וראינו שאין כל אפשרות שנשלם עליהם, אמרתי לאשתי: 'אנחנו צריכים למצוא

עצה, איך לעזור לילד שלנו. וכך החלטנו להשקיע מדי יום (!) חצי שעה של אמירת תהלים למענו. בכל יום, גם אני וגם אשתי אמרנו תהלים במשך חצי שעה לזכות הבן הזה, שיעלה על דרך המלך.

זהו זה כל מה שעשינו. פנינו לריבוננו של עולם, המלמד תורה לעמו ישראל. אתה יכול להפנות אליו הורים נוספים. את כל מי שפונה אליו הוא מקבל מידי, בלי תור."

(יום רביעי פרשת בהעלותך, לילה, סיפור 1, אידיש / סיפור מס' 21599)

לכתובת הנכונה

בעבר נחשבתי לאיש אמיד, אלא שלא לעולם חוסן. בשלב מסוים ירדתי מנכסי ואיבדתי את כל רכושי. הדרך היחידה להתמודד עם כל המצב הקשה, היתה חיזוק באמונה ובטחון. זה היה מה שהחזיק אותי, גם רוחנית וגם גשמית. נאחזתי באמונה כמו אדם טובע שנאחז בכפיס עץ הצף במים, עד שהוא מגיע למקום מבטחים. באותם ימים טרופים ראיתי דברים מופלאים. אספר כאן על אחד מהם:

באחד הימים קיבלתי מכתב מעורך דין, המודיע שעלי לשלם סכום עצום לחברה מסוימת. הנהול המקובל הוא שחייבים להגיב מיד ולהחזיר תשובה, שאכן קיבלתי את ההודעה, ושאיני עומד לשלם את החוב. ניסחתי מכתב כמקובל, ושלחתי אותו בפקס. אחרי כמה דקות אני מקבל טלפון מאביו של אחד החברים שבכיתה של בני. הוא שואל, "שלחת אלינו פקס?"

אני אומר שלא, והוא טוען שכן, עד שמתבררת הטעות המביכה. במקום שאשלח את המכתב לעורך הדין, טעיתי במספר, והפקס הגיע לביתו של החבר. היה לי לא נעים. לא רציתי שידעו את מצבי, אבל האיש שמעבר לקו הרגיע אותי. הוא הבין את המצב, והודיע שהוא לוקח על עצמו את החוב הזה. ידעתי שהוריו של אותו חבר הם אמידים ובעלי ממון, אולם עד אז לא ידעתי את מידת טוב לבם. הקב"ה סובב את הטעות כך שאקבל את הסיוע, ושוב ראיתי כי "הבוטח בה", חסד יסובבנו."

(יום ראשון פרשת שלח, בוקר, סיפור 1 / סיפור מס' 19891)

לריח ניחוח

מספר ר' דוד מבני ברק:

בקיץ של השנה שעברה איבדתי לחלוטין את חוש הריח. זוהי הרגשה מזרח ומאד לא נעימה, להסתובב בעולם ולהריח בכול את אותו הריח. זה דומה במקצת לקללת הנחש, שבכל דבר הוא טועם טעם עפר. עד אז לא ידעתי, כמה גדולה המתנה של היכולת להריח. היום אני מעריך את זה.

ניסיתי ופעלתי לפי עצות רבות, חלקן הגיוניות יותר וחלקן פחות: קירבתי אל אפי אקונומיקה ולימון, שתיתי כל מיני משקאות מומלצים, אבל אף אחד לא הצליח להפעיל מחדש את קולטני הריח. התפללתי לה' והרביתי לבקש שירחם עלי ויחזיר לי את החוש הנפלא הזה, אולם החסר המשיך ללוות אותי במשך תקופה ארוכה. אחרי האסון במירון בל"ג בעומר הייתי נסער מאד. כאבתי את כאבן של המשפחות, וניסיתי להקשיב לאמירה שהקב"ה אומר לנו. חיפשתי במה להתחזק, ושמעתי שיש גדולי ישראל שאמרו להתחזק בעניין ברכות כבוונה, ולהשתדל להרגיש את קרבת ה' בכל ברכה שמברכים.

התחלתי לברך כל ברכה בשמחה וביישוב הדעת, כמונה מעות, כפי שצריך. הרי כשאנחנו אומרים 'ברוך אתה', אנחנו פונים בלשון נוכח, ומדברים לפני המלך של כל העולם כולו.

עוברים ימים ספורים כאלו של קרבת אלוקים, בהם אני זוכר בקביעות כי בכל ברכה אני מדבר עם מלך מלכי המלכים, ופתאום קורה הדבר לו ייחלתי חודשים ארוכים. אני חש בריח! אין לכם מושג איזה אושר הוא זה, לחוש פתאום בהבדל בין ריח היין לריח המים, בין לימון לתפוח ובין סבון לביב שופכין. אפילו הריחות הנעימים פחות, מילאו אותי בשמחת אין קץ. אחרי שנה שלמה שבה לא זכיתי, סוף כל סוף במוצאי שבת של ערב שבועות, בירכתי על הבשמים!

רציתי לעשות קידוש, כהודיה על החסד העצום שעשה עמי השי"ת. החלטתי לתת ליהודים נוספים להריח, ולכבוד ההתחדשות של חוש הריח, קניתי קופסת טבק ונתתי לכל המתפללים להריח לכבוד השמחה.

ביום ראשון של פרשת בהעלותך, אני קם בבוקר, והניחוחות שרק לאחרונה החלו לחדור לאפי, שוב אינם מופיעים. איני מריח! ניסיתי לחשוב מה קרה. התיישבתי בדעתי, עשיתי חשבון הנפש, והגעתי למסקנה שמאמתול היו כמה פעמים ששכחתי מהחיזוק בברכות, ובירכתי במרוצה בלי כוונה. שוב התחזקתי בעניין, וברוך ה' שב אליי שוב חוש הריח. ברכו את ה' המבורך!

(בטחון יומי ב-5 דקות - יום רביעי פרשת בהעלותך תשפ"א / מס' 185)

דחוף. הבנו שאנו עומדים ליפול לתוך סחרחרה שתשבש את כל סדר היום שלנו. מלבד הדאגה לבריאותו של הילד, אנו עומדים לעבור עם הבן תהליך כואב ומייסה. רק המחשבה על היום של הניתוח, עשתה לי לא טוב. יום של צום מהבוקר, כשהתינוק צורח ואסור לתת לו טיפת מטרנה. ניתוח חודרני שההחלמה אחריו ארוכה וכרוכה בכאבים שאינם נותנים מנוחה. כבר דמיינתי את התינוק צורח מכאבים מבלי שנוכל לעזור לו, דמיינתי את שעות השינה האבודות שלי ושל בני הבית, ואת העיקר - שהרי ניתוח הוא תמיד גם סיכון כלשהו, ופחד אמיתי הזדחל ללבי. מי אמר שהניתוח יצליח? מי אמר שלא יצטרכו עוד אחד? באותו רגע הרגשתי איך בקשה אחת ענקית ממלאת את כל כולי, שהבן שלי יהיה בריא!

התהליך המקובל הוא, שקובעים אצל הרופא המנתח תור לבדיקה, כדי שהוא יראה בעצמו את התינוק ויאבחן את מצבו, ואחר כך קובעים תור לניתוח עצמו. קבענו תור אצל מנתח מומחה לבדיקה בעוד חודש, ובניתיים התפללנו לישועה.

יום לפני הבדיקה, שמתי לב שפניו של אחד מחברי הכולל אינם כתמול שלשום. בדרך כלל הוא לומד כסדר, שקוע רובו ככולו בסוגיה שלפניו, ואילו עתה נראה היה שהוא מוטרד, ודעתו מוסחת. שאלתי אותו מה מטריד אותו, והוא אמר שהוא צריך הלוואה דחופה של שלושים אלף שקל למשך חודש. חשבתי מעט, והגעתי למסקנה שיש באפשרותי להלוות את הסכום. אמרתי לו שאני חושב שאוכל לעזור לו, אלא שעלי לשאול על כך בבית.

בזמן ארוחת הערב דיברתי על כך עם זוגתי, אך היא העלתה חששות גדולים. האם אני בטוח שחברי יחזיר את הכסף? זה לא כה פשוט... סכום גדול כל כך... לא רציתי ללחוץ עליה. סיימנו את הארוחה, קמתי כדי לצאת לכולל ערב, ובדרך למתלה, לפני שלבשתי את הכובע והחליפה, הבחנתי בעלון המונח ליד המתלה. עיניי צדו בתוכו סיפור יפה, על אבא ובן שהלכו בדרך ובסלם חמש לחמניות. פגש אותם עני וביקש אוכל. נתן לו האב שתי לחמניות. שאל האב את הבן, "כמה לחמניות לדעתך נשארו לנו?" אמר הבן "שלוש לחמניות". אילפנו האב בינה, "לא כן, בני. את הלחמניות שיש לנו עכשיו ביד נאכל עוד מעט, ולא יישאר מהן כלום. רק שתי הלחמניות שנתנו לעני, הן תישארנה שלנו לעד. הרי הן כשני יהלומים רוחניים, שילוו אותנו לעולם הבא לנצח נצחים."

חזרתי למטבח והנחתי את העלון על השולחן. אשתי לא הבינה מה רוצה הסיפור להגיד, ואני הסברתי. "יש ביכולתנו לצבור לעצמנו הרבה יותר משני יהלומים. אנחנו יכולים לתת הלוואה של שלושים אלף שקלים לאברך שכל כך צוקק להם, ולזכות את החשבון הרוחני שלנו בשלושים אלף יהלומים."

הפעם היא לא היססה. היא נתנה את הסכמתה, ואני הרמתי טלפון לאברך היקר. אמרתי לו שיש ביכולתי לתת לו את ההלוואה. הוא כל כך התרגש. אנחת רוחה עצומה נעקרה מקרבו, אבן נגולה מלבו. סיימתי את השיחה בהרגשת רוממות, ונזכרתי בבדיקה שתייער מחר לבני היקר. מיד פניתי לה' בתפילה, וביקשתי שבזכות ההלוואה הזאת, ירחם עלי הבורא ובני יהיה בריא לגמרי, ולא יצטרך בכלל לעבור ניתוח. שיתברר שלא צריכים לעשות כלום.

למחרת יצאה אשתי עם הבן לבדיקה, ואני נשארתי בבית עם הילדים האחרים, מצפה לתוצאות בקוצר רוח. אחרי כמה שעות התקשרה אשתי נסערת. הגיעה הבשורה שכה חיכיתי לה! הרופא אמר שהבעיה נפתרה מעצמה, ואין כל צורך בניתוח. הילד בריא ושלם, שכך יהיו בריאים כל ילדי ישראל!

הדבר הראשון שעלה לי בראש אחרי השיחה המרנינה הזאת, הוא הברייתא שאנו אומרים אחרי ברכות התורה, "אלו דברים שאדם אוכל פרותיהם בעולם הזה, והקורן קיימת לו לעולם הבא... גמילות חסדים". תודה לדי' שזיכה אותנו לראות זאת בחושי!

(יום שני פרשת אמור, בוקר, סיפור 2 / סיפור מס' 19228)

פננתו בנית לוי

שע"י ביה"כ "בית לוי", רח' יוסף חכמי 48, מדורגי בית וגן ירושלים

מאמר הרב

חכמת נשים בנית ביתה

ומר המדרש בפרשתינו (במדבר רבה יח, כ) תְּחַמֹּת וְנָשִׁים בְּנֵתָה בֵּיתָה - זו אשתו של און בן פלת, שהצילה את בעלה מהמחלוקת, וְאֵלֶּת בִּידֵיהָ תְּהַרְסֶנּוּ - זו אשתו של קרח, שהיא זו שהכניסה את בעלה למחלוקת וגרמה לו להבלע בתוך האדמה. במדרשים מבואר על המחלוקת הנוראה של קרח ועדתו, שהחליטו שקרח הוא זה שצריך להיות הכהן הגדול, ועשו זאת בכל מיני חשבונות שונים ומשונים, וקמו נגד משה רבינו. לא מדובר פה בעמי ארצות או בסתם אנשים שרוצים להתנגח, אלא ב-250 ראשי סנהדראות, מורמים מעם ואנשי שם.

אומר החתם סופר, כל מחלוקת שהיא לשם שמים סופה להתקיים (אבות ה', יז), ומסביר הרב, הכי מצער כשכל אחד אומר 'אני עושה לשם שמים', הרי אף אחד לא מתכוון להתקוטט ולריב עם השני, אלא מטרתו היא לעשות רצון אביו שבשמיים, בטענות שזה למען הציבור וכו', לכן כשכל אחד אווזו בקרנות המזבח וטוען שזה לשם שמים, דע לך שהמחלוקת הזו בסופו של דבר תתקיים, וזו המחלוקת הנוראה ביותר, וכך היה במחלוקת קרח ועדתו.

כשאון בן פת רצה להשתייך לעדת קרח, אמרה לו אשתו שתהיי - והסכים, לאחר מכן אמרה איך תלך לשם שתי ושיכור, לך לישון - ושוב שמע בקולה, ובעודו ישן קרח ועדתו רצו לבוא אליו ולא נכנסו בגלל אשתו שישבה בפתח האוהל, עד שלבסוף האדמה פתחה את פיה וכולם נפלו ומתו בעודו ישן על מיטתו, וכך הוא ניצל. אבל כיצד בעצם היא דיברה אל ליבו, אמרה לו דבר פשוט, אם תלך לצד קרח לא אתה תהיה הכהן, לכל היותר סגן וכו', ואם תהיה עם משה רבינו אותו הדין, לא תהיה לראש, אז מה הנפקא מינה שלך למחלוקת, תמנע וכך תציל את חייך.

שואל הרב חיים שמואלביץ, וכי איזו חכמה היא זו, הרי כל אחד יכול לעשות את החשבון הפשוט הזה, שבכל אופן יהיה און במקום שני לכל היותר, לא היה פה איזה פלפול מחכים, ולמה אם כן הגדיר שלמה המלך את אשתו כחכמה בנשים, אדרבה כדי להניצל ממות משונה לכאורה כל אחד היה מחשבן כך ומגיע לאמת לאמיתה. אומר הרב יסוד אדיר, כשיש מחלוקת והאש מתלהטת סביב, גם חשבון כה פשוט של אחד ועוד אחד זו חכמה גדולה מאוד, כי כשהאש בוערת והמחלוקת בעיצומה אדם מאבד את הראש והחושים, ולא חושב באופן הגיוני. אין מחשבה. לכן כשאשתו של און בן פלת עשתה את החשבון הפשוט זו חכמה גדולה שהיתה לה.

בשביל להבין את הדברים מדוע לאון בן פלת לא היה חכמה זאת בעצמו, נספר סיפור מאת הרב שובקס, על שכונה שגדלה והתפתחה, והיה צורך בבית הכנסת. המתפללים רבים וקשה להתפלל במקומות ארעיים. אחד מהאברכים החליט לקחת את האחריות לידי, הסתובב בין גבירים לאסוף סכום נכבד לבניה ולהקים קהילה קדושה. בסופו של דבר הגיע ליהודי קשיש

אלמן ובודד, ואחר שהסביר לו את חשיבות הדברים, הסכים הקשיש למכור את ביתו, שהיה גדול ומפואר, ואת הכסף נתן לאותו פעיל לבניית ביה"כ שיהיה על שמו וינציח את זכרו.

האברך יצא לדרך, שכן קבלן ובנה ביה"כ לתפארת מרהיב ביופיו, ובנוסף גם אולם אירועים, שבמשך הזמן משך אנשים מכל האיזור לעשות שם שמחות, וכך מידי יום היו שם אירועים לרוב. מכיוון שהיה צריך לכך אדם במשרה מלאה, לקח האברך את ביתו, ומינה אותה לנהל את האולם, ואת בנו הצעיר יותר מינה לניהול הקייטרינג במקום. ביה"כ והאולם תפקדו כראוי, זיכוי הרבים היה גדול וגם ההכנסות.

לאחר כמה שנים נכנס לביה"כ יהודי וכיפה קטנה לראשו מחפש את הגבאי. כשהגיע למידוענו לחץ את ידו ואמר, אני אחיין של הקשיש שתרם את כספו לביה"כ, לפני שבוע נפטר הקשיש ובאתי להודיעך שאני הופך להיות בעל הבית על המקום. האברך היה בהלם ואמר 'היו לא תהיה', מדובר באדם שבקושי נראה כשומר תורה ומצוות, כיצד אדם שנראה שאינו יודע מה זה חיי קהילה, יהפוך להיות בעל הבית? הלך לבית דין ומשם קיבל אישור להתדיין בבית משפט. פתחו תיק וכסף רב ירד לטמיון, והאברך המבוגר מצא את עצמו מתמודד מול מערכה קשה.

יום אחד פגש בידיד נפש ושפך בפניו את ליבו. אמר לו חברו, מה אתה צריך לכל זה - תפרוש. האברך לא הסכים באומרו שזה לשם שמים ולכבוד ה'. כשנפגשו שוב לאחר חודש, סיפר לו שהוא כבר לא ישן בלילות ויש לו כאבים בחזה. שוב אמר לו חברו, עזוב את הכל, מה לך ולזה, ושוב ענה האברך, מה פתאום, אני נלחם פה מלחמת ה', שלא יקלקל פה את כל הקהילה ויהרוס את מה שבנינו.

לאחר שבוע התקשר החבר לגבאי ואמר לו, קיבלתי מידע שבקרוב בית המשפט יכריע בעניינך, אתה תמשיך לנהל את ביה"כ, ואילו אותו קרוב משפחה יקבל את האולם. האברך שמע את זה ונחלש, ובכאב רב החליט, אם כך אני פורש לגמרי. למחרת התקשר לחברו לברר מהיכן קיבל את המידע. ענה לו חברו, אמור לי קודם אתה את האמת, למה אתה פורש? ענה האברך, האמת שבתי מנהלת את האולם ובני עובד שם ושניהם מסודרים, ואם אין לי את האולם מה זה שווה. אמר לו חברו, דע לך שרק רצייתי לבחון איפה הול - 'שם שמיים' שלך, וראיתי שאין כאן לשם שמיים ואין כאן כבוד ה', המלחמה הזו היא על כסף, והראיה היא שאתה פורש.

זה הכח הנורא של המחלוקת. אדם היודע שהוא נקי מנגיעה יתרחק, אבל אם חס ושלום יש לו נגיעה, הוא יהיה בתוך הקלחת, וזו החכמה של אשתו של און בן פלת שאמרה לו, תזהר יש לך פה נגיעה, ואם כן זה לא לשם שמים, ועליה ראוי להאמר חכמת נשים בנית ביתה, שהצילה את בעלה מהמחלוקת הנוראה.

בברכת שבת שלום, הרב אברהם עטיה.

כל מחלוקת שהיא לשם שמים סופה להתקיים - כשכל אחד אווזו בקרנות המזבח וטוען שזה לשם שמים, זו המחלוקת הנוראה ביותר

הדלקת נרות	מוצ"ש	ר"ת
19:10	20:21	21:18

ע"פ לוח "אור החיים" לפי זמני ירושלים

לע"נ יוסף מנחם אליהו בן מסיעדה ואהרון ז"ל

לע"נ יוסף חיים בן עזיזא ז"ל

לע"נ שאול חי בן מרים ז"ל

עשירות בזכות צוואה ששובשה

אמת ויציב. הכסף הוא שלך, ואתה רשאי לתובעו בדין תורה. אמנם, לא נוכל להתעלם מההשלכות - הסכסוך המשפחתי, המחלוקת בקהילה, האש שתבער עד לב השמים. לפיכך, אני מדגיש שאתה רשאי ללכת לדין תורה, אולם תזכור את שאמרתי לך: על מניעת מחלוקת בורא עולם משלם גם בעולם הזה. מיותר לא מפסידים!

ר' אברהם הגיע לשמחה המשפחתית שמח שהרי אין שמחה כהתרת הספיקות בהחליטו לקבל את עצת הרב. זה לא קל, הוא מבין שהוא מוותר על שלושה מיליון דולר שעשויים לשנות את עתידו הכלכלי והמסחרי, אבל אמר הרב - מיותר לא מפסידים. אז הוא יותר וזהו. הוא שב לארצות הברית, נטל את המסמך המוכיח את צדקתו, הביט בו בחום - אולם הטמינו היטב בעומק המגירה. הוא מוותר כדי למנוע מחלוקת! 'ומאותו היום', מספר ר' אברהם,

הם היו שני שותפים, שפתחו יחדיו עסק מפרנס וריווחי, אם כי לא מעשיר מאוד. החנות שהיתה בברוקלין, עסקה במכירת מוצרים מיובאים מרחבי תבל, והם קנו לעצמם שם טוב, ואף פיתחו קשרי ידידות עם לקוחות וספקים. אחד מהלקוחות היה ניצול שואה גלמוד בשם ר' נחום, שהיה יבואן נודע וסוחר ממולח, והיה מוכר להם ממוצרי. לצד זאת, השותפים הנחמדים אירחו אותו בביתם מעת לעת, והיו לו כבני משפחה, באין אחרים כאלה...

עד ש...שטן המחלוקת החל מרקד ביניהם. הכל החל בשבת אחת, בה התארח ר' נחום בבית ר' אברהם, אחד מהשותפים. מילה לא נכונה נאמרה, שהפכה להערה פוגענית, ומכאן לקטטה לא נעימה. בקיצור, עד סוף השבת הסתגר ר' נחום הגלמוד בחדרו, ובצאתה עזב מבלי לומר תודה. הוא רק הודיע למארחו, שמעתה ואילך כל קשרי המסחר יתנהלו מול השותף השני בלבד, שכן איננו רוצה עוד כל קשר עמו, עם אותו ר' אברהם שהיה ידידו הקרוב עד אתמול!

ר' אברהם המתין תקופת מה, והחל לפעול ליישב את הסכסוך. הזמן שחלף היטיב עם ר' נחום וריכך את ליבו, וגם השליחים ומכתבי הסליחה ששלח ר' אברהם עשו את שלהם, עד שהמצב חזר כמעט לקדמותו, רק כמעט: ר' נחום שב להתארח אצל ר' אברהם בשבתות, אם כי זכר הפגיעה הקשה טרם נמחה. ואם רצונכם לדעת עד כמה, הרי שר' נחום התבטא באוזני ר' אברהם כי ערך צוואה, בה קבע להוריש את ירושתו רק לשותפו של ר' אברהם, בעוד לר' אברהם עצמו הותרו 100 דולרים בלבד! ר' אברהם היה המום מהמידע, הרבה יותר משהצטער על שלא יזכה בכסף. ראשית, מעודו לא הררה כי לקשר ביניהם יש משמעות כלכלית, ובכלל לא לטש עין לירושה לא לו. ויותר מזה, לאחר שהדבר נודע לו, הופתע להבין עד כמה עדיין לא נתקררה דעתו של ר' נחום, עד שהוא מסוגל לומר לו בפניו את האמת לאמיתיה: השותף יקבל הכל, ור' אברהם רק 100 דולר עלובים!

חלפו עוד כמה שנים. שני השותפים שכבר הפכו גם למחותנים נפרדו מהעסק, פנו איש איש לאפיק פרנסה משלו. ר' נחום הלך והזקין, אולם ר' אברהם ומחותנו - שותפו לשעבר, עמדו לצידו בשנותיו האחרונות וסייעו לו ככל האפשר. באחת ההזדמנויות האלה, סיפר ר' נחום לר' אברהם כי שינה את הצוואה, והפקיד בידי עורך הדין צוואה מתוקנת הקובעת כי נכסיו יחולקו שווה בשווה בין שני המחותרנים, ואף הותר בידי העתק מהצוואה המתוקנת, כדי שתהיה לו הוכחה ביד... חלפו כמה שבועות, ור' נחום הלך לעולמו. שני המחותרנים ערכו לו הלוויה מכובדת, וניגשו לבית המשפט המקומי על מנת להנפיק 'צו ירושה' לנכסי המנוח. וכאן קיבל ר' אברהם את הולם חיו. בעיניים מתעגלות בתדהמה ראה כיצד השותף שלו לשעבר ועורך דינו עשו יד אחת לנשל את חלקו בצוואה, והציגו לבית המשפט את הצוואה הראשונה שכבר אינה בתוקף, ובה נקבע כי אותו שותף יזכה בכל הכסף - למעלה מ-6 מיליון דולר!!!, בעוד ר' אברהם עצמו יקבל רק 100 דולרים ותו לא!

ר' אברהם הביט בנעשה, ועיניו בערו בזעם. שותפו לשעבר, ידידו הנאמן עשרות בשנים, מחותנו האהוב - בגד בו ברגע האמת, בעבור פיתיון בסך 3 מיליון דולר! באותו מעמד אור עוז ועצר את עצמו מלצעוק, הררה כי עליו להתייעץ. הרי בידי מסמך מוכיח, הוא יכול להפיל את חברו ואת עורך הדין גם יחד, ולהציל את כספו. עליו רק לחשב כיצד לעשות זאת, ואז יעמיד את הנזק על מקומו!

באותם ימים, תכנן ר' אברהם נסיעה ארצה, להשתתף בחתונה משפחתית. הוא החליט לדחות את הטיפול בעניין עד שובו לארה"ב, מה עוד שביקש להתייעץ עם אחד מגדולי ישראל כיצד לנהוג, שכן מדובר בידיד ושותף לשעבר, ומחותן בהווה! - אולם מאידך - הוא לא רוצה לוותר על 3 מיליון דולר המגיעים לו ביושר! כשהגיע ארצה, פנה לשאול את פי הגאון רבי שמואל הלוי וואזנר זצ"ל. הוא נכנס אליו ותיאר את הסיפור בפרטרוט, הרב הקשיב לו בקשב רב, ונאנח יחד עמו לנוכח ההתנהגות המכוערת שנפרשה לפניו.

לאחר מכן, הרב וואזנר השיבו כי הוא רשאי לגשת לדין תורה, ולהציל את כספו. כשכבר יצא מהבית וירד במדרגות, מיהר אחרי הרב וואזנר וביקש ממנו להתעכב עוד כמה שניות, כי הוא רוצה לומר לו משפט נוסף בזו הלשון:

אתה רשאי ללכת לדין תורה, אולם תזכור את שאמרתי לך: על מניעת מחלוקת בורא עולם משלם גם בעולם הזה. מיותר לא מפסידים!

'אינני יודע להסביר איך וכיצד, אבל המציאות היא שאצבעותיי הפכו למכרה זהב. לא היה עסק בו נגעתי - שלא הניב תשואות ענק, מעל ומעבר למשוער. בחלוף שנתיים מהויתור כבר צברתי הון של למעלה מעשרה מיליון דולר חדשים, רווח עתק שלא האמנתי שיפול לידי!'

חלפו כמעט שני עשורים, ור' אברהם - ששמו כבר התפרסם ברחבי תבל כנגיד ואיל הון נודע, התורם ברוחב לב למוסדות תורה וחסד, יצא לנפוש באוסטריה. הוא הגיע אל המלון בו התארח הרב וואזנר, ופגש בו באקראי. הוא ביקש את ברכתו, ואז נעץ בו הרב וואזנר מבט נוקב, התכופף ולחש לו: 'נו, אז מה אתה אומר, משלמים על בריחה ממחלוקת בעולם הזה?' - ור' אברהם רק השיב בחיוך מתרחב, ולחץ יד לשלום... עד כאן דבר הסיפור, המובא בספר 'ופריו מתוק', בשם הסופר הרה"ח ר' חנוך ריגל זצ"ל, המתאר עדות אישית ששמע מבעל המעשה. והמילים שבו מהדהדות באוזניים, לא נותנות מנוח:

לפעמים נדמה, כי ויתור יגרור הפסד. אם לא נעמוד על שלנו ולא נדרוש את המגיע לנו - לבטח נפסיד. אולי בדרך הטבע זה כך, אולם במציאות זה בדיק הפוך: מחלוקת יוצרת נזק, גוררת הפסד. לעומת זאת, ויתור ומניעת מחלוקת, עשייה למען האחזות, הקרבת רצונות אישיים ונכסים יקרים, לטובת שלום ואחוה - הם היוצרים שפע וברכה, הם המרעיפים פרנסה ועשירות. אם אנו מהווים צד, או מקורבים לסכסוך כלשהו, אם אנו מזהים ממרחק גחלי מחלוקת בוערות העומדות לפני ליבוי - הבה נעשה הכל כדי לוותר, לפתור וליישב, כדי למנוע מחלוקת. כי ככל שנמנע מחלוקת ונרבה שלום - כך נזכה בברכה המגיעה מהשלום והאחוה, לטוב לנו כל הימים!

(הרב אשר קובלסקי)

הקנאה מוציאה את האדם מן העולם

על מחלוקתו של קרח אמרו חז"ל (במדבר רבה, והובא ברש"י) מה ראה קרח לחלוק עם משה, נתקנא על נשיאותו של אליצפן בן עוזיאל, שמינהו משה נשיא על בני קהת על פי הדיבור... ומתוך כך הריני חולק עליו ומבטל את דבריו. שדיינו ששורש המחלוקת הזו של קרח באה בעקבות הקנאה, ונכתבה מחלוקת זו בתורה כדי ללמד לדורות, עד כמה צריך להתרחק מהקנאה מן הקצה לקצה, כי רבים חללים הפילה, ובפירושו אמרו לנו חז"ל (אבות ד, כא) "הקנאה התאוה והכבוד מוציאין את האדם מן העולם", הן בגשמיות והן ברוחניות, כי הקנאה תאכל כל חלקה טובה.

אבל מאידך, לא ברא הקב"ה דבר לבטלה, וגם את מידת הקנאה הקלוקלת הזאת ניתן וצריך לקחת לעבודת ה', וכך אמרו רבותינו "קנאת סופרים תרבה חכמה", לומר לנו שאם יקנא האדם בעושי רצונו יתברך, ומתוך כך יבוא גם הוא להגביה עצמו בעבודת ה' להיות כמותם, נמצא שהשתמש במידת הקנאה לקדושה ועבודת ה', וכך השתמש באותה מידה והפעיל את כוחה הרב לטובה במקום חלילה להיפך.

בשביל להבין את הדברים נספר את המשל הבא, לשור שראה את מעוף הנשר בשמיים וקסם לו הדבר ונתקנא בו - כי אף הוא רוצה לעוף בשמים. מה עשה השור השוטה - עלה על הגג והמתין לבואה של רוח קדים עזה, וכך ברגע שבאה הרוח חשב השור לקפוץ מהגג ולהמשיך לעוף בשמים על ידי הרוח (ואח"כ כבר ימשיך בכוחות עצמו - בחושבו במה כבר שונה אני מהנשר), אין צריך לומר שהוא נפל ארצה ומיד נפל כפגר מת בריסוק איברים. אך מה יעשה שור פיקח? ילמד לקח מהנשר, ויאמר, אם הנשר מצל את כוח הכנפיים שלו, אף אנכי אנצל את ה'קרן' שנתן לי בוראי, לנגוח את כל הקמים עלי.

הנמשל אלינו הוא פשוט - אם נקנא איש באחיו וכל אחד ירצה לחמוד לדברים הטובים של רעהו, אכן ודאי שיפול ארצה... כאותו שור שוטה שיצא קרח מכאן ומכאן, אבל אם נלמד איש מרעהו, להשתמש כל אחד בכוחו וכשרונותיו לטובה ולברכה, ומתוך הקנאה יגביר כל אחד בתוכו את הרצון לחזק את עבודת ה' בקרבו, כך יגיע כל אחד לפסגה ולרום המעלה שבכוחו להגיע.

השקפה לבית היהודי

השלום - מביא לברכה ודוחה פורענות

מדהים לראות בפרשתינו את התנהגותם האצילה של משה רבינו ואהרן הכהן במהלך המחלוקת עם קרח ועדתו, ועד כמה מוכנים היו להנמיך עצמם ולוותר כדי להשכין שלום, שאולי בכך יתרוצו קרח ועדתו ותמנע המחלוקת והפורענות הנוראה, עד שהוברר לעין כל שאינם מתרצים וממשיכים לחלוק בעזות על משה רבם ועל השכינה הקדושה.

כך אומרת התורה, "וְאֶהְרֶן מִהּ הוּא כִּי תִלְיֵנוּ עָלָיו" (במדבר טז, יא), ואומר רבי צדוק הכהן מלובלין, שמידת הענווה היתה באהרן, כמו שנאמר ואהרן מה הוא - ונחננו מה. ממשיכה התורה ואומרת, "וַיִּשְׁלַח מֹשֶׁה לְקָרָא לְדָתָן וְלֵאבִירָם בְּנֵי אֶלְיָאֵב", ואומר רש"י "מכאן שאין מחזיקין במחלוקת, שהיה משה מחזר אחריהם להשלימם בדברי שלום".

ויותר מכל, אף לאחר שאמר הקב"ה למשה להבדל מהעדה הרעה הזאת, אומרת התורה "וַיִּקַּם מֹשֶׁה וַיֵּלֶךְ אֶל דָּתָן וְאֶבְיָרָם וַיִּלְכְּוּ אַחֲרָיו זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל", ואומר אור החיים הקדוש "אמרו חז"ל (שמות רבה מ"ה) השפלתו זו הגבהתי, והוא מאמר הכתוב 'ויקם משה', לומר שקימה היתה לו [כלומר שהליכתו אליהם

פדיון החמור הבועט

"וְאֵת בְּכוֹר הַבְּהֵמָה הַטְּמֵאָה תִּפְדֶּה" (במדבר יח, טו), וכתוב בדעת זקנים: זה פטר חמור אשר תפדה, ככתוב בחומש שמות (יג, יג) "וְכָל פֶּטֶר חֲמֹר תִּפְדֶּה בְּשֶׁה".

שאלה: ליהודי בשם מרדכי היתה אתון שהמליטה חמור בכור. שמחה גדולה מילאה את ליבו, עתה יוכל לקיים מצווה נדירה מתרי"ג מצוות - "פדיון פטר חמור", ע"י שיפדה אותו בשה תמים שייתן לכהן. את הפדיון החליט לערוך במעמד חגיגי ומרשים. כמו כן טרח מרדכי לקשט את החמור במלבושים ועיטורים נאים, כמובא בספר "נהר מצרים" (הלכות פטר חמור ס"ה): "נהגו להלביש את הפטר חמור בתכשיטי זהב וכסף ומרגליות, ובגדי רקמה ותפארת, משום חיבוב מצווה".

הרגע המרגש הגיע - הכהן ניגש בהתרגשות אל עבר החמור המקושט כדי לערוך את הפדיון, ופתאום ארע דבר מזעזע ומצער: לפתע נשא החמור את רגלו לאחור, ושוב הניף אותה לפניו... בעט בעוצמה בכהן! הבעיטה החזקה גרמה לכהן לנוק ולחבלה קשה.

הכהן הפצוע פונה לטיפול בבית החולים, ובתום האשפוז שב לביתו של מרדכי בעל החמור, ותבע אותו לשלם לו עבור הנזק שגרם לו החמור. לעומתו טען מרדכי: "הייתי עסוק במצות הפדיון, ולא יכולתי לעמוד ולשמור על החמור, וגם לא העליתי על דעתי מאורע כזה חריג, שהחמור לפתע יבעט במישהו..." עם מי הדין?

תשובה: בספר "מנחת חינוך" (מצווה נ"א) הסתפק בכך. מצד אחד החמור אסור בהנאה עד שיפדה, וממילא אין לאדם "בעלות" עליו והנאה ממונית ממנו (כבהמת הפקר שהזיקה). מאידך, מכיוון שיכול לפדות את החמור, וכך יחשב החמור כחולין, ואז ירויח בעליו את ההפרש בין השה לחמור היקר יותר. ומשום רווח ממוני עתידי זה, נחשב הדבר כאילו יש לבעליו כבר עכשיו זכות ממונית ובעלות בחמור, וממילא יתחייב בנזקיו.

אולם בכל אופן, יש מקום לפטור את מרדכי מלשלם בעקבות הנזק, שכן בזמן הזה בתי הדין דנים אך ורק בדברים שכיחים ומצויים, אבל לא בחיוב נזקים שאינם מצויים, כגון שהזיקה בהמה לאדם (שו"ע חו"מ, א'), ועוד, שמדיני שמים הוא פטור, כי היה טרוד במצוה, ולא היה צריך להעלות על דעתו שהחמור יבעט לפתע, שסתם בהמה וכל שכן חמור בחזקת שמורים הם.

לסיכום: בעל הפטר חמור פטור מלשלם לכהן עבור נזק בעיטת חמורו.

(אחת שאלתי 2, מאוצרו של הגר"י זילברשטיין)

רוממה אותו עוד יותר], במה שהלך לדתן ולאבירים האנשים הרשעים אשר חרפוהו ולא רצו לבוא אצלו, והשפיל עצמו הוא והלך אצלם, עליהם נאמר - לפני שבר גאון, ועל משה - ולפני כבוד ענוה". הדברים מבהילים, עד כמה היו מוכנים משה ואהרן לוותר בשביל השלום, וזוהי מעלתם, והיא בעצם הגבהתם.

אם ניקח את הדברים לבית היהודי, אומרת הגמרא (ב"מ טז). 'אמר רבא לבני מחוזא אוקירו לנשייכו כי היכי דתתערטו', פירוש שסגולה לעשירות והצלחה היא לכבד את אשתו, וצריך ביאור מה ענין העשירות לכבוד אשתו. ויש לפרש, בעת שחטאו אדם הראשון וחווה בעץ הדעת, נתקללו שניהם, האדם בקללת 'זועת אפך תאכל לחם', והאשה בקללת 'והוא ימשול בך', כלומר שניתנה רשות לבעל למשול באשתו שתעשה רצונו. ומכאן, אם יתנהג האיש כפי שורת הדין ויעמוד על שלו בתוקף ולא יוותר, נמצא שבכך הוא מקיים את קללתה של האשה, אף הקב"ה יתנהג עמו במידה זו וקללתו תתקיים במלואה - 'זועת אפך תאכל לחם', אבל אם יתנהג האדם בחסד וברחמים ובוותרנות, ובכך יקל על קללת אשתו, יזכה שאף הקב"ה יקל עליו מקללתו, ובכך יזכה לברכה ותקל עליו פרנסתו. וזוהי מעלת השלום, וככל שירבה השלום בבית, תרבה הברכה ותמעט הפורענות.

**אם יתנהג האדם
בחסד וברחמים
ובוותרנות, ובכך יקל
על קללת אשתו,
יזכה שאף הקב"ה
יקל עליו מקללתו,
ובכך יתברך...**

הרב יהושע ישעיה נויבירט זצ"ל

בג' תמוז חל יום השנה לפטירתו של הרב יהושע ישעיה נויבירט זצ"ל, מגדולי וענקי הדור שחיו בירושלים והנהיגו את העם הישוב בציון ובעולם כולו, בהלכה ובהנהגה. נודע בעיקר ע"י ספרו "שמירת שבת כהלכתה" הנחשב לאחד מספרי היסוד בהלכות שבת. ספר זה הקנה לרב נויבירט מקום של כבוד בין גדולי הפוסקים של אחרוני דורנו. עם השנים הפך לאחד מתלמידי המובהקים של רבי שלמה זלמן אוירבעך שעודדו והדריכו במהלך כתיבת ספריו.

מעט על גדלותו

סיפר עליו הרב ישראל גנס (מראשי ישיבת קול תורה בירושלים): "ישנו דבר שאותי הפליא ממש: מתחילת כתיבת ספרו, הייתי עמו יחד וראיתי את כל הנכתב על ידו, ולא היתה אצלו מעולם מחיקה! כל מה שנכתב היה בבהירות מקסימלית בצורה מושלמת, כל מה שנעשה לאחר מכן היה רק להוסיף על הדברים ולהביא פרטים נוספים, אך ההלכות שכבר העלה על הכתב היו בתכלית הבהירות מרגע כתיבתם ללא כל מחיקה, והיה הדבר לפלא ממש". סיפר נכדו: "שאלתי את סבא 'איך זכית לכך שהספר יתפרסם כ"כ?' וסבא במתק לשונו דחה: 'בזכות הנכדים', לא הרפיתי, הרי הספר נחל הצלחה עצומה לפני שנולדו הנכדים. ואז אמר סבא משפט שפתח לי אור חדש על הספר ומחברו: 'משום שלא הייתה לי שום כוונה בכתיבתו, לא בשביל כסף ולא בשביל כבוד, אך ורק בשביל שכל יהודי יוכל לדעת מה מותר לעשות בשבת ומה אסור'..."

בזכות העליה לארץ

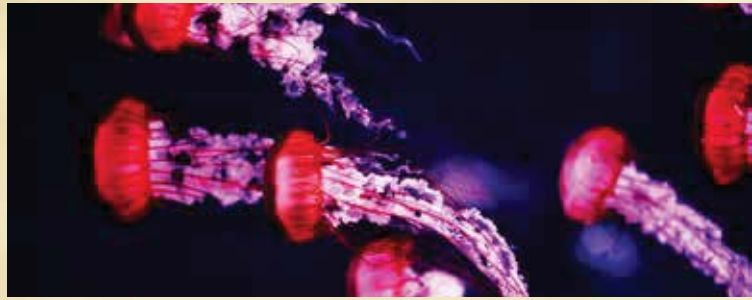
לימים, סיפר הרב נויבירט, שהסיבה להוצאת ספרו זה היא, לאחר שעבר את השואה הנוראה ועלה לארץ ישראל באוניית מעפילים, נאלץ לעלות עליה בשבת קודש מחמת חשש לפיקוח נפש והדבר ציער אותו במיוחד, איך יתכן שדווקא עכשיו לאחר שיצא לחרות נזקק לחלל את השבת, וקיבל על עצמו שה יזכה אותו ויעשה משהו עבור השבת, וכך עלה הרעיון.

כי אשמרה שבת - א-ל ישמרני

הקפדתו של הרב נויבירט על שמירת שבת הצילה אותו מסכנת מוות. היה זה כאשר לא חש בטוב והרופא נתן לו מרשם לתרופה, וכן מרשם נוסף לרעל עכברים לבקשת המשפחה שסבלה מהם באותו הזמן. בליל שבת הבחין הרב שטעמה של התרופה מר, והחליט שאינו רוצה ליטול דבר מר בשבת משום עונג שבת, ויתחיל לקחתה רק לאחר השבת. למחרת כאשר הרופא ערך אצלו ביקור נוסף, התברר שהרוקח טעה והחליף בין התרופות, את רעל העכברים רשם כתרופה למיחושים ואת התרופה רשם כרעל עכברים, ובזכות הקפדתו על שמירת שבת בדקדוק, השבת שמרה עליו והצילה את חייו.

מדוזה בשיפוצים

כך מדוזות משפצות את עצמן: בימים חמים אלו פוקדים את חופי הים התיכון מדוזות לרוב, מלבד העובדה שמדובר ביצור ימי מרתק מאוד, לא תאמינו מה גילו בשנים האחרונות על המדוזות. חקר שהתפרסם בשנים האחרונות מספר על תגלית יוצאת דופן: חוקרים מאוניברסיטת בקליפורניה, גילו כי מדוזות שחלק מזרועותיהן נכרות יודעות לארגן את גופן מחדש, כך שישובו לתפקוד מיטבי במצבם החדש. ראשיתה של התגלית באביב לשנת תשע"ג. מייל אברהמס, ביולוג באוניברסיטה בקליפורניה, כרת שתי זרועות ממדוזה צעירה. עד מהרה הדהד כל החדר מצעקותיו: 'אתם לא מבינים מה קורה כאן, בואו מהר!'. חברי צוות המחקר חשבו שהמדוזה החלה

לגדל זרועות חילופיות - דבר שיצורים ימיים אחרים עושים אחרי אובדן איברים. אבל המדוזה בניסוי של אברהמס עשתה משהו אחר לגמרי: היא ארגנה מחדש את ששת הזרועות שנותרו לה כך שעד מהרה הן היו פרושות סביב כל גופה, במרחק שווה זו מזו. למי שלא ידע בחד המחקר שלמדוזה מהזן הזה אמורות להיות שמונה זרועות, לא הייתה שום דרך לדעת כי היצור שלפניו עבר טראומה כלשהי.

מטרת הארגון מחדש של המדוזה הייתה ברורה לחוקרים: גוף סימטרי הוא חיוני למדוזה כדי שתוכל לנוע בצורה נכונה במרחב המים. כיצד היא עשתה זו הייתה שאלה אחרת לגמרי. המדענים גילו תופעה לא מוכרת עד כה שזכתה לשם: 'סימטריזציה', או בתרגום לעברית תהליך ארגון מחדש, ומכיוון שמדוזות נפגעות לעיתים קרובות, הסימטריזציה היא שיטה יעילה לאפשר להם להחלים.

אחרי שצפה במדוזה הראשונה מארגנת את עצמה מחדש, אברהמס חזר על הניסוי עם מדוזות נוספות, שכולן תיקנו את עצמן באותה דרך, תוך פרק זמן של בין 12 שעות ל-4 ימים. השלב הבא היה לבדוק כיצד מתבצע תהליך הסימטריזציה. אחרי כמה ניסיונות בלתי מוצלחים, הצוות החליט לבדוק את מעורבות שרירי המדוזה בתהליך. המדוזות בניסוי קיבלו תרופה שגורמת להרפיית שרירים - ולא הצליחו לתקן את עצמן. מהצד השני, מתן דרבון לשרירים האיץ את התהליך. המסקנה: המדוזה מצליחה לחזור לסימטריה כאשר שריריה דוחפים זה את זה כדי להזיז את הזרועות הנותרות למקומותיהן החדשים. באופן זה, המדוזה אמנם חסרה זרועות, אבל מתפקדת כרגיל. החוקרים מקווים כי התופעה החדשה של 'סימטריזציה' כפי התגלתה אצל המדוזות תסייע למדענים העובדים בתחום הרפואה: אולי יש חלקים מסוימים בגוף האדם, הם אומרים, שניתן לשחזר את התפקוד שלהם מבלי למצוא להם תחליף, כלומר מבלי לנתח ולהוציאם ולהחליפם באחר.

בסימן טוב
אולם האירועים המחודש של בית הכנסת "בית לוי"

אנו מזמינים אתכם לביקור והתרשמות ולערך את האירוע שלכם באולם החדש והמשופץ: **בריית מילה // סיומי מסכת // אזכרות // שבת חתן // נסעים והרצאות**
ההנסות קודש להחזקת הכולל • לתחזוקת המקוה • לנזקים

רח' יוסף חכמי ליד מלון רימונים-שלום שכונת מדורגית בית וגן ירושלים

לפרטים ותיאום מועד התרשמות: 054-422931 // 054-3551383 // 02-6540906

מקוה בתכלית הכשרות וההידור לפי כל השיטות והחומרות ובהמלצת הרבנים

נבנה ברמה גבוהה ובייחודי מיוחד, ועובר נקיין יסודי מידי יום ע"י חברת נקיין

לפרטים נוספים: 02-9664455 (בין השעות 10:00 - 15:00)

לפניות לתרומות לעלון לזיכוי הרבים, וכן להקדשות לרפואה להצלחה לע"נ - **02-9664455** (בין השעות 10:00 - 15:00)
לקבלת העלון למייל ולכל צרכי העלון נא לשלוח מייל ל: ALON.BEITLEVY@GMAIL.COM
לקבלת דבר תורה יומי מפי הרב שליט"א בקבוצת וואטסאפ שקטוה, נא לשלוח בקשה במייל

ורכב תאמינים

עלון שבועי מבית בני אמונים

מאוצרות אמונים פניני אמן ותפלה בפרשה

בעבודתם להעלות את תפלתו למדרגה שתוכל להתקבל בקדש הקדשים.

שפתי צדיק' אות ה; עבודת ישראל יום הכפורים'

משה ואהרן התפללו ברנע הפעם

וידבר ה' אל משה ואל אהרן לאמר; הבדלו מתוך העדה הזאת ואכלה אתם פרגע; ויפלו על פניהם ויאמרו... (טו כ-כב)

יש להבין, בדרך כלל לשון **"וידבר ה'... לאמר"** באה כהקדמה לצווי שנתן ביד משה ואהרן לומר לישראל. כאן לכאורה לא נצטוו לומר לבני ישראל כלום, וכלפי מה נקט הכתוב לשון זו?

באר מהרא"ל צינץ:

חכמים אמרו (ברכות ז א) כי בכל יום ויום כועס הקדוש ברוך הוא במשך ירבע אהד. על כן צוה הקדוש ברוך הוא את משה ואהרן בלשון זרו: **"לאמר"**; כלומר, אם רצונכם להתפלל על ישראל, עשו זאת מייד, שכן הרגע שבו כועס ה' מתעתד להגיע מייד, ואם לא תתפללו במהלכו, אזי: **"ואכלה אתם פרגע"** חלילה, ואכן, שמענו משה ואהרן בקול ה' ומיד נפלו על פניהם בתפלה, ומתוך שהתפללו ברנע הפעם גושעו: **ישראל מקליה**.

'מלא העמר'

אמירת הקטרת נפתחת בהודאה

ויתנו את הקטרת וכפר על העם; ויעמד בין המתים ובין החיים ותעצר המגפה (ז יב-יג)

"למה בקטרת? לפי שהיו ישראל מליזין ומרנגים אחר הקטרת, לומר, סם המות הוא; על ידו מתו נדב ואביהוא, על ידו נשרפו חמשים ומאתים איש. אמר הקדוש ברוך הוא: תראו שעוצר מגפה הוא, והחטא הוא הממית" (רש"י, ע"פ מקילתא מס' דזיסע ז).

על פי דברי רש"י אלו באר רבי אברהם יצחק שיין ר"מ מתיבתא תפארת ירושלים את הסבה שקבעו לומר את הפייט 'אין פאלקינו' לפני אמירת פרשת הקטרת דשחרית: **כיון שאבותינו רנגו אחר הקטרת לאמר: "סם המות היא, על כן תקנו לנו הקדמונים לומר לפני אמירתה את הפייט 'אין פאלקינו' שמהותו הודאה, כדי להראות בכך שלא רק שאנו מאמינים שאין בקטרת סכנה, אלא אנו אף מודים לקדוש ברוך הוא שזכה את אבותינו: "להקטיר לפניך את קטרת הסמים"**.

'ברכת איש'

חסד ואמן נפגשו

"ויצא משה את כל המטות מלפני ה' אל כל בני ישראל ויראו וינקחו איש משהו" (ז כד) לשם מה הצרכה התורה לכתב שכל אחד מהנשיאים שב ונטל את משהו?

רבי אברהם ברוך טולדנו מדיני מקנס שבמרקו פרש כי בכך בקשה התורה לצנן לשבת את הנשיאים, שלאחר שמו השמים קבעו שאהרן נבחר לכהנה קבלו הם את הדין באהבה. ועל כן נטלו איש משהו, להורות כי לא בהם בחר ה' כי אם באהרן.

והוסיף: שבת זה נתן להאמר אף על כל אדם העונה אמן אחר ברפת חברו, שכן אף הוא מראה במעשהו זה כי הוא מאמין שברפת חברו נאמרה כדת וכדין והיא חשובה וראויה לעשות פרות. לפיכך אמרו חכמים (ברכות ג ב): **"גדול העונה אמן יותר מן המברך"**; למברך יש רק את שטר אמירת הברכה, אולם העונה אמן, מלבד שטר האמן שבידו, זוכה לשכר אף על כף שהחשיב והגדיל את זולתו.

'אמרי ברוך'

עבודת הנהגה בכל אדם

"ובקשתם גם כהנה" (טו י)

הרבי ר' בונם מפשיסקה פרש כי הסבה שקרן פתח במחלקת עם משה ודרש להתמונות ככהן גדול היתה משום שהשתוקק להתפלל בקדש הקדשים, אלא שנגעל ממנו כי אף מי שאינו כהן גדול יכול להתעלות בתפלתו בכל מקום למדרגתה של תפלת הכהן הגדול בקדש הקדשים, וממילא אין כל תועלת במחלקתו.

בענין זה ידוע פרושו של המגיד מקוזניץ למעשה שהובא בברייתא (יומא עא ב) שפאטר הכהן הגדול ששמש בימי שמעיה ואבטליון קנא בכבוד הגדול שזכו לו וכנה אותם בכנוי גנאי: **"בני עממין"** [בני האמות], בהיותם בני גרים, השיבו לו שמעיה ואבטליון: **"ייתן [בואו] בני עממין לשלם [לשלום], דעבדין עובדא [שעושים מעשה] דאהרן"**. ופרש המגיד שהם כנוו לומר לו שאל לו להתנאות בהיותו כהן גדול, שכן אותם **"בני עממין"** הם אלו **"דעבדין עובדא דאהרן"** - שפעלו

על מה התפלל יעקב?

"ויקח קרח בן יצחק בן קהת בן לוי" (טז א)

"ולא הזכיר: 'בן יעקב', שבקש רחמים על עצמו שלא יזכר שמו על מחלקתם" (רש"י, ע"פ תנחומא ז).

יש להבין: הלא הכל יודעים שלוי הוא בן יעקב, ומה הועילה תפלת יעקב שלא יזכר שמו?

באר רבי זלמן סורוצקין:

אכן, לא התכוון יעקב לבקש שהתורה תעלים את העבדה שקרן הוא מצאצאיו, אלא שקרן לא ישתמש בשמו ככלי למלוי מאויו; אלמלא בקשת יעקב יכול היה קרח לטעון בערמה כי במחלקתו עם משה הולך הוא בדרך של יעקב סבו, שהרי אף הוא נחלק עם עשו אחיו על הבכורה כיון שחפץ בעבודת הנהגה, שעד שלא הוקם המשיכן היתה שיכת לבכורים (כ"ר סג יא). מתוך שחשש יעקב שמוא מכת טענה זו יצליח קרח לסחוף אחריו רבים מישראל, בקש **"שלא יזכר שמו על מחלקתם"**.

'אזנים לתורה'

אין להסיח דעת מתפלה על הגאלה

"ובקשתם גם כהנה" (טז י)

תבת **"ובקשתם"** מופיעה בתנ"ך שלוש פעמים: א. בפסוק שלפנינו. ב. בפרשת ואתחנן (דברים ד ט): **"ובקשתם משם את ה' אלקיך ומצאת כי תדרשנו בכל לבבך ובכל נפשך"**. ג. בדברי הגביא (ויקרא כט א): **"ובקשתם אתי ומצאתם כי תדרשני בכל לבבכם"** (ראה בעל הטורים). את הקשר בין שלושה פסוקים אלה באר רבי משה ליב ליטש רוזנבוים מדיני פרשבורג כך:

הפסוק: **"ובקשתם משם את ה' אלקיך ומצאת..."** מדבר על התקופה שיגלו בני ישראל בין האמות, תקופה שאף במהלכה זכנו מעת לעת למצא מנוחה מצרותיהם, ברם, כיון שטבע האדם לשכת את בוראו מתוך רב טובה, על כן מזהירים הכתוב: **"ובקשתם אתי"** שאף בתקופה זו לא ישכחו חלילה את ה' הנותן להם כח לעשות חיל. ומלבד זאת: **"ובקשתם גם כהנה"** - שלא יסיחו דעת מבית המקדש החרב ושוטים מעבודת הכהנים, אלא בכל עת ובכל שעה יתפללו על בגן בית המקדש והשבת הכהנים לעבודתם.

'אמרות ה'

"צריך העולם להתעורר יותר..."

ביום ד' בתמוז (תשנ"ד) יחול יומא דהולולא של הרבי בעל **לב שמחה מגור זי"ע**. בספרו **לב שמחה** (פרי' כי תבא) עורר להתחזק בעניית אמן, ואלו דבריו:

"איתא במדרש (דברים רבה ז א): **'אין גדול לפני הקדוש ברוך הוא יותר מאמן שישראל עונים; אולי צריך העולם להתעורר יותר, ולידע גדל חשיבות ומעלת עניית אמן, אין יודעים במה זכו [וואס מ'פארמאגט], דבר גדול כזה פעניית אמן...'**

בני אמונים. מתעוררים לעניית אמן.

יגדל' (ט): העקר השמיני - תורה מן השמים

התורה כלה נתנה לנו מפי הגבורה

העקר השמיני המתחכם לתורה שאותה צוה לנו משה, בא הפקדון לעקר הקודם שעסק ברוממות מדרגת נבואתו של משה רבנו אבי הנביאים. שכן הסבה שרומם הקדוש ברוך הוא את משה למדרגתו הנשגבה הייתה כדי שעל ידו תפסר התורה לישראל. כפי שהובא במקרא (שבת פח ב) שפשעלה משה למרום שאלו המלאכים: מה לילדו אשה בנינו? כלומר: מפני מה יזכה ליד אשה להגיע למדרגה זו? והקדוש ברוך הוא השיב להם: יקבל ותורה בא"י (סוה"ט דבר שלום ע"ו).

העקר השמיני בא ללמדנו על חובתנו להאמין שכל התורה הקדושה המצויה בגדינו נמסרה לנו על ידי משה רבנו, והיא נאמרה לו מפי הקדוש ברוך הוא בדיוק באותה הליטון שהיא מצויה עתה בדינינו. שכן משה רבנו לא שנה ולו במלה או אות אחת מהדברים ששמע מפי הגבורה. כמו כן עלינו להאמין שלא רק פסוקי התורה המצוים אותנו על תר"ג המצוות נמסרו לנו ביד משה רבנו בדיוק כפי שנאמרו מפי הגבורה, אלא אף הפסוקים שאין בהם הוראות מעשיות כי אם ספורים ותאורי מארעות טונים - כולם נמסרו בדיוק כפי שנאמרו מפי הקדוש ברוך הוא, ומשה לא שנה בהם ולו טניי קל. וכן מתאר זאת הרמב"ם (פיה"ט סנהדרין הקדמה לפרק א): "הוא [משה רבנו] היה כמו סופר, שקוראים לו, והוא כותב כה מארעות המים, הספורים והמצוות".

עוד עלינו להאמין כי לא רק מלות התורה נמסרו למשה בסיני, אלא אף ה'מקרא' כלומר אופן כתיבת המצוות בכתב מלא או בכתב חסר. על המאמין שהתורה כלה מן השמים אולם שטען כי יש לחסר או לגמור בה ולו אות אחת, הביאו חכמים (סנהדרין דב טו א) את הפסוק (פסד"ט טו א): "כי דבר ה' בזה והוא קולו הפר ה' את תורת ה' הנפש והוא עונה בה". המה"ל (דושי"ט אדוות טו) מקרא שפכוני שפסר תורה שנחסרה בו אות אחת או נכתבה בו אות מיותר - סוה"ט, ומצא שאדם המוסיף או מחסיר אות אחת בתורה מבה את כל התורה כלה.

מקורו של עקר זה

עקר זה נלמד מהפסוק שאמר משה לקרב בבואו לחלק על נבואתו (פסד"ט טו כח): "ויאמר משה באת לדעון כי ה' שלחני לעשות את כל המעשים האלה כי לא מלבי" (רמב"ם טו).

הגר"ז סולוביצ'יק מבריסק הוסיף ובאר: מלבד שכפיר קרח בעקר השביעי מ"ג עקרין האמונה - שמושה רבנו היה אב לגביאים לקדומים לפניו ולבאים אחריו - באמרו (פסד"ט טו א): "כי כל העדה כלם קדשים... ומדוע תנשאו על קהל ה'", הוסיף וכפ"ר שצ"ע עקר השמיני, שהתורה המצויה בדיניו היא התנועה למשה רבנו עליו השלום, וכפי שתארו חכמים (רושלמי סנהדרין א א): "קרח אפיקורס היה. מה עשה? עמד ועשה טלית שכלן תכלת, אחא גבי משה אמר ליה: משה רבנו טלית שכלה תכלת שבתה חייבת בציצית? אמר לו: חייבת... בית שהוא מלא ספרים, מהו שיהא חייב במצוה? אמר לו: חייב במצוה... באותו שעה אמר קרח אין תורה מן השמים ולא משה נביא ולא אהרן כהן גדול".

אף התורה שבכל פה נמסרה מפי הגבורה

לא רק התורה שבכתב נמסרה למשה בסיני, אלא אף התורה שבכל פה שנוגעת בה לנבואה ולפרשה. כך אמרו חכמים (רושלמי פאה ב ד): "מקרא, משנה, תלמוד, אגדה, אפילו מה שתלמיד ותיק עתיד להורות לפני רבו - כבר נאמר למשה בסיני". התורה שבכל פה היא חלק בלתי נפרד מהתורה שבכתב, שכן בלעדיה אין צד אפסורות לעצת פה: יש לקיים את מצוות התורה.

לאת התפן מסדר עקרי האמונה בנוסח 'אני מאמין' בכותבו עקר זה, בלשון: "אני מאמין באמונה שכלה, שכל התורה המצויה עתה בדיניו היא התנועה למשה רבנו עליו השלום". במילים "שכל התורה" בקש להדגיש

תורת אמת - התורה שבכתב, ועמה התורה שבכל פה אותה נתן [רק] לעמו ואין לאמונת העולם שיכית וידיעה בה, כפי כן נתנו מאת האל-ישראל עמו, על ידי נביאו נאמן ביהוה - משה רבנו, שלא הוסיף עליהן מאומה מדרגתו.

תפלה ששנתה תוצאות

הספור שלפנינו פרסם בידי אם בישראל שזכתה לחוות באופן מפלא את כחה המיוחד של התפלה לקרע גזרות ולהפך את מדת הדין. הנה הוא לפיכס, קראו והתחזקו:

"היה זה בעצומו של חדש אלול. בני גבריא, שמכנה פני כל גב"י, ילד חינוי ותוסס, חזר מתלמוד התורה והתלונן שפואכת לו הבטן.

מה אכלת? שאלתי אותו ספונטנית. שום דבר מיוחד, השיב.

אולי קרה לך משהו בתלמוד התורה? המשכתי לשאל, והוא כמעט נפגע: לא כלום, פשוט כפואכת לי הבטן.

בטח אתה במתח, קבעתי באדשות. אתמול התחילו בפתה לדבר על נושא הישיבות, וחשבתי שהמתח השפיע עליי. אלא שהפעם גב"י משך נפגע: אמא, אני לא במתח ולא כלום, אני לא זוכר אף פעם שהבטן כאבה לי כד' אמר, ותוך זמן דבור צנח על הספה בחסר אונים. רק אז נפנית להבטי בו. הרוון על פסה את פניו ונשימתו היו פבדות. הלד צדק. הוא היה נראי נורא.

גב"י נרדם על הספה, ואני הרגעתי את עצמי שבדאי מדבר בורוס קטן שבמרה: חלף. אלא שבפליה התעורר גב"י כשכלו קודח מחם. הצעתי לו משכך כאבים. הפאב נרגע, אולם עד מהרה התחדש ביתר שאת.

במצב זה התגלגלנו כיומים שבמהלכם לא היה גב"י מסגל לאכל, וכמעט שלא לשתות. ביום השלישי התחיל להקיא, ולרס ואנחנו התחלנו להלחץ. רציתי אתו לקפת החולים, לדפס התורן הספיקו שתי דקות כדי להדפיס הפגנה ולהרזי אותנו בבחילות לחזר המיון.

כשגב"י יצא מהמרפאה כבר נאלצתי לתמוך בו שלא יפל. הלחץ נתן בו את אותותיו. עצרנו מונית וטסנו לבית החולים כשבדרך התקשרתי לשיבה שבה מלמד בעלי והועקמי אותו בבחילות שביא אחרינו.

בהגיענו לבית החולים, בקושי הצליח גב"י לדדות עד המטפה הפנייה הקרובה, ומבלי לשאל איש צנח על גביה ממש. בחדר המיון, ידוע, הזמן כמו עוצר מלכת, בשלשתי רבעי השעה הראשונה העסקנו במלוי אחר כ' פללי הביורוקרטיה, ואיש לא הביט לעברנו. רק לאחר כשעה מצת הגיענו למקום, לאחר שגב"י החל לזעק מכאבים, התפנה אחד מהרופאים להביט בו.

לאחר בדיקה חיצונית נשלח גב"י לסדרת בדיקות יצולמים. עבר עלינו יום מתיש, ובגערב עזו"ל לא הצליחו הרופאים לקבע אבחנה ברורה. גב"י הפנה למחלקה פנימית במחנה לבדיקות נוספות שבערכה מחר, ואנו נאלצנו לעבר את הלילה לצדו. בבקר נערכו בדיקות נוספות שלתוצאותיהן היה עלינו להמתין במשך כמה ימים, ועד לסיקון היה על גב"י להיות מאושפז במחלקה.

היה זה בעצומם של ימי השליחות. בעלי נסע לבני ברק לבקש את פרפת מורו הרב, מנאונן וצדיקי הדור, בתלמוד התורה לומר תשובה לרפואתו של גב"י, ואילו אני לא הייתי פנויה אפילו לחשב על ההכנות לת הקרב ובא. התמסרתי אף ורק למסרה אחת - להקל על סבלו של הילד.

בלילה השלישי התנדב בעלי לשהות לצד משתו של גב"י. לאחר ארבעה ימים מחוץ לבית שבתי הביתה כדי להתחיל כחות. בבקר, לאחר ששאלתי את הילדים למסודות הלימוד, פנית לסדר את הבית ולהתחיל בבשלותי לתת, ורק אז התפנית לעשות את מה שיהיה צריך לעשות במצב שפנה - להתפלל. התפללתי תוך כדי שפדתי, התפללתי תוך כדי ששטפתי את הבית, התפללתי תוך כדי שקלפתי ירקוח ותוך כדי שבשלת. חזרתי שוב ושוב על פרקי התהלים שזכרתי כשפני לבין אני מוסיפה מלים אישיות של תפלה.

אחר הצהרים שבתי לבית החולים כדי לשמע את תוצאות הבדיקות. התוצאות היו העלו דבר, ולרופאים לא נותר אלא להפנות אותנו לבדיקות ביופיסה במעיים. הצטרמרתי רק מלשמע על הפלה הוא. ביופיסה היא בדיקה פולשנית ונאכת שבמהלכה נלקחות רקמות מגוף הנבדק. במקרה שלנו ברור היה כי הפנינו לבדיקה זו משום שהרופאים חוששים מהגרוע מכל.

בבקר שבו היתה אמורה להתבצע הבדיקה השכמתי קום ונרדתי לערות הנשים של בית הכנסת לאמירת סליחות בצבור. המגן והרכב החולים, רופאים וגב"י משפחה, איש איש וביציותי, והארכיב היתה בהתאם. במהלך התפלה בכיתי כפי שלא בכיתי מעודי.

בבקר שבו היתה אמורה להתבצע הבדיקה השכמתי קום ונרדתי לערות הנשים של בית הכנסת לאמירת סליחות בצבור. המגן והרכב החולים, רופאים וגב"י משפחה, איש איש וביציותי, והארכיב היתה בהתאם. במהלך התפלה בכיתי כפי שלא בכיתי מעודי.

דברי השיחה נחמדה עמ' לו

www.shay.com

אור השבת

כניסת השבת: 19:26
שקיעה: 19:48
צאת השבת: 20:29
דבנו תם: 21:01

הגיליון יו"ד
בעיקר נתיבות

העלון מופץ ברבבות עותקים בארץ ובעולם
מוקדש לע"נ מורד אבי רבי משה אלפסי בן עישה ז"ל

לקראת המבחנים לשיבות הגדולות:
סיפור אישי וייחודי | מאמר הננה לקראת הבחינות | עמ"נ 3

מעשיות בפרשה

"ויקה קרה בן יצחק בן קהת בן לוי ויהי ויברכם בני אליאב ואון בן פלת בני דאו"ן"

וברש"י: פרשה זו יפה נדרשת במדרש רבי תנחומא. הרה"ק הבית ישראל ז"ע (תש"י ועוד) ביאר 'יפה נדרשת' - שעל כל אחד לדרוש לעצמו מוסר השכל מפרשה זו, ולהבין עד כמה חמורה מחלוקת בישראל. משה רבינו שימסר נפשו בעבור העם והתפלל עליהם כשחטאו חטאים יותר גדולים, לא התפלל עליהם כאן מחמת המחלוקת, ואדרבא ביקש 'אל תפן אל מנחתם'. ולא היה זה מפני שפגעו בכבודו, אלא שרצה להורות לדורות שביזוי תלמיד חכם ומחלוקת הם בגדר ביזוי השכינה, ואולי זה המקור למה שאמרו חז"ל (שבת קיט, ב) שהמבזה תלמיד חכם אין רפואה למכתו. ולהראות עד כמה גרועה המחלוקת בישראל, נשתנו עליהם סדרי בראשית עד שפנתה האדמה ובעלה אותם. מכל אלו חייב כל אחד ללמוד עד כמה צריך להיזהר ממחלוקת ופירוד בין בני ישראל, כי זה גרם את העיכוב לגאולה, כדאיתא בספרים.

ברש"י: ומה ראה קרה לחלוק עם משה, נתקנא על נשיאותו של אליצפן בן עוזיאל. בספר ארחות צדיקים (שער הקנאה) מביא משל הממחיש את גודל הנוק של הקנאה. שני אנשים, אחד חמדן ואחד קנאי פגשו את המלך. אמר להם המלך, אחד מכם ישאל דבר ממני וינתן לו משאלת לבו, ולהבירו כפליים כיוצא בו. הקנאי לא רצה לשאול תחילה, כי לא רצה שלחבירו יהא כפליים ממנו ויקנא בו. וגם החומד לא רצה לשאול תחילה, כי הוא חמד לעצמו את חלק הכפליים. עד שדחק החומד את הקנאי שישאל הוא תחילה, וביקש הקנאי מאת המלך שינקרו לו עין אחת, רק כדי שלחבירו ינקרו שתי עיניים. אמרו חז"ל (סנהדרין קט, ב): און בן פלת אשתו הצילתו, אמרה לו, מה לך במחלוקת זו! אם אהרן כהן גדול אתה תלמידו, ואם קרה כהן גדול אתה תלמידו. פירש הרה"ק רבי יצחק מווארק ז"ע, און בן פלת היה סבור שאם יעבירו את אהרן, וקרה יהיה כהן גדול, תגדל חשיבותו בהיותו חבר קרוב של קרה. על זה אמרה לו אשתו, כי כל זמן שקרה אדם פשוט הוא מתנהג עמך כחבר, אולם ברגע שהוא יגדל להיות כהן גדול, הוא יתרחק ממך וכבר לא יהיה לך שום דבר ממעלתו.

אור התורה
לע"נ בנימין בן רדל
7665190@gmail.com

תשובות לחידה ניתן לענות בקו 'אור התורה' במס' טלפון 077-410-39-00 שלוחה 2. (הזכרים מתגרסמים אחת לחודש בשלוחה 3). בברכת 'גדיל תורה ויאדיר'.

החידה: איזה אמורא אביו נפטרו ואמו הייתה מוסרת לו מהנהגות אביו?
החידה משבוע שעבר: היכן מצוינו שני אנשים שהיו נכדים של מלאכים?
התשובה לחידה משבוע שעבר: סיוחן ועוג בני אחיה שהמחזאי שבא משחזאי, והמלאך השני קראו לו ועזאל שני מלאכים שירדו בדור אנוש. (נידה סא ע"א, רש"י ד"ה 'בני') *

הזכרים לחודש סיון: שובר ברשת הכובעים האיכותיים ביותר 'פרסטר': 1. דוד סרדונין, אלעד. 2. משפחת ברקוקי, מודיעין עילית. ספר 'אוצר הפלאות': חיים אלבן, אשדוד. סט ספרים על פרשיות השבוע: יוסף כהן, אשדוד. מגילת רות המבוארת: 1. יוסף אלבן, ירוחם. 2. אברהם אדלר, חיפה. ספר אור השבת: חיים פישר, בני ברק. דיסק און קי ייחודי: אברהם בר סוכבא, תל ציון.

החודש אי"ה יוגרלו הפרסים כדלהלן:

נאן איכותי כשר MP3 בחנות 'אור החיים'	כרטיספר כובע ויקרתי איכותי מתנת
---	--

קוראים יקרים: ניתן לתרום פרסים לטובת קוויא המדור | ניתן להשאיר הודעה בקו 0774103900 - שלוחה 5

העלון ההצלחה הגביר היקר:
מור תומר סרגון רעייתו ובנו לביא

להצטרפות לרשימת התפוצה:
alon089945291@gmail.com

מייל המערכת (לתגובות, הערות והארות בלבד):
alon7148454@gmail.com

טלפון: 052-7148454 | קו התוכן: 079-5904730

פקס: 08-9941870 | מען למכתבים: חזני 1133/4 נתיבות

דיון הלכתי בשולחן-השבת

שאלות ותשובות אקטואליות שהועלו על שולחנם של גדולי ישראל שליט"א

כהן שהיה בפראנעצס בקארלן וזרם שיפור האם יכול לישא כפיו

שאלה: מה הדין לגבי כהן שהיה על הפארנעצס בבית המדרש הגדול בקרלין בגבעת זאב בירושלים האם נושא כפיו כיון שאפשר שב' האנשים שנהרגו היה מחמתו?
תשובה: הנה בעיקר דין נשיאות כפים למי שרצח, איתא בגמ' בברכות דף לב ע"ב אמר רבי יוחנן כל כהן שהרג את הנפש לא ישא כפיו שנאמר ידיכם דמים מלאו, וכתבו בתוס' ביבמות דף ז' ע"א ובסנהדרין דף לה ע"ב בד"ה שנאמר, שאינו נושא את כפיו משום חומרא דרציחה, ועוד י"ל שאין קטיגור נעשה סניגור דכתיב בפרישכם כפיכם וכו' וכן כתב הרמב"ם בה' תפילה פרק ט"ו ה"ג וז"ל: העבירה כיצד כהן שהרג את הנפש אע"פ שעשה תשובה לא ישא כפיו שנאמר ידיכם דמים מלאו וכתוב ובפרשכם כפיכם וכו' עכ"ל, וכן כתב בטור ובשו"ע סימן קכח סל"ה, ולדעת השו"ע לא מהני תשובה ואפילו בשוגג, וכן מבואר בפרי חדש שם סקל"ז יער"ש, ואולם בדעת הרמ"א מבואר דאפילו במזיד ועשה תשובה יכול לישא כפיו וכן כתב בעולת תמיד סק"ה בדעתו והביאו בא"ד (שם ס"ק סד) וכן במשנ"ב (שם ס"ק ק"ל) יער"ש. וי"ל דהכא הרי סו"ס אינו מכח הכהנים והאנשים שהיו שם למעלה, דהרי היה ידוע שהטורבינה שם היתה מחוברת בחוטי ברזל, וכיון שכן זה באשמת המהנדסים וכיון שכן א"א לומר שהכהן רצח, ועוד דהוא רק השתתף בזה גם, ולא ברור גם שהוא עשה את זה, וע"כ א"א לפוסלו מנשיאת כפים. ויהי רצון שנתבשר ונשמע רק בשורות טובות, ובקרוב יקיצו וירגנו כל שוכבי עפר, ונזכה לחזות בביאת משיח צדקינו במהרה בימינו אמן. (הר"י יוסף אביטבול)

מומלץ לכול בני ישיבה!

תלות חברתית? הפתרון!

לצאת מהבוץ הרגשי

הבעיה: בחורים אינם יודעים כיצד לבנות חברות אמיתית, נכונה ובריאה ולכן מרכינים את ראשם ונכנסים לתוך המושג של תלות רגשית. **ההשלכות:** חייו של התלוי הנפכים בין רגע לשבריריים וניתנים לשליטה אצל האחר, החל מרגעני צער, אכזבה וכנס ועד לרגעי רגש, שמחה והתלהבות. **הפתרונות:** לנסות ולפזר את הקשר והתלהבות אצל כל המכרים, וכמובן להפסיק את הקשר. **פרק אחרון בסדרה:** **ההסערה את עולם הישיבות** הרב יעקב ב. פרידמן

1. עידן התחושות. סובלימציה

ישנה אפשרות, אמנם מורכבת, לאמץ את צורת התקשורת הזו גם ביחס לחבר שאתה תלוי בו. אבל גם העבודה הזו אינה שווה לכל נפש. אתה רואה בו 'כלי' לסיפוק חסכים מילדות, ניתן לשנות – ולו במעט – את צורת הקשר. נסה לראות בחבר בעל צרכים משלו. אל תראה בו אגרסל לשעשע את שולחך. שינוי המבט הזה אפקטיבי, רק אם תשתמש בו מעשית: הקשב לחברך כשהוא מספר על קשייו, נסה להרפות להגע של חסד מהאגו הסוער שלך. נסה לחשוב על דרכים להיטיב אתו בלי לערב את האיני'. בהתחלה זה ירגיש מלאכותי. אבל אם אדם בעל נפש אתה-תוכל להולל כאן שינוי עמוק.

2. ומה עם לעבור ישיבה?

אין ספק, שהפתרון המהיר והחד משמעי הוא להתנתק כליל ולעבור ישיבה אחרת, רצוי בעיר אחרת. בחורים שואלים: האם הגענוג לא ילווה אותי גם בישיבה השנייה? הוא עתיד ללוות עוד פרק זמן קצר, עד שדמותו תישטש. בתנאי שאתה מוחק את מספר הטלפון שלו, וסותם את הגולל על כל התכנית לתחזק את הקשר. כל עוד קיימת כך אופציה קלושה שעדיין תחזור לפגוש בו או להתקשר אליו. הגענוג יישאר בעיניו.

מעשה בבעל בית ששיפץ את ביתו כמו ידיו. אבל בתום עבודתו התעצל לפנות את פסולת הבניין. הפסולת הנערמת בפתח מסכנת מידי יום אותו ומשפחתו.

באחד הימים החליק על פסולת הבניין, ושבר את רגליו. עליו לרפא את השבר. אבל כל עוד לא יפנה את הפסולת הוא עתיד לבקר לעיתים תכופות במחלקות אורתופדיות. "לא עכברא גנג". התלות בחבר היא רק השלכה. אנחנו לא נתלים בו בגלל קסמו וייחודו. אלא בגלל פלונטרים מהילדות, המנייים לעילי. גם כשוך הסערה, לאחר שתעבור ישיבה ותתקן את ה'שבר' תיאלץ לפתור את הפלונטר, כדי למנוע משברים נוספים. (תלות רגשית היא מפגע הנוטה לחזור על עצמו). ואיפה הבעיה? שטבע האדם, כשצרה כבר לא מאיימת עליו בפועל, לא יתנדב מיוחמתו לגשת בטיפול בתלות ילדותו.

3. האם נישואין מהווים פתרון?

חלילה. בחורים שטרם פתחו שרירי עמדות, הערכה עצמית ושליטה עצמית, יפתחו קרוב לוודאי יחסי תלות לאחר הנישואין. מה שגורר בעיות לא פשוטות. תלות רגשית יוצרת את תופעת הסימביוזה, היינו-התאחדות מוחלטת, ללא הותרת מקום למרחב האישי. הקשר הסימביוטי המוחלט מנתק את האדם מעצמיותו, והופך אותו לגוררה. פוסל מראש כבוד לדעות חלוקות, ומצריך ללא הרף 'אישורים'. לאורך זמן קשר כזה מתיש ומדוקן. שנית, תלות בגילויה החריפים, מבטאת אישיות חלשה, מתמכרת, הקורסת מול כל קושי מקשיי החיים. אדם תלוי לא יוכל להיות אב ראוי לילדיו בעוד הוא עצמו שרוי בתפקיד הילד.

4. עוגן בחי החיים!

בתקופה בה אדם מרגיש מעורר, כבכל תקופה בחי האדם, הכלי החשוב ביותר הוא להישען על הבורא בתפילה. לנסות להרגיש את השם יתברך כמקור עוגן ותעצמות!

מומלץ לגזור ולשמור!

אמברה

סיפור לשבת

לאור השבת

מלא 30 יאמות!

העזרה, ההתעכבות והנס:

חסד מציל חיים

"לא היה הרבה זמן לחשוב, ולכן מיד החלטתי שאתקשר לרעייתי ואעדכן אותה על העיכוב הלאה צפוי שנדדמן לי בדרכי, ואכן התקשרתי אליה והודעתי לה את ההודעה כמובן היא הבינה אותי ואמרה שבזמן שתחכה לי היא תיגש לקפל את ערימת הכביסות שהייתה מונחת בסלון ולהכניס אותם לתוך הארון בחדרים.

"באותו הזמן אני עזרתי לזקנה לעלות את הקניות, ורעייתי בבית מקפלת כביסות ומפזרת אותם בחדרים.

"ולא יאומן מה שקרה. היא נכנסת לחדר השנה של הילדים מניחה את הכביסות על המיטה ומגלה משהו מוזר. משהו בולט על המיטה. היא מרימה את המיטה והיא רואה שם את בני הקטן בן השלוש שוכב שם שכולו אדום ומזיע וחצי מעולף ושהמיטה מונחת על פניו. כמובן היא מיד לפה אותו הזמינה את כוחות ההצלה שבאו למקום וטיפלו בו במסירות מיוחדת, וקודם שהלכו אמרו לרעייתי עוד עשר דקות בפנים והבו שלכם היה חלילה הולך לבית עולמו.

"שמעו וראו מה קורה לנגד עיניכם.

בזמן שהייתי צריך להיות למטה ולתקן את דלת המחסן, ובזמן שרעייתי הייתה צריכה להוריד לי את כלי העבודה ולהתעכב למטה בטוח יותר מעשר דקות ה' יתברך זימן עיכוב של בן אדם לחבירו רק בשביל להציל את החיים של הילד היקר והמתוק שלי.

"ופשוט אני אומר תודה לה' יתברך וכמובן לאותה הזקנה ממשפחת אזולאי בירושלים שהייתה השליחה הראויה. וכמובן אסור לשכוח את ערימת הכביסות שהמתינה בסלון מחכה שמהו יכניס אותה לארון ויציל על ידה חיים של ילד קטן וחמוד..."

זהו סיפור שללא ספק חודר ללבבות ושובה כל אדם באשר יהיה פעמים שאדם לא יודע עד כמה פעולה קטנה שלו יכולה להיזי עולם שלם ועולם מלא של פעולות.

וכמובן אם רואים שהאחר צריך עזרה לא לחכות שהוא יפנה אלינו ויבקש את העזרה שלנו בשבילו, המצווה יותר איכותית ויותר מהודרת זה להציע את עצמנו בשביל האחר, כי ישנם מצבים שהאחר מתבייש ולא כל כך מרגיש בנוח לבקש עזרה כי הוא חושש שמדובר כאן בסוג של קבצנות וכדומה, אבל האמת היא שלזכות במצווה חשובה זו של עזרה אחד לשני שווה לשלם עליה כסף וכמובן לעולם לא לקבל עליה תמורה מאדם אחר. כי לעשות טוב לבורא עולם זה רק בידיים שלנו, בהחלטה ובהכוונה שבתוכנו!

יש פעמים שאדם עושה מעשה חסד קטן אך אינו יודע עד כמה שווה הערך של אותו מעשה החסד. אדם שמסתפק אם לעזור לשני בכל דבר קטן או גדול צריך להניח לנגד עיניו שאת התלוש על אותה מצווה הוא יתלוש בעולם הבא ובגדול וגם אם זה נראה כחסר פעולה או דבר שולי ביותר על הכל מקבלים שכר גדול מבורא עולם. אדם מתאפיין בכמה וכמה מידות והעיקרי שבהם אלו מידות שבוין אדם לחבירו, אלה מידות שמשמים מסתכלים עליהם יותר מכל דבר אחר. הקיום ההדדי, הקשר שמחבר בין כל עם ישראל וזה שמחתו של ה' יתברך בעולמו שבני אוהבים אחד את השני ומעל הכל ערבים זה לזה.

בתקופת הקורונה זה היה נראה בשיאו. בזמן שאלפים זקוקים לעזרה, בין ברפואה ובין בסיוע כספי ראינו את ההתגייסות הנדירה של כל חלקי העם למען המטרה הנכספת והעילאית של הערבות ההדדית בין האחד לשני.

ובעוד מקום ראינו את זה. במבצע סיום ארבעים וחמישה פעמים את הש"ס משניות לעילוי נשמתם ולזכרם של הנספים באסון מירון שההצלחה הייתה בלתי משוערת. מכל חלקי הציבור לקחו מסכתות וסדרים שלמים. ישיבות וכוללים התגייסו בשלמותם למען המטרה, וכמובן כל התגובות החמות מכל רחבי תבל שעודדו את היוזמה וחזקו את המהלך תמיד, ואלו רק מעט מן המעט בכל מה שהלך ביוזמה הברוכה הזאת בהשתתפותם של למעלה מאלף בני תורה.

הסיפור המדהים הבא התקבל במערכת, ויוכיח עד כמה המעלה של הערבות ההדדית מסוגלת לפעול ולעורר את הישועות סן שמיא.

"ביום רביעי שעבר לקראת שעות הערב צעדתי בחזרה מהכולל לעבר ביתי. אני מתגורר בירושלים באחת השכונות בדרום העיר, והמרחק מהכולל לבית היה קצר כל כך והבטחתי לרעייתי שאצא מהכולל אבא במהירות לבית בכדי לתקן את דלת המחסן הנמצאת מתחת לבנין, תוך כדי תיאום עימה שתוריד לי לפני שאגיע את הכלים שאצטרך להשתמש איתם במהלך התיקון שלכאורה ייקח לי זמן רב לתקנה.

"בדרכי לביתי היה לי עיכוב לא צפוי בעליל. זקנה עומדת עם כמות של שקיות בצד הרחוב ובקשה ממני בחצי לשון מתחננת שאעזור לה להרים את השקיות עד לביתה משום שקשה לה לסחוב. שמעתי את דבריה אך בראשי חולפת מחשבה שכן הבטחתי לרעייתי שאגיע במהירות לבית לתקן את הדלת זמן רב רצתה שאתקן.

היא מרימה את המיטה והיא רואה שם את בני הקטן בן השלוש שוכב שם שכולו אדום ומזיע וחצי מעולף ושהמיטה מונחת על פניו. מונחת על פניו.

באפשרותכם
לזכות את הרבים
ללא כל תמאץ!
אם אירע אתכם או
מכריכם סיפור
מחזק
שלחו אלינו
בית 'אור השבת'
רח' חזני 3314 נתניה
ולציין עבור 'אור השבת'
או במקסי:
08-9941870

אכפרה

סיפור לשבת

לוא השבת

לקראת הבחינה לשיבות הבית

הבחינות לשיבות הגדולות < שלב 1

חיים שיש בהם

בימים אלו הבחינות לשיבות הגדולות החלו ויש כאלה שכבר סגרו את הרישום, וכהרגלנו בקודש נציג בפניכם את המדריך המלא לבחור הנבחן | ההכנות: צריכים לדעת את החומר כעל כף היד לא שטחית! | **לקראת הבחינה:** לחץ-כך, דכאון וחרדה-לא | **בשנת הבחינה:** לדעת איך להוציא את הכל בעלימותם ובאופן מלא | השאלות, התהיות והמסקנות < מיוחד! >

ושוב בכל שנה ובאותו התאריך, אנו נפגשים לפני כברת דרך חדשה ומלאה הספקים, מסקנות, קשיים ותהיות. התקופה הזאת של שלב לפני שנגשים לבחינות לשיבות הגדולות זהו לא רק שלב בחיים אלא פרק שלם מחייו של האדם. המשך החיים של האדם מתמקדת בבניה העצמית שלו והבניה העצמית שלו ברובה נבנית בשנות בחרותו בישיבה גדולה. בחור לפעמים לא כל כך מודע לעצם העניין שהחיים נמצאים על כף ידו ויכול לעשות בהם כפי רצונו, אם ירצה יצא כגדול הדור ואם חלילה יבחר דרך אחרת יצא כפי שליבו חפץ.

ועתה לאחר ההקדמה הקטנה והכל כך חשובה נגיש לעם העניין שלשמו התכנסנו. הקשיים, הפחדים והחששות לקראת הבחינות.

ראשית כל חובה להדגיש נקודה: להיות לחוץ-מותר, לפחד ולא לתפקד-אסור! הלחץ זה חלק מהמהלך של חיי האדם ביום יום, אסור להסתיר את זה ובוודאי שאי אפשר להעלים את זה. החיים בנויים מצד אחד על חופשיות ובטחון עצמי מופרז אך מאידך לדברים לא צפויים הגוף מעצמו מפתח חרדה ולחץ, אבל תפקדנו לקחת את אותו הלחץ למטרה טובה דהיינו: למטרת תפילה ובקשה מבורא עולם

**אנו מבקשים
בקשה פשוטה,
להגיע אל
הישיבה
המתאימה לי ולא
לישיבה שאני
רוצה. ישיבה עם
שם עד לשמיים
לא עושה את זה
כמתאימה לך.**

בתקופה הזו, ימים למבחנים בישיבות הגדולות צריכים להעמיד אצלנו נקודה חשובה שלדעת איך לחשוב. לבוא לקראת המבחן מוכן, נקודתי ועיוני. לדעת לשלוט בכל החומר כעל כף ידך, לא לדקלם ולא לשנון בעל פה החומר צריך לזרום ולעבור בעורקים הפנימיים כאילו זה חלק מהדם הזורם בתוך הגוף.

דברים אלו המצטרפים לדבר אחד גדול שנקרא ההכנה הגדולה לקראת הבחינה עוזרים ללא ספק וכמובן מניסיון העבר של ההתעסקות בנושא.

בשביל זה יש לנו את הכותל שריד בית המקדש, בשביל זה יש לנו את קברות הצדיקים שאצליהם ניתן להתפלל לבורא עולם שבוכות ההשקעה הגדולה בלימוד התורה, ובזכות הידע הגדול - ככל שיהיה - בלימוד התורה אנו מבקשים בקשה פשוטה, להגיע אל הישיבה המתאימה לי ולא לישיבה שאני רוצה. ישיבה עם שם עד לשמיים לא עושה את זה כמתאימה לך. זה כמו חליפה עם צבעים יפים ונדירים אך היא לא במידה שלך, איך תרצה שזה יתאים עליך אם זה לא עולה עליך!

בהמשך נפרט עצות פרקטיות ומעשיות לקראת יום הדין של עולם התורה. יום הבחינות.

פרקים נוספים, בהמשך.

ישיבה של מעלה

סיפור מיוחד מכיל ראשון!

המשקפיים ומפנה שאלה לעברו של דוד. מה הדין בדלי שנקשר ברגלי הבהמה לראשונים ומה מבאר הפני יהושע. דוד כמו שאמרנו ששלט בחומר מנסה לדבר אך משהו עוצר אותו. הוא ידוע את התשובה היא עומדת לו על הלשון אבל כשהוא בא לדבר משהו או משהו עוצר אותו. מלומר אותה.

הבוחן מסתכל בעיניים חצי בוחנות ומסתכל

לעבר ישראל ושואל אותו מה אתה אומר? ישראל לעומת דוד פתח את פיו ושפך את כל מה שידע, ולמען האמת גם דוד ידע. הוא הוסיף נדבכים מעצמו, חקירות ונפק"מ שהשאירו את הבוחן בפה פעור.

לאחר כעשרים דקות נגמר המבחן וכל אחד פנה לדרכו. את התשובות כבר היו ידועות לשניהם מראש ואכן זה מה שהיה. ישראל התקבל ברוב כבוד והערצה, ואילו דוד לא רק שלא התקבל אלא קיבל מנת 'מחמאות' מהמסגיח בישיבה קטנה על 'ההצלחה' במבחן.

דוד נכנס לדכאון, ולא ידע היכן להשים את עצמו, היו רגעים

שאפילו חשש לחזור לישיבה בגלל שפחד שיעשו ממנו קרקס, ולכן הלך לביתו.

כשהגיע לבית אביו תפס את ידו מזג לו כוס מים והושיט לו שטר של מאה שקל. "אתה בחור טוב, אל תדאג אם לא התקבלת זה מהלך של בורא עולם. הוא לא רצה שתהיה שם, זה לא שהישיבה לא רצתה שתהיה שם, תאמין בבורא עולם 'השליך על ה' זה הזמן וזה המקום. תאמין!". זמן אלול החל בקול רעש גדול בהיכלי הישיבות. אלה שבקפסולות ואלה שלא, המשותף שבין כולם שהלימוד הפורה מומשיך במלא העוצמה כאילו אין כלום בחוץ.

לפני כמה חודשים הוא הבין את הכל. אותה ישיבה שהיה צריך ללכת לשם חצי התפרקה וחצי התאחדה עם ישיבה אחרת שהורידה את שמה של הישיבה. מה שכן חברו לשיעור ישראל לא שרד את כל הלחץ והבלאגן של ההתפרקות של הישיבה ופשוט החל לרדת מהפסים. מרישיון ועבודה וכלה בדברים שקשה לעכלם.

או עתה הבין דוד כמה התחשוב להתפלל לבורא עולם ולבקש את הישיבה שתהיה טובה בעבורו, ולא לרדוף אחרי שם של ישיבה וכל שכן שלא להכנס לדכאון אם לא מתקבלים לישיבה, פשוט צריכים להבין שהכל מהלך מבורא עולם.

בעולם הזה הכל משחק אחד גדול יש את מי שמנהל את כל המשחק שנמצא למעלה ויודע בדיוק מה טוב לנו ומה לא. בהצלחה לכולם!

ימים אלו ידועים בעולם הישיבות כימי חרדה ומתח, אלה ימי הכנה וימי לימוד במלא המרץ והעוצמה שאפשר. אלו ימים מכריעים לקראת העמל והבניה העצמית בישיבה הגדולה. ארבע חמש שנים של נצח, אלו ימי הישיבה הגדולה כפי שנהוג לכנות בהיכלי הישיבות.

וכמובן כמו כל מהלך או פעולה הדבר המתבקש והנדרש כמובן לפני הכל זה התפילה.

להתפלל לבורא עולם במובן המדויק של המילה: שנזכה להתקבל לישיבה המתאימה ביותר, ומאידך לא לומר לישיבה הטובה ביותר. ישיבה גדולה זה דבר שלא יחזור יותר אלו ימי בניה עצמית של פעם בחיים. אין הזדמנות שניה לרושם ראשון, אמר המשורר ולא סתם אמר.

הסיפור המדהים הבא אירע לפני בדיוק כשנה, ויבהיר עד כמה התפילה לבורא עולם חורצת את גזר הדין, ויותר מכך, גם לפעמים אם נראה שלא קבלנו את מה שרצינו דווקא אז "מאשפות ירים אביון".

היה זה בחודש תמוז בשנה שעברה. דוד ישראל ויעקב (כמובן, כולם שמות בדויים. הפרטים המלאים שמורים במערכת) החליטו

שהם עושים יום אחד של תפילות לבורא עולם. הם הלכו לכותל המערבי, בקרו בציון של מרן הגר"י יוסף זצ"ל, ומשם הלכו לקבל את ברכתו של אחד מגדולי הדור. תוך כדי שכל אחד מתפלל תפילות חרישיות ומלאות בדמעות ובתחנונים לבורא עולם שיקשיב לתפילתם ויממש את חלומם ללא בעיות ותקלות.

לדוד ישראל הציעו את אותה ישיבה. ישיבה איכותית ונחשבת ישיבה מבוקשת ויחסית טובה בצד הספרדי. ואילו ליעקב, "ענקי הישיבשער" כפי שכונה על ידי חבריו לשיעור, הציעו ישיבה אשכנזית שלראשונה בתולדות הישיבה הקטנה בה למד שלחו לשם. מדובר בישיבה מבוקשת מאוד ומאידך להתקבל לישיבה גם כן היה קשה ביותר. בשביל המספרים מדובר כאן באחד מתקבל לעומת אחד עשרה שלא מתקבלים.

הימים הללו עברו עליהם כימי חרדה ודכאון. לא יודעים את מרת נפשם, הם עומדים במבחן של החיים האם יתקבלו לישיבה שהם כל כך משתוקקים או שלא.

ואכן יום המבחן הגיע, כמובן החומר הנלמד היה בראשם היטב. ישר והפוך זה היה צחוק עבורם. הם היו ישנים, קמים, אוכלים והולכים עם החומר שהם צריכים ללמוד. ממש 'הגית בו יומם ולילה'.

כל אחד נכנס למבחן בתורו, הבוחן פותח את הגמרא שלמולו משחק מעט בזקן מוריד את

**כשהגיע לבית
אביו תפס את ידו
מזג לו כוס מים
והושיט לו שטר
של מאה שקל.
"אתה בחור טוב,
אל תדאג אם לא
התקבלת זה
מהלך של בורא
עולם..."**

מדור תפילות וקושיות

אשכול יוסף

הרה"ג רבי יוסף די סימן טוב שליט"א

חזרה

סיפורים מחזקים

אור השבת

מסופר על רבינו חיים בן עטר שהיה אומן בשזירת בגדים מפוארים בחוסי זהב וכסף והתפרנס ממלאכתו. והיה נהוג בידיו: שכאשר ירוויח כדי פרנסתו השבועית, מיד יפסיק במלאכה וימשיך בלימוד התורה. באותם ימים עמד השולטן מושל סאלי להשיא את בתו, וכאשר שמע שעבודתו של רבינו חיים בן עטר בשזירת חוסי כסף וזהב מדויקת ומעולה, ממש מלאכת מחשבת, החליט להטיל עליו את הכנת בגדי הכלה, ודרש ממנו לסיים את שזירת חוסי הכסף והזהב בתוך שבוע. אך פקידי השולטן אשר הביאו את בגדי הכלה, הופתעו לשמוע את סירובו של רבינו חיים בן עטר שאמר כי מילה את מכסתו השבועית ואינו עובד עוד. פקידי השולטן חזרו אליו שנית בפקודת השולטן ואיימו עליו בעונש מות כדן המסרב לפקודת השולטן, אך רבינו השיב את פניהם ריקם. השולטן לא קיבל את סירובו של הרב היהודי וציוו להשליכו לגוב האריות אשר בחצרו. הוא אף ציוו להרעוב את האריות. שאגות האריות הרעבים נשמעו למרחוק, כאשר הובילו שליחי השולטן את רבינו הקדוש לגוב האריות. אך רבינו הקדוש לא התרגש, הוא צעד בצעדים בטוחים לתוך גוב האריות. שליחי השולטן נדהמו לראות כיצד האריות המורעבים קיבלו את פני רבינו כשהם מקשקשים בזנבותיהם וחולקים לו כבוד. רבנו הקדוש הוציא מכיסו את ספר התהלים והחל לקרוא בו. השולטן אשר מיהר להגיע למקום בעצמו, כדי לחזות בפלא הגדול כמו עיניו, הצטער שפגע ברבנו הקדוש, ביקש את סליחתו והורה לשחררו מיד ולהעניק לו מתנת חסודות.

מסופר על גאון ישראל, החפץ חיים זיע"א שפעם בליל שבת אמר לתלמידי הישיבה בראדן שיש לו סוד לגלות להם אבל אין הוא יכול לאומרו סתם אלא יחזרו בשעה שלוש לפנות בוקר לישיבה ואז יגלה את סודו. כמוכן שהידיעה התפשטה במהירות, ובשעה היעודה, שלוש לפנות בוקר היתה הישיבה כמרקחה. כולם באו להמתיק סוד עם קדוש ישראל. ואז פתח הח"ח הקדוש דבריו ואמר: אלוקי, נשמה שנתת בי טהורה אתה בראת אתה יצרת בי ואתה משמרה בקרבי. אתה עתיד ליטלה ממני ולהחזירה בי לעתיד לבוא: ולהחזירה בי. התלמידים שומעים ואינם מבינים, והסביר הגאון דבריו: לא נאמר בתפילה אתה עתיד להחזיר לי נשמה, אלא להחזירה בי. אותה הנשמה! שאם היא טהורה היא תחזור טהורה. אבל אם היא מלוכלכת, היא תחזור מלוכלכת. ואם היא קרועה - יחזיר נשמה קרועה! אוי ואבוי. נשמה מטונפת: נשמה קרועה!! מחכים אנו לתחיית המתים. אבל יליבו אותנו את אותן הנשמות. אויה לנו. איזה בזיון: כולם יעמדו לתחיית המתים, משה רבינו, אהרון הכהן, האבות הקדושים. כל התנאים והאמוראים, כולם יחזרו לתחיה עם נשמות מאירות ואני אלך עם הנשמה המטונפת שלי! דבר זה היה קרוי בפי הח"ח סוד. כך ידע שיוכל לעורר את תלמידיו ליראת שמיים טהורה.

מסופר על בעל "קצות החושן" שפעם נכנס אליו אחד מתלמידיו שעמד לנסוע לביתו וביקש ברכת פרידה מרבו הקדוש. הרב לא אמר לו מאומה, רק אחז בידו, לחץ אותה ואמר מילה במילה: שמח בחור בילדותך, ויטיב לבך בימי בחורותיך והלך בדרכי ליבך ובמראה עיניך. וכאן הפסיק לרגע קט. ומיד החל לזעוק בקול זעקה גדולה כשפניו הטהורות בערו כלפידי אש: ודע כי על כל אלה יביאך האלוקים במשפט!! סח אותו תלמיד ששנים רבות עברו מאז אך עדיין מהדהד באוזניו קולו הטהור של הרב הקדוש "קצות החושן" "ודע: כי על כל אלה יביאך האלוקים במשפט על כל נעלם!!

מסופר על הצדיק רבי יצחק מקלוש זצוק"ל אחיו של הרב הנודע רבי מאיר מפרמישלן זיע"א שביתו היה פתוח לרווחה לכל עובר ושב. פעם אחת בערב שבת בא גוי אחד וביקש פרוסת לחם לאכול. מאחר והרבנית אפתה כמה חלות לשבת ולא רצתה לחתוך חלה שלימה לתת לגוי, אמר לה הרב חתכי את החלה, דם לא יצא מזה: עשתה האישה רצון בעלה ופרסה לגוי כדי שובעו. לימים נסע רבי יצחק למדינת הונגריה דרך הרי הקרפיטים, והדרכים היו אז בחזקת סכנת נפשות, ואכן נתפס רבי יצחק ע"י כנופיית שודדים ולקחו את כל אשר לו. והוליוהו לראש הכנופייה ההחליט מה יעשה בו. ראש הגזלנים היה אותו גוי שנתנה לו הרבנית כמה פרוסות לחם. מייד הכיר הוא את רבי יצחק ואמר לחבריו השודדים: היהודי הזה החיה את נפשי. על כן תהי לו נפשו לשלל. ואף יחזרו לו מה שנלקח ממנו. השיבו לו השודדים את מה שלקחו ממנו ושלוהו לשלום לרכו. כשחזר רבי יצחק לביתו פנה אל אשתו ואמר לה: הלא אמרתי לך חתכי את החלה דם לא יצא מזה!! ואכן ע"י זה לא יצא דמי והייתה לי נפשי לשלל!

עקב תקלה טכנית, אי"ה שמות הזוכים בפרויקט לימוד מ"ה ש"סיים לע"ג הרד"ג אסון מידון יפורסמו בגיליון הבא

וכאן בהזדמנות זו נודה לדשת הכובעים מספר 1 של המגזר החרדי 'פרסט' על תרומתה האדירה והקבועה למען המשך הגדלת תורה והאדרת!

למבובדנו היקר
הר"ר מיכאל אלפסי שליט"א
עורך מדור החידות 'אור התורה'
ברכת מזל טוב לדגל הולדת
הבת אודיה תחי'
יה"ד שתזכו לגדלה לחופה ולמעש"ט
אור השבת

היאך רבי יהודה בן בבא מסר נפשו למיתה כדי לסמוך את חכמי ישראל שיהיו דיני הנסות?

במסכת סנהדרין (יג) מסופר על רבי יהודה בן בבא שסמך נפשו למיתה בשביל מצות הסמיכה, שפעם אחת גזרה מלכות הרשעה שמד על ישראל, שכל הסומך חכם אחר שיוכל לדון דיני קנסות יהרג, וכל הנסמך יהרג, ועיר שסומכין בה תיחרב, ותחומין אלפיים אמה סביב לעיר שסומכין בהן יעקרו. הלך רבי יהודה בן בבא וישב בין שני הרים גדולים, ובין שתי עיירות גדולות, ובין שני תחומי שבת, בין העיר אושא לעיר שפרעם, ולא ישב בתוך העיר כדי שלא יחריבו את העיר. וסמך שם חמשה זקנים, רבי מאיר, רבי יהודה, רבי שמעון, רבי יוסי, ורבי אלעזר בן שמוע. רב אוזיא אומר אף את רבי נחמיה סמך. כיון שנודע הדבר למלכות הרשעה והכירו בהן אויבים אמר להן רבי יהודה בן בבא לזקנים, בניי רוצע מפני קלגסי רומי! אמרו לו רבי, מה תהא עליך?! אמר להן אני איני יכול לברוח והריני מוטל לפניכם כאבן שאין לה הפכים. אמרו, לא זו קלגסי רומי משם עד שנעצו ברבי יהודה בן בבא שלוש מאות חניתות של ברזל, ועשאוהו מנוקב ככברה. ורב יהודה בשם רבו רב משיב לרבי יהודה בן בבא על מעשה של מסירות נפש, באומרו: "ברם, זכור אותו האיש לטוב, ורבי יהודה בן בבא שמו, שאלמלא הוא בטלו דיני קנסות מישראל".

ולכא"ו צ"ע היאך רבי יהודה בן בבא מסר נפשו למיתה בשביל לסמוך את חכמי ישראל שיוכלו לדון דיני קנסות, בעוד שאף אם לא היו יכולים לדון דיני קנסות הרי שיוכלים לדון דיני ממונות ושאר דינים בלא סמיכה?

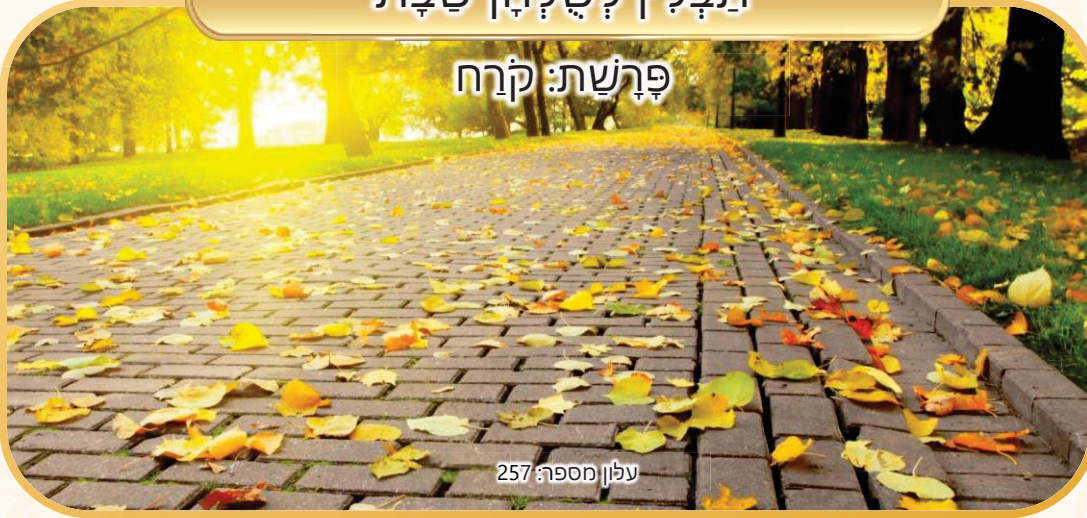
יישוב א' בשעת השמד רשאי לסמך נפשו על המצוות

יש ליישב דכיון שהיתה זו שעת השמד כדאימת בגמרא, לכן היה רבי יהודה בן בבא רשאי לסמך נפשו למיתה על מצות הסמיכה, ואף אם הסמיכה אינה עניין של מצוה ממש, הרי שאפילו על קשירת שרוך הנעל בעת השמד רשאי לסמך עצמו למיתה אף שאינה מצוה אלא רק דבר שמורה שמודה בשמד כמבואר בסנהדרין (עד): שבשעת גזירת המלכות אפילו על מצוה קלה יהרג ואל יעבור כמו ערקתא דמסאנא, כלומר על שרוך הנעל, ועיין שם בתוספות. ובשעת השמד חייב לסמך נפשו על מצות לא תעשה, ומותר לסמך נפשו גם על שבת ולא תעשה, כמו שכתב הרמ"א (יו"ד סי' קנ"ז) בשם המהר"ק (שו"ת קל"ז) שאם השעה צריכה לכך ורוצה ליהרג גם במצוות של שבת ואל תעשה בשעת גזירת השמד הרשות בידו. וכן איתא במדרש תנחומא (נח אות י') אמר הקב"ה לישראל משיבוע אני עליכם שאם תגזור עליכם המלכות גזרות קשות אל תמרדו עליה בכל דבר, אלא שימרו פי המלך, אבל אם המלכות תגזור עליכם לבטל את התורה ואת המצוות אל תשמעו לה. וכן אמרו חז"ל (עי' שבת ל' ותוס' שם מט ד"ה כאלישע) שכל מצוה שמסרו ישראל עצמם עליה בשעת גזירת המלכות עדיין קיימת היא בידם, וכן איתא במדרש (ילק"ש ש"י תשא רמז שצ"א) "אות היא לעולם" אין השבת בטלה מישראל לעולם, וכן כל דבר שנתנו ישראל נפשן עליהם התקיימו בידן, ודבר שלא נתנו נפשן עליהם לא התקיימו בידן. שבת ומילה ות"ת וטבילה שנתנו נפשן עליהם נתקיימו בידן, בהמ"ק דינין שמיטין ויובלות שלא נתנו נפשן עליהן לא נתקיימו בידן. וכן תירץ בח"י עיון יעקב (שם) ובאסיפת זקנים (ח"ב) בשם האמרי צבי.

והנה נחלקו הראשונים שהרמב"ם (הלכות יסוה"ת פ"ה ה"ד) סובר שכל מי שנאמר בו יעבור ואל יהרג ונהרג ולא עבר הרי זה מתחייב בנפשו, והתוספות (ע"ז כז:) סוברים שאם רצה להחמיר על עצמו אפילו בשאר מצוות רשאי. מכל מקום נראה שבשעת השמד גם הרמב"ם מודה שרשאי לסמך נפשו על מצוות עשה וכדומה, וכן כתבו הרבה מפרשים בנושאי כלים על הרמב"ם, ובספר עבודה ברוה (ע"ז עמ' שפ"ה) הביאו שאף הרמב"ם באגרת השמד (ד"ה והעניין הראשון) כתב כן דבשעת השמד אף אם אנסו רק ליבטל מקיום מצוות עשה יהרג ואל יעבור, ושכן כתב רב שרידא גאון בשו"ת גאונים מורה ומערב (סימן קמ"א), ועיין כסף משנה (שם).

תבלין לשלחן שבֵּת

פְּרָשַׁת: קָרַח

עלון מספר: 257

נא לא לקרוא בשעת התפילה וקריאת התורה. העלון טעון גניזה. הלימוד בשבת פי אלף מיום חול.

כניסת השבת:

7:18

יציאת השבת:

8:32

רבנו תם:

9:15

הזמנים לפי אופק חיפה

העלון לעלוי נשמת: בכור חי' בן בטי, אברהם זושא בן ר' יהושע, לאה בת ר' יום טוב ליפמאן, מיכאל בן שרה, אלכסנדר בן מרי, לודמילה בת לייב, משה בן זוהרה, יהודה בן שרה, יוסף בן חנה, מנחם שלום בן שמחה, חיים בן אסתר, תמרה בת יעקב - **תנצב"ה.**

ולהבדיל בין החיים למתים, העלון לרפואת: משה בן מזל-טוב פורטונה, משה בן מנדל, נפתלי בן זבורה, סביטלנה צביה בת ברכה, מרי בת חנה - **בתוך שאר חולי עמו ישראל**

נקודה בפְּרָשָׁה

עֲנֵשׁוּ שֶׁל הַדּוֹרָךְ עַל תְּמוֹנַת הַמְּלָךְ

"ושמרו את משמרת אהל מועד" (וי', טז) מצְנָה שפ"ח - מצוה שמירת המקדש. כתב החנוכה: נצטוו הכהנים והלוויים לשמר המקדש, ושמירה זו היא כדי לכבדו ולרוממו ולפארו, לא מהיות שום פחד מאויב חלילה.

מצְנָה זו כוללת גם כבוד בית הכנסת ומוראו, וזהירות משיחה בדברים בטלים והאסור הפחלטה להגיב לשיחות הנכנסות למקשירים הנזידים. בדייק כפי שלא היינו מעזים לעשות את הדברים הללו בהמצאנו בארמון המלך, כך אסור לנו לעשותם בהיכל השם.

פגם שמים! יש בכך, והוא כולל את כל המקרים שבהם אדם אינו מכבד דיו את השם ותבָרָךְ, וגורם לזלזול בכבוד שם שמים. הבה נשמע מעשה ספלא הקשור לכך.

הרב יהודה יוספי ספר בשם מנהל מפעל מסים, שיום אחד נגש אליו ערבי בגיל מבוגר ומציג את עצמו כאביו של אחד הפועלים הערבים, ומספר שנה עתה הוא חוזר מבקור בממלכה הירדניתהשכנה, 'ואתה חייב לשמע מה קרה לי שם', הוא אומר למנהל המפעל.

כשהגעתי לירדן, פרטתי את שטרות הכסף שהיו בידי מארץ ישראל, לשטרות ירדניים, שעליהם סדפסת, כידוע, דמותו של המלך הירדני, עבדאללה. והנה, כשהתהלכתי לתמי באחד הרחובות הראשיים של רבת עמון, נפל לי שטר אחד מידי, והרוח החזקה העיפה אותו למרחק מטרים ספורים.

בתנועה ספונטנית רדפתי אחרי השטר, וכשהגעתי אליו הנהתי עליו את רגלי כדי שלא 'יברח' הלאה, והתכופפתי להרימו.

באותו רגע קפצו עלי שני שוטרים ודרשו ממני, בפנים חמורי סבר, את תעודת הזהות שלי. 'מה עשיתי?' - שאלתי אותם

בערבית. והם השיבו: 'וכי אינך יודע מה עשית? הרי דרכת על תמונתו של המלך!'

לא עזרו לי כל ההסברים שלי התפנתתי, או ש'אני מגיע מארץ ישראל, ושם לא קיים חק קצה, ולא ידעתי כלל על קיומו של החק בירדן'. השוטרים קנסו אותי בקנס כספי גבוה מאד. וכל זאת למה - ?

מפני שדרכתי על תמונת המלך.

הרב יוספי המשיך לספר לנו שכאשר נשא דברים בפני בעלי תשובה, וספר את הספור הנ"ל - בנתנו מכף קל וחמר על העגש המגיע למי שפוגם בכבודו של השם ותבָרָךְ - קם אחד המשתתפים, ואמר שיש לו דבר מה להוסיף.

גם לי, ספר האיש, ארע כמקרה הזה, אבל לא בירדן, אלא בתאילנד, בה שוטטתי לצערי יחד עם פסה בני גילי, לפני שהזרתיבתשובה. גם בארץ זו מדפסת תמונתו של המלך התאילנדי על שטרות הכסף, וגם עלי קפצו כמה שוטרים, ולא עזרו לי שום תרוצים והסברים שעשיתי זאת ללא כוונה.

אבל בתאילנד, בנוגד לירדן - מספר בעל התשובה - לא הסתפקו המחוקקים בקנס כספי, אלא השיתו עלי מאסר מסוים.

ושוב, כל זאת למה? מדוע נכלא האיש מאחורי סורג ובריח? מפני שדרך שלא בכונה על תמונת המלך. זה הכל. אף אחד לא האשים אותו שעשה זאת בכונה, אבל גם מי שדרך על המלך שלא בכונה, צריך לשבת במאסר.

ועכשו נתבונן, אומר הרב יוספי, האם השיחות בפמקשירים הסולוריים, שצלצוליהם נשמעים באמצע שמונה עשרה, אין בהם משום פגם בכבוד שמים? האם בשיחות הרעים שאנחנו מנהלים בבתים הננסיות אין אנחנו מוכיחים שמקום מושבו של מלך מלכי המלכים, אינו חשוב כל כך בעינינו? ובמלים אחרות: וכי בכך אין אנחנו 'דורכים' רח"ל על תמונת המלך, שאנחנו אותנו

וקרי גם אָנחנו מתרצים לעצמנו, ש'אין אָנחנו מתכננים לפגום בכבוד שמים, אָכל מה לעשות אם הפּלאפון מצלצל... וכי אָפּשר שלא לענות!'

גם אם נניח שאין אָנחנו מתכננים קָלל לפגום בכבוד שמים, אָכל ראו נא גם ראו איזה ענשים מגיעים לְמי שְעושה זאת שלא כְכִנְה... (מְצוּת בְשִמְחָה)

ספור לשבת

הגנה גלויה

נוסעים לעבר בית החולים, הגיע הרגע המיוחל. רעייתי עדכנה שהיא מבחינה בסימנים של התחלת לידה, ואנו חייבים למהר לחדר הלידה. אף שבחסדי ה' נולדו לנו כבר ארבעה ילדים, עדיין חשתי את אותן תחושות שהרגשתי לפני הלידה של בני הבכור. בבית החולים ביצעו הרופאים את הבדיקות, ולאחר מכן קבעו שהעובר מוכרח להגיח לעולם בקרוב, מכיוון שהוא נמצא במצוקת נשימה. הזמן חלף לאיטו, אך הלידה עדיין לא התחילה. הרופאים אמרו שנדרש לזרז את הלידה מכיוון שהעובר במצוקה.

יצרתי קשר עם הרב שלנו בנתיבות ושאלתי כיצד לנהוג, ולאחר שהרב נתן את ברכתו הסכמנו להתחיל בתהליך של זירוז הלידה. למרות תהליך הזירוז, הלידה עדיין לא החלה. לפי הבעת פניהם של הרופאים הבנתי שהמצב אינו מסביר פנים, אך למרות הקושי הם לא ויתרו וציפו ללידה רגילה. השעות חלפו לאיטן, המשמרות של האחיות התחלפו למול עינינו. רעייתי היקרה נאנקת מכאב, העובר עדיין נמצא במצוקה, ואין סימנים ללידה קרובה. רעייתי החלה להיחלש. הרופא הראשי אמר שהמצוקה שהעובר נמצא בה מוסיפה להחמיר, וכנראה לא יהיה מנוס מניתוח. כל העת לא חדלו שפתותיה של רעייתי מלמלמל תפילות.

למרות החולשה והקושי הרב היא לא חדלה מלקוות שהלידה תהיה רגילה והכול יעבור בשלום, בדיוק כמו בלידות הקודמות. כעבור שלושים שעות מהרגע שבו החל התהליך חשה רעייתי מותשת, אבל למרות העייפות הרבה שפתותיה מלמלו תפילה חרישית. קירבתי את אוזני לשמוע מה היא לוחשת והשתדלתי לשמוע את ההברות היוצאות מפיה. כשהבנתי מה היא ממלמלת עיני החלו לדמוע מהתרגשות. רעייתי סיננה מבין שפתיה: "אנא ה', בזכות רבינו הצדיק הרב יורם אברג'ל, שתהיה לידה רגילה". רבינו הצדיק עלה בסערה השמימה לפני חודשים אחדים (בעת הלידה), ומאז השתנתה מציאות חיינו לחלוטין. כעת, ברגע קושי ומשבר, רעייתי הצדיקה מתפללת לה' ומבקשת עזרה בזכות הצדיק.

הרופא הראשי עיין בממצאים האחרונים ואמר שבקרוב העובר לא יהיה מסוגל לנשום, ויש להיערך לניתוח מייד. לפתע אמרה האחות בקול נרגש: "הבט בצג המחשב! מתחיל תהליך לידה טבעי". הדקות שלאחר מכן היו נס מעל הטבע. ממצב של מצוקה והכנה לניתוח החלה להתפתח לידה רגילה, ולאחר שלושה ימים מהרגע שבו נכנסנו בשערי בית

החולים נולדה לנו במזל טוב בת חמישית, אחות קטנה לארבעה אחים.

לאחר יומיים נוספים של השגחה רפואית השתחררנו מבית החולים. רעייתי עדיין חשה בחולשה, אבל השמחה הרקיעה שחקים. כעבור חודש ימים ערכנו מסיבת הודיה גדולה וקראנו לתינוקת 'אמונה'.

אמונה גדלה בצילם של ארבעת אחיה. למרות גופה הקטנטן היא לא ויתרה לעצמה וניסתה לחקות את מעשיהם, ועל אף מימדיה המזעריים בדרך כלל הצליחה להשיג את מבוקשה לקול תרועות השמחה של אחיה הגדולים.

הימים חולפים ביעף, ובחסדי ה' כל יום משובח יותר מקודמו. אמונה גדלה, מתפתחת ומשמחת את כולם.

כשאמונה הגיעה לגיל שנתיים ערכנו מסיבת יום הולדת גדולה, ויום למחרת פתחתי יחד עם חברי הטוב עסק חדש, שמהותו שיפוץ מוסדות ובתים גדולים. יצאנו לדרך עם הרבה תקוות וציפייה לעתיד רוד, ואכן כעבור זמן קצר זכינו במכרז שיפוץ של מוסד ציבורי גדול.

אומנם לא בסכומי כסף גבוהים, אבל מספיק כדי להניע את הגלגלים של העסק החדש. אנשי המוסד הציבורי בצפון הארץ היו די שבעי רצון מהדרך שבה ביצענו את דרישותיהם, והם כתבו עבורנו מכתב המלצה חם.

מאותו הרגע הונחה ברכה על ראשנו, וחברתנו הקטנה החלה לצמוח ולזכות במכרזי שיפוצים במוסדות שונים בכל הארץ. שכרנו עובדים מיומנים ורכשנו כלים חדשים ויקרים, צי הרכבים שילש את עצמו, אך עם ההצלחה הרבה החל גם הלחץ. בתור מנהל החברה, הנייד שברשותי לא חדל מלרטוט. שיחות רבות הגיעו מכל האתרים שבהם זכינו במכרז.

מרבית שעות היום התעסקתי בפתרון בעיות שונות ומשונות, והנייד שברשותי כרגיל לא חדל מלצלצל לאורך כל שעות היממה. לעיתים הייתי מדלג על סעודת הצהריים, ושעות שינה הפכו עבורי למצרך נדיר. רעייתי התריעה שכך לא אוכל להחזיק מעמד, ולגוף ישנן הדרישות שלו. ידעתי שהיא צודקת, אבל לעסק החדש יש דרישות שאם לא נספק לו אותן הוא יקרוס.

מידי יום הייתי מצפה בכליון עיניים לשיעור התורה היומי שנערך בשעות הערב, אך העייפות הרבה הייתה מכריעה אותי ולא הייתי מסוגל להבין את דברי הרב.

חשתי ריקנות. העסק אומנם משגשג, אך המחיר האישי גבוה מדי. שבת קודש הייתה החמצן היחיד שריפא את נפשי. ללא שבת קודש לא הייתי מסוגל לעמוד על רגליי.

לקראת הקיץ ביקשה רעייתי שנרכוש בריכת שחייה

על הספה ושאלתי את הבכור: "איפה אמונה?" הוא משך בכתפו ואמר: "אולי היא עם אמא".

שיחת טלפון מהשותף הסיחה את דעתי והמשכתי בעיסוקי. בשעה שש וחצי חייגתי לרעייתי והודעתי שאני הולך לתפילת מנחה ובננו הבכור ישגיח על האחים שלו. היא השיבה שבעוד עשר דקות היא חוזרת ואין בעיה. בסיום תפילת מנחה המתנו לתחילת שיעור התורה. הצצתי בנייד וקיוויתי שאין עבורי שיחות שלא נענו, אבל התבדיתי.

עיינתי ברשימה וגיליתי שכל השיחות הגיעו מהטלפון של רעייתי. ליבי פעם בחוזקה. רעייתי יודעת שבתפילה ובשיעור אינני עונה לטלפונים. חייגתי לרעייתי בדאגה והיא ענתה בקול שבור מבכי: "אמונה, אמונה".

רצתי לרכב ונסעתי לעבר ביתי. מחשבות קשות חלפו בראשי, והתפללתי לה' שלא התרחש דבר נורא. הגעתי לביתי ויצאתי מהרכב כרוח סערה. לשמחתי הבחנתי שרעייתי אוחזת את אמונה בזרועותיה, אך היא בוכה. "מה קרה?" שאלתי. רעייתי הצביעה על בגדיה של אמונה. הם היו רטובים. בני אביאל אמר: "אבא, אמונה נכנסה לבריכה ויצאה לבד".

ליטפתי את ראשו של אביאל. הוא כנראה אינו מבין שאמונה פעוטה, וברגע שהיא תיכנס לבריכה לבדה היא פשוט תטבע. אמונה החלה לדבר: "אבא, אמונה בתוך בריכה, אביאל בא הוציא אמונה החוצה". פניתי אליה ואמרתי: "אמונה, תספרי עוד פעם מה קרה".

אמונה חזרה על דבריה שוב ושוב. שאלתי את אביאל אם הוא הוציא את אמונה מהבריכה, ואביאל השיב: "אבא, אם הייתי נכנס לבריכה גם בגדיי היו רטובים. אני שיחקתי בסלון, ואמונה נכנסה לבריכה לבד ויצאה". הבטתי לשמיים והודיתי לריבון עולם. איני יודע מה קרה, אבל העיקר שאמונה בחיים ולא קרה לה דבר.

לאחר זמן מה שככה המהומה, ואני יצאתי לחצר ורוקנתי את הבריכה. מלכתחילה הייתה לי הרגשה רעה. בימים שלאחר הנס הגלוי לא הייתי מרוכז בעבודה. הידיעה שניצלנו מאסון נורא גרמה לי לעשות חשבון נפש. מידי פעם הייתי שואל את אמונה שוב: "מי הוציא אותך מהבריכה?" והיא הייתה חוזרת על דבריה: "אביאל נכנס לבריכה, חייך לאמונה והוציא אותי מהבריכה." שבוע לאחר הנס הבחנתי באמונה מביטה במגנט שעל המקרר. שמתי לב שהיא בוחנת את התמונה מברית המילה של אביאל, שבה הרב יורם אברג'ל היה הסנדק.

אמונה שמה לב שאני מביט בה ואמרה: "אבא, הנה אביאל שהוציא את אמונה מהבריכה". הצבעתי על דמותו של הרב יורם ושאלתי: "זה אביאל?" אמונה הנהנה בחיוב. חשתי שראשי מסתחרר והתיישבתי על הכיסא. רעייתי החלה לדמוע ואמרה: "מי שהתפלל לה' והציל את אמונה בלידה, הציל אותה גם מטביעה". אם הרב יורם אברג'ל לא היה מגן על אמונה ומתפלל עליה בשמיים, היה מתרחש אסון נורא.

באותו ערב סיפרתי את דבריה של אמונה לרב שלנו בנתיבות, והרב השיב: "הרי הרב יורם אברג'ל זצ"ל הבטיח: 'אני יודע שכולם צריכים הגנה, ואת ההגנה לקחתי עליי'. ומכיוון שאתה קשור מאוד לכל מה שהצדיק השאיר בעולם, זכית בהגנה גלויה." (משכן שילה)

משפחתית כדי לשמח את הילדים. מאז קפץ עלינו רוגזו של הנגיף, הילדים נמצאים רוב היום בבית. בריכת שחייה אכן יכולה לשמח אותם מאוד, אבל הסכנה בבריכה מסוג שכזה היא רבה.

חשתי מין מועקה בלב שלא יכולתי להסביר במילים. לבסוף, לאחר מסע שכנועים, הסכמתי לרכוש בריכה משפחתית, אבל בתנאי שלפני שנרכוש את הבריכה נבנה גדר גבוהה עם מנועול חזק כדי שהילדים ייכנסו לבריכה רק בהשגחה ובזמן מוגדר.

רעייתי והילדים הסכימו, ואכן תוך יומיים עמדה בחצר הבית בריכה משפחתית גדולה מוקפת בגדר עץ יפה עם מנועול משובח. רעייתי הציעה שהיא תהיה ממונה על סגירת השער בכל ערב לאחר שהילדים יסיימו ליהנות מהבריכה. עדיף שכך, כי אם זה יהיה תלוי בי השער יהיה פתוח לרווחה תמיד...

כולם היו מרוצים, אך הרגשת חוסר הנוחות עדיין לא עזבה אותי. לא ידעתי מדוע אני מרגיש כך, והשתדלתי לגרש מראשי מחשבות רעות. הילדים שמחים, רעייתי רגועה, ואין סיבה לחשוש. באחד הערבים של תחילת חודש תמוז ביקשו הילדים לשחות ולשחק בבריכה. התארגנו לשהייה ממושכת בחצר, רעייתי הכינה דברים מתוקים, ובילינו את זמננו בנעימים בבריכה. לאחר חצי שעה החליט בני הבכור שגם אני צריך להירטב והחל להשפריץ לעברי מים. תוך דקות מספר מצאתי את עצמי משחק עם ילדי בבריכה. המים הצוננים הרגיעו את נפשי, ונהייתי מאוד מהשהות עם המשפחה. מידי כמה דקות נשמע צלצול מכיוון הנייד, אבל כעת אני עם ילדי והנייד יכול לחכות קצת.

לא יקרה דבר אם אתן את תשומת הלב שלי לילדי במקום לטלפון הנייד ולעסק התובעני.

לאחר שעתיים של משחק יצאתי מהבריכה. הבטתי בצג הנייד, ולחרדתי הצג הורה שעשרים ושמונה שיחות לא נענו. נבהלתי מאוד, לא ידעתי מה לחשוב. מרבית השיחות הגיעו ממנהל מוסד ציבורי בדרום הארץ, וחלק מהשיחות היו מהנייד של השותף שלי. חייגתי למנהל המוסד הציבורי, והוא ענה מיד. ניסיתי להבין מה הוא אומר, אבל מכיוון שהוא שאג לתוך הטלפון לא הבנתי מילה. כשהוא סיים לשאוג עניתי שתיכף אשוב אליו.

חייגתי לשותף שלי, הוא היה מובן יותר. מדבריו הבנתי שהפעולים לא ריצפו מסביב למתנ"ס, וכרגע יש שם פעילות לילדים שמסכנת את ביטחונם. חייגתי שוב למנהל המוסד הציבורי, הרגעתי אותו ואמרתי שצוות מיוחד יגיע לטפל בתלונה. תשובתי הרגיעה אותו מעט והוא חדל לשאוג, וכך הבנתי מה יש לו לומר.

בזמן שניהלתי את המשברון בעסק יצאו ילדי מהבריכה והתארגנו להיכנס לבית. רעייתי לקחה את אמונה איתה והבנים סידרו את החצר. אני המשכתי לשוחח בטלפון עוד חצי שעה, ולבסוף – בסיום הטיפול במשברון בעסק – נכנסתי הביתה מותש אך מרוצה מחוויה משפחתית מהנה.

יום חדש הגיע. לאחר תפילת שחרית נסעתי לעיר הדרומית כדי לפייס את המנהל. ביקשתי מעוד צוותים להגיע וביצענו עבודה שהשביעה את רצונו. לאחר עשר שעות שבת לביתי מותש. ילדי הגדולים שיחקו בסלון ורעייתי ביקשה שאשגיח על הילדים מכיוון שישנם סידורים שהיא צריכה לטפל בהם. ישבתי

חידות

חידת הגיון:

בישיבה במרכז הארץ, 280 לומדים מסכת סוכה, 254 לומדים מסכת מגילה, ו-280 לומדים מסכת סנהדרין. חלק מהתלמידים לומדים עוד מסכתות, מתוך ה-254 שלומדים מגילה, יש 97 שלומדים גם סוכה, מתוך ה-280 שלומדים סנהדרין יש 138 שלומדים מסכת מגילה, יש גם 152 שלומדים גם סוכה וגם סנהדרין. בנוסף 73 לומדים את כל שלשת המסכתות. כמה תלמידים יש בישיבה?

פתרון לחידה מהעלון הקודם:

24 ריבועים.

חידת בלשים:

לבלש המשטרה הושמע הסיפור הבא: "שני שותפים ישבו בחדר, אחד קרא בספר, והשני חישב תרגילים לעצמו. לאט לאט השותף הראשון עצם את עיניו ונרדם.

ובחלום ראה השותף את עצמו מגיע עם מכוניתו לפסי רכבת, והחליט לחצות אותם במהירות, אבל כאשר התקרב לפסים הוא ראה בזווית עינו את הרכבת המתקרבת אליו במהירות עצומה. בנתיים סיים השותף השני את תרגילי החשבון שלו, והחליט לצאת מהחדר, אך אז שם לב ששותפו ישן על הספה.

השותף השני ניגש לראשון וניער את כתפו להעיר אותו, ובדיוק אז - בחלום - הרכבת התנגשה בכל העוצמה במכוניתו של השותף. הלה נבהל כל כך עד שקיבל התקף לב ומת."

"איני מאמין לסיפור הזה", קרא הבלש בהחלטיות, "כל הסיפור הוא שטויות!". מהיכן ידע זאת הבלש?

פתרון לבלשות מהעלון הקודם:

יוסי הוא הגנב.

שוקי שהעיד על עצמו ועל צביקי שאינם גנבים מוכרחים להיות דוברי אמת, כי אם הוא משקר - יוצא ששניהם גנבו, וזה לא יתכן כי רק ילד אחד גנב. ממילא עדותו של צביקי על דודי שאינו הגנב אף הא נכונה בהכרח מהטעם הנ"ל, ה שמוכיל למסקנה ברורה שאף שלומי אינו הגנב כעדותו של דודי. האחרון שנותר הוא יוסי שהוא הגנב.

חידת ההגיון באדיבות חיים כץ a0533180118@gmail.com

בדיחות

אתם יודעים למה אנשים חשובים תמיד עסוקים? כשיהיה לי זמן אספר לכם.

אחות בבית חולים מעירה חולה: "אדוני, תקום! אני צריכה לתת לך כדורי שינה!"

קמצן אחד אומר לאשתו: "אני זורק את המסרק, נשברה לו שן אחת!" "מדוע?" שאלה אשתו בדאגה. "בשביל שן אחת לזרוק מסרק שלם?"

עונה לה הקמצן: "לא, זו השן האחרונה במסרק!"

"יעקוב, אפשר להשאיל ממך מסור? אני צריך לחתוך נסר של עץ!"

"מצטער", משיב יעקב "יש לי כלל: איני מוציא מביתי דברים. אם אתה רוצה - אתה יכול לעשות את זה כאן!" למחרת, יעקוב נכנס לשכן: "אולי תוכל להשאיל לי דלי, מטאטא ומגב, לשטוף את ביתי?"

"מצטער", אומר השכן, "יש לי כלל: איני מוציא דברים מביתי. אם אתה רוצה - אתה יכול לעשות את זה כאן..."

מקבלת אישה את פני בעלה בעייפות: "אוי אני כל כך עייפה, ואין לי כוח לזוז..."

"אוי, כל כך חבל!" -אמר הבעל. "כל כך רציתי לצאת אתך לטיול בצפון..."

"סתם צחקתי..." -אמרה האישה. "גם אני..." -אומר הבעל.

קמצן מארח קמצן בביתו, ושואל אותו כמה סוכר לשים לו בתה.

עונה לו חברו: "בבית, אני שם לי חצי כפית, פה תשים לי -5 כפיות."

אומר הקמצן הראשון: "פה תרגיש כמו בבית..."

ה'צטת ש:

פתלס:

לתגובות הערות: שליח 054-6868199

זמני ת"א:

פְּנִימַת הַשָּׁבֶת: 19:26

יְצִיאַת הַשָּׁבֶת: 20:29

ר"ת: 20:59

לקבלת העלון במייל-

שלחו הודעה ל:

sagif_@walla.co.il

בס"ד עלון מס' 505 11.6.2021 - א' תמוז תשפ"א

זו השעה לה' צדיקים יבואו בו

פְּרִשֶׁת - קָרָח

**מדוע תוקנה הזוגית באישון ליל? הרב ראובן אלבז שליט"א
(מתוך 'משכני אחריד')**

המעשה הבא ארע בברוקלין שבניו יורק. בין כמה פלגים של חסידים פרצה מחלוקת גדולה. אחד הפלגים רצה לצרף לצדו את האדמו"ר רבי שלמה מבאבוב זצ"ל. לאדמו"ר היו אלפי חסידים, ואם יואיל לתמוך בפלג שלו- נצחונו מובטח... הוא הגיע לרבי שלמה מבאבוב, ונסה לשכנעו להצטרף למאבק. האדמו"ר נסה לדבר על לבו להתרחק מהמחלוקת, וכשדבריו נפלו על אוזניים ערלות הוא סרב בתוקף להיכנס לסלע המחלוקת.

הלה נסה לתאר באוזני האדמו"ר את גודל העוולות שגרמו לו לוחמיו, אך האדמו"ר עמד מנגד, ולא אבה להיכנס לצדדי המחלוקת כלל וכלל... מרוב כעסו אסף הלה כמה מעדתו, ובחמתם זרקו הם אבנים גדולות לעבר ביתו של האדמו"ר. היה זה לאחר חצות הלילה, האבנים נפצו את השמשה של חלון גדול, וחדרו לתוך בית האדמו"ר. מה עשה האדמו"ר?

התקשר בעילום שם לחיים הזגג ואמר: "חיים, רצוני שתבוא עכשיו לכתובת פלוגית, יש לך שם עבודה טובה, ותקבל עבודה תשלום נאות". חיים התעורר משנתו העמוקה בבהלה, והשיב לשיחת הטלפון בצעקה: "מדוע מעירים אותי לאחר יום עבודה מפרך? כל היום עליתי לקומות גבוהות וירדתי מהן, נשאתי משאות כבדים על גבי, עבדתי בפרך! זו חוצפה להעירני בשעה זו!", טרק הוא את הטלפון. עדין לא הספיק להירדם, ושוב נשמע צלצול הטלפון, ושוב פנה אליו האדמו"ר בעילום שם: "סלח לי על שאני מעירך, אך הדבר דחוף לי ביותר, בוא מהר, ושכרך יהיה פי שלושה מהסכום המגיע לך". "הכסף יענה את הכל", חיים קם בזריזות ורץ לעבר הכתובת המדוברת.

ואת מי הוא רואה בפתח הבית? את האדמו"ר מבאבוב. "מה עושה כאן האדמו"ר?", שאל חיים, והאדמו"ר השיב: "העבודה היא בבית שלי".

חיים היה מבוייש. "מדוע האדמו"ר לא הזדהה? הרי הייתי רץ על ארבע, אינני מוכן לקבל אף לא פרוטה בעבור העבודה!". אך האדמו"ר בשלו: "התורה ציוותה 'ביזמו תתן שכרו' – אשלם לך את שהבטחת!". חיים לא ידע את נפשו מרוב צער על שהתחצף לאדמו"ר, אך ר' שלמה הרגיעו: "הרי לא ידעת במי המדובר..."

ואז הרהיב חיים עוז ושאל: "למדני האדמו"ר, מדוע כה דחוף התיקון? מדוע לא חיכה רבינו עד לאחר תפילת שחרית?". האדמו"ר הסכים להשיבו, אך התנה זאת בכך שלא יגלה את הענין לאיש... האדמו"ר ספר לחיים הזגג כיצד נופצה השמשה, והסביר כי לו היה משאיר את השמשה המנותצת עד אור הבוקר, היו חסידיו שבאים לתפילה מבחינים בשמשה המנופצת ומתרגזים על החצופים שהעזו לעשות כך, וכך היתה פורצת מחלוקת נוספת, מלבד המחלוקת הקיימת...

סיים האדמו"ר: "עדיף לי לשלם פי שלושה, ולהתאמץ לתקן זאת עוד לפני אור הבוקר, ובלבד שלא תרבינה מחלוקות בישראל!". חיים הזגג נצר את הספור המאלף בלבו, ולאחר פטירת האדמו"ר ספר זאת...

ויקהלו על משה (טז, ג)

כתוב בתהלים (קו, טז): "ויקנאו למשה במחנה", ומובא במדרש על זה: 'מלמד שחשדוהו באשת איש'. בספר "אבקת רוכל" מובא כי לכאורה קשה, כיצד זה עלה על דעתם ההבל הזה, לחשוד בנשיא ישראל על החמורה שבעבירות?

מבאר הגאון רבי דוד אליפעי זצ"ל: כי לפי שאשתו של און בן פלת דיברה לפניו ובשפתיה מנעה מבעלה לתת יד במחלוקתו של קורח, סברו הם כי לא עשתה כן אלא לפי שהיה לה קשר עם משה רבינו, ולפיכך חשדוהו ממנו. וטעם שייכות החשד ביאר הרב על פי מה שמצא כתוב, כי כשעלה משה למרום לקבל תורה מצא מלאך אחד שהיה ממונה על עשב אחד המועיל להיריון, ומסר לו המלאך סוד אותו העשב. וכיוון שהיה אחד מישראל מתקוטט עם אשתו, ובא לו אצל בית דינו של משה כדי לגרשה (מחמת שאין לו בנים ממנה), היה משה דוחה משפטו למחר, והיה אומר לציפורה אשתו שתיתן לאותה אישה מאותו עשב. ולמחר היה נותן שלום בין איש לאשתו, ומיד הייתה מתעברת. וכיוון שראו קורח ועדתו דבר זה, שהנשים זוכות להיפקד על ידי משה רבינו ע"ה, ולא דעו ממעשה העשב המופלא, הוציאו עליו שם רע בעניין זה. (שולחן מלכים)

ותפתח הארץ את פיה ותבלע אתם (טז, לב)

על רבי עמרם חסידא זצ"ל, מגדולי גדוליה של הונגריה המעטירה ותלמידו של מהר"ם בנעט מניקלשבורג זצ"ל, מסופר שבהיותו כבן שש שנים נטפל אליו ערל אחד ולקח ממנו בכח את הטלית-קטן שלבש על בגדיו. הילד החל לבכות ולצרוח בקול מר, ולא הסכים בשום אופן לזוז מהמקום עד שהביאו לו טלית-קטן אחרת.

ואז, מתוך אנחת צער אמיתית, רוויית כאב, פלט הנער: "הלוואי וייבלע הגוי הזה באדמה". לא עברו ימים רבים והקול נשמע בעיר שאותו גוי נפל לבור עמוק ואיבריו התרסקו. כששאלו את עמרם הקטן מה ראה לגלגל עליו קללה זו דווקא, שייבלע באדמה, "גם קורח לגלג על מצות ציצית ונבלע: השיב באדמה..." (עלינו לשבח)

פקחות של שטות – מתוך 'אפריון שלמה' גיליון 256

פעם אחת ניגש אחד הבחורים בישיבה למשגיח, וסיפר לו שמאוד קשה לו עם הכעס והמחלוקת, הוא לא מצליח להתמודד עם זה... סיפר לו המשגיח סיפור: פעם אחת היתה איזו ספינה בים, שהצליחו לחדור לסיפונה שודדי ים, אמנם הם לא באו על עסקי נפשות, אבל ודאי שהם הגיעו על עסקי ממון, להשתלט ולשבות את הספינה. כשהשודדים פילסו דרכם אל עבר חדר הפיקוד של הספינה, הם לפתע שמעו את מנהיגי הסיפון מתווכחים ביניהם...

אחד מהם מתעקש לעצור על האי הסמוך, הוא שמע שבנקל ניתן למצוא שם מרגליות, וחץ מזה גם יש שם חיות מאוד מיוחדות. ואילו רב החובל השני לא מוכן לשמוע על כך, הם ממהרים והוא רוצה להמשיך בהפלגה כרגיל... וככה הם התחילו לריב, לכעוס ולצעוק עד שכמעט והתקוטטו. בדיוק באותו הרגע, פרצו שודדי הים לחדר הפיקוד, כפתו את המנהיגים של הספינה בידיהם וברגליהם, תפסו את ההגה והשתלטו על הספינה. כמובן ששני המנהיגים של הספינה פסקו מלריב ושתקו.

שאל המשגיח את הבחור: זה ברור שלהתווכח הם כבר לא התווכחו, כי פשוט אין כבר על מה... אבל למה הם כבר לא כעסו אחד על השני?... הרי רק לפני כמה רגעים הם רתחו מזעם?!

חשב הבחור וענה: כשהם הנהיגו את הספינה כל אחד חשב שהוא בעל הבית, הוא מנהיג את הספינה, והספינה נוסעת רק על פי דברו. לכן כשזה אמר לעצור וזה אמר לא לעצור, הם רתחו... הכיצד זה שלא ישמעו לו? הוא המנהיג!!! אבל ברגע שהם היו כפותים וקשורים, הם הבינו שהם כבר לא מנהיגים שום דבר, ממילא אין להם שום טעם לכעוס... כל אדם חושב שהוא המנהיג של הספינה שלו, הוא מדומיין שהוא מנהל את העולם...

הוא חייב להגיע לפגישה ב- 12, אז אם הוא מאחר הוא מתעצבן... אבל אדם שחי באמונה, אדם שמבין שהקב"ה מנהל את העולם, ושהוא בסך הכל מנוהל, הוא מפסיק לכעוס ומפסיק לריב. "קרח שפיקח היה, מה ראה לשטות זו?". מה זה 'פיקח'? פקחות זה קשור לעיניים... "פוקח עוורים". אבל יש גם 'עין שלישית' – עין השכל! ומי שיודע לפקוח אותה נקרא 'פיקח'. לכן החכם נקרא רואה את הנולד! השכל רואה!

קורח הרי היה אדם שידע להשתמש בשכל!... אז מה הלך כאן? איך השכל שלו לא עבד? איך הפקחות שלו לא הצילה אותו? התשובה היא כי הוא ראה לשטות – 'זו' 'זו' בגימ' י"ג. קרח 'ראה' את י"ג עיקרי האמונה לשטות... אם עין השכל פקוחה זה דבר חשוב, אבל כל זה בתנאי שהקדמת להאמין בי"ג העיקרים... אם אין אמונה – הפקחות היא מוקש! חכמתו של אדם מתקיימת אך ורק אם יראתו קודמת לחכמתו...

וּתְפַתַּח הָאָרֶץ אֶת פִּיהָ וּתְבַלַּע אֹתָם וְאֶת בְּתֵיהֶם וְאֶת כָּל הָאָדָם אֲשֶׁר לְקֶרֶח וְאֶת כָּל הָרֶכָוֶשׁ (טז, לב) התורה מדגישה שגם הרכוש של קרח נבלע יחד איתו, ורכושו היה כה רב כפי שמתואר בחז"ל: כדי שהיו לו שמונים חמורים שהו טעונים במפתחות לכספות של כל האוצר.

ויש לשאול למה לא נשאר הרכוש על פני האדמה שקיים שאחרים ייהנו ממנו? עונה הספורנו: יש דין שאם אדם איבד לדוגמא אלפיים ש"ח ובא עני ומצא אותם, אותו מאבד נחשב לו מצות צדקה, אף על פי שלא התכוון למצוא. אבל הקב"ה לא רצה שלקרח יהיו כאלה זכויות שימצאו את אוצרו ויהיו לו המון זכויות לכן החליט לאבד את כל רכושו. (המגיד מישרים הרב יהודה יוספי שליט"א)

פיטורין לטובה

בספר 'אוצרות התורה' הביא מעשה שהתרחש בעיר ראשון לציון, אחד ממשנתפי השיעור בבית הכנסת "נאות שקמה" התחזק בעבודת ה', והקדוש ברוך הוא הזמין לו פרנסה טובה, מינו אותו כאחראי לחלק תרופות לכל בתי המרקחת של קופת חולים מאוחדת. וכך עבד במשך שנים. אך דבר אחד העיקר עליו, כי אין בידו זמן רב ללמוד תורה. אך הודה להקדוש ברוך הוא על פרנסה שזימן לו. באחד הימים, בבואו לשיעור נכנס מדוכדך כולו. וסיפר כי הודיעו לו בעבודה על פיטורין, ואף שלחו לו מכתב פיטורין! ופרט מדוע: שבוע קודם נסע להעביר תרופות לבית המרקחת ב"מודיעין עלית", בית המרקחת ממוקם בעליית הרחוב, לאחר שמסר תרופות וסדר את עניניו יצא להמשיך בדרכו. והנה מגלה כי מכוניתו נעלמה, חפש אותה בכל האזור אך לשוא. לפתע שמע קולות המולה במורד הרחוב, הוא נחפו לשם, ולהפתעתו רואה את רכבו תקוע בקיר, וקהל האנשים שהתאסף מנסה לאתר את הנהג. מיד התקרב לרכבו, ועדי ראייה כתרוהו וספרו לו את גדל הנס, כאשר לעיניהם הדרדר הרכב במורד הרחוב, עבר כמה צמתים ומדרכות ונבלם בגדר, וברוך ה' לא ארע אסון, מלבד הרכב שקבל מכה. ואף מהמועצה של העיר הגיעו וצלמו את המאורע ופרסמו אותו בעתון מקומי תחת הכותרת 'נס גדול היה פה'. ויהי הדבר בעיניו לפלא, כי החנה את הרכב כרגיל וכיצד זה הדרדר? מנהל העבודה בשמעו את אשר ארע, קרה לו אל משרדו והודיע לו שהוא מפטר אותו מהעבודה, מאחר ואינם מחזיקים נהג שאינו זהיר. המקרה גרם לו עגמת נפש גדולה, מאחר וזה מקור הפרנסה היחיד שהיה לו. אולם רבו הרגיעו ואמר לו: "לפניך שתי אפשרויות, או לקבל את הנסיון בחסר אמונה ולהיות בצער ובעגמת נפש, ולא תועיל בזה מאומה. או להאמין באמונה שלמה שהכל מאת הבורא והכל לטובה, וכבר הבטיח הקדוש ברוך הוא ש"הבוטח בה' חסד יסובבנהו", ואם תתחזק באמונה ובטחון, תזכה להוכח שכל מה שארע לך הוא אך ורק לטובתך, שהאדם הבוטח בה' זוכה לראות את הטובה בעיניו". ואכן האיש קבל על עצמו להיות בשמחה, ולהאמין שכל מה שעושה ה' הכל לטובה, וכך היה, שבכל פעם בבואו לשיעור, כאשר התעניינו חבריו במצבו, השיב בשמחה: "הכל לטובה!". עברו כמה חודשים, והנה מגיע הוא לשיעור כשפניו קורנות משמחה ובשורה בפיו: יש לי עבודה ונהג צמוד! וכה ספר בהתרגשות: מנהל העבודה חפש מחליף לתפקידי, ועד עתה לא מצא אדם אמין שעושה את העבודה באמונה ומדייק בזמנים כמוני. והנה יום אחד התקשר אלי והזמין אותי למשרדו, כאשר הגעתי, הורה לי לחזור לתפקידי, אך מאחר שלא נהגתי בזהירות, לכן מהיום יתלוה אלי נהג צמוד שיסיע אותי לכל המקומות, ותפקידי יהיה רק לחלק תרופות ותו לא! והוסיף ואמר שמשאיר לי את אותה משכרת כדי שאחזור לעבוד טוב כפי שעבדת קודם. הוסיף האיש ואמר: מעתה גם נפטרה בעייתי על חסר זמן בלמוד, כי מעתה שיש לי נהג צמוד, אוכל לקיים "ובלכתך בדרך" במשך כל זמן הנסיעה!

זכות דברי התורה בעלון יעמדו:

בע"ה זיווג הגון: עוז בן מרים, אפרת בת מזל, נועה בת יעל, קרן בת רחל, עדן שירה בת גילה.

לורע בר קיימא: רוית רבקה בת אורלי, מוריה בת אורנה, מורן בת רותי.

לפרנסה טובה: שגיא בן מרים, מורן בת רותי, לירון בן פנינה.

לרפואה שלמה: מרים בת ציפורה, מרים בת ציפורה, ציפורה בת מרים, אורלי בת מלכה, אייל בן שרה, שי בן רחל, יחזקאל בן אידה, רבקה בת מסעודה, אלכס בן רימה, יצחק יעקב בן יפה, אילן בן מסעודה, יוסי בן ציפורה, יוסף בן ציפורה, עזיזה בת שוליקה, שולה בת עזיזה.

לעילוי נשמת: ציפורה בת מורוור ז"ל, אביגיל בת מרים ז"ל, אהרון רפאל בן רבקה ז"ל, בנימין בן סולי ז"ל, חביב בן סולי ז"ל, בתיה בת סולי ז"ל, גבריאל בן מורוור ז"ל, מיכאל בן מורוור ז"ל, רחמים בן מורוור ז"ל, יחזקאל בן יהודית ז"ל, דבורה בת טובה ז"ל, ישראל בן חנה ז"ל, דבורה בת מרים ז"ל. ארז בן חיה ז"ל, יוסף מיכאלשילי בן רפאל ז"ל, חנה בת שמחה ז"ל, דוד אמנו בן מוולה ז"ל, משה בן שושנה ז"ל, שרה רוסיקו מנשרוב בת תמרה ז"ל, ז'קלין לוי בת מסעודה ז"ל, יוסף בעדאש בן נוארה ז"ל, ירושה בת רות ז"ל, זהרה ואסתר ושמחה ומכלוף בר חנינה למשפחת בן שבת ז"ל, אברהם בן חנה וזבולון הכהן ז"ל, אסתר בת מרים ז"ל, רות בת יוכבד ז"ל, אליעזר בן אסתר ז"ל.

ילדי החסד

ילדי ישראל עוסקים במצות חסד של אמת
לעלוי נשמות שלא זכו להניח אחריהם ילדים

גליון מספר 17
פרשת קרח תשפ"א

על הפרשה

דבר תורה מגדולי ישראל שלא זכו לילדים,
ולומדי תורתם הרי הם כבניהם

כן שאל קרח שאלה זו בשעת מחלקתו עם משה, כי כל המחלקת תלויה
בסברה זו.

[אָרָא צב"י]

שבט לוי פרשו מעבודה זרה אבל לא משה כיון שהיה בשמים

ויקח קרח (טז, א).

איחא במדרש מה ראה קרח לחלק על משה, פרשת פרה אדומה ראה,
ונראה לי דהנה צריך להבין איך עלה על דעתו של קרח להיות גדול כל
כך כמשה רבנו, רק נראה לי דהנה אמרו חז"ל חמורה עבודה זרה שכל
הכופר בה כמורה בכל התורה כולה, ומפרש התבונה ש דהינו אם היה לו
מקום לעבוד עבודה זרה ופרש ממנה אז הוא כאלו קיים כל התורה כולה
עין שם, והנה שבט לוי לא היו בחטא העגל ובא לידם ופרשו, אבל משה
רבנו היה אז בשמים על פן אם כי בודאי קיים כל התורה כולה, אבל
עבודה זרה לא בא לידו כדי שפרש ממנה, וזה שטענו כל העדה כלם
קדושים, דהינו שפרשו מעבודה זרה וקיימו כל התורה כולה, וזה
הכונה פרה אדומה ראה שבאה לכפר על חטא העגל והם לא
חטאו שפרשו על פן גדולים הם כמוהו.

[הר צב"י]

ההתלהבות של האדם באה מכחו של הצדיק

ויקח קרח (טז, א).

במדרש טלית שכלה תכלת מהו שתהא פטורה מן הציצית וגו', בית מלא
ספרים מהו שיהא פטור מן המזוזה וגו' (במדבר רבה יח, ג), נראה לפרש,
דהנה קרח היה עובד ומתפלל בהתלהבות מרבה, אך הכל היה בכחו של
משה רבנו עליו השלום צדיק הדור, וקרח לא האמין בזה וסבור היה
שבא מכח עצמו, על פן אמר כל העדה כלם קדשים ובתוכם ה', הינו
מצד עצמם, כי לא האמין שיהיה אפשר לעבוד את השם יתברך מתוך
התלהבות יתירה, כל כך בכחו של אחר, ולא בכח עצמו, והאמת היא
להפך, כי כחו של צדיק פועל בהדבוקים בו הרבה יותר ממה שאפשר
להם להגיע בכח יגיעת עצמם, וסמוכין לזה מהא דחוט אחד של תכלת
פוטרי כל הטלית, ואם הטלית עצמה כולה תכלת אינה נפטרת מציצית,
וכן בית מלא ספרים חייב במזוזה, הרי שלפעמים כח הקדושה שאיננה
בגופו פועל ומועיל יותר מקדשת גופו, וקרח שקלק על זה על קרח
סבור היה להפך, דטלית שכלה תכלת פטורה מציצית, קל וחומר
מחוט אחד שפוטרי כל הבגד, וכן בית מלא ספרים פטור
ממזוזה, קל וחומר ממזוזה אחת שפוטרת את הבית, ועל

שליחי 'שומע תפילה' יעיתרו עבורכם בכותל המערבי

40 יום רצופים

להעברת שמות חייגו כעת: 0722-81-85-82

ארכיון
כרך
1881!

הַחֲטוּפִים ספור היסטורי בהמשכים

[ארכיון המחנה החרדי]

פרק י"ז

בְּנֵי הַיְסוּרִים

אינני יכול לשאת אותו לעגלתי ללא עזרה! אך גם לא אוכל להשאיר את הפצוע לבדו, ומצד שני, הלא שבת המלכה הולכת וקרבה ועליו להספיק להגיע לביתו."

לפתע הבחין בעגלה מתקרבת. "הו, אוכל עתה לפנות לעזרה!" – שמח בלבו ואותת לה בידו לעצור. רק כשהעגלה התקרבה ממש הבחין, כי העגלון הוא גוי.

חצקל הסביר לעגלון שירד ממנה, ברוסית העילגת שבפיו (המגומגמת, הבלתי ברורה), כי הוא מצא את היהודי הפצוע מוטל כאן על השביל והוא מבקש עזרה לשאתו, אך הגוי התניחס לדבריו בחוסר אימון.

"ז"ד, זהו ענין לחקירה משטרתית, אולי זהו נסיון רצח, אינני יכול להאמין לספור המצוץ מהאצבע, עליך לבוא איתי למשטרה, אל תתחמק!"

"ניט, ניט! סיבוטה..." (לא, לא, שבת). היהודי נסה להסביר לו, כי שבת מתקרבת ולכן אינו יכול להתלוות אליו עתה למשטרה.

"אקח את הפצוע לביתי ואשאיר לך את כתובתי המדיקת", התחנן היהודי.

לאחר הפצרות מרבות ותחיבת מטבע בכפו, נאות הגוי לסייע לו להרים את הפצוע ולהשכיבו בעגלתו.

חצקל הצליף בסוסים והללו הגבירו

חצקל העגלון, הרים את עיניו, הביט בשמש שעמדה עדן באמצע השמים, ואמר בלבו בספוק:

"כן, נראה לי שאספיק להגיע לעזרה עוד לפני כניסת השבת. כן בהחלט! אוכל בעזה"י אפילו ללכת לבית המרחץ, ולהחליף את בגדי המרופטים בבגדי השבת."

הוא הצליף בסוסים ובעיני רוחו ראה את בני משפחתו המצפים לשובו לאחר שבועים ימים בהם נעדר מביתו, לרגל עסקיו.

"מה זה?" – שאל לעצמו כשהבחין מרחוק בגוש כהה המונח על הכביש – "אולי הדרך חסומה? אבל אין זה נראה מרחוק כלל וכלל" – התפלל, והחליט לראות מקרוב במה מדובר.

כשהתקרב הבחין שהגוש הכהה אינו אלא יהודי השרוע לו כד לרוב השביל.

"אולי זה מתמצה שהזדמן בדרך?" – חשב וירד מיד לראות האם הוא מגלה עדן סמני חיים.

חצקל גחן אל היהודי שהיה, כמובו, ר' שמשון הרוכל, אביו של יצחק, והבחין כי לבו פועם והוא עדן נושם, אמנם הדופק היה חלש והנשימה קצרה, אך הוא חי!... במספר מקומות בגופו נראו חבלות וכתמי דם שייבשו על הפצעים הפתוחים.

"מה אעשה?" – חשב לעצמו – "הרי

זכות הרבים תלוי בך!

באפשרותך לזכות את הרבים באלפי שעות לימוד התורה.
הורד אינך פוסט ארכיון היומי ואתה רצי הכנסת לך:

DAF.TFILOT.ORG

את מהירותם. הוא הגיע לביתו עם שקיעת החמה, וקרא לבנו הבכור שיעזור לו לשאת את הפצוּע, ולהשכיבו במטה.

שמעון הרופא שהגיע לבדוק את הפצוע ולחבוש את פצעיו קבע, כי ב"ה המצב יציב, ותוך זמן קצר הוא ישוב להפָּרְתו.

"מי אתה?" – שאל חצקל העגלון את הפצוע ששכב עדין ללא הפָּרָה – "לו רק הייתי יודע, הייתי מודיע לבני משפחתי שאאתה כאן!" – הוא נסה לחפש בכיסו שְמָא ומָצָא איזו פיסת נייר עם שמו או כתבתו אך לשוֹא.

השעה הייתה מאוחרת. חצקל החליף את בגדיו, בבגדי שבת והתפלל ערבית ביחידות.

למחרת, ספר חצקל בבית הכנסת על הארח האלמוני הפצוע שהגיע לביתו. רבים שאלו אודותיו שאלות רבות, אולי מתוכן יצליחו לדעת דבר וחצי דבר. אך לפתע אחד מהם השתיק את כלם ושאל:

"היכן בדיוק מצאת אותו?"

חצקל הסביר מהו המקום המדויק, ואז אמר אותו יהודי בהתרגשות:

"זה פנאָה ר' שמשון הרוכל מויטבסק".

"מנין לך?" – שאלו חצקל בתמהון – "האם אתה מכיר אותו?"

אותו יהודי, שהיה, כפי שנודאי נחשתם, בעל הפונדק, ספר על הנערים החטופים ששהו בפונדקו וכיצד אחד מהם, יצחק, בקש להציל את אביו הפצוע השורע על הכביש...

אטיאט הוטב מצבו של ר' שמשון. הוא שב להפָּרְתו והתאושש מפציעתו. הוא ספר לחצקל מארחו, את כל קורותיו והודה לו על ההסד הגדול שעשה עמו.

"השאר אצלנו עוד ימים אחדים, אתה עדין חלש!" – התחננו לפניו בני המשפחה, אך ר' שמשון הסביר להם כי נחושה החלטתו להודיע למשפחתו, כי הוא חי ולהמשיך בחפושיו אחר יצחק.

הכפרה הצבאית שבה היו הנערים החטופים יצאה לדרך.

שעות רבות נסעה ונסעה כשיצחק והלל שמרים על חיימקה הפצוע לבל ינזק מטלטולי הדרך.

היכן מועדות פניהם? אין הם יודעים, אך הם בטוחים כי העתיד טומן בחובו הרבה נסיונות קשים עבורם.

הכפרה נעצרה. הנערים הביטו סביבם אולי יש פונדק כלשהו בקרבת מקום, אך הם לא ראו כל סמן לפונדק.

היה זה כפר, בו גרו בעקר אנרים רוסיים פרימטיביים (עם מנהגים מיושנים, בלתי מתקדמים), אשר רב ימיהם היו עוסקים בעבודת האדמה וגדול צאן. אך הללו היו גם נוצרים אדוקים אשר היו קנאים לדתם.

האנרים התאספו סביב הכפרה והמתינו. המפקדים ירדו אליהם והסבירו להם כיצד לקבל את פני "האורחים" שיבואו ללון בצל קורתם.

הראשון שהורד מן הכפרה היה חיימקה, האכר ש"זכה" בו שמע הסבר קצר על מצבו ונשא את הפצוע על זרועותיו אל ביתו.

אשת האכר שהצטיינה בטוב לב, הזדעזעה לשמע מפי בעלה האכר, כיצד נפצע הילד היהודי שהגיע לביתם. היא טפלה בו במסירות כל הלילה ולא נתנה תנומה לעפעפיה כָּלֵל.

לפנות בקר כבר הייתה הטבה קלה במצבו, הוא פקח את עיניו מדי פעם למשך דקות אחדות ואחר כך היה נרדם מרב חולשה.

הלל התבקש ללכת אחר אחד האנרים לביתו, ואלו יצחק הצטוה להתלוות לאכר אחר שמן ומגושם.

כל הדרך עד לביתו של האכר לא פסק האכר מלקלל את היהודים. יצחק לא הבין את דבריו, אך מהבעת פניו ומהזכרת המלה "זייד" בכל משפט הבין היטב מהי כוונתו.

כשנכנס יצחק לביתו התנפל עליו האכר המגושם, צעק והכה אותו באכזריות. לאחר מכן הורה לו להכניס אל "חדרו", הלא הוא ארות הסוסים שם ישן במשך הלילה...

"מדוע הוא שניא אותי כל כך?" – חשב בלבו כשגופו כאב מהמכות שספג מהאכר – "מה עשיתי לו? מדוע הוא עצבני כל כך?"

"בקר טוב!" – שמע יצחק קול בשפה כה מכרת.

יצחק שהיה עדין מנומנם למחצה, פקח את עיניו והבחין בדמותה של אשת האכר אשר פתחה את ארות הסוסים, ונאָה להגיש לו ארחת בקר: לחם טרי ורחני שָׁה עתה יצא מן התנור ודיסת ארוז בחלב.

יצחק לא ידע על מה התפרץ האכר, רק בשעות הבקר שלמחרת נודע לו מהי הסבה... אך על כך אי"ה בפרק הבא.

המשך בשבוע הבא בעזרה ש"ת

לזכרון עולם בהיכל ה'

מתאחדים לכתיבת ספר תורה שכל כולו חסד של אמת!

קחו חלק בספר התורה ובחרו פסוק מיוחד לזכותכם ולזכות בני ביתכם, חייגו כעת: **0722-81-85-82**

לְעֻלּוֹי נְשָׁמָתָם

שְׁמוֹת הַנְּשָׁמוֹת שֶׁלֹּא זָכוּ לִילָדִים
שֶׁהֵיִאֲרִצִּיט שְׁלָהֶם חֵל בְּשָׁבוּעַ זֶה

ו' תמוז - הב' דבורה רייזל ב"ר מאיר אפרים הלוי
ז' תמוז - הג"ר ישכר דוב בהג"ר ארי' לייבוש "מבשר צדק" מזולאטשוב
ז' תמוז - ר' יודא ב"ר משה קוניץ
ז' תמוז - ר' יואל ב"ר אברהם
ז' תמוז - ר' מיכאל חיים ב"ר אהרן
ז' תמוז - ר' שלמה ב"ר יעקב ארי'
ז' תמוז - הב' עמרם ב"ר משה גרינוואלד
ז' תמוז - הב' עמרם ב"ר מנחם שלמה
ח' תמוז - הג"ר מרדכי בהג"ר אברהם "מאמר מרדכי"
ח' תמוז - הג"ר משה יהודא לייב בהג"ר מנחם נחום "אמרי מיי" טווערסקי מחעלם
ח' תמוז - ר' זאב ברוך ב"ר שמואל טייטלבוים
ח' תמוז - ר' חיים טובי' ב"ר צבי אהרן
ח' תמוז - ר' יחיאל ב"ר ישעי' הלוי מיטלמן
ח' תמוז - ר' מנחם יהודא ב"ר מאיר
ח' תמוז - ר' משה ב"ר יהושע פאליק
ח' תמוז - מרת חנה מלכה ב"ר שמעון רייך
ח' תמוז - מרת אסתר ב"ר דוד גפן
ח' תמוז - מרת פיגא ב"ר אהרן ישעי' טייטלבוים
ח' תמוז - מרת חנה ב"ר זאב וואלף טעפערברגר
ח' תמוז - מרת חנה ב"ר נחמן
ח' תמוז - הב' משה אהרן קלונימוס קלמן ב"ר יצחק אייזיק
ח' תמוז - הב' יהודא נח ב"ר חיים אהרן
ח' תמוז - הב' אסתר ריזל ב"ר יצחק אייזיק

ה' תמוז - ר' אשר זעליג זלמן ב"ר דוב בעריש
ה' תמוז - ר' יהודה ב"ר יהושע למפל
ה' תמוז - ר' נחמן צבי ב"ר אברהם דאקס
ה' תמוז - ר' עזריאל ב"ר מיכל
ה' תמוז - ר' פייוול אליעזר ב"ר בנימין
ה' תמוז - ר' פנחס ב"ר מנחם
ה' תמוז - מרת איטא ב"ר מאיר
ה' תמוז - מרת מרים ב"ר אליהו
ה' תמוז - הב' יעקב ב"ר שמואל פריעד
ו' תמוז - ר' נפתלי ב"ר משה ראזנפעלד
ו' תמוז - ר' אברהם ב"ר צבי
ו' תמוז - ר' אהרן יוסף ב"ר יצחק הלוי מאן
ו' תמוז - ר' ארי' לייב ב"ר צבי
ו' תמוז - ר' דניאל ב"ר אברהם
ו' תמוז - ר' יעקב ב"ר אליהו
ו' תמוז - מרת שולמית בת יפה
ו' תמוז - מרת באשא פיגא ב"ר יעקב
ו' תמוז - מרת לאה ב"ר שלמה
ו' תמוז - מרת מרים ב"ר דוד
ו' תמוז - מרת רוזא פיליפ
ו' תמוז - מרת שיינדל ב"ר שמואל פערלשטיין
ו' תמוז - הב' יצחק מרדכי ב"ר משה לאזאראוויטש
ו' תמוז - הב' שמעון ב"ר אהרן הכהן
ו' תמוז - הב' יחזקאל שרגא אהרן ב"ר יוסף וובר
ו' תמוז - הב' מרדכי ב"ר משה יואל
ו' תמוז - הב' דינה זעלדא ב"ר אהרן מנחם מענדל

ב' תמוז - ר' יעקב אלימלך ב"ר יונתן ארי' אראן
ב' תמוז - ר' עקיבא ב"ר ישראל זינדל ווייסהויז
ב' תמוז - ר' שלמה ב"ר ניסים
ב' תמוז - מרת חוה לאה ב"ר חיים שלום
ב' תמוז - הב' אהרן העניך ב"ר משה פנחס שפירא
ב' תמוז - הב' יואל ב"ר עזריאל יקותיאל זלמן
ג' תמוז - רבי מנחם מנדל בהג"ר לוי יצחק "חב"ד" שניאורסון
ג' תמוז - ר' שלמה ב"ר מרדכי שפירא
ג' תמוז - ר' אברהם אבא ב"ר מתתיהו הכהן
ג' תמוז - ר' כדורי ב"ר שאול
ג' תמוז - מרת לאה ב"ר אברהם אזבנד
ג' תמוז - מרת מלכה ב"ר משיח בצלאל
ג' תמוז - מרת בילא ב"ר מרדכי
ג' תמוז - מרת רחל ב"ר אברהם
ג' תמוז - הב' בועז יצחק אייזיק ב"ר שמואל דוד
ד' תמוז - רבי אברהם יצחק ב"ר אלעזר אדמו"ר מסטאשוב ווייסבלום
ד' תמוז - ר' יוסף ב"ר חיים גדליה המבורגר
ד' תמוז - ר' חיים ישוע ב"ר דוד מקטמון רוט
ד' תמוז - ר' ישראל ב"ר שמואל
ד' תמוז - מרת ניחא צבי' ב"ר ברוך קרויס
ד' תמוז - מרת ברכה בת חנה פאלען
ד' תמוז - מרת יוכבד ב"ר יעקב
ד' תמוז - הב' לוי יצחק ב"ר אברהם ארי' הכהן
ד' תמוז - הב' בתי' לאה ב"ר בן ציון יהושע
ה' תמוז - ר' הלל ב"ר משה חיים

קו ההגָרלות - ילְדֵי הַחֶסֶד

ילְדֵים יִקְרִים בּוֹאוּ לְקִיָּם מִצֹּת חֶסֶד שֶׁל אֲמֹת, וְאוֹלֵי גַם תִּזְכּוּ בְּהִגְרָלָה שְׁתַּתְּקִים בְּסוּף הַחֶדְשׁ!!!

קו ילְדֵי הַחֶסֶד

077-204-9772

נִתֵּן לְהִרְשֵׁם לַהֲגָרְלָה אֶךְ יוֹם עַד יוֹם ד' ב-12:00 בְּלִילָה

אֶפְשָׁר לַהֲכַנֵּס מִיּוֹם שַׁבּוּעַ 3 פְּעָמִים בְּהִגְרָלָה הַחֶדְשִׁית (פֶּעַם אַחַת עַל כָּל מְשִׁימָה) וּבְסֵךְ הַכֶּל עַד 12 פְּעָמִים בְּחֶדְשׁ.

אֲזַ קְדִימָה חִיגוּ עֲכָשׁוּ לְקו ילְדֵי הַחֶסֶד וְהִשְׁתַּתְּפוּ בְּהִגְרָלָה הַגְּדוּלָה!

ילְדֵים יִקְרִים שִׁמּוֹ לִב: הַהֲגָרְלָה נֶעְרַכֶּת לְפִי מִסְפָּרֵי הַטֵּלְפּוֹן מִהֶם הַתְּקַשְׁרֶתֶם, לִכֵּן חֲשׂוֹב מְאֹד שְׁתַּתְּקְשְׁרוּ בְּכָל פֶּעַם מֵאוֹתוֹ מְסָפֵר.

שְׁלֹשֶׁת הַמְשִׁימוֹת הַשְּׁבֻעִיּוֹת הַמְזֻכּוֹת אֲתֶכֶם בְּהַשְׁתַּתְּפוֹת בְּהִגְרָלָה:

- 1 << לומדים 2 משניות לעלויו הנשמות המופיעות בעלון זה.
- 2 << אומרים בסעודת השבת דבר תורה המופיע בעלון זה
- 3 << מדליקים נר לעלויו הנשמות המופיעות בעלון זה (באשור ההורים בלבד!)

לתרומות והנצחות חייגו - 0722-81-85-82

קָרַח

בעלון זה נעסוק בתוכן שיעור מס' 636 במדרשת "ברינה יקצור", מיסודו של מו"ר הגאון רבי יעקב אדלשטיין זצ"ל השיעור נמסר ברמת השרון ברחוב הקוצר 2, בכל יום ב' בשעה 19:00. השיעור מועבר גם בזום, מספר הפגישה: 9779997777, סימנת בניסה: 777.

עלון מס' 522 שנה י"א העלון מוקדש לע"נ מו"ר הרב יעקב אדלשטיין זצ"ל כ"ח סיון תשפ"א

פרשת יקצור

פותרת הפרשה (טז, א): "וַיִּקַּח קָרַח בֶּן יִצְחָר בֶּן קָהָת בֶּן לֵוִי... לקח את עצמו לצד אחד, להיות נחלק מתוך העדה, לעורר על הכהונה (רש"י)." הפרשה מתחילה במילים 'וַיִּקַּח קָרַח' ובהמשך הפסוקים היה צריך להיות כתוב מה לקח, אך התורה אינה מציינת מה לקח. רש"י מבאר שלקח את עצמו לצד אחר, וזה מה שהתורה רצתה ללמדנו, שקורח לא לקח כלום. וכן פירש הרמב"ן - מה לקח? לא לקח כלום אלא ליבו נטלו.

על מנת להמחיש את הדברים ניתן להמשיך זאת לציד היוצא לציד וניתקל בצבי יָשָׁן. נניח שהוא מתקרב אליו בשקט-בשקט, ותופס אותו. יש לו משהו ביד? ברור! הוא צד צבי! אבל נניח, שצייד יוצא לצוד ורואה נמר יָשָׁן והוא מתקרב אליו בשקט ומתנפל עליו בשתי ידיו. יש לו משהו?... אולי לנמר יש - ארוחת בוקר...

כשקורח הלך לחלוק על משה רבינו, איש האלוקים, שהקב"ה חולל על ידו את כל הניסים במצרים וקרע את הים לפני בני ישראל, הוריד להם מן, והוציא מים מן הסלע, עלה לשמים והוריד את התורה, האם יש לו איזה שהוא סיכוי לנצח? הרי זו מערכה אבודה מראש! 'וַיִּקַּח קָרַח' וכלום לא לקח. אלא האדמה לקחה אותו...

רעה גדולה מאוד היא המחלוקת. אין לתאר את השלכותיה הנוראות על כל הצדדים. מלבד הצער הגדול הנגרם מהמריבה ומהכעס, עלולה היא גם לקלקל פרנסתו של אדם ולמנוע ממנו לכלכל את ביתו.

בספר "מעיל צדקה" לגאון בעל ה"שבט מוסר" זצ"ל, המלקט דברי חז"ל מהמשנה, מהגמרא, מהזוהר ומשאר ספרים בעניין גודל מעלת הצדקה - מובא מדרש, שכל זמן שהיתה בישראל מחלוקת קורח ועדתו על משה רבינו, עד סופו של הסיפור שהתבטא בפתיחת הארץ ובבליעת קורח וכל עדתו, לא ירד מן לישראל!

נתאר לעצמנו את משמעות הדבר. כלל ישראל, אנשים נשים וטף - מליוני יהודים, וביניהם היו אף תינוקות בני יומם - נותרו ללא אוכל לחלוטין! כאשר שומעים תינוק צורח, כולם מחכים שאימו תיתן לו לאכול, ובכך תרגיע אותו, אולם אם, חלילה, אין לה אוכל - צרחותיו מתגברות והולכות, ואין במה להשיב נפשו. נורא לחשוב על מליוני אנשים במדבר, אשר רובם הגדול הם ילדים קטנים, וצרחותיהם מגיעות עד לב השמים - ואין אפשרות לתת להם לאכול! מדוע נענשו ישראל כך? ה"שבט מוסר" מבאר בשם הספרים הקדושים, כי סיבת הדבר היא משום ש"מחלוקת אחת דוחה מאה פרנסות!" (ש"ה הקדוש מסכת יומא). כאשר שורר שלום בין אנשים מתברכת הפרנסה, ואף בכסף שורה הברכה. כמו שאמרו חז"ל על הפסוק: "הַשֶּׁם גְּבוּלָךְ שְׁלוֹם חֶלְבַּ חֲטִיִּים יִשְׁבְּעֶךָ" (תהלים קמז, יד) - כאשר יש שלום בעולם, וכל גבולך שלום, 'חֶלְבַּ חֲטִיִּים יִשְׁבְּעֶךָ' - החיטים יהיו עשירות בכל הערכים התזונתיים, בויטמינים רבים, ויצליחו להפיק מהן תנובה רבה ומבורכת בשפע! אולם, כאשר אין שלום, מחלוקת אחת דוחה מאה פרנסות. יתכן שאדם יקבל משכורות ממספר מקורות שונים, ויחשב מסודר מבחינה כלכלית, אך כשמתחילה רח"ל מחלוקת היא דוחה והורסת את כל הפרנסות, ואז עומד לו האדם ותוהה: 'מדוע נאבד לי הכסף? איך יתכן שהוא נגמר? מה פתאום הוא ניזוק?' אך התשובה לתהיות אלו אחת היא - המחלוקת היא שכיחתה כל חלקה טובה.

כל זמן ששררו בישראל שלום ושלוה - מסיים ה"מעיל צדקה" - ירד המן, ופרנסתם של ישראל היתה מזומנת להם, אך כשהתחילה המחלוקת, נדחתה הפרנסה.

ואמנם, גדולי ישראל, אשר ממרומי גילם הספיקו לראות קהילות רבות, ולחזות במהלך חייהם של אנשים פרטיים שחיו חיים נהדרים, ולפתע פתאום איבדו את כל אשר היה להם, והכל ירד לטמיון, מעידים, כי כאשר היה בישראל מצב שבו היו פגמים באהבה ובאחוה, בשלום וברעות בין איש לרעהו, התבטא הדבר בענייני פרנסה. וישמע החכם ויוסיף לקח, וירחיק עצמו ממחלוקת כמו מאש.

מאת

קָרַח - תוכן ענייני הפרשה

- א. מחלוקת קורח ועדתו ודתו ואבירם, (און בן פלת לבסוף ניצל מהמחלוקת) ו-250 הנשיאים - כנגד משה רבינו ואהרן הכהן.
- ב. משה מתפלל, מנסה לעשות שלום, וכשלא הסכימו, הצייע נסיון לבחירת כהן גדול חדש למחרת, ע"י שיביאו כולם מחתות עם קטורת, ומתוכם ה' יבחר את הכהן הגדול (ומי שלא ראוי לכך, ימות - לגודל העבירה החמורה).
- ג. קרח ו-250 הנשיאים מקריבים מחתות עם קטורת ואש במזבח הפנימי, ועם ישראל באו לראות מי יִבְחַר, והיתה גזירת כליה על כל עם ישראל, ומשה התפלל שיענש רק קרח ולא שאר כל בני ישראל.
- ד. ה' ציווה שכולם יתרחקו ממקום קרח, עדתו ואהליהם, ומשה הלך שוב לנסות לעשות שלום, ולא הסכימו.
- ה. אח"כ מִתְּנָה משה לבני ישראל, שאם יִבְלְעו קרח ועדתו באדמה, הדבר יעיד שנבואת משה אמת וכי ה' הוא שציווה אותו למנות את אהרן לכהן גדול ואם לא - אז לא ה' שלחני. העונש - נבקעה האדמה, ונבלעו בה קרח, עדתו, דתן ואבירם, כל משפחותיהם וכל רכושם. ובמקביל - 250 הנשיאים שהקטירו את הקטורת, נשרפו באש.
- ו. ציווי ה' לצפות את מזבח העולה במחתות השרופים, זכרון למאורע הנורא.
- ז. איסור עשיית מחלוקת, והאיסור לחלוק על הכהונה.
- ח. תלונת בני ישראל על שנענשו קרח ועדתו, מיד התחילה מגיפה, בה מתו 14,700 איש. אהרן הקטיר קטורת ועמד בין החיים לבין המתים ותיעצר המגיפה.
- ט. השקטת המחלוקת ע"י הנחת מִטוֹת נשיאי השבטים בקדש הקדשים, ורק מטה אהרן פרח והוציא פרי - ראיה נוספת לבחירתו של אהרן לכהן גדול.
- י. תפקיד הלויים: לשמור שלא יכנס זר למשכן.
- יא. כ"ד מתנות כהונה הנאכלות במקדש: ¹בשר חטאת בהמה, ²חטאת העוף, ³אשם ודאי, ⁴ותולוי, ⁵שלמי ציבור ⁶ושתי הלחם, (בשבועות), ⁷לחם הפנים, ⁸ומותר המנחות, ⁹ומנחת העומר, ¹⁰ולוג שמן של מצורע.
- הנאכלות בירושלים: ¹¹בכור, ¹²בליכורים ¹³המורם מתודה, איל נזיר ושלמים, ¹⁴עורות קדשי קדשים ניתנים לכהנים. בכל ארץ ישראל: ¹⁵תרומה, ¹⁶חלה, ¹⁷בכורים, ¹⁸ראשית הגז, ¹⁹זרוע לחיים וקיבה, ²⁰פדיון הבן, ²¹פדיון פטר חמור, ²²שדה אחוזה ²³וחרמים, ²⁴וגזל הגר.

אלא כל אחד שלם בפני עצמו, ועל כן תפקיד הנשיאות והכהונה אינו השלמת כלל ישראל, אלא הבדלה של כבוד, ולכן מדוע תתנשאו על קהל ה'. ומשום כך היה צריך משה להשיב לו על הכהונה, ולא רק על הנשיאות, וכמו כן היה צורך לחזק את הכהונה ע"י מתנות כהונה, משום שמחלוקתו ערערה גם את הכהונה, כאילו הכהונה הינה העדפה וכבוד של שבת מסויים על פני אחרים, והאמת אינה כן, אלא הכהנים הם שלוחי ישראל (נדרים לו:) והם כהנים עבור כולם, ולא עבור עצמם. [שבת ומועדים]

”וַיָּאֵת כָּל הָרְכוּשׁ” (טז, לב) - קרח מצא אחת ממטמוניות שהטמין יוסף

מובא בגמרא (סנהדרין קי:): ”ג’ מטמוניות הטמין יוסף במצרים, אחת נתגלתה לקרח, אחת לאנטונינוס בן אסורוס ואחת גנוזה לצדיקים לעתיד לבוא.”
מבאר ה'בן איש חי' (בן יהוידע ד"ה שלש): ג' מטמוניות שהטמין יוסף היו מכסף שקיבל ממכירת התבואה, ונתחלק הכסף לג' חלקים: א. כסף שקיבל מעובדי עבודה זרה. ב. כסף שקיבל מאנשים שאינם עובדי עבודה זרה, אך היו בידם גזל וגניבה. ג. כסף שקיבל מאנשים ששמרו ז' מצות בני נח.
קרח מצא המטמון הראשון, שהיה מכספי עובדי עבודה זרה, שהיה ממונם מאוס ומשוקץ, שאינו ראוי לבוא בחלק הקדושה, ולכסף זה עשה יוסף מטמון אחד, וכל כסף של עובדי עבודה זרה שהובא למצרים נכנס בהשגחת שמים למטמון זה, כי בידי שמים ביררו כן בדרך נס, ומטמון זה נתגלה לקרח וירד לטמיון, כי בלעתו הארץ.
ובמדרש (אסתר רבה פ"ז ה) מובא: ”שני עשירים עמדו בעולם - אחד לישראל, ואחד לעכו"ם, ולא עמד להם ממונם אלא לרעתם: קרח - שמצא אוצרות שהטמין יוסף, והמן הרשע - לקח אוצרות מלכי יהודה.”

”וַיִּירְדוּ הֵם וְכָל אֲשֶׁר לָהֶם חַיִּים שְׂאֵלָה” (טז, לג) - עשיר הבוטח בעושרו

ב'לקוט מעם לועז' (שופטים ע"א טז) מובא סיפור נפלא: מעשה היה בעשיר גדול שהתגאה בעושרו. היו לו בתים וספינות ואוצרות מלאות כסף וזהב, והיה אומר שהוא בטוח שלא ימות מרעב, שאפילו אם יארע ויאבדו נכסיו שביבשה - עדיין יש לי הרבה ספינות בים.
יום אחד נכנס לאוצרו למנות את כספו וזהבו, ולאוצר התקין דלת ברזל כבדה, שאם היתה נסגרת - לא היה איש יכול לפתחה מבפנים, רק מבחוץ, וזה עשה כדי להישמר מגנבים, ובאותו יום כשנכנס העשיר למנות ממונו - נסגרה עליו הדלת, ולא יכול היה לפתחה, וזעק זעקה גדולה, וצעק, אך צעקותיו לא נשמעו בחוץ, לפי שהיתה הדלת כבדה מאוד ועבה, וכך עברו שעות והתחיל הרעב להציץ לו, כי לא היה לו מה לאכול, ולאחר כמה ימים נפח נפשו מרעב.
לאחר כמה ימים, כשראו שאנשי ביתו שנעלם, חיפשוהו ואמרו: אולי נסגר באוצרו. ודפקו על הדלת, ומשלא פתח - הביאו מומחים גדולים באומנות הברזל שפתחו הדלת, ומצאו אדונם מוטל מת.
ומכאן ילמד אדם מוסר גדול, שלא יתגאה בכספו וזהבו, שאם הקב"ה גוזר על האדם למות ברעב - לא יעמדו לו אוצרות קרח...

”ויקח קרח” (טז, א) כל אחד והתפקיד שלו...

וברש"י: לקח את עצמו לצד אחר, להיות נחלק מתוך העדה לעורר על הכהונה.
תמוהה סיבת אריכות הדברים הזו, 'לקח עצמו לצד אחר להיות נחלק', ולמה לא כתב 'ויחלוק קורח', כמו שמתרגם אונקלוס 'ואתפליג'? עוד יש להעיר בדברי רש"י, ומה ראה קורח לחלוק עם משה, נתקנא על נשיאותו של אליצפן בן עוזיאל, שמינהו משה נשיא על בני קהת על פי הדיבור, א"כ למה משה צריך לענות לקורח על כהונת אהרן, הרי לא זו המטרה שלשמה התעורר קורח לריב עם משה, ואלא שאינו יכול לומר 'מקנא אני באליצפן', לכן הוא מתלונן על בחירת אהרן, אז מה תועיל לו תשובה על הכהונה, שאמר 'ואהרן מה הוא פי תלינו עליו' (במדבר טז, יא).
גם בסוף הפרשה (יה, ח) כתב רש"י: לפי שבא קורח וערער כנגד אהרן על הכהונה, בא הכתוב ונתן לו כ"ד מתנות כהונה בברית מלח עולם. לכן נסמכה פרשה זו לכאן.
וצריך ברור, הרי לא זו היה עיקר מטרת קורח לערער כנגד אהרן אלא כנגד נשיאות אליצפן. אך באמת מחלוקת קורח ועדתו לא היתה מריבה, אלא חלוקה, והביאור הוא - כי כלל ישראל בנוי מכהנים, לויים, נשיאים ומלכים, והאמת היא שאין זו חלוקת תפקידים וכבוד לאנשים מסויימים, אלא כלל ישראל הוא חטיבה אחת, שבתוכה ישנם תפקידים שמכוחם ישיגו כולם את המטרה. וכשם שאין מקום לעיניים להתקנא באוזניים ששומעות, משום שכל האיברים - יחידה אחת הם, שמבין כולם נעשה 'אדם', כך בכלל ישראל, ע"י כל התפקידים נשלמת יחידה אחת שלימה של עם ישראל. ואם כך אין מקום להתקנא למה פלוני נשיא, משום שאינו נשיא לעצמו אלא למען הכלל, וכמו שאמרו בגמרא (הוריות י:) לא שררה אני נותן לכם, אלא עבדות. כך מעיד רבי משה שמואל שפירא זצ"ל ('לשמש שם אהל' ע"מ תתקצא): שמעתי מרבנו הרב מבריסק זצ"ל, ששאל (בפרשת ויחי מט, א) "הָאֶסְפוּ וְאֶגְיְדָה לְכֶם אֶת אֲשֶׁר יִקְרָא אֶתְכֶם בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים", שאסף יעקב את כל השבטים, ואח"כ כתוב "אִישׁ אֲשֶׁר כִּבְרַכְתּוּ בְּרַךְ אֶתְּךָ", שכל שבט קיבל את הברכה המיוחדת שלו, א"כ מדוע אסף את כל השבטים יחד, הלא יכול היה לקרוא לכל שבט בנפרד. אלא שברך את יהודה במלכות, וכי זו ברכה לשבט יהודה בנפרד, הרי זו ברכה לכל כלל ישראל שיהיה להם שבט של מלכות. וכשבירך את יששכר וזבולון בשותפות, וכי זו ברכה רק ליששכר וזבולון, זו ברכה לכל כלל ישראל. וכשמבינים כך, שוב אין מקום לקנאה ותחרות, כי כל אחד צריך לעשות את חלקו בעבודה המשותפת למען הכלל, וכמו שאי אפשר בלא כהנים ונשיאים, כך אי אפשר בלא לויים וישראלים, והכלל נבנה מבין כולם "אִישׁ עַל מַחְנֵהוּ וְאִישׁ עַל דָּגְלוֹ" (במדבר א, נב). וטעותו של קורח היתה שהוא 'לקח את עצמו לצד אחד להיות נחלק מתוך העדה', קורח לא עשה מריבה אלא מחלוקת, מלשון חלוקה לכמה חלקים, וככתוב בגמרא (בבא בתרא קג:): שנכסי ירושת המת לפני חלוקת האחים נחשבים תפוסת הבית, ומבאר ה'קובץ שיעורים' שבמצב זה אין בירושה כמה חלקים מעורבים, אלא הכל חלק אחד של תפוסת הבית, שבו כל היורשים שותפים כאחד, ורק לאחר שהאחים חולקים ביניהם - אז החלוקה הופכת את הרכוש מבעלות משותפת לבעלויות פרטיות רבות. ועל דרך זו הוא מה שנאמר 'ויקח קורח', שהתייחס לתפקיד הנשיאות כתפקיד של איש לעצמו, ולא כחלק מהכלל. ועל זה טען "פי כָּל הָעֵדָה כְּלָם קְדָשִׁים" (במדבר טז, א) שכולם מושלמים, ואינם צריכים לעזרת אחרים להשלים אחד את השני ולהיות כלל,

“וַיִּקַּח אֱהֲרֹן כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר מֹשֶׁה וַיִּרְץ אֶל תּוֹךְ הַקֹּהֵל וְהִנֵּה יַחַל הַנֶּגֶף בָּעָם וַיִּתֵּן אֶת הַקְּטֹרֶת וַיִּכַּפֵּר עַל הָעָם” (יז, יב)

טעם פלא מדוע נעצרה המגיפה דוקא על ידי הקטורת, מובא במכילתא (במדבר יז, ה) ומובא ברש"י (כאן פסוק יג) וזה לשונו: "למה בקטורת, לפי שהיו ישראל מליזים ומרננים אחר הקטורת לומר סם המות הוא, על ידו מתו נדב ואביהוא, על ידו נשרפו חמשים ומאתים איש, אמר הקדוש ברוך הוא, תראו שעוצר מגפה הוא, והחטא הוא הממית".

בזוהר הקדוש פרשת וירא (דף קא.) מובא, שפעם אחת היתה מגפה בכפר 'טרשא', וציווה רב אחא לאנשי העיר שילכו אל ארבע קצוות העיר ויאמרו את פרשת הקטורת, ועל ידי זה נעצרה המגפה.

כתוב בספר 'סדר היום': "ועניין הקטורת הוא ענין גדול לבטל כל נגע ופגע רע וכו', החושש עליו ועל נפשו, ראוי להשתדל בכל עוז בעניין הזה, ולכתוב כל עניין הקטורת בקלף כשר בכתב אשורית, ולקרות אותו פעם אחד בבוקר ובערב בכוונה גדולה, ואני ערב".

ובספר 'סגולות ישראל' (מערכת ק, אות כו) אסף וקיבץ הסגולות שנכתבו בספרים הקדושים, וספר ומנה אחד עשר סגולות שיש באמירת הקטורת, ואלו הן:

- א. מבטלת מגיפה וחולאים רעים.
 - ב. ינצל משיעבוד מלכויות. ג. הברכה מצויה במעשה ידיו.
 - ד. ינצל מדינה של גיהנם.
 - ה. מבטלת הקליפות והחיצונים וסטרא אחרא.
 - ו. מבטלת הכשפים. ז. מבטלת הרהורים רעים.
 - ח. נוחל ב' עולמות, עולם הזה ועולם הבא.
 - ט. מסלק הדינים מעליו. י. ימצא חן וחסד בעיני כל רואיו.
- יא. מסוגלת לעשירות. [אוצר פלאות התורה]

“כִּי ה' שִׁלְחָנִי לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל הַמַּעֲשִׂים הָאֵלֶּה” (טז, כח) - כבוד תלמיד חכם - סיפור

את הסיפור הבא סיפר רבי יצחק זילברשטיין שליט"א, שנכח במקום המעשה בהיותו נער בישיבת "סלבודקא".

הדבר אירע בעיצומה של שמחת "שבע ברכות" בה השתתף ה"חזון איש" זצ"ל. קולות שמחה מהרחוב עלו באוזני המשתתפים, ובירור קצר העלה: ברחוב מתקיימת תהלוכת הכנסת ספר תורה. שמחה רבה היא, אלא מאי? בית הכנסת אליו צעדו החוגגים לא היה מחוגי היראים לדבר ה'.

לצאת או לא לצאת? התלבטו החוגגים, וה"חזון איש" פסק: יוצאים ללוות את ספר התורה! ברם, דעתו של אחד מתלמידי החכמים ששהה באותו מעמד, גאון ידוע לכשעצמו, לא היתה נוחה מהנהגת ה"חזון איש". הוא החליט להיותר במקומו ולא לצאת וללוות את הספר תורה. ה"חזון איש" יצא ושב בדממה, בלא לומר על כך מילה. שמחת שבע הברכות התנהלה כסדרה, וזמן ברכת המזון הגיע. חשובי היושבים כובדו בברכות, ותורו של אותו ת"ח הגיע לברך ברכת "אשר יצר את האדם בצלמו". אך ראה זה פלא; המילים שיצאו מפי הרב היו: "אשר יצר את האדם בחכמה...!" רחש של פליאה עבר בין היושבים כאשר אותו רב, שהתעשת ושב לברך בשנית, חזר שוב על טעותו: "אשר יצר את האדם בחכמה... כאשר אותו ת"ח שב בשלישית על טעותו: "אשר יצר את האדם בחכמה" עלתה על פני הנוכחים בת צחוק של ממש, ובאוויר ריחפה התחושה כי התורה גובה את עלבונה! הקב"ה נפרע על ביזוי כבוד תלמידי חכמים! אותו רב שפגע בכבוד ה"חזון איש" כשלא יצא עמו ללוות את הספר התורה, לקה ג' פעמים בביזיון לעיני כל קהל הנוכחים... [דרך עץ החיים]

“בְּאַרְצָם לֹא תִנְחַל... וְחֵלֶק לֹא יִהְיֶה לָךְ אֲנִי חֵלֶקְךָ וְנִחַלְתְּךָ בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל” (יח, כ)

מסביר רבי יצחק עראמה זצ"ל בספרו "עקידת יצחק": הכהנים היו עובדים במשמרות בבית המקדש, אם כן מה עשו בזמנם הפנוי? הקדישו זמנם ללימוד תורה.

ללמדנו שאל לנו להיסחף אחר טרדת העבודה והפרנסה יתר על מידה אלא להקדיש זמן ללימוד ולקבוע עיתים לתורה בכל יום ובפרט בשבתות ובמועדים שהם קודש לה'. וכל המוסיף בשקידת התורה מוסיפים לו עד שיקויים בו הפסוק: "וְאַתֶּם תִּהְיוּ לִי מִמְּלַכְתַּת פְּהִינִים וְגוֹי קְדוֹשׁ". [מעין השבוע]

מחלוקת שהיא לשם שמים

רבנו יוסף חיים זצוק"ל, בספרו "בן יהודע", עומד בכך על הנהגה המובאת בדברי הגמרא (במסכת בבא מציעא לג.): "תלמידי חכמים שבבבל עומדין זה מפני זה, וקורעין זה על זה". וכך הוא כותב: "מפני כי תלמידי חכמים שבבבל, מחמת חריפותם, מקשים זה לזה ונלחמים ממש זה עם זה! וכמו שכתוב בגמרא (סנהדרין כד.): 'חובלים אלו תלמידי חכמים שבבבל, שמחבלים זה לזה בהלכה', והרואה אותם נלחמים זה עם זה - חושב שהם שונאין זה את זה, אך באמת אֶת וְהָב בְּסוּפָה! ולכן, כדי שלא יחשבו העולם שהם שונאין זה את זה ומזלזלים זה את זה, לכך עושין כבוד גדול זה לזה בקימה, לעמוד מלא קומתם, כדי להראות שהם אוהבים זה את זה ומייקרים זה לזה!"

“התורה מגנא ומצלא”

מגיפה קשה ונוראה השתוללה ברחבי אירופה שאיימה על כל עיר ומדינה שהתקרבה אליה. כל מי שנדבק במגיפה חלה והגיע למצב קשה, ורבים אף נפטרו ממנה. כשהתקרבה המגיפה לעיר וולאז'ין הודיעו על כך לגדול הדור דאז, הרב חיים מוולאז'ין. "הודיעו נא לי בבקשה, כאשר תגיע המגיפה לעיר הסמוכה", הורה הרב לתלמידיו. ואכן, לאחר ימים ספורים התפשטה המגיפה בעיר הסמוכה והפילה חללים רבים. מיד כששמע זאת רבי חיים, הוא מיהר להוציא את כל תלמידי הישיבה לרחוב עם סטנדרים וגמרות, ובכל כמה עשרות מטרים העמיד שני בחורים (חברותות) שישבו ולמדו, וכך הקיף את כל העיר וולאז'ין בבחורים שלומדים תורה. "זו השמירה וההגנה היחידה מכל מגיפה", הורה הרב לתלמידים שלא להפסיק בלימוד, וללמוד במשמרות. ואכן, המגפה התקרבה - ונעצרה בעיר וולאז'ין.

התורה הקדושה שמרה והצילה אותנו כל הדורות והיא זו שגרמה להשראת השכינה בישראל - והיא הרפואה והשמירה לכל בית וכל משפחה. "כי התורה כוללת כל הטובות שבעולם", כותב רבנו חיים בן עטר זצוק"ל. יחד עם זאת, עלינו לזכור, שגם בימים אלה שעדיין המגיפה עדיין קיימת ברחבי העולם, עלינו לעשות את חובת ההשתדלות, ובודאי לשמוע ולעשות מה שאומרים לנו גדולי ישראל.

"וַיִּשְׁמַע מֹשֶׁה וַיִּפְּלַע עַל פְּנָיו" (טז, ד)

במחלוקת הגדולה בעניין טומאת 'תנורו של עננאי' בין רבי אליעזר בן הורקנוס ובין חכמים, גם רבן גמליאל היה מעורב. פעם בא רבן גמליאל בספינה, ועמד עליו נחשול לטובעו, אמר: כמדומה לי שאין זה אלא בשביל רבי אליעזר בן הורקנוס. עמד רבן גמליאל על רגליו ואמר: 'ריבוננו של עולם, גלוי וידוע שלא לכבודי עשיתי (להחרימו), ולא לכבוד בית אבא (בית דוד המלך, שהיה מצאצאיו), אלא לכבוד עשיתי, שלא ירבו מחלוקות בישראל, שלא ירגיל היחיד לחלוק על המרובים'. ונח הים מזעפנו! מספרת הגמרא ש'אימא שלום' היתה אשתו של רבי אליעזר ואחותו של רבן גמליאל הנשיא. ומאז המחלוקת ההיא לא נתנה לבעלה, ר' אליעזר, ליפול על פניו בתפילה (תחנון), שחשדה שאחיה, רבן גמליאל, יענש מהשמיים בתפילתו של בעלה.

פעם היה ראש חודש, ולא ידעה אם חודש זה חסר או מלא, וחשבה שהיום ראש חודש, ובטוחה היתה שבעלה לא יפול על פניו בגלל ראש חודש, אולם ר' אליעזר כן נפל פניו ואמר "תחנון", ויש אומרים שעני דפק בדלת, והיא נתנה לעני פת לחם ומים. וראתה שבעלה נפל על פניו, ואמרה לו: קום! אחי כבר נפגע! ומיד יצא שופר שרבן גמליאל נפטר.

נשאלה 'אימא שלום': איך ידעת? אמרה: מקובלני מבית אבי אבא (דוד המלך), שכל השערים ננעלים חוץ משערי אונאה, לפי שצער הלב הוא, וקרוב להוריד דמעות.

[על פי מסכת בבא מציעא נט]

הטעם של נפילת אפיים בתפילה, כתב "רבנו בחיי" בפרשתנו שיש בו ג' כוונות: א. למורא שכינה. ומה "למורא שכינה", כדי שיתלבש בושת הצניעות, כי כיסוי הפנים מדרכי הענווה והבושת, ככתוב "וַיִּסְתֵּר מֹשֶׁה פָּנָיו כִּי יֵרָא מֵהִבִּיט אֵל הַאֱלֹקִים" (שמות ג, ו), וז"ל אמרו: חיות הקודש נופלות על פניהן כדי שלא יציצו בפני השכינה.

ב. להראות צער והכנעה, כי הנופל על פניו מצטער ונכנע, וזה מעיקרי התשובה, ואז תפילתו מקובלת, והקב"ה חושש על צערו וממלא שאלתו.

ג. "אסירת חושיו" כי הנופל על פניו מכסה עיניו ומוריד ראשו, והוא מסכים במחשבתו שאינו יודע דרכיו וענייניו, ואין בידו להפיק רצונו אם אין הקב"ה מסכים על ידו.

"מִפְּל מִתְּנִיכֶם תְּרִימוּ אֶת כָּל תְּרוּמַת ה'

יח, כט) - לקחת שותף - סיפור

מסופר על הצדיק מאפטא, בעל ה"אוהב ישראל", שנודע לו כי באחת העיירות מתגורר מוזג יין יהודי, אשר כל ברכתיו מתקיימות. הדבר התפרסם בציבור, ורבים נהרו להתברך מפיו. התעניין הרב מאפטא במה גדול כוחו, האם משורש קדושה, ואותו מוזג הוא צדיק נסתר שמסתיר את צדקותו בעבודה בחנות, או אולי, חלילה, פועל מוזג זה בכוחות הטומאה? החליט הצדיק לנסוע ולתהות על קנקנו של אותו מוזג. הוריד הרבי את בגדי הרבנות, נסע בבגדים פשוטים לאותה עיירה. וביקש מהמוזג להתארח בביתו למשך כמה ימים. המוזג סבר כי מדובר בהלך פשוט, קיבל אותו בחפץ לב והקצה לו מקום.

ה"אוהב ישראל" עקב אחרי התנהגותו של המוזג, אך לא ראה בו הנהגה יתירה של צדיקות נסתרת, ומנגד - גם לא צד של טומאה. היה זה יהודי פשוט ותמים המתפלל בבוקר, נמצא כל היום בבית המזיגה, ובלילה לומד מעט.

הרב לא ראה בהתנהגותו התנהגות יוצאת דופן... לאחר מספר ימים גילה הרבי למוזג את זהותו. כשנודע למוזג לפני מי הוא עומד, נרעד בחרדת קודש; שמו של הרב מאפטא היה מפורסם בכל קהילות ישראל.

אמר לו ה"אוהב ישראל": גוזר אני עליך לגלות לי מדוע מתקיימות ברכתיך". אמר לו המוזג: "רבי, אינני יודע מדוע ברכתי מתקיימות, אך יודע אני מתי הן התחילו להתקיים, ועל כך אני מוכן לספר: בעבר, במשך תקופה מסויימת, ההכנסות מבית המזיגה הלכו ופחתו, עד שיום אחד השלכתי את המפתחות והודעתי לרעייתי כי בית המזיגה נסגר.

ישבתי בביתי במשך שבוע ושבועיים, המצב הכלכלי בבית הידרדר, ורעייתי בקשה כי אסע לעיירה הסמוכה ואחפש לי שותף, ואולי בעזרת ה' נעלה על דרך המלך ופרנסתנו תשתפר. אני סירבתי! קשה היה לי לשתף מישהו בעסקיי. כאשר ראיתי שאין מנוס ואין פתרון, לקחתי את הסוס והעגלה, ובדרכי לעיירה, בין שמיים וארץ ובין השדות, בחיק הטבע, עלה במוחי רעיון שהשרה עלי שמחה עצומה.

ירדתי מהעגלה, הרמתי ידי כלפי מעלה ואמרתי: 'ריבוננו של עולם, רעייתי לוחצת עלי לקחת שותף, ואינני רוצה, אבל אני עושה אותך, ריבוננו של עולם, לשותף שלי! נתחלק בכל הרווחים"... לבי התמלא שמחה על הרעיון.

נסעתי לעיירה הסמוכה ופניתי לסוחר ממנו קניתי בעבר יין, וביקשתי חבית בהקפה. הסוחר האמין בי, ונתן לי חבית יין. חזרתי לביתי ואמרתי לאשתי: "ברוך השם, מצאתי שותף טוב". אשתי פחדה לשאול שאלות ולא הטרידה אותי כלל.

דבר ראשון לקחתי קופה גדולה והנחתי על השולחן. הקופה היא של הקב"ה, ומעכשיו כל פרוטה של רווח - חצי בקופה וחצי במגירה. כאשר התמלאה הקופה, קניתי בכסף חלות ויין, וחילקתי לעניים. מאז התחילו ברכתי להתקיים..."

חיך ה"אוהב ישראל" ואמר לו: "עכשיו הכל מובן. זו גמרא מפורשת. שני אנשים העושים שותפות אמת, אין צורך ששניהם יחתמו על הצ'ק, אלא מספיקה חתימה של אחד מהם. אם אחד חותם - השני צריך לפרוע. עשית שותפות אמת עם הקב"ה, ולכן אתה מברך והקב"ה מקיים".

יהי רצון שנזכה כולנו לבטוח בקב"ה ולעשות אתו שותפות אמת בלימוד התורה, בפרנסה ובכל תחומי החיים!

[אמונה שלמה]

בברכת התורה

ריון ברינה

"לְאֶדָם מְעַרְכֵי יָב וּמַה' מַעֲנֵה לְשׁוֹן" [משלי טז, א]

לעילוי נשמת מ"ר אבי יעקב בן רחל וצדוק

מרת אימי: שרה-סרח בת שמחה ויוסף מרכוס מרדכי בן רבקה ויוסף: דינה בת שרה נפתלי בן רוח: סמי בן שמחה: גורג'י בן שמחה רבי מאיר בן אשר: יוסף חיים בן לאה: יהודה בן טובה שלמה בן זוהרה: יעקב בן סאלם: חיים בן דוד ורחל אשר מסעוד בן זוהרה: רחמים בן חאורו אברהם אפרים בן ציון ורבקה: עופר בן יוחאי: דוד (רוג'ה) בן שמחה

משה אהרן בן מאיר יצחק: מאיר בן שמחה: שמעון בן רחל בן זינו מינה בת מרדכי שמואל: יפה נדרה בת נעימה: רוחה בת שמעון מרים בת עזיזה: כחון בת חביבה: אהובה (דייזי) בת טובה שמחה בת סרח: חיה בת יוסף: רחל בת חנה: חנינה בת כמיסה **להצלחה:** אריה (לאון) בן מלכה: אליעד יעקב, הדס-הודיה ועל בני פאולה **זיווג הטוב:** רהבה בת אטו: ג'ימי שמואל בן אסתר: נעמה בת אסתר: רחלי בת זהבה עדינה בת שמחה: אלקנה רחמים בן איריס: בתיה בת אסתר: נעמה בת אסתר

לרפואת:

הרב מאיר נסים בן כמסאנה שליט"א יעקב ישראל בן גלית: אריאל בן אביגיל מנחם בן עליזה: שמעון בן רחל: אברהם בן אנט אורטל בת גלית: ויקטוריה בת שרה: זוליס בת חנה פאולה בת דינה: גלית בת רות: מרים קרן בת רבקה אילה לאה בת ציפורה: שושנה בת שדרה רחל בת נואה: רות בת לינה: נורית בת רחל

לזרע של קיימא:

יהודה יחזקאל יוסף בן רחל מרים נפתלי שלמה בן לאה: ליאור בן דינה שושנה רייזל בת מינה: שירה בת שושנה מיטל בת לולו: ליאת בת ויקטוריה שמחה צביה בת רחל: יובל בן שלמית רחל בת חיה: עדי בת מזל

להזמנות, להקדשות ולתרומות בסלולרי - 050-3828752

או במייל: Ronbarina@gmail.com

כתובת: רח' הקוצר 2 רמת השרון

מצוה לתרום מכספי מעשר לזיכוי הרבים

ניתן לשלוח צ'ק לכתובת: רח' הקוצר 2 רמת השרון מ.4741102

מאוצרות הפרשה

לכאורה הייתה צריכה לדפוק על השולחן ולומר לבעלה: תגיד לי, האם נטרפה דעתך לחלוק על משה רבינו? אך היא לא אמרה לו כך, ואף לא התייחסה לעצם הצדדים במחלוקת, אלא דיברה איתו בחכמה כפי דעתו שלו. זהו "חכמת נשים בנתה ביתה". זוהי החכמה הגדולה בהנהגת הבית, ובבין אדם לחבירו בכלל. גם כשנראה שהשני טועה בדעתו לא לומר לו בחריפות: אתה לא צודק. אלא לכונו בחכמה ובתבונה עד שיגיע מעצמו, ולשיטתו, לקו האמת. (הגאון רבי אליהו דיסקין)

רב לכם בני לוי (טז, ז)

קרח ועדתו טענו על משה ואהרן שהם לוקחים לעצמם את כל התפקידים: כהונה, נשיאות וכו' אמר להם משה "רב לכם בני לוי". היה מפרש זאת הגה"צ רבי יחזקאל לוונישטיין זצ"ל בדרך רמז, טען להם משה רבינו לשבט לוי: מדוע לכם לבקש את התפקידים שה' נתן לנו, הלא לכם יש תפקידים חשובים משלנו, אתם בני לוי לומדים תורה שהוא תפקיד חשוב יותר מהתפקיד של משה ואהרן של נשיאות וכהן גדול, התורה שאתם לומדים היא הרבה יותר חשובה מאשר להיות כהן גדול או נשיא או שאר תוארים ועסקים, ומה לכם לחפש שאר עסקנות כשאתם לומדים את התורה הקדושה.

יסוד זה אסור לאדם לשכוח כל ימי חייו שהעסק הגדול ביותר שהוא יכול לעשות בחייו זהו לימוד התורה, ושאר העיסוקים ואף המצוות הגדולות אינם שוי ערך כלל וכלל לערך הנשגב של לימוד התורה הקדושה עליה נאמר (משלי ג, ט): "כל חפצך לא ישווו בה", ודרשו חז"ל (ירושלמי פאה פ"א) "אפילו חפצי שמים". שכן אפילו כל המצוות כולם ביחד אין ערכם מגיע לערך מילה אחת של תורה. ואף שבוודאי הוא שאם חלה על היהודי חובת מצווה, חייב הוא להפסיק מלימודו כדי לקיימה, כמו שהטילה התורה חובה על היהודי שיעשה בעצמו מצוות כגון ההכנה לכבוד שבת אפילו שיש אחרים שיכינו בשבילו (כמבואר או"ח סי' ר"ג ובמ"ב וכו' שם), אך אם לא חייב לעשותה וממשיך ללמוד תורה הרי ששכרו מרובה לאין שיעור. (קונטרס החיים, הובא בלתי עליון)

וישלח משה לקרא לדתן ואבירם (טז, יב)

וברש"י: "מכאן שאין מחזיקין במחלוקת, שהיה משה מחזר אחריהם להשלימם בדברי שלום". ויש לתמוה, שהיה לרש"י לומר 'מכאן שרודפים אחר השלום ולא רק שאין מחזיקין במחלוקת' שהרי משה חיזר אחריהם להשלים עימם, ולא רק נמנע מלריב איתם, ומדוע רש"י מסתפק בחידוש היותר קטן? וביאר הגאון רבי שמעון סופר זצ"ל: שרש"י רמז כאן בצחות לשונו הטהור למה שמצינו בתורה ששלוש פעמים חלקו דתן ואבירם על דעתו של משה: פעם ראשונה – "ויצא ביום השני והנה שני אנשים עברים נצים, ויאמר לרשע למה תכה רעך? – ויאמר מי שמך לאיש שר ושופט עלינו?" (שמות ב, ג), ורש"י פירש שהם דתן ואבירם. פעם שנייה כשיצאו משה ואהרן מאת פרעה – "ויפגעו את משה ואת אהרן נצים לקראתם... הבאשתם את ריחנו בעיני פרעה" (שם ה, ט), ורש"י פירש שם שהם דתן ואבירם. פעם שלישית – "ויאמר משה אליהם איש אל יותר ממנו [מן המן] עד בוקר, ולא שמעו אל משה ויוותירו אנשים..." (שם טז, ט), ואף שם פירש רש"י שהם דתן ואבירם. וכיון שכבר שלש פעמים חלקו דתן ואבירם על משה, היה אפשר לומר שכעת, בפעם הרביעית משה לא ינסה לשכך את המחלוקת, הואיל וכבר יש 'חוקה' במחלוקת – שלש פעמים. אך הואיל ונוכחנו לראות שמשה חיזר אחר דתן ואבירם להשלים עמם אף אחר שלש פעמים – "מכאן שאין מחזיקין במחלוקת" – מלשון 'חוקה' [וכמו אין מחזיקין בנכסי קטן (ב"מ לט.) – חוקת שלש שנים]... (מתוקים מדבש)

ויקה קורח (טז, א)

וברש"י: נתקנא על נשיאותו של אליעזר בן עוזיאל שמינהו משה נשיא על בני קהת על פי הדיבור. רבי דניאל מובשוביץ מקלם היה אומר, מה זאת קנאה? אחד יקנא בנשר שיש לו כנפיים? אם היה נולד עם כנפיים היה בעל מום. אם אדם היה מקבל את מה שהוא מקנא בחבירו, היה נהיה בעל מום, כי אם אמנם צריך היה לאותו דבר, היה הקב"ה נותן לו, ואם אין לו, ודאי שאינו צריך לכך וזה מיותר לו, ודבר מיותר זה מום.

שם. איתא בתנחומא (ומבא ברש"י) "וקרח שפקח היה מה ראה לשטות זו" וכו'. ויש לתמוה, דמלשון התנחומא משמע דבשלמא ר"נ ראשי סנדראות היו כביכול שוטים, וכל הקושיה היא רק על קרח שפקח היה. וזה צ"ע, והרי ודאי שאם נבחרו לסנהדרין היו חכמים גדולים. ונראה, דהרי לשון "פיקח" בלשון הקודש מתייחס [גם] למי שהוא היפך מסומא. וכמש"נ [בשמות] או פיקח או עיוור. והנה איתא בתרגום יונתן (טז, ט) שקרח פיזר מאוצרותיו שהיו לו כסף וזהב כדי למשוך אליו את העם. והרי נאמר (שמות כג, ח) "כי השוחד יעור פקחים", ונמצא דכל המאתיים וחמישים ראשי סנדראות היו עיוורים ומשוחדים, והיחיד שנשאר פיקח היה קרח שהרי הוא לא קיבל שום שוחד. (רבי אליהו דיסקין שליט"א, הובא במוסף ש"ק י"ג)

שם. שואלים חז"ל קרח שפיקח היה מה ראה לשטות זה. ושמענו מהגר"ח מיישקובסקי שליט"א את תמיהתו של הגאון רבי אהרן לייב שטיינמן זצ"ל על שאלה זו, מה זה שייך לפיקחותו של קרח, וכי צריך להגיע לפיקחות מיוחדת כדי לא לחטוא, והלא גם אדם מן השורה אינו חוטא אלא אם כן נכנס בו רוח שטות. וביאר הרב שטיינמן על פי מעשה שמובא במדרש (מח כב), שאדם היה הולך בדרך לארץ ישראל, והנה רואה שתי ציפרין מתקוטטות עד שאחת הרגה את חברתה, מיד עפה הציפור והביאה עשב והניחתו על פי הציפור והחיות אותה, ופרחו שתיהן. נדהם האיש לראות בעיניו מעשה של תחיית המתים, ומיהר ליטול את העשב שנותר והלך להחיות בו את המתים שבארץ ישראל, וכשהגיע לסולמה של צור מצא נבלת אריה מושלכת בארץ, ומשום מה רצה לנסות את העשב על האריה, והניח העשב על פיהו והחיהו, עמד האריה ואכל את האיש, והוא שאמרו מושלי המשל 'טב לביש לא תעביד ובישא לא מטי לך' – אל תעשה טוב לאיש רע ואז לא תגיע אליך רעה. לכשנתבונן במעשה זה, נתמה, הרי בידו של אותו שוטה היה אוצר ענק אשר לא יסולא בפז, היה בידו עשב של תחיית המתים, והיה יכול לחולל בו פלאות, להחיות את האבות הקדושים, ואת היקרים ללב, והוא בבלי דעת החיה את הארי... לשם מה עשה זאת, לא רק שהוא לא הועיל, אלא הביא על עצמו כמו ידיו את אברנו שלו. זוהי כוונת חז"ל בשאלתם – 'קרח שפיקח היה', קרח שזכה בכאלו אוצרות שלא זכה בהן אדם בעולם, והיה מטועני הארון, והיה לו עשירות מופלגת ומעמד נכבד, מה ראה לשטות זו שרק בגלל קנאתו בנשיאותו אליעזר יעורר את האריה? את אש המחלוקת, ובכמו פיו יאבד את עצמו ומשפחתו מן העולם, וכי יש לך שטות גדולה מזו. (איש לרעהו)

ואון בן פלת בני ראובן (טז, א) ואמרו ז"ל בפרק חלק (ט:), און בן פלת אשתו הצילתו, אמרה לו מה נפק"מ יש לך הרי אם ינצח משה מכל מקום אתה תלמידו, ואם קרח מנצח אתה תלמידו, ולמה לך להכנס בעסק זה. ואמרו שם שעליה נאמר הפסוק "חכמות נשים בנתה ביתה". וצ"ב מה החכמה הגדולה שיש בדבריה. ושמעתי בזה דבר נחמד: דהנה היא עצמה הרי בוודאי הייתה בצד של משה, וא"כ

כוחה של תפילה!

יְיָ חַר לְמִשְׁהָ מֵאֵד וַיֹּאמֶר אֶל ה' אֵל תִּפְן אֶל מִנְחָתָם לֹא חָמור אֶחָד מֵהֶם נְשֹׂאתִי וְלֹא הִרְעַתִּי אֶת אֶחָד מֵהֶם (ט"ז, ט"ו)

לכאורה עלינו להבין: מדוע היה למשה מקום להניח כי ישנו סיכוי קל שבקלים לך שהקדוש ברוך הוא ישעה אל מנחתם של קרח ועדתו, עד שהוצרך להתפלל במיוחד על כך שהיא לא תתקבל? כלום יעלה על הדעת שתתקבל מנחתו של מי שכל מטרתו אינה אלא לעורר מחלוקת ומדנים עם משה רבינו, נביאו של הקדוש ברוך הוא, ולערער על אמיתת נבואתו?
תשובה לך, נמצא על פי המעשה הבא:

ביום מן הימים, יצא החוזה מלובלין עם פמליה מצומצמת, לדרכו אל עיירה מרוחקת, בה היה בדעתו לשבות את השבת הקרובה במחיצת קבוצה מחסידיו. קשה היתה הדרך, ועיכובים רבים צצו לעיתים תכופות. על כן השתבש לוח הזמנים הצפוי לחלוטין, והתוכנית המקורית של הצדיק להגיע אל מחוז חפצו ביום חמישי בשבת לא צלחה. כאשר הגיע ערב שבת קודש, ועדיין היו הצדיק ופמלייתו רחוקים ממחוז חפצם – הורה החוזה לעגלון כי ישמוט את המושכות מידו, ויניח לסוסים לילך כאוות נפשם. ואכן, נראה היה כי הסוסים ידעו את אשר לפניהם... הם צעדו בבטחה, וקרוב לשקיעת החמה הגיעו לעיירה בלתי נודעת, רחוקה מרחק רב ממחוז חפצה של הפמליה הקדושה.

משוכנעים היו בני הפמליה, כי לכשיודע לבני העיר מי הוא האורח אשר הזדמן לעירם, יקפצו על המציאה בשתי ידיים וידאגו לכבדו ברוב כבוד ויקר. אלא שלפליאתם, הפר הצדיק את מחשבתם: הוא הזהיר את חסידיו שלא לחשוף את זהותו בשום אופן, ולא להזכיר אפילו במילה או בחצי מילה כי הינם בני פמלייתו של הרבי... "התברר, כי אינני רבי, אם משמים לא יזכוני להגיע אל מחוז חפצי!" הבהיר הצדיק.

כך, בלית ברירה, הגיעו בני החבורה כחבורת אלמונים אל בית הכנסת בליל שבת, והמתינו להזמנה מצידם של בני העיירה. ואכן, כך היה: ישראל קדושים מכניסי אורחים הם, וכל אחד מבני החבורה זכה להזמנה אצל בעל הבית אחד, אי שם ברחבי העיירה... כולם – מלבד אחד: הרבי בעצמו, אשר האריך בתפילתו הרבה אחרי שהתפזרו בני העיירה איש איש לביתו – לא הוזמן להתארח בביתו של איש.

כאשר סיים הצדיק את תפילתו, לא נותר בבית הכנסת כי אם השמש הישיש, שהיה כבן שמונים שנה. הלה, ציפה שאחרון המתפללים יסיים את תפילתו כדי שיוכל לנעול את בית הכנסת, אולם משסיים הצדיק את תפילתו – נוכח השמש לגלות כי אין בכוננתו לעזוב את בית הכנסת. לשאלתו, הסביר הצדיק כי הגיע אל העיר עם חשיכה, כך שאין לו לאן לפנות, ובכוונתו להישאר בבית הכנסת בלית ברירה.

ניסה השמש למצוא פתרון, חכך בדעתו, אולם לא עלה בדעתו שביב של רעיון... אילו היתה השעה מוקדמת יותר, היה מוצא בקלות אכסניה עבור הצדיק בביתו של מי מבני העיירה, אולם כעת – הלא השעה מאוחרת! "הייתי מזמין אתכם בשמחה להתארח בבית!" הסביר הלה, אך הוסיף מיד: "אלא שאין לי בביתי מאומה, מלבד רביעיית יין לקידוש ושתי ככרות לחם קטנות לחם משנה!"

אלא שהצדיק, לא הוטרד מכגון דא... "אינני זקוק למאומה, מלבד כזית לקיים מצוות סעודת שבת!" הבהיר, ולנוכח הכרזתו הברורה – אורו עיניו של השמש הזקן. "אם כך, טוב ויפה! מוזמנים אתם לחסות בצל קורת, ולחלוק עימי את המעט שיש לי!" קרא, וילכו שניהם יחדיו.

כך, הגיעו השמש ואורחו אל הבית, ולאחר שקידש הזקן ונצטע על לחם משנה – החל תווה על קנקנו של האורח אשר ניכר היה בו שאיש של צורה הינו. מששמע כי הינו מגיע מלובלין העיר הגדולה – מיהר לברר האם מכיר הוא את הרבי דשם. השיב הצדיק בקצרה ואמר: "אכן, מכיריני אותו היטב, ומצוי אני במחיצתו תדיר!". לשמע הדברים, התרגש השמש הזקן, ובעיניו מצועפות סיפר כי בהיותו צעיר לימים – שימש כמלמד דרדקי, ועל תלמידיו נמנה מי שהתפרסם לימים כהחוזיה מלובלין... הוא זכר היטב, כי איצ'לה הילד – היה נעלם לעיתים קרובות מלימודיו, ואף ספג בשל כך מכות נאמנות, לא פעם ולא פעמיים... מעולם לא הסביר הילד להיכן הוא נעלם, אולם באחד הימים עקב אחריו המלמד, וגילה כי הינו מתבודד ביער בלתי רגיל. וזעק בקול 'שמע ישראל'... "מאותו היום ואילך" סיפר המלמד, "הנחתי לילד... ושוב לא יסרתי אותו יותר, שכן הבנתי כי מדובר בילד בלתי רגיל. ואכן, חלפו שנים, והתברר כי צדקתי... לאזני מגיעות תדיר שמועות אודות פעליו של הילד, תלמידי לשעבר, אשר נודע והתפרסם כאיש אלוקים קדוש!

"מאז ומעולם" הוסיף המלמד וסיפר, "פיעמה בליבי התקוה כי אזכה ביום מן הימים לנסוע ללובלין כדי לפגוש את הצדיק ולחזות בו פעם אחת לפחות במו עיני. במשך שנים, הסתכל פרוטה לפרוטה כדי שיהיו בידי דמי הנסיעה, אולם לאחורונה הבנתי, כי גם אם אצליח לאסוף את הכסף – כוחותי כבר לא יעמדו לי למסע שכזה... לפיכך, קיבלתי על עצמי להתענות יום אחד בכל שבוע, ולהתחנן לפני בורא העולם כי לא אעזוב את העולם בטרם אזכה לחזות פעם אחת ויחידה בפניו של תלמידי לשעבר!"

כאשר שמע החוזה את דבריו של הזקן, המלמד שלו משנות ינקותו – הבין מדוע גלגלה אותו ההשגחה העליונה אל אותה העיירה... היו אלו תפילותיו של השמש הזקן, שפעלו את פעולתן, והביאו את הצדיק עד לפתח ביתו!

לפיכך, פנה החוזה אל השמש ואמר לו: "דע לך, כי משמים התקבלה תפילתך... אינני אלא החוזה מלובלין, וההשגחה העליונה גלגלה אותי לכאן רק כדי למלא את משאלתך עליה התפללת כה רבות!" לשמע הדברים, כמעט פרחה נשמתו של השמש הזקן מגופו, אולם השמחה העצומה על התקיימות משאלתו - העלתה מזור לנפשו. במהלך כל השבת, שש ושמוח הזקן באורחו הגדול, תלמידו לשעבר, ומשיצאה השבת – נפרד ממנו בהתרגשות, בעוד הצדיק ופמלייתו מיהרו לצאת ולהמשיך בדרכם. אכן, שעה קלה לאחר שעזבו את העיירה, הורה החוזה לעגלון כי יסוב על עקבותיו וישבו אל העיירה. מששב, גילו כי הזקן נפטר לבית עולמו, וכעת מתקיימת הלווייתו – בה השתתף הצדיק, אשר הסביר לתלמידיו ואמר: "דעו לכם, כי יהודי זה – צריך היה להיפטר מן העולם זה מכבר... אולם בשל תפילתו שנבעה מעומק הלב – הוותרוהו בחיים עד שהתמלאה בקשתו לפגוש בי בחיי חיותו!"

ואנו על פי דרכנו למדנו, עד היכן כוחה של תפילה: על אף שמדובר היה בתפילתו של אדם פשוט, היה בכוחה להאריך את חייו מעבר לקצבת החיים שנגזרה עליו משמים, ואף להפר את תכניתו של צדיק נשגב כהחוזיה מלובלין, ולהביאו לשבות שבתו בעיירה בלתי מוכרת! ומכאן תשובה לשאלתנו, על פי דרכו של המשגיח רבי ירוחם שהיה אומר כך:

אמנם ודאי לא היה קרח ראוי לך שתתקבל מנחתו לרצון. אולם בכל זאת חשש משה רבינו, פן יתפללו קרח ועדתו מעומק הלב על מנחתם שתתקבל, ותפילה – כוחה גדול לפעול גדולות ונצורות – גם במקום בו אין לבעליה זכות מספקת לשם כך!

(מתוך "ללמדך - במדבר" שיצא בס"ד לאור בימים אלו מאוצרותיו של הרב מרדכי פרוינדליך זצ"ל)

פינת ההלכה

אופניים הקשורים לעמוד חשמל

שאלה: אופניים העומדים על המדרכה במשך חודשיים, וקשורים לעמוד חשמל, ופקח העירייה הדביק עליו פתק שאם הבעלים לא יקחוהו תוך שבוע הם מחרימים את האופניים, האם מותר לאחר לקחת אותם? תשובה: מכיון שהאופניים עומדים שם הרבה זמן, זה סימן שהבעלים לא מעוניינים בהם, ועכשיו שהעירייה כתבה פתק זה (וחכותם לעשות כן כיון שהם מפריעים שם) האופניים נחשבים לזוטו של ים, ויכול אחר לקחתם. (הגר"ח קניבסקי שליט"א, מים חיים)

חידה שבועית

איך יכול להיות שלפני הוריס יולף בן ולאחר תקופה תולף בת, ולאחר זמן תבוא בת ותאמר לבן אני הצדקה ואתה הקטן והיא תצדק?

תשובה על חידה פר"ש: הפסוק האחרון בפרשה מתחיל ומסתיים באותם שלוש מילים "אני ה' אלוקים". **תשובה לחידה:** שעון. **שם הזוכה:** משה שנקובסקי ב"י

מזל טוב

מרכז העיר: משפחות לוינשטיין – דינר להכנס הבן הנכד לעול תורה ומצוות משפחות כהן – גרויס להולדת הבן הנכד משפחת האור לנשואי הבת משפחת ספקטור להולדת הבן משפחת צביקה שלוינגר להולדת הבת הנכדה משפחת הרב יחיאל לנדה לנשואי הנכד **גני הדר:** משפחת בירנצוויג לאירוס הבת

פתרונות לחידות והודעות לשמחות ניתן לשלוח עד יום שני בפקס: 037608833 או למייל a7608833@gmail.com

פתח תקוה. קצב של עיר, לב של מושבה

היחידה לחינוך חרדי ותרבות מורשת ישראל רמי גרינברג, ראש העיר

לע"נ ר' יצחק זאב הלוי ז"ל
בן ר' אליעזר שלום הלוי ז"ל
לע"נ מרת לאה אלטע הדס ע"ה
בת ר' יעקב הלוי הי"ד

המאמר

שבתורה

אזהרה המורה! העלון מיועד אך ורק לרציניים שיודעים את השיבות התפילה, ובשעת התפילה לא מועינים בעלון ובשאר דברים. לעילוי נשמת ר' דב בן ר' מאיר יוסף ז"ל

קורח

בהשקפה ראשונה

מאמרי השקפה, מוסר והנהגות

מסופר כי החרד בו עסק רבי חזקיהו חיים מדיני בעל ה"שדי חמד" זצ"ל, בתורה וכתובת חיבוריו, היה מעוטר בפסוקים ומאמרי חז"ל בחובת הזהירות בכבוד הזולת. כהפסוק "ואהבת לרעך כמוך", ומאמרי התנא "הוי דן את כל האדם לכף זכות", "הוי מקבל כל אדם בסבר פנים יפות", ומאמרו של הלל "דעוך סאני לחברך לא תעביד". וכך נהג למעשה בסבר פנים מאירות ומסבירות היה מקבל פני כל הבאים בצל קורתו, עד שכל אחד היה בטוח שהוא האורח החשוב והיקר ביותר שהגיע אליו. (אור החיים ה')

מידת אצילותו ציינה את כל הליכותיו של רבי דוב בעריש וויזניפלד זצ"ל, האב"ד מטשעביץ בעל שו"ת דובב מישרים. כאשר ילד היה נכנס לביתו, מיד היה הרב קם ודואג שיהיה לילד כסא לשבת. באותה חיבה שקיבל את טובי הלמדנים שבאו להתפלפל עמו בחדושי תורה, היה מקבל פני ילד הבא אליו וחומשו בידו, ומבקש ממנו שיבחן אותו. פעם בצהרי שבת קודש שהרב נגיש דפיקות ממושכות על דלת ביתו. הרב, שישן אותה שעה, התעורר וניגש לפתוח את הדלת. להפתעתו ראה לפניו ילד שבא אליו בבקשה שהרב יבחן אותו בשיעורו השבועי בפרשת השבוע שלמד ב"תלמוד תורה". כדרכו קיבל הרב את הילד בפנים מאירות, בחן אותו, ולאחר שעמד במבחן כיבדו במיני מטעמים. בעמדו לצאת פנה אליו הרב בלשון רכה, והדריך אותו: "שמע נא חביבי, לכשתצטרך פעם להכנס לבית יוד באמצע היום, אל תרפוק הרבה על הדלת, שמא נמים הם את מנחת הצהרים". הילד שהבין את הרמז, החל להצטרך ואמר: "יסלח לי הרב לא עלתה בדעתי שגם הרב מטשיבין ישן באמצע היום..." נהגה הרב מתשובתו החריפה של הילד. ואותו גאון קשיש חלוש מיוסר בנופו, בענותנותו היה חוזר ומספר על אותו מעשה, וחש מעין תביעה על עצמו. (הזהרו בכבוד חברכם)

אברך צעיר הגיע לבית המדרש דחסידי סוכטשוב להתפלל מנחה. וזו הוא במקום, ניצב מהוסס, תוהה. לפתע מתקרב אליו אדם של צורה, בעל הדרת פנים ועינים מאירות, פיו מחייך וידו מושטת לברכה. "שלום עליכם, מי הוא מר, מהיכן, היכן הוא מתגורר". בתוך כמה שניות הופך הוא לידיד ורע. מובל אחר כבוד לשולחן של הרב שמואל צבי קובלסקי זצ"ל, להיות שכנו... כאשר הופיע למחרת היום, אך ראוהו ממכון שבתו, מיהר לפנות את הספרים שגרשו את השולחן לצידי אחד, לפנות את "מקומו" של האורח... ולא לאורח בלבד. אלא גם כשהיה מגיע לכולל איזה עני, לקבץ נדבה, לא היה מסתפק במתן הצדקה, אף לא בתוספת מילת עידוד ונחמה. אלא היה ניגש לתת לו "שלום עליכם" לבבי, ומבקש מאחד האברכים להכין בשבילו כוס תה משיב נפש. היה מעניק לו את ההרגשה, שמתייחסים אליו כאל בן אדם, כאל יצור אנוש. וכאשר פנה ללכת, היה הרב קובלסקי מלווה עד הפתח, ממשיך עמו החוצה ומראה לו כיצד יגיע לבית הכנסת הקרוב, ולאיזה בית מדרש כדאי לו לפנות, ואם ימתין קימעה עד לסוף הסדר, יבקש ממישהו ללוותו לשם... (אנא עבדא)

על מידת הזהירות בכבוד הבריות של רבי משה פינשטיין זצ"ל אף לשאינם יהודים. מסופר: משרת גוי התקבל לעבודה בביתו. ביקש רבי משה מאחד מבני הבית לראונו למיטתו ולהנחותו לחדרו. ניגש האיש אל המשרת החדש וביקשו לבא אחריו לחדרו, לפי בקשת הרב בעל הבית. "באדם כזה טרם נתקלתי" - קרא הגוי הנדהם - רק באתי לבית ניגש אלי והראה לי את המטבח, והדריך אותי כיצד אכין לעצמי כוס חמין?! (מורשת אבות)

רב אחד ביקר אצל ה"חפץ חיים" יחד עם אשתו, והיא התאוננה בפניו על בעלה הרב, שלמידת טובו לבריות, אין גבול, ויש שמנצלים מידה זו, ולבסוף הם סובלים מכך מאד. ענה לה ה"חפץ חיים": אדם שהוא טוב ומיטיב סובל באמת מן הבריות, מאידך, אם הוא רע סובלים הבריות ממנו. כשיבואו לעולם העליון כדאי מאד שיגידו שם: זו היא הנפש שסבלה מכולם, מאשר יאמרו כי כולם סבלו ממנו. (עמוד החסד)

פרשה ופירושה

לקט פירושים על פרשת השבוע

ויקח קרח בן יצחק בן קהת בן לוי ודתו ואבירם בני אליאב ואון בן פלתי בני ראובן: רבה האחרון של וילנא, רבי שמואל ב"ר אביגדור זצ"ל, יצא שמו לתהילה ונהג ברבנות בענוות צדק. בשנת תקל"ח החליטו ראשי הקהילה להעבירו מרבנותו כי דימו שאין הרב מתמיד בלימודו מכיוון שכמה ימים לא נראה אור אצלו אחר חצות. בהלוייתו ספד לו הגאון רבי נח מינדס זצ"ל (מחותנו של הגר"א מוילנא) שאמר בתוך דבריו. במחלוקת שאינה לשם שמים, נאמר "זו מחלוקת קורח וכל עדתו" ואין התנא אומר מי חלק עם מי. דבר זה בא ללמדנו, שאם בכל מחלוקת שישנה בעולם כל אחד מן הצדדים יש לו צד זכות וחובה כמו אצל הלל ושמואי, אצל קורח לא היה מצד משה רבנו שום סיבה למחלוקת, אלא כל המחלוקת היתה מצד קורח ועדתו בלבד. זה נקרא: "מחלוקת שאינה לשם שמים". המשך רבי נח ואמר, במחלוקת על רבה של וילנא - המחלוקת היתה רק מצד אחד, שכן הוא היה צדיק וכסאו נקי, ולא היה בו שום סיבה למחלוקת. (כנסת ישראל)

ואון בן פלתי בני ראובן: בגמרא (סנהדרין ק"י) מובא על הפסוק במשלי (יד-א) "חכמות נשים בנתה ביתה" זו אשתו של און בן פלתי, ואכן צריך להבין מה החכמה המיוחדת שהכתוב משבח בה את אשתו של און בן פלתי - "חכמת נשים בנתה ביתה", הרי כמו שמובא בגמרא שם שאשתו של און בן פלתי אמרה לו דבר הגיוני, שבין אם משה הוא המנהיג ובין אם קורח יהיה המנהיג, אשתו תישאר תלמידה ולא תעלה לגדולה? ותיירץ רבי חיים שמואלביץ זצ"ל שלומדים אנו מכאן שבשעת כעס אין הגיון! כשאדם כועס קשה להשפיע עליו, ואם אשתו של און בן פלתי בכל זאת הצליחה להשפיע עליו זה מראה על הפקחות הגדולה שלה שידעה כיצד להשפיע על בעלה בחכמה מיוחדת וברדרי נועם (פנינים משלחן נבואה)

רב לָכֶם בְּנֵי לֵוִי: פעם אחת, בסיום שיעורו הקבוע בישיבתו, פנה רבי יחזקאל אברמסקי זצ"ל (מובא בספר "פניני רבינו יחזקאל") אל תלמידי הישיבה ואמר: "דעו לכם שאתם, לומדי התורה בלי שום עיסוקים אחרים, הנכם מזוכי הרבים הגדולים ביותר בכלל ישראל. עליכם העולם עומד, אתם הנותנים את הבטחון לעם ישראל והנכם בדרגה הגבוהה ביותר בעם ישראל! דבר זה, המשך ואמר, אמר משה רבנו לבני קרח: "רב לכם בני לוי" — אתם בני לוי, יש לכם יותר מאשר לכל אחד מישראל! ועוד אמר להם משה: "המעט מכם כי הבדיל ה' אלקי ישראל אתכם מעדת ישראל להקריב אתכם אליו וגו'". כלומר, מדוע אינכם מעריכים כראוי את גודל מעלתכם הכבירה?! מדוע זה "מעט מכם" - הוסיף רבי יחזקאל ושאל את תלמידיו - מדוע אתם ממעיטים בעיני עצמכם את גודל מעלתכם, ו"בשקטתם גם כהונה" דהיינו: מחפשים אתם עוד משרות וכיבודים וכמירון תפקידים ועסקנות ציבורית, הרי עבודת ה' שנתנה בידיכם גדולה היא מכל התפקידים והעסקנויות שבעולם! אפילו יותר מכהונה, שהרי כתר תורה עולה על כל הכתרים! את דבריו הנרגשים סיים הרב אברמסקי במלים: "הנני מבקש מכם שלא תשכחו ולא תסיחו דעת מואת". (לקוט לחק טוב)

לָכֶם אֲתָהּ וְכָל עֲדֶתָהּ הַנֶּעֱדִים עַל ה' וְאֶהְרֶן מִה הוּא כִּי תִלְיֵנוּ עֲלֵינוּ. אפשר לומר, על פי מאמר חז"ל: בשלושה דברים אדם ניכר, בכיסו, בכסו, ובכעסו. והנה בכוסו לא היה אפשר להכיר את אהרן, כי נאסר בשתיית יין ושכר. בכיסו גם כן לא היה ניכר כי דרשו על הפסוק: והכהן הגדול מאחיו, גדלוהו משל אחיו, וכאשר לא היה עשיר, אחיו הכהנים היו מגדלין אותו משלהם. איך איפוא היה אפשר להכיר את מדותיו הנעלות של אהרן, רק על ידי כעסו. וזה נרמז בפסוק זה: "ואהרן מה הוא" — באם שתרגו לדעת ולהכיר את אהרן מה הוא, אז תוכלו להכיר זאת, רק באופן "כי תלינו עליו", כי אז תכירו בכעסו את מדרגתו הנפלאה. (רבי מאיר אריק זצ"ל, "ליקוטי בתר ליקוטי")

סיפור מההפטרה

כִּי לֹא יֵשֶׁת ה' אֶת עַמּוֹ בְּעֶבְרַת שְׂמוֹ הַגָּדוֹל: באחד הימים, לאחר שיצא אדם פלוני מחדרו של מרן הרב שך זצ"ל, נכנסו בני ביתו אל החדר - ומצאו אותו בוכה. "מה קרה? לדמעות אלו מה זו עושה?" - הקשו המקורבים בדאגה, מרן התבטא ואמר: "מקנא אני בעולם הבא של היהודי שיצא זה עתה מחדריו..." "וזאת על שום מה ולמה?" - הוסיפו הללו להקשות, מרן נענה והסביר: "יהודי זה, בא להתאוונן בפניו על כך שבנו אינו מצליח להבין את הגמרא, חרף מאמציו הרבים. הוא ביקש בדמעות שלישי, שאתפלל על בנו ואעתיך בעדו למען יפתחו בפניו שערי ההבנה. מעתה, חשבתי לעצמי, כי כליכך צודק יהודי זה! הרי הקדוש ברוך הוא נתן לנו את התורה, והוא המלמד תורה לעמו ישראל! הוא החונן לאדם דעת, והוא המלמד לאנוש בינה! מעתה, אם לומדים ולא מבינים - למי צריכים אנו לפנות? ברור כי בו יתברך עלינו לתלות את עינינו! עלינו לבכות ולהתפלל לפחות כפי שבכה יהודי זה על חוסר ההבנה שמגלה בנו, ואזי - בודאי יושפע עלינו ממרומים שפע של סייעתא דשמיא! ויבכנו, אני שואל את עצמי" - סיים מרן - "הרי כל-כך הרבה דברים אני לא מבין, מדוע אינני בוכה? האם זה לא כואב לי? אז הנה... אני בוכה!"

...בענין זה, סח מרן הרב שך זצ"ל בהזדמנות וסיפר עובדה מאלפת, המלמדת עד היכן מגיע כוחה של תפילה ממעמקי הלב על הבנה בתורה. את המעשה - שמע הרב שך בצעירותו מזקן אחד, כאשר שוחח עמו אודות אחד מגדולי הרבנים שבדורו, פוסק נודע לתהילה. וכך סיפר אותו זקן: "בצעירותי, למדתי בישיבתו של הגאון רבי הירש שלעזו זצ"ל בעיר קארסאן שבפלך קיוב, ושם היה נער אחד שנפשו חשקה בתורה, אבל מוחו אטום היה ותפיסתו איטית במיוחד. נער זה היה מייגע את כל בני הישיבה, הוא היה שב ומבקש כי יסבירו לו פשט בכל סוגיא, בכל שאלה ובכל תשובה, עד שכולם כבר נלאו מלהשיב לו. רק אני ריחמתי עליו, והשבתי לשאלותיו. הסבל והסירחה היו ללא נשוא, משום שכאשר סוף סוף הבין שורה אחת - היתה מגיעה מיד שורה נוספת אותה היה מבקש להבין... 'באחד הימים פקעה סבלנותי' - המשיך הזקן לספר - 'וכשבא לשאול שוב ושוב, ביקשתי שיניחני לנפשי. הנער פנה והלך בפחי נפש, ואילו אני - כליותי יסרוני... הבטתי אחרי דמותו המתרחקת, הייתי סקרן לדעת מה יעשה ולמי יפנה עתה, אך הסתבר - שכבר ניסה את מזלו אצל כל הבחורים, ואני הייתי האחרון שדחחו... מעתה, שוב לא היה לו אל מי לפנות, ולפיכך פנה והלך לו לפינת בית המדרש, שם רכן על גבי ספר כלשהו. התקרבותי בלאט אל הפינה בה התכנס הנער בתוך עצמו, ביקשתי לגלות מה הוא לומד, והנה מצאתי להפתעתי רוכן על גבי סידור הפתוח בברכת "אהבה רבה", ושמעתיו מתייפח בכבי ומתחנן במילים: "ותן בלבנו להבין ולהשכיל", כשהוא מבקש ומפציר כי לא יצטרך עוד לבריות והי יפקח את עיניו במאור תורתו... 'משראיתי כי כן, נכמרו רחמי על הנער, הושבתי אותו לצידי והודעתי לו כי הינו רשאי לשאול כל שיעלה בדעתו, וזאת כל אימת שיחפץ. 'והנה, עוד מהרה, לגודל הפלא - החל הבחור מבין יותר ויותר, עד שכמעט ולא הוצרך לשאול שאלות הנוגעות לפשט הסוגיא, עד שברבות הימים נעשה לאחד מהאריות שבחבורה! נער זה" - סיים הזקן את סיפורו - "הוא הוא פוסק פלוני, אשר שמו הולך לפניו כאחד מגדולי הדור ורבים משחרים לפתחו! ראה נא, היכן אני והיכן הוא?" - סיים הזקן את-סיפורו.

(אורות חיים-על הרב שך זצ"ל)

ועל הכל...

"פרפראות"

מעשה היה באחת העיירות שבגליציה, שהפקידו אצל אדם סכום כסף נכבד והוא הניחו בכיס האחורי שבמכנסים, בעוודו בדרך, משמש השומר בכיסו, וגילה כי הכסף נעלם, כשנודע הדבר לבעל המעות, הוא תבע את השומר לדין תורה, לפני רבי יצחק שמלקיס זצ"ל (ה"בית יצחק" אב"ד למברג) אשר פטר את השומר מלשלם, כדין שומר חנם שפטר מלשלם, כשנשאל הרב כיצד פסקו מתיישב עם פסק של "החתם סופר" רבי משה סופר זצ"ל, שהמניח בכיס התפור במכנסים נחשב שפשע בשמירה וחייב לשלם, כדין שומר חנם שחייב אם לא שמר כראוי, השיב הבית יצחק: כי "החתם סופר" פסק את פסקו בעיד כהונתו פרשבורג, שבה היה נוהג ללבוש חליפה קצרה, ועל כן קל לגנוב ארנק המונח בכיס המכנסים, והמניח שם נחשב שלא שמר כראוי, אולם במדינת גליציה המנהג היה ללבוש חליפה ארוכה ועל כן אין הגנב יכול להגיע בקלות לכיס שבמכנסים, והמניח שם שמר כראוי ואין לחייב אותו. (משפט כהלכה)

"ענין של טעם"

הטעם למה נקראת "משנה" כתב בספר "הערוך" בשביל שהיא שנייה לתורה, שהתורה ששמעו כל ישראל בהר סיני, היא תורה שבכתב, ומשה רבינו שמע המשנה, מפי הקב"ה פעם שנייה, והוא תורה שבעל פה.

"מפי כתנם"

אמנם אין זה עבודה קלה כלל וללכת לפי רוחו של כל אחד ואחד, כי כל אחד בא עם חסרונותיו. אחד עקשן, והשני בעל גאווה, והשלישי טרדן. באירופה היתה אימרה השגורה בפי האנשים "העולם דומה לעגלה העמוסה נוסעים קשים". כי כשיש המון נוסעים בעגלה ישנם טענות שונות ומשונות ביניהם, אחד יש לו טענות על הסוסים ואחד על העגלה ואחד על הדרך, זה טוען על מהירות הנסיעה וזה על איטיותה, והבעל עגלה צריך לצאת ידי דעת כולם. ולכן רק אם יחזיק בראשו היסוד, שהקב"ה מומין לכל אחד הנסיונות כפי שיעור הנצרך לו להוציא לפועל השלימות הגדולה שבקרבן, יהא שייך לו להתמודד ולהתייחס כראוי עם כל אחד. כי הרי הפגישה עם אדם נכבד, שכולם נוהגים בו מורא וכבוד, אינו קשה כל כך, אבל כשנפגש ובא במגע עם המון האנשים שבאים בחסרונותיהם, לעומתם צריך להתחזק באמונה, שיחשוב ששמן השמים זימנו לו נסיונות מיוחדים הנצרכים לשלימותו ולראות אם ינהג בכבישת הרצון. וגם אחד כך אם עמד בנסיון צריך לחשוב שזויה מתנה מהש"ת. ועל כל פנים הנסיון הוא ללכת אחר רוחו של כל אחד ואחד, למשל למי שרואים שמבקש כבוד, צריך להתגבר ולתת לו כבוד. ולמי שהוא עקשן בטבעו, צריך להיות מוכן לוותר, וכן לכל אחד ואחד לפי מדותיו צריך להתגבר ולשתוק. וכן צריך זהירות מיוחדת עם הקרובים יותר, וכגון להתגבר ולהימנע מלומר שום ביקורת על השכנים, וכל שכן להזהר עם משפחתו, ומשפחת אשתו, ובכבוד חמיו וחמותו, וגם לרבות בניו ובנותיו, וכל פגישה עמהם היא תועלת אחרת בשבילי, שהרבה תיקון המדות נצרך כדי להגיע בוה לשלימות, לצאת ידי כולם וליתן לכל אחד היחס והכבוד המגיע לו. (שערי אורה ידבי אביגדור מילד זצ"ל אר"ה)

"מקום לשאלה"

שאלה: איך יתכן שני דברים, אחד מותר באכילה, ואחד אסור באכילה. נתחברו ואחר כך נפרדו, זה שהיה אסור הותר, וזה שהיה מותר נאסר?
תשובה: בשר שנשחט (כדין), ומלח בצידו, הבשר אסור באכילה, כיון שעדין לא נמלח, והמלח מותר, ואם נתחברו, כלומר, המליחו את הבשר, על ידי המלח, ונפרדו, המלח אסור באכילה, כיון שבלוע בו דם, והבשר מותר באכילה לאחר המליחה (כדין) (בחוקתך אשתעשע)

מפתגמי אור'יתא

פתגמים, נצנוצי מחשבה, ורעיונות בדרכה של תורה

אחרי הפעולות נמשכים הלבבות. (ספר החינוך)
לעולם אל תתחרט על אמירת האמת. (רבי מנחם מנדל מקוצק)
עונג החוכמה יותר מתענוג המתוק, בעבור היות המאכל תענוג רגע, והחוכמה לעולם. (אבן עזרא)

פניני הפרשה

קרח
עלון מס'
1090

שנה כ"ב התשפ"א

יו"ל ע"י הקרן לזיכוי הרבים. נייד: 052-7654216
כתובת: רח' הרב רוזובסקי 14/13 אשדוד. דוא"ל: 7654216@gmail.com

ממחלוקת לא נותר זכר

כל כך החמירה התורה בעונש המחלוקת, עד שנעשה נס וברא ה' בריאה חדשה "ופצתה האדמה את פיה ובלעה אותם ואת כל אשר להם". וכפי שמפרש רש"י: "אם בריאה" אם יש פה לארץ מששת ימי בראשית מוטב, ואם לאו יברא ה'. ואפילו שאין כל חדש תחת השמש, כאן מוכרח להיות דבר חדש. והשאלה נשאלת, מדוע היה צורך שגם נשיהם וטפם יבלעו באדמה, והרי בית דין של מעלה לא מענישים עד גיל עשרים וכאן מתו אף יונקי שדים, ואף כל רכושם אפילו שהיה במקום רחוק הגיע ונבלע. מה חרי האף הגדול הזה?

אלא כאן לימדה אותנו התורה כמה המחלוקת נוראה ומזיקה. כאשר היא מתחילה אין לדעת מתי היא תסתיים, כפי שאמר הכתוב "פוטר מים ראשית מדון" – די בפתח קטן כדי להצית אש גדולה, ולכן נמשלה המחלוקת לאש שניצוץ ממנה עלול לשרוף הכל. לפיכך היה צורך להכחיד את נושאי המחלוקת, ויותר מכך, בבריאה מיוחדת ולא טבעית כדי שלא ישאר זכר מהם, מזרעם מרכושם ומבתיהם, ולא ייוותר שום רושם למחלוקת שעלולה לבעור מחדש.

*

מסופר על האדמו"ר מאוזרוב בעל ספר "אש דת", שאחרי פטירת אביו, נתנו רוב הקהל עיניהם בו להמשיך שושלת אביו, אולם אחדים מהקהל רצו דוקא באח של אביו. ויתר הבן על כבודו ומעמדו, ונתן לדודו לכהן במקומו. אך המחלוקת לא שקטה. כאשר ראה כך, החליט לעזוב את כל כבודו, ונסע לארה"ב, כדי להתרחק מהמחלוקת. ובזכות זה זכה להינצל הוא ומשפחתו מהשואה.

דרכי הפרד"ס אפנים בפירוש התורה	עצה טובה
<p>מספר תגים</p> <p>מספר התגים שעל האות רומז למשהו. בעל הטורים רומז כמה פעמים בדרך זו. לדוגמא, על הפסוק שנאמר על משה רבנו "כי טוב הוא" (שמות ב, ב), רמז שבמלה "טוב", יש חמשה תגין – ב' במי"ת ואחד בוא"ו וב' בבי"ת, לומר שעתידי משה לקבל חמשה חומשי תורה שנאמר עליה, "כי לקח טוב נתתי לכם". (ואולי על דרך זו אמרו במנחות "כ"ט ע"ב) שרבי עקיבא היה דורש מכל תג תלי תלים של הלכות).</p>	<p>אם יש לכם ילד שאינו נוטה לדבר, כדאי מאוד להקדיש לו זמן פרטי, רצוי לפני השינה, ובו לשאול אותו שאלות פתוחות, כמו: איך היה היום בבית הספר? מי הם החברים הכי טובים שלך? למה אתה אוהב אותם יותר מאחרים? מהו הדבר הטוב ביותר שקרה לך היום? מה הדבר הגרוע ביותר שקרה לך היום? כמה שיחקת בהפסקה? אילו יכולת שיהיה לך מה שאתה רוצה בחיים, מה היו שלושת הדברים החשובים ביותר שהיית רוצה? ... (ר' יעקב לידר הי"ו)</p>

מגיד דבריו / פנינה מתורתו של הגאון רבי בוניד סערון זצ"ל

"שאר האומות אין להם רק לאומיות, וכאשר תבוא עליהם רוח סערה עוקרתן מן העולם והיו כלא היו. לא כן עם ישראל דקודשא בריך הוא ואורייתא וישראל חד הוא, ואי אפשר לזה בלא זה. ולכן ב"ה נתקיימו ישראל כל ימי הגלות וכל הרוחות והסערות שבאו עליהם נענעו עליהם בראשם וסבלו אותם עד יעבור זעם, כי לא הלאומיות המקשרת אותם אלא החירות הכתובה על הלוחות של ספרי תורה היא המאגדת והמחברת אותם כאבן השואבת מסוף העולם ועד סופו. ואע"פ שאין רואין זה את זה ורחוקין זה מזה, הם מתראים זה לזה ע"י הטלגרף של התלמוד המסור לזה ולזה שקבלוהו מדורות ראשונים".

(מגיד חדשות" ח"ט עמ' קצ"ה)

ויקח קרה וגו' ואון בן פלת בני ראובן – איתא בגמרא (ע' סנהדרין דף ק"ט סע"ב) שאון בן פלת אשתו הצילתו, שאמרה לו מה לך בהאי פלוגתא, אי אהרן כהנא רבא את תלמידיה, ואי קרה כהנא רבא את תלמידיה. ע"כ. ולכאורה קשה, שהרי גם לשבט ראובן היה סיכוי להיבחר לכהונה, וכמו שביארנו לעיל שבא קרה על משה ואהרן במענת ממה נפשך, ואם כן היה אפשר שאון בן פלת עצמו היה נבחר לכהונה גדולה. ואפשר לומר שגם אם אמנם שבט ראובן יבחר, מכל מקום לא יבחרו לכהונה גדולה אלא רק החשובים וזקני העדה כמו אליצור בן שדיאור וכיוצא בו, אבל און בן פלת שהיה אדם פשוט יותר, לא. ועוד אפשר לומר ע"פ מה שאמרו במדרש (תנחומא פ"ה) שעינו של קרה הטעתו שראה שלשלת גדולה יוצאה ממנו וכו'. אמר, כל הגדולה הזו עתידה לעמוד ממני ואני אדום? לכך נשתתף לבוא, ששמע מפי משה שכולם אובדים ואחד נמלט, טעה ותלה בעצמו. ע"כ. ולפי זה כשראתה אשתו של און בן פלת שקרה נכנס למחלוקת זו למרות אזהרת משה רבינו, הבינה כי אם קרה החכם מסכן עצמו בכל זאת כנראה שיש לו סיבות טובות וברי לו שיבחר, אבל בעלה שלא היה ברור לה שיבחר לא כדאי לו לסכן עצמו. (מכת"י הגאון רבי משה לוי זצ"ל).

נקודת חן / עובדיה חן

מהדיר שמך

לא אחת רואים המהדירים סיעתא דשמיא מיוחדת, וכמו שמספר מרן הגר"מ מאזוז שליט"א בספרו "מגדולי ישראל" ח"א (במאמר על הגאון רבי שאול הכהן זצ"ל): "ומרוב אהבה לרבנו המחבר זצ"ל, סייעו בידי מן השמים לבוא עד תכונת דבריו בס"ד כמעט ב-99 אחוזים ולפענח כתב ידו. ולא אחת ולא שתים ולא עשר פעמים שעמדתי משתאה על הדיבור, ואפילו על מלה אחת בו הסתומה ומעורפלת ואין להבינה כלל, לא מלפניה ולא מלאחריה, ואשתומם כשעה חדא ואין מבין, וקירבתי את כתב היד לעיני השמש בצהרים ובזכויות מגדלת ולא הצלחתי. הייתי יושב ומסתכל בשמש לפעמים למעלה מחצי שעה, כדי לזהות אות אחת. ואחרי יאוש שבתי להעתיק וגמרתי בלבי לכתוב בסוגריים "כאן ניטשטשו המלים" וכיוצא, והנה כעין בת קול מאחורי אזני "קול אומר קרא לנכון!", ובחמלת ה' עלי זרח בחשך אור לישרים, ופוענחו המלים הקשות והמחוקות והמטושטשות באורח פלא".

עד כמה המחברים חיבורם חביב עליהם בעולם העליון, ומקפידים שחיבורם יצא בשלמות, ניתן ללמוד מהעובדה הבאה שסיפר רבי נסים הכהן זצ"ל בהקדמתו לספר "הלכה למשה":

כאשר בא להוציא לאור את ספרו של אביו הגאון רבי אברהם מגוץ הכהן זצ"ל "ברכת אברהם", מצא מספר דיבורים שנשמטו ולא נמסרו לדפוס. והנה באותו פרק בא רבי אברהם בחלום לחתנו והודיע לו כי חסרים מספר דיבורים בספר שנמסר לדפוס...

בתור עצה טובה, אפשר לומר שההדרת ספרים יכולה להפוך את עמל התורה לאתגר. כשהלימוד נעשה במסגרת של עריכה, לא ניתן לדלג או ללמוד בשטחיות. כאן חייבים לרדת לעומקם של דברים, לדייק בכל פרט ופרט, ולהגיע לאמת המוחלטת.

גדולה מעלת ההדרת ספרי רבותינו שנפטרו מן העולם והשאירו אחריהם ברכה, וכמו שאמרו חז"ל בירושלמי (שקלים פ"ב ה"ה): "אין עושין נפשות לצדיקים, דבריהם הן הן זכרונן". עוד אמרו בגמרא ביבמות (דף צ"ו ע"ב): "אמר רב יהודה אמר רב, מאי דכתיב (תהלים סא, ה) 'אגורה באהלך עולמים', וכי אפשר לו לאדם לגור בשני עולמים? אלא אמר דוד לפני הקב"ה: רבונו של עולם! יהי רצון שיאמרו דבר שמועה מפי בעולם הזה, דאמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יוחאי, כל ת"ח שאומרים דבר שמועה מפיו בעולם הזה שפתותיו דובכות בקבר". וכל כך העריכו חז"ל מצוה זו עד שאמרו במדרש רבה (בראשית פרשה נ"ח פסקא ח') "כל המברר מקחו של צדיק, כאילו מקיים עשרת הדברות".

מאידך, אחריות גדולה מופקדת בידיו של המהדיר. לעתים בגלל חסרון אות אחת או אי דיוק כלשהו משתנים כליל פני הדברים, ובמקום לתקן נמצא מקלקל. וכבר הזהיר רבי ישמעאל את רבי מאיר שהיה לבלר (סופר): "בני הוי זהיר במלאכתך שמלאכתך מלאכת שמים היא, שמא אתה מחסר אות אחת או מייתר אות אחת, נמצאת מחריב את כל העולם כולו!" (עירובין י"ג ע"א, ועיין ברש"י שם).

חמורה עוד יותר ההתייחסות לטעויותיו של מהדיר, מאחר שבשגיאותיו הוא גורם שיתלו את הטעות במחבר, בשעה שהמחבר עוולה לא נמצא בשפתיו. וכבר סיפרו על יהודי עם הארץ שהתפרנס מהגהת ספרים. תלה על דלת ביתו שלט המכריז על אומנותו, ולתפארת המליצה הוסיף פסוק ממגילת אסתר "אשר דבר המלך ודתו מגיה" לציין שהוא "מגיה" את ספרי הדת. אלא שברוב בורותו שיבש את המלים לחלוטין וכתב "דבר המלח ודטו מאגיא". עבר שם פיקח אחד, קרא את השלט, ומיד הוסיף את סוף הפסוק "אבל גדול ליהודים..."

ויספרו לבניהם / ספור לשלחן השבת

מעשיך יקרבוך

"הו, זה משום שאיני חוסך בכסף, אשתי היקרה",
ענה הבעל.

"ודאי", ענתה האשה, ועיניה יורות זיקים, "אינך
חוסך בכסף, ביחוד בכל הנוגע לצרכי הבית. תודה לך
על שהשארת לי דמי כיס כה נדיבים!"

"כיד המלך", הסכים הבעל. "במיוחד לאור
העובדה, שאת כה מחושבת בהוצאותיך, ואינך
מבזבזת פרוטה מיותרת! אשת חיל את, במלא מובן
המלה".

"ואתה בעל מתחשב כל כך, ונענה ברצון לכל
משאלה!", השיבה האשה בקול מלא ארס.
"כמובן", ענה הבעל מדושן עונג.

ואז...

**טררראאאא! פגע בו המערוך שיידתה בו האשה.
בווום! פגעה בה צלחת מטווחת מידו. והאורחים
נדהמים למראה עיניהם, ותוהים בפה פעור אם
אוזניהם לא כזבו בהם. הכיצד, לאתר כל התשבחות
נמשכות ההתרחשויות?! ...**

מהר מאד הבינו, כי עדיין עומדים הם בני הזוג
הרגזניים בשיא המתח והריב, השנאה מפעפעת בהם
כבעבר, אלא שמכורח המצב הוכרחו לשנות את
מטבע ההתבטאות.

הוא הדין בענייננו. "הלכה, בידוע שעשיו שונא
ליעקב" (רש"י בראשית לג, ד) - אמת נצחית היא,
ואם נאלצות האומות להסוות את שנאתן ולהצהיר
הצהרות נאות ומתחסדות, הנה בכל הזדמנות שבה
ניתן להן לפעול - פועלות הן נגדנו... נתעלם
מהמלים הנאות, ונעקוב אחר המעשים. ונדע, שאין
לנו על מי להשען אלא על אבינו שבשמים! (הגאון
רבי מאיר ורגאני הכהן זצ"ל בספרו "מאור עינים"
עמ' צ"ג, הובא ב"אבותינו ספרו לנו").

בני זוג חכרו מלון אורחים על אם הדרך, והציעו אכילה
ושתייה, לינה ומרגוע. אורחים רבים פקדו את המקום,
וההכנסות היו נאות. אבל אליה וקוץ בה - השלום לא
שרר בין בני הזוג, וכל היום הם רבו והתקוטטו, קיללו
וגידפו.

החליטו האורחים כי "טוב פת חרבה ושלוחה בה, מבית
מלא זבחי ריב" (משלי יז, א), והעדיפו ללון תחת כפת
השמים ולאכול מהלחם שבכליהם, מאשר להיות עדים
למחזות הריב והקטטה.

ראה האכסנאי שהאורחים מדירים רגליהם מאכסנייתו
ואמר לאשתו: "אם נמשיך לריב - נגיע עד פת לחם.
בשל התנהגותך, נפסיד את פרנסתנו".

"אתה האשם", ירתה על אתר, והנה כמעט וקמה לה
מריבה חדשה, אלמלא הבעל הסכים במפתיע ואמר
"ניחא, אך לא זו השאלה. השאלה היא מה נעשה
כעת...".

"יש לי הצעה", אמרה האשה, "נמשיך לריב, אך
בלשון סגי נהור. כשתרצה לקללני, תהפוך את הקללה
לברכה, ואני כבר אבין. אף אני אעשה כן, וכך נמשיך
לריב בלשון סתרים, ולאורחים תנעם השהות
באכסניה!"

לאט לאט פשטה השמועה, שבני הזוג השלימו ביניהם
והשלום והשלוחה שוררים במעונם. האורחים נהרו
ובאו, נהנו מקבלת הפנים ומהשירות, מהאוכל
ומהאירוח, ונהנו שבעתים מהכבוד שהפגינו בעלי
הבית אחד לשני. "אין מלים בפני, אשתי היקרה", אמר
האכסנאי במתק שפתיים, "הנזיד שהכנת היום היה
התבשיל הטעים ביותר שאכלתי מעודי, את הטבחית
הטובה בעולם!"

"השבח, כל כולו מגיע לך, בעלי היקר", ענתה האשה
בחיוך רחב, "הבשר שקנית היה המעולה ביותר, לא
ניתן היה להשיג טוב יותר!"

☺ זה כא חוק! ☺

מוזמר אחד חיבר ספר כנגד עלילות-הדם, והרבה טובה החזיק לעצמו כלפי היהודים, וגם שכר הרבה דרש
מזאת עסקני ישראל.

שלח לו אחד מגדולי הרבנים: "אל תחזיק טובה לעצמך, כי לכך נוצרת".

נפגע המוזמר והחזיר לו: "רבי, עד שלא נוצרתי איני כדאי, עכשיו שנוצרתי כאילו לא נוצרתי..."

☺ חוק חוק כא... ☺

אור המאיר

שאלות ותשובות שענה לשואליו בקצרה מרן רה"י הגאון רבי מאיר מאזוז שליט"א

(מתוך ספר "מקור נאמן" ח"ג שעתיד בע"ה לראות אור)

שאלה: כמה זמן יש להקדיש ללימוד התנ"ך?

תשובה: חמש דקות ביום. וכן מסופר על מרן הגר"ע יוסף (שליט"א) בלומדו בישיבת פורת יוסף, שהיו נותנים לתלמידים 5 דקות הפסקה להתכונן לתפלת מנחה, והוא היה עובר מדי יום ביומו על פרקי תנ"ך. וזכה שלשונו מדויקת להפליא בפ"י. ושמעתי תלמיד חכם אחד שהזכיר ספר מל"ה השם, ולא ידע הפסוק במשלי מל"ה השם חונן דל. וד"ל.

שאלה: שמעתי סגולה לחולה שימכור את החולי לגוי ויתרפא. כיצד עושים סגולה זו?

תשובה: בילדותי שמעתי שהיו זורקים שטר כסף בשכונה של גוים, ואומרים יהי רצון שמי שיקח את הכסף יקבל את המחלה של פב"פ. ושלום על ישראל.

שאלה: מה היה שמה של אשת פוטיפר?

תשובה: שם אשת פוטיפר "זליכא" (כמדומה כך כתוב בספר הישר. והחיד"א נתן בשמה רמז).

שאלה: ידוע הסיפור על ארבעת השבויים: רבנו חושיאל (אביו של רבנו חננאל) שהיה מחכמי ישיבת סורא שבבבל, רבנו משה, רעייתו ורבנו חנוך, רבנו שמריה בן רבנו אלהנן, וחכם נוסף אשר שמו לא נודע. לפי גרסת הראב"ד בסוף ספר הקבלה שלו, הם יצאו באוניה מהעיר בארי שבאיטליה. אולם ראיתי במקומות אחרים שאותם גאונים היו מבבל. איך זה מסתדר?

תשובה: לכל הדעות באו מאיטליא, וכך קורא רשב"ם לרבנו חננאל (בפסחים דף קי"ד סע"ב, ועוד) "רבנו חננאל מרומי". רק השאלה אם נשבו (כגירסת הראב"ד) או שנסעו מעצמם.

שאלה: האם יש מקור למעשה הידוע בשני אחים שלאחד היו ילדים ולשני לא, וכל אחד מהם דאג לזולתו. האח בלי הילדים דאג לאח עם הילדים שצריך יותר עבור ילדיו, והאח עם הילדים דאג לעתיד אחיו הרווק שאין מי שידאג לו. ובזכות זה נבנה בית המקדש בחלקם?

תשובה: אין לזה מקור בחז"ל, ואחרי חיפוש מצאו שזה לא היה בבית המקדש בכלל, אלא באיזה בית הכנסת בירושלים העתיקה. היתה בידי חוברת עם סיפור זה, ובסופה כתבו כנ"ל.

שאלה: שמעתי בשם איזה רב שמנהג הנחת ברכת הבית מקורו בנצרות, ולכן לא לתלותו. האם כנים הדברים?

תשובה: אלו דברים בטלים. ונוסח "ברכת הבית" מיוחס לרבנים גדולים ואין בו שום חשש.

שאלה: האם יש מקור למימרא "כשם שאי אפשר לבר בלא תבן, כך אי אפשר לספר בלא שניאות?" תשובה: זה מימרא של בעלי הדפוס.

שאלה: העולם נוהג לומר שכל הנוכח בברית מילה, זוכה לכפרת עוונות. האם יש לכך מקור בדברי חז"ל? תשובה: אינני זוכר, אבל שמעתי רמז לזה כי מילה ביום ח', וביחד הם מחילה.

לקבלת העלון בדוא"ל, שלחו בקשה ל: 7654216@gmail.com

לע"נ רחל בת מזל ע"ה
לע"נ לאה בת שרה ע"ה
לע"נ עזיזי בר כמונה לבית חדוק ז"ל

לע"נ רבי עובדיה בן לולו זצ"ל
לע"נ רבי אליהו בן אסתר זצ"ל
לע"נ אפרים בן מימה פנינה ז"ל

לרפואת דורון בן שרה הי"ו

אַלְדָּנוֹת

לְשִׁמְנוֹ שֶׁפֶת

פְּרֻשַׁת קַרְח

כ"ז, אֲלִינוּ כ"ח

וְנִתְבַטְּלָה הַגְּזֵרָה עַל יָדֵי. אָמַר לוֹ רַבְּנֵי יְהוּדָה הַחֲסִידִים, אִם כֵּן אֲנִי עָרֵב בַּדָּבָר שֶׁיְהִיָּה חִלְקָה בְּגִן עֵדֶן, אִם תֵּשׁוּב בְּלֵב שָׁלֵם ('חֲסִידִים הַרְאֻשׁוֹנִים' קְאֻמְלָהָא, עֵמוּד סג).

פְּרַח מִטָּה אַהֲרֹן

הֲלֹא דָבָר הוּא שְׁנִיתְגַּלְגְּלָה חֲזֹרְתָם בְּתִשׁוּבָה שֶׁל אוֹתָם חוֹטְאִים דּוֹקָא עַל יָדֵי נֹס מִפְּלֵא זֶה שֶׁל פְּרִיחַת הַמִּטָּה, אֲשֶׁר כִּיּוֹצֵא בְּזֶה נִתְפָּרֵשׁ בְּפְרֻשַׁת הַשְּׁבוּעָה, פְּרֻשַׁת קַרְח (בַּמִּדְבָּר יז טז-כד) אוֹדוֹת אַהֲרֹן הַכֹּהֵן: וְהִנֵּה פְּרַח מִטָּה אַהֲרֹן לְבֵית לֵוִי וַיֵּצֵא פְּרַח וַיִּצֵּץ צִיץ וַיִּגְמַל שְׂקָדִים. וַיֵּצֵא מִטָּה אֶת כָּל הַמִּטָּת מִלְּפָנֵי ה' אֶל כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּרְאוּ וַיִּקְחוּ אִישׁ מִטָּהוּ.

וּמְצִינוּ בְּעֵינֵינוּ שֶׁל אַהֲרֹן שֶׁהוֹרָה תִּשׁוּבָה לְרַבִּים שֶׁהוּא בְּחִינַת פְּרַח, כְּמוֹ שֶׁבָּאָר הַרְה"ק ה'שִׁפְתַּת אֲמַת' זִיע"א (חֲנוּכָה תרנ"ג): אֵיתָא בְּמִשְׁנָה (אֲבוֹת פ"ג מ"ז) 'מִי שֶׁמַּעֲשִׂיו מְרַבִּין מִחֻכְמָתוֹ [לְמָה הוּא דוֹמָה, לְאֵילָן שֶׁעֲנָפָיו מוֹעֲטִין] וְשָׂרְשָׁיו מְרַבִּין, שֶׁאֲפִילוֹ כָּל הָרוּחוֹת נוֹשְׁבוֹת בּוֹ אֵין מִזִּזִּין אוֹתוֹ מִמְקָמוֹ'. וְזֶה נִתְקִים בְּאַהֲרֹן, וְכָל הַתְּלָאוֹת שֶׁעָבְרוּ עָלָיו בְּחֻטָּא הֶעָגַל וְנִדָּב וְאֲבִיָּהוּא וּמַחְלוּקָתוֹ שֶׁל קַרְח וְהוּא נִשְׁאָר. וְקַרְח הִיָּה לְהַפּוּף, חֻכְמָתוֹ מְרַבָּה מִמַּעֲשָׂיו. וּבָא הָרוּחַ וְעוֹקְרָתוֹ וְהוֹפְכָתוֹ עַל פְּנָיו. וְעַל אַהֲרֹן נֶאֱמַר (ישעיה כב כג) 'וְתִקְעֵתִי יָתֵד בְּמִקְוֹם נְאֻמִּן', שֶׁלֹּף לְעוֹלָם קִיַּמַּת (תַּנְחוּמָא בַּהֲעֵלוֹתָהּ) וְנִשְׁאָר לְכָל זְרַעִיו אַחֲרָיו כְּתֵר כְּהוֹנָה. וְהִנֵּה פְתִיב (הוֹשַׁע יד ו) 'יִפְרַח כְּשׁוֹשְׁנָה וַיִּן שָׂרְשָׁיו כְּלִבְנוֹן', כִּי הַשׁוֹשְׁנָה פְּרַחַת בְּמַהֲרָה אֲבָל אֵין שָׂרְשָׁיהּ חֲזָקִים, לְכֵן נִתֵּן לְיִשְׂרָאֵל ב' הַכַּחוֹת 'יִפְרַח כְּשׁוֹשְׁנָה' ו'שָׂרְשָׁיו חֲזָקִים וּמְרַבִּין כְּלִבְנוֹן' וכו'. וּבְאֲמַת פְּסוּק הַזֶּה נֶאֱמַר לְמַעַלְתָּ בַעַל תִּשׁוּבָה. וְאַהֲרֹן הַחֲזִיר כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּתִשׁוּבָה וְהָיוּ מַעֲשָׂיו מְרַבִּין וְזָכָה לְב' הַמִּדּוֹת 'צְדִיק כְּתֻמָּר יִפְרַח' (תְּהִילִים צב ג)

הַמְקַל שֶׁהוֹצִיא פְּרָחִים

וְהִנֵּה פְּרַח מִטָּה אַהֲרֹן לְבֵית לֵוִי וַיֵּצֵא פְּרַח וַיִּצֵּץ צִיץ וַיִּגְמַל שְׂקָדִים (יז, כג).

מַעֲשֵׂה בְּמִשְׁמַד אֶחָד שֶׁהֲרִשִׁיעַ הֲרַבָּה וְגַרְם שְׁנֵהֲרָגוּ הֲרַבָּה נְפֹשׁוֹת מִיִּשְׂרָאֵל. יוֹם אֶחָד בָּא לְפָנֵי רַבְּנֵי יְהוּדָה הַחֲסִידִים וּבִקְשׁוּ מִמֶּנּוּ, אַחֵר שֶׁגָּלָה לוֹ אֶת כָּל עֲוֹנוֹתָיו וְקִלְקוּלָיו שֶׁעָשָׂה, שִׁיתֵּן לוֹ תִּשׁוּבָה חֲמוּרָה. וְהִיָּה בְיַד רַבְּנֵי יְהוּדָה הַחֲסִידִים מְקַל וּפְנָה בּוֹ אֶל הַמִּשְׁמַד וְאָמַר לוֹ: כְּמוֹ שִׁיּוּכַל הַמְקַל הַזֶּה לְפָרַח פְּרָחִים, כֵּן תוּכַל אֲתָה לְשׁוּב בְּתִשׁוּבָה, כִּי לֹא יוֹעִיל לָךְ. וַיֵּצֵא הַמִּשְׁמַד מִמֶּנּוּ וְהֲרִשִׁיעַ עוֹד יוֹתֵר. וְרַבְּנֵי יְהוּדָה הַחֲסִידִים לֹא שָׂם לֵב לָזֶה וְהִסִּיחַ דַּעְתוֹ מִכָּל הַדָּבָר. לְאַחַר הַיָּמִים הִתְחִיל אוֹתוֹ הַמְקַל לְהוֹצִיא פְּרַח. וְתַמָּה רַבְּנֵי יְהוּדָה הַחֲסִידִים וְנוֹזֵר בְּהַמִּשְׁמַד שֶׁהָיָה אֲצֵלוֹ. וְכָתֵב רַבְּנֵי יְהוּדָה הַחֲסִידִים אֵלָיו שִׁבְאָ אֲצֵלוֹ. וְהִשִּׁיב לוֹ כֵּן. וְהִרְאָה לוֹ רַבְּנֵי יְהוּדָה הַחֲסִידִים אֶת הַמְקַל שֶׁהוֹצִיא פְּרָחִים. וְהוֹרָה לוֹ אֶת מַעֲשֵׂה הַתִּשׁוּבָה.

וְאָמַר לוֹ: מֵאַחַר שֶׁנַּעֲשָׂה לָךְ נֹס גְּדוֹל כְּזֶה, אָמַר לִי, מָה עָשִׂיתָ דָּבָר טוֹב וּמוֹעִיל שֶׁגָּרַם לָךְ זֹאת. וְהִשִּׁיב, שֶׁלֹּא עָשָׂה שׁוּם דָּבָר טוֹב לְיְהוּדִים וְהֲרִשִׁיעַ הֲרַבָּה, רַק פִּעַם אַחַת הָיָה בְּעִיר גְּדוֹלָה וּבָהּ קָהָל גְּדוֹל מְאֻנְשֵׁי אֲמַת וַיִּרְאֵי ה' וְהִעֲלִילוּ עֲלֵיהֶם עֲלִילַת שְׂקָר, מִיֵּלֵד נוֹצְרֵי שְׁנֵהֲרָג וְהִשְׁלִיכוּ אוֹתוֹ בְּרוּחַב הַיְהוּדִים, שֶׁהֵם הֲרָגוּהוּ לְצַרְף דָּמוֹ. וַיִּתְקַבְּצוּ כָּל אֲנָשֵׁי הָעִיר עֲלֵיהֶם לְהַרְגֵם, וְאָמְרוּ: מֵהֵם נִלְחַם בָּהֶם לְהַשְׁלִיךְ עֲלֵיהֶם כְּדוֹנֵי מוֹת כִּי הַמִּשְׁמַד יַעֲיֵד עֲלֵיהֶם, וְכֹאשֶׁר הוּא יַעֲיֵד עֲלֵיהֶם שְׂצָרִיכִים לָדֵם, נִנְקָה בְּזֶה אֶת יָדֵינוּ לְבַל יִלְיָזוּ עֲלֵינוּ בְּמִקְוֹמוֹת אַחֲרֵים. וְשָׁלְחוּ אַחֲרָי וְשָׁאֲלוּ אוֹתִי, אִם יוֹדַע אֲנִי שֶׁהַיְהוּדִים צָרִיכִים דָּם? וְנִשְׁבַּעְתִּי לָהֶם בְּאִמּוֹנָה הַנוֹצְרִית שֶׁאֵין לְהַיְהוּדִים שׁוּם צַרְף בְּדָם, וְגַם אֶת הַדָּם מִן הַבֶּשֶׂר מְנַקִּים וּמְסִירִים מִמֶּנּוּ, כִּי תוֹעֵבָה הוּא לָהֶם,

דְּרָשׁוּ (תנחומא שמיני ג) על אהרן 'פָּרַח מִטָּה אַהֲרֹן'. וְיָן שְׂרָשׁוּ כְּלַבָּנוּן, שְׂשָׂרְשׁוּ מַרְבִּין.

שְׁנֵי עֲנִינֵי פָּרַח הָיוּ בְּמַקְלוֹ שֶׁל אַהֲרֹן

וַיֵּשׁ לְהוֹסִיף וּלְהִטְעִים הַדְּבָרִים, כִּי הִנֵּה 'מַקְלוֹ שֶׁל אַהֲרֹן' יֵשׁ אוֹמְרִים כִּי הוּא מֵהַדְּבָרִים שֶׁנִּבְרָאוּ עָרֵב שֶׁבֶת בֵּין הַשְּׂמֻשׁוֹת (פסחים נד.), כְּלוּמַר, שְׂמַקְלָה זֶה נִבְרָא עִם פְּרָחָיו וְשִׁקְדָיו (וראה עוד מסכת אבות פ"ה מ"ו ובמפרשים שם). וְעוֹד אָמְרוּ (ילקוט בשלח רמז רסא, וראה יומא נב:), שְׂלֵעֲתִיד לָבֹא יַחֲזִיר אֵלָיו הַנְּבִיא אַרְבָּעָה דְּבָרִים: צְלוּחִית שֶׁל מִן וְצְלוּחִית שֶׁל מִי נִדָּה וְשִׁמּוֹן הַמִּשְׁחָה וּמִטָּה אַהֲרֹן עִם פְּרָחָיו וְשִׁקְדָיו. וְרַבּוֹתֵינוּ בְּעֲלֵי הַתּוֹסְפוֹת (ראה הדר זקנים) נִתְחַבְּטוּ בְּהִבְנַת הָעֲנָן: כִּי הִנֵּה בַתּוֹרָה מִשְׁמַע שְׂכָל הַמַּעֲשֶׂה עִם הַמִּטָּה הִיא לְאַחַר פְּרֻשַׁת קֶרֶחַ, וְאֵלּוּ חו"ל אוֹמְרִים שְׂמַקְלוֹ שֶׁל אַהֲרֹן שִׁקְדָיו וּפְרָחָיו כְּבָר הִיא לְעוֹלָמִים, וְהוּא מוֹכֵן וּמְזַמֵּן מֵאוֹתָם עֲשֶׂרֶת הַדְּבָרִים שֶׁנִּבְרָאוּ בֵּין הַשְּׂמֻשׁוֹת.

וְאוּלַּי יִתְכַּן לְיִשְׂרָאֵל הַהַדּוּרִים בְּהַקְדָּם קִשְׁיַת בַּעַל 'פְּעֻנַח רָזָא' (פרשת וישב) עַל הַפְּסוּק (בראשית מ' י') 'וְהוּא כְּפָרַחַת עֲלֵתָהּ נִצְחָה', כִּי צִד מִשְׁמַע מִפְּסוּק זֶה שֶׁהַפְּרָח הוּא הַיֵּצֵא תַחֲלָה - 'וַיֵּצֵא פָּרַח וַיֵּצֵץ צִיץ', וְאֵלּוּ בְּקֶרֶא 'הַבָּאִים יִשְׂרָשׁ יַעֲקֹב יֵצֵץ וּפָרַח יִשְׂרָאֵל' (ישעיה כז ו) מִשְׁמַע אֵיפְכָא, שֶׁהַפְּרָח לֹא עוֹלָה כִּי אִם בְּסוּפוֹ. וְכַתֵּב הַפְּעֻנַח רָזָא לְיִשְׂבֵּי, שְׂבוּדָאֵי הַנֵּץ הוּא הַיֵּצֵא תַחֲלָה, אֵלּא שְׂבַעֲתָ עֲלִיתוֹ וַיֵּצֵאתוֹ הוּא קָטָן מְאֹד וְגִדְלָה וְהוֹלֵךְ עַד עֵת

הַפְּרַח, וְזֶהוּ 'וְהוּא כְּפָרַחַת', שְׂעֲלָתָהּ וְגִדְלָתָהּ כָּל צִרְכָּה עַד שֶׁהִיָּתָה כְּפָרַחַת.

אָמְנָם בְּנִדּוֹן מַקְלוֹ שֶׁל אַהֲרֹן, אוּלַּי יֵשׁ לְפָרֵשׁ שְׂאֲכֹן הָיוּ בְּמַקְלָה שְׁנֵי הַדְּבָרִים גַּם יַחַד: בְּעָרֵב שֶׁבֶת בֵּין הַשְּׂמֻשׁוֹת הִיא הַסֵּדֵר כְּדֶרֶךְ הַטָּבַע, שֶׁהַיֵּצֵץ וּפָרַח, וְאֵלּוּ הֵנִס כִּי הִיא בְּתוֹסְפוֹת וּבַחֲדוּשׁ הַמִּיָּחַד, שֶׁהַמַּקְלָה הוֹצִיא פָּרַח תַּחֲלָה וְאַח"כּ הַנֵּץ.

גַּם רָאָה עוֹד מֵה שֶׁהוּבָא בְּסִפְר 'דַּעַת זְקֵנִים', כִּי שְׁנֵי עֲנִינֵי פָּרַח הָיוּ בְּמַקְלוֹ שֶׁל אַהֲרֹן: מִצַּד אֶחָד פָּרַח הַמִּטָּה, וְאוֹתָם הַפְּרָחִים עָמְדוּ וְלֹא נִפְלוּ לְעוֹלָם, וּמִצַּד אַחֵר, וַיֵּצֵא פָּרַח וְנִפְלָה כְּדֶרֶךְ כָּל פְּרָחֵי אֵילָנוֹת וַיֵּצֵץ צִיץ וַיִּגְמַל שְׂקָדִים.

וּבִזְמַן יַעֲלֶה בְּיַדְנוּ לְהוֹסִיף עוֹד וְלוֹמַר, שֶׁהֵגַם שְׂבַמְקְלוֹ שֶׁל אַהֲרֹן הָיוּ פְּרָחָיו וְשִׁקְדָיו מוֹכֵנִים וְעוֹמְדִים מִשִּׁשַׁת יָמֵי בְּרֵאשִׁית, עִם כָּל זֶה הוֹסִיף הַמַּקְלָה וּפָרַח וְהַנֵּץ צִיץ וַיִּגְמַל שְׂקָדִים.

גַּם לְאַחַר הַחֲטָא יָכוֹל לַחֲזוֹר בַּתְּשׁוּבָה

וּבְדֶרֶךְ רִמּוֹ יִתְבָּאֵרוּ הַדְּבָרִים בְּקִנְיָה אֶחָד עִם הָאָמּוֹר לְעִיל מִדְּבָרֵי רַבּוֹתֵינוּ, כִּי סִימָנָא מִלְּתָא הִיא שֶׁהַפְּרָח עֲנִינוּ מוֹרָה עַל דֶּרֶךְ תְּשׁוּבָה לְרַבִּים, וְעַל זֶה בָּא אַהֲרֹן בְּמִטָּהוּ, לְהוֹרוֹת דֶּרֶךְ תְּשׁוּבָה שְׂגָם לְאַחַר הַחֲטָא עֲדִין יָכוֹל אָדָם לַחֲזוֹר בַּתְּשׁוּבָה, וְזִכָּה שֶׁהַפְּרָחִים אֲשֶׁר יֵצְאוּ מֵהַמִּטָּה בַּעַת הַהִיא, הַמְרַמְזִים עַל כַּחַתְּשׁוּבָה, לֹא נִפְלוּ אֵלּא עָמְדוּ לְעוֹלָם וְנִגְנְזוּ יַחַד עִם אֲרוֹן הַקֹּדֶשׁ, צִנְצְנַת הַמֶּן וְשִׁמּוֹן הַמִּשְׁחָה, לְמַעַן יַעֲמְדוּ לְיָמִים רַבִּים לְהַחֲזִירָם לְעֵתִיד לְבֹא בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ.

(מתוך הספר ספיר ויהלום להרב הגאון רבי מנחם מנדל פומרנץ שליט"א)

שו"ת קטר

חידון אֵלְ?נֹת - נושא פרסים
איזה דבר מאכל מזכר בפרשתנו
ואינו מסריח לעולם?

הפותרים נכונה יכנסו להגרלה אי"ה על סידור מתיבתא מנחה מעריב בהוצאת "עוז והדר". את הפתרונות יש לשלוח אלינו עד ליום שני למספר פקס: 077-470-26-81 או למייל: magdenot@gmail.com נא לכתוב שם, כתובת מדויקת וטלפון. בראש הדף לציין "עבור חידון לנוער".

פתרון החידה וכן שם הזוכה, יפורסמו אי"ה בגליונות הבאים

פתרון החידה - חג הפסח:

ש. איזו מכה מעשרת המכות, נתנה לחג הפסח את שמו?
ת. מכת בכורות שבה ד' פסח על בתי בני ישראל.

שם הזוכה בסידור מתיבתא מנחה מעריב בהוצאת "עוז והדר":
חג הפסח:
ה' מנחם הולצמן מבית שמש

מחודדים

ת"ר ושנתם שיהיו זברי תורה מחודדים בפ"ך (קידושין ל.)

סיכומי דף היומי

מערכת: 073-249-0403
sikumhadaf12@gmail.com

לע"נ
הגה"ח ר' פינחס רוזנבוים זצ"ל
בהרה"ח ר' בנימין בינוש זצ"ל

גליון 217

דף נ"ה. שב"ק מברכים פרשת שלח - כ"ה סיון תשפ"א

דף נ"ה - ע"א

נטל כהן גדול את הדם ממי שהיה מומרס בו ונכנס לבית קדשי הקדשים, ועמד בין הבדים, והזה ממנו אחת למעלה ושבע למטה, ולא היה מתכוין שיהא אחת למעלה - בחודה העליון של הכפורת ושבע למטה באמצעה, שהרי לא היה הדם נוגע בכפורת אלא נופל לארץ - בשורה זה לאחר זה כל שמונה הזאות, כמכה ברצועה שמתחיל מן הכתפיים ומכה והולך למטה.

כשזמה למעלה כנגד עובייה של הכפורת, מצדד כף ידו למטה ואצבעותיו כלפי מעלה, ומזה כלפי מעלה והדם עולה למעלה מן הכפורת וחוזר ונופל על הארץ, וכשזרק לפני הכפורת למטה מצדד כף ידו למעלה ומזה כלפי מטה (ע"פ ר"ח).
'ושחט את שעיר החטאת אשר לעם וגו' ועשה את דמו כאשר עשה לדם הפר' - שיהיה כל עשיותיו שוות, כשם שהזאת דם הפר למטה לפני הכפורת היינו שבע הזאות, כך דם השעיר למטה, וכשם שהזאת דם השעיר למעלה היינו הזאת אחת, כך גם הזאת דם הפר למעלה.

'וזהה אותו על הכפורת ולפני הכפורת' - מ'אותו' לומדים שהזאה אחת למעלה, ויתור 'לפני הכפורת' (שכבר לומדים זאת מ'ועשה את דמו כאשר עשה לדם הפר') בא להקיש הזאת דם למעלה (על הכפורת) לדם למטה (לפני הכפורת) - מה הזאה למטה אינו מזה על הכפורת כך הזאה למעלה אינו מזה על הכפורת.

'ולקח מדם הפר וזהה באצבעו על פני הכפורת, שמיותר (שהרי לומדים מדם השעיר) - זה בנין אב, שכל מקום שנאמר 'פני' אינו אלא קדים (כפי שלמדנו מהיקש של דם השעיר שאין מים על הכפורת אלא לפניו).

כהן גדול היה מונה: לפי התנא במשנה - אחת, אחת ואחת, אחת ושתיים וכו', והיא שיטת רבי מאיר, אבל לרבי יהודה היה מונה - שתיים ואחת וכו', וכל אחד נהג על פי מנהג מקומו במספר אם קודם כלל או קודם פרט.

הזאה ראשונה צריכה מניין עם כל אחת ואחת, לרבי אלעזר - כדי שלא יטעה במספר, ואם לא מנה ולא טעה כשר, לרבי יוחנן - 'לפני הכפורת יזה, יתור יזה' (שכבר נאמר קודם 'וזהה באצבעו') מלמד שהזאה ראשונה צריכה מניין עם כל אחת ואחת, ולשיטתו לעיכובא הוא

יצא מקודש הקדשים והניח דם הפר על כן הזהב שבהיכל, שחט השעיר וקיבל דמו ונכנס לקודש הקדשים, ועמד בין הבדים והזה כדרך שהזה דם הפר, ויצא והניח על כן הזהב השני שבהיכל. לרבי יהודה לא היה שם אלא כן אחד כדי שלא יתחלף הדם, וכיון שלא היה שם אלא אחד - לא הניח דם השעיר עד שנטל דם הפר.

דף נ"ה - ע"ב

לרבי יהודה אין לעשות שני כנים ויכתבו על כל אחד איזה דם הוא - לרב יוסף רבי יהודה אינו סומך על כתיבה, שלפעמים לא יעיין במה שכתוב ויבא לידי פסול, ופרטוהו מהמשנה שהיו שלש עשר תערוכות וכתבו על כל אחד, ולהלן (דף נו) יבואר טעמו של רבי יהודה מדוע לא עשו שני כנים וכתבו על כל אחד.

בשופרות שבמקדש, לרבי יהודה לא היה שם שופר לקיני חובה (אחת לעולה ואחת חטאת), לפי רב יוסף - כדי שלא יבא לידי תערוכות עם קיני נדבה (עולות), שלא סמך רבי יהודה על כתיבה כנ"ל, לרב דימי בשם מערבא - לרבי יהודה סומכים על הכתיבה, ומה שלא עשו שופר לקיני חובה גזירה שמא יתברר שחטאת אחת מת בעליו, שדין המעות שילך לים המלח, ומחמת התערוכות כל דמי השופר יהיה פסול, ואין לברור ארבע זוז ולהשליכם, שאין ברירה לדעת רבי יהודה (כשיטת א"י).

דף נ"ו. יום א' פרשת קורח - כ"ו סיון תשפ"א

דף נ"ו - ע"א

הלוקח יין מביין הכותים בערב שבת ואין לו כלים להפריש לתוכם תרומות ומעשרות, לרבי מאיר - יש ברירה, ולכן יכול לומר תרומות ומעשרות שאני עתיד להפריש הרי הם תרומה ומעשר, ומחלל מעשר שני על המעות, ושותה, וכשיהיה לו כלים - יפריש. לרבי יהודה רבי יוסף ורבי שמעון - אסור לעשות כן, שמא יבקע הנוד ויוברר שלא היה עתיד לבא לידי הפרשה, ושתה טבל למפרע [ואין להוכיח שרבי יהודה סובר שאין ברירה, שאפשר שרק מטעם זה אסור], ורבי מאיר אינו חושש שמא יבקע, שאפשר למסור לשומר.

דף נ"ו - ע"ב

ברירה לדעת רבי יהודה - לשיטת ברייתא ד'איו', אין ברירה (ולטוגיא במסכת גיטין דף כה: ועוד - יש ברירה).

להניח עירוב תחומין למזרח ולמערב בספק, לרבי יהודה שאין לו ברירה (לא"י) - שני חכמים שבאים אחד למזרח ואחד למערב - אינו יכול להתנות שיוכל לילך למחרת לאיזה מהם שירצה, כיון שהעירוב חל בין השמשות, ואין ברירה. אבל בחכם אחד שכבר בא ואינו יודע אם למזרח או למערב - יכול להתנות, שהעירוב קונה מיד לאותו רוח שבא החכם, ואין צריך לברירה.

לשיטת מערבא שרבי יהודה סובר שסומכים על כתיבה שלא יתחלף, לא עשו שני כנים, וכתבו על אחד 'פר' ועל השני 'שעיר', משום חולשתו של הכהן גדול אינו נותן לב לעיין בכתיבה, ויש לחשוש שיתחלף.

חוששים לחילוף דם הפר והשעיר, אף שדם הפר מרובה משל שעיר - שהרי צריך לקבל כל הדם, ואף אם נשפך מקצת הדם עדיין ניכר משום שדם הפר יותר אדום - משום חולשתו של הכהן גדול חוששים שלא יבחין ויתחלף.

'וכן יעשה לאהל מועד' - כשם שמוזה לפני ולפנים אחת למעלה ושבע למטה מדם הפר והשעיר, כך מזה בהיכל על הפרוכת כנגד הארון.

דף נ"ז. יום ב' פרשת קורח - כ"ז סיון תשפ"א

דף נ"ז - ע"א

'השוכן אתם בתוך טומאתם' - אפילו בשעה שהם בגלות והם טומאים - שכינה עמהם.

בקדשים דבר הנלמד מהיקש אינו חוזר ומלמד בהיקש, ומכל מקום אף שהזאת שבע למטה אחת למעלה בשעיר ופר בפנים נלמד זה מזה (כ"ל לעיל דף נ"ז), לומדים הזאות חוץ בהיקש להזאות פנים א. יש אומרים שהיקש הראשון אינו נחשב להיקש, שבפר ושעיר נאמרה הזאה למעלה ולמטה, ואין לומדים זה מזה אלא מקצת, והיינו מניין ההזאות.

ב. יש אומרים שגם היקש ראשון נחשב להיקש, אך אין זה בכלל היקש הלומד מן ההיקש, שבהיקש הראשון הוקשו הזאות הבהמות זה לזה, ובהיקש השני הוקשו המקומות זה לזה.

ג. הכלל שאין היקש נלמד מן ההיקש היינו דווקא כשאי אפשר ללמוד בהיקש השני אלא מה שנלמד מכך היקש הראשון, אבל אם אפשר ללמוד דברים הנכתבים בפירוש - שבע למטה בפר ואחת למעלה בשעיר, אפשר ללמוד יחד גם את הדברים הנלמדים מכך היקש הראשון - אחת למעלה דפר ושבע למטה בשעיר.

הזאות בחוץ בפר ושעיר של יום הכיפורים: לתנא דברייתא - אינו מזה על הפרוכת אלא כנגדה, לרבי אלעזר ברבי יוסי - על הפרוכת, וכן העיד שראה ברומי, וידע שהם מקרבנות אלו - מפני שהיו שלא כסדרן. הפרוכת ברומי, וידע שהם של הזאת יום הכיפורים - מפני שהיו כסדרן.

הזאות פר העלם דבר של ציבור ושעירי עבודה זרה: לתנא קמא - אינו מזה על הפרוכת, אך אם נגעו בפרוכת כשירה ההזאה, ולרבי אלעזר ברבי יוסי - מזה על הפרוכת, וכן העיד שראה ברומי, וידע שהם מקרבנות אלו - מפני שהיו שלא כסדרן.

נתערב הדמים של הפר ושל השעיר זה בזה קודם שנתן דם הפר בפנים - בתחילה סבר רבא שנותן אחת למעלה ושבע למטה ועולה לו לשניהם יחדיו, ורבי ירמיה חלק עליו שהרי נאמר 'וכלה מכפר את הקודש' - צריך לכלות כפרת דם הפר ואחר כך מכפר בדם השעיר, אלא נותן אחת למעלה ושבע למטה לשם פר וחוזר ונותן כך לשם שעיר.

נתערב הדמים אחר שנתן אחת למעלה משל פר - רב פפא סובר שנותן שבע למטה לשם פר ושעיר ואחר כך אחת למעלה לשם שעיר, ואמר לו רבא שכל שכן הוא ממה שלימד רבי ירמיה (כ"ל), שהרי נמצא שנותן שבע למטה של שעיר קודם אחת למעלה, אלא נותן שבע למטה לשם פר, ואחר כך אחת למעלה ושבע למטה לשם שעיר.

דף נ"ז - ע"ב

נתערב הכוסות של דם הפר והשעיר, בכל עבודה נותן שלושה פעמים אחת למעלה ואחת למטה - מכוס אחד, מכוס שני, ושבו מכוס הראשון של שאם כוס הראשון של פר והשני של שעיר יצא בשני פעמים, ואם הראשון של שעיר הראשון זהו כמי שאינה, והזאה שניה הייתה משל פר, וחוזר וזמה מהכוס הראשון שהוא של שעיר.

חטאת שקיבל דמה בארבע כוסות, ונתן מתנה אחת מכל כוס - כולם נעשים שיריים ונשפכים ליסוד. (שנאמר בחטאת יחיד - 'זאת כל דמו ישפוך אל יסוד המזבח).

נתן ארבע מתנות מאחת מהכוסות - לתנא קמא, שירי כוס זה נשפכים ליסוד, ושאר הכוסות אינם נעשים שיריים על ידי הזאת הראשון אלא נדחים (שנאמר בחטאת נשיא 'זאת דמו ישפוך' ולא נאמר 'כל דמו'), ונשפכים לאמה שבעזרה שאליה שפכו כל הלכוד. לרבי אלעזר בן רבי שמעון - כוס עושה חבירו שיריים, וכולם נשפכים ליסוד,

ההפסוק 'ואת דמו ישפוך' - ולא 'כל דמו' דורש למעט שיריים שבצוואר בהמה, שהם אינם נשפכים ליסוד.

מקצת דמים של פר ושל שעיר שנתערב ומקצת לא נתערב - מזה מהדם שלא נתערב, והתערבות: לרב פא - אפילו לרבי אלעזר בר"ש הסובר שכוס אחד עושה חבירו שיריים, חיים הם, כיון שאינם ראיים לזריקה (וראה עוד גירסת רש"י ובמבשר"א), לרב הונא בריה דרבי יהושע, אפילו לתנא קמא הסובר שכוס אחד עושה כוס חבירו דחוי, היינו דווקא כשדחאו בידיים, מה שאין כאן שנעשה ממילא - נעשים שיריים, ונשפכים ליסוד.

דף ג"ח . יום ג' פרשת קורח - כ"ח סיון תשפ"א

דף ג"ח - ע"א

עירה דם הפר לתוך דם השעיר ונתן את המלא בריקן כדי לערבב יפה יפה, ונתן על קרנות מזבח הזהב (משנה לעיל דף ג"ב), והיינו כשיטת רבי יאשיה, שדורש 'וכפר אהרן על קרנותיו אחת בשנה' - אחת ולא שתיים, ושלא כרבי יונתן הסובר שמוזה מכל אחד בפני עצמו, כאמור 'ולקח מדם הפר ומדם השעיר ונתן על קרנות המזבח', וסובר שאחת בשנה' מלמד - אחת ולא שתיים מדם הפר ושתיים מדם השעיר.

הניח מזרק בתוך מזרק וקיבל בו את הדם - ספק בגמרא אם פסול, ללשונו ראשון - הספק היא האם גם מין במינו חוצץ, או שמה אינו חוצץ, מיהו עמד על רגל חבירו בשעת העבודה ודאי פסול הגם שמין במינו הוא - שאין חבירו מבטל רגלו עד שיגמור עבודתו. ללשונו שני - הספק היא האם דרך שירות בכך או לא, ופשוט מהפסוק 'את כל כלי השרת אשר ישרתו במ בקודש' - שני כלים לשרת את.

הניח סיב בתוך המזרק וקיבל בו את הדם - ספק בגמרא אם חוצץ שהרי הוא מין באינו מינו, או שאינו חוצץ כיון שהדם מחלחל דרכו לכלי, וכפי ששינונו לענין מים. וללשונו ראשון פשוט שחוצץ, ואינו דומה למים כיון שאינו קלוש כמותם, וללשונו שני פשוט שדומה למים ואין חוצץ. **בקומץ** - בודאי חוצץ בפני הכלי, שהרי אינו מחלחל דרכו.

דף ג"ח - ע"ב

משנה. ויצא אל המזבח אשר לפני ה' - זה מזבח הזהב, שמזבח החיצון אינו לפני השם.

עמידת הכהן בשעת זריקת הדם בהיכל: ביום הכיפורים - בין המזבח לפרוכת, שנאמר 'ויצא אל המזבח' (להוות עליו אחר שזרק על הפרוכת), מכלל שבשעת זריקה על הפרוכת היה לפניו מן המזבח, ובפר העלם דבר - אחורי המזבח, שנאמר 'מזבח קטורת הסמים לפני ה' - מזבח לפני השם ולא הכהן.

תחילת מתנות על הקרנות - לתנא דמתניתין שהוא רבי יוסי - בקרן מזרחית צפונית, וגומר בדרומית מזרחית (מקום שמתחיל בחטאת על מזבח החיצון), שסובר שרק פרוכת אחת הייתה בין קודש הקדשים לקודש (כדלעיל דף ג"א), ויצא בצד צפון מקודש הקדשים, ושם זרק על הפרוכת ומשם יצא למזבח. לרבי עקיבא - בקרן מזרחית דרומית, וגומר בצפונית מזרחית, שסובר ששתי פרוכות היו, ויצא מפתחה של פרוכת החיצונה שיהיה בצד דרום.

בקרן שפגע תחילה שהיא כנגד הפרוכת לא התחיל ליתן המתנות, הגם שאין מעבירים על המצוות - משום שנאמר 'ויצא אל המזבח' - עד שיצא מכל המזבח.

כל פינות שאתה פונה לא יהיו אלא דרך ימין - כפי שמונה הפסוק מידות ים שעשה שלמה.

לרבי עקיבא נתן על קרן מזרחית דרומית ואחר כך על דרומית מערבית, ולא הלך דרך ימין, כיון שהיה צריך לעבור על קרן דרומית מערבית קודם - ומן הדין היה צריך ליתן עליה, אלא משום 'ויצא מן המזבח' כולו - צריך ליתן על מזרחית דרומית קודם, וכשגמר ליתן שם חזר לקרן מערבית דרומית שהתחייב בה תחילה.

דף ג"ט . יום ד' פרשת קורח - כ"ט סיון תשפ"א

דף ג"ט - ע"א

מחלוקת תנאים אם בנתינת מתנות על המזבח הפנימי הקיף דרך ימין - לרבי יוסי הקיף דרך ימין, משום שסובר שהקיף ברגל, שנאמר 'ונתן על קרנות המזבח סביב' - סביב דמזבח החיצון שהקיף ברגל, לרבי אליעזר ורבי עקיבא לא היה מקיף ברגל אלא ביד, והקיף יד אין צריך דרך ימין.

שנינו במשנה שלרבי אליעזר במקומו היה עומד ועל כל הקרנות היה נותן מלמטה חוץ מעילה (שכל המזבח הפנימי גדול כקרן אחד של מזבח החיצון), שכך נוח לכל הקרנות הרחוקות, ליתן מזה שלפניו - שנותן מלמעלה למטה, כדי שלא יזוב הדם לתוך בית יד כותנתו, וכך היא שיטת רבי יהודה בדעת רבי אליעזר, אבל שיטת רבי מאיר בדעתו - על כולם היה נותן מלמעלה למטה כמו שהתחיל בזו שלפניו, חוץ מהקרן שרחוקה לו באלכסון, שטורח לו להיות כפוף עד כלות המתנה - נותן מלמטה למעלה.

שנינו במשנה שהזה על טהרו של מזבח שבע פעמים - שלא על גבי אפר וגחלים, אלא חותה הגחלים אילך ואילך עד שנתגלה גלויה של המזבח ומזה.

'זהה עליו מן הדם וגו' וטהרו וקדשו' - באותו צד שגמר לקדשו בקרנותיו, שם טהרו בשבע הזאות שעל גג המזבח, לחנניה - בצד צפון, משום שסובר שפתח הפרוכת בדרום, והתחיל ליתן בקרן מזרחית דרומית ואחר כך מערבית דרומית (עיי' דף ג"ח) וגמר בצפונית מזרחית ושם הזה על גג המזבח, לרבי יוסי - בצד דרום, שסובר שפתח הפרוכת בצפון, והתחיל במזרחית צפונית וסיים בדרומית מזרחית ושם הזה על גג המזבח.

שנינו במשנה שהיה שופך שירי דם הפר והשעיר על יסוד מערבי של מזבח החיצון, שנאמר (בפר כהן המשיח) 'ואת כל דם הפר ישפוך אל יסוד מזבח העולה אשר פתח אהל מועד' - 'הפר' - לרבות פר יום הכיפורים, ויסוד מערבי הוא כנגד פתח אהל מועד, ובו פוגע תחילה. לרבי שמעון בן יוחאי - בקרן דרומית, שסובר שהפתח כנגד יסוד דרומי היה.

שנינו במשנה שהיה שופך שירי דם קרנות מזבח החיצון על יסוד דרומי, שלומדים רידידתו מן הכשב (בטאות חיצונית) מיציאתו מהיכל (בטאות פנימית), כשם שביציאתו מהיכל שופך בסמוך לו - ביסוד מערבי, אף ברידתו מהכשב שופך

בסמוך לו - ביסוד דרומי. לרבי ישמעאל - על יסוד מערבי, שנלמד סתום - חיצוניות שלא פירש בהן התורה יסוד - מן המפורש - פנימיות.

דמים של קרנות החיצונים והפנימים הנשפכים על היסוד היו מתערבים באמה שבעזרה, ויוצאים לנחל קדרון, ונמכרים לגננים לזבל, ואם משתמש בהם בלא לשלם - לתנא דמתניתין והוא רבי מאיר - מועל מדרבנן, ולחכמים אין בהם מעילה.

דף ג"ט - ע"ב

לכל השיטות מדאורייתא אין מעילה בדמים (ונחלקו רק אם מדרבנן יש בהם מעילה) - שנאמר 'כי נפש הבשר בדם היא, ואני נתתיו לכם על המזבח לכפר על נפשותיכם, כי הדם הוא בנפש יכפר', 'לכם' - שלכם היא, 'לכפר' - לכפרה נתתיו ולא למעילה, 'הוא' - לפני כפרה כלאחר כפרה, והואיל לאחר הכפרה אין בו מעילה שאין לך דבר שנעשית מצוותו ומועלים בו, על כן גם לפני הכפרה אין בו מעילה (להלן דף ס'. יתבאר הצורך בג' דרשות).

דף ס' . יום ה' פרשת קורח - ראש חודש ל' סיון תשפ"א

דף ס' - ע"א

אין לך דבר שנעשה מצוותו ומועלין בו - שתרומת הדשן ובגדי כהונה או עגלה ערופה הם שני כתובים הבאים כאחד שמועלים בהם אחר שנעשית מצוותם - ואין מלמדים לשאר מקומות, ולמאן דאמר שני כתובים הבאים כאחד מלמדים - מיעטה התורה בתרומת הדשן 'ושמו', ובעגלה ערופה 'הערופה' - דווקא בהם יש מעילה ולא בשאר מצוות.

שלשה מיעוטים שנאמר בדם (לעיל דף ג"ט) - א. לפטור ממעילה, ב. לפטור אוכל דם נותר בשוגג (ואינו חייב אלא משום איסור דם), ג. לפטור אוכל דם קדשים בטומאת הגוף.

אכל דם פיגול אינו חייב עליו, שאינו חייב על אכילת פיגול אלא כשאחרים מתירים אותו לאדם או למזבח, אבל דם הוא עצמו מתיר אחרים ואין אחרים מתירים אותו. **משנה**. כל מעשה יום הכיפורים האמור להסדר במשנה - אם הקדים מעשה לחבירו - כגון שהקדים הזאות השעיר להזאות דם הפר - לא עשה כלום, ויחזור ויעשהו כסדרו. לרבי יהודה - רק דברים הנעשים לפני ולפנים בבגדי לבן, אבל דברים הנעשים בהיכל ובעזרה בבגדי לבן אין סדרם מעכב (חוץ משיחיה וחיפניה, כדלקמן), שנאמר 'והיתה זאת לכם לחוקת עולם וגו' אחת בשנה - 'זאת' ו'אחת' שני מיעוטים הם, אחת למעט עבודה הנעשית בבגדי זהב, ואחת למעט עבודה הנעשית בבגדי לבן בחוץ. לרבי נחמיה - כל הנעשה בבגדי לבן אפילו בחוץ סדרו מעכב, שמיעוט אחת למעט לבגדי לבן, ומיעוט השני למעט שפרכת שיריים (של פר ושעיר) ליסוד, שאף שנעשית בבגדי לבן אין הסדר מעכב (ללישנא קמא דרבי יוחנן).

דף ס' - ע"ב

לא שפך שיריים של פר ושעיר של יום הכיפורים ליסוד - לרבי עקיבא לא מעכב, שנאמר 'וכלה מכפר את הקודש' - אם כיפר עיקר המתנות כילה, ואפילו לא שפך השיריים ליסוד, ולרבי יהודה ורבי נחמיה - יש אומרים שמעכב (וכן סובר רבי יוחנן ללישנא בתרא), ויש אומרים שאין מעכב.

קטורת שחפנה קודם שחיתו של פר לא עשה ולא כלום, אפילו לרבי יהודה, הגם שהיא עבודה בבגדי לבן בחוץ, משום שצורך פנים כפנים דמי.

אם עד שלא גמר את מתנות הפר שבפנים נשפך הדם - יחזור וישחוט פר אחר, ויחזור ויחפון ויקטיר קטורת (שהרי נמצא שקטורת הראשונה היתה קודם שחית הפר). ולתנא קמא יחזור לתחילת הזאה שהפסיק בה, וכן אם נשפך באמצע הזאות שבהיכל ושבמזבח, ולרבי אלעזר ורבי שמעון - ימשיך להזות ממקום שפסק.

דף ס"א . יום ו' פרשת קורח - ראש חודש תמוז תשפ"א

דף ס"א - ע"א

שעיר ששחטו קודם מתן דמו של פר בפנים, יחזור וישחוט השעיר אחר הזאת דם הפר בפנים, שחטו אחר הזאת דם הפר בפנים, והיה דמו בהיכל קודם הזאת דם הפר בהיכל, יזה דם הפר ויחזור ויזה דם השעיר.

'וכיפר את מקדש הקודש ואת אהל מועד ואת המזבח וכיפר ועל הכהנים ועל כל עם הקהל יכפר': מקדש הקודש - על אדם שנכנס בטומאה לפני ולפנים, ולא נודע לו שנכנס, אהל מועד - שנכנס בטומאה להיכל, המזבח - על טומאה שאירע בהיותו על המזבח, יכפר - טומאה שבעזרות, עם הקהל - ישראל, יכפר - לויים, לרבי יהודה הושוו ונכללו כולם ב'כפר' האחרון - שכולם מתכפרים בשעיר המשתלח על שאר עבירות. לרבי שמעון - הושוו כולם לכפרה, אך כל אחד מתכפר בשלו - הדם מכפר על טומאת מקדש וקדשיו (וכדעת רבי יהודה), וידוי של שעיר המשתלח - מכפר על ישראל בשאר עבירות, וידוי של הפר - מכפר על הכהנים בשאר עבירות.

'וכלה מכפר את הקודש ואת אהל מועד ואת המזבח': הקודש - הזאות לפני ולפנים, אהל מועד - הזאות שבהיכל, מזבח - הזאות שעל המזבח, מלמד שכל אחד כפרה לעצמו, וכשגמר כפרה אחת, ונשפך הדם קודם כפרה שניה, אין צריך לחזור ולעשות כפרה הראשונה.

נתן מקצת מתנות לפני ולפנים ונשפך הדם - יביא דם אחר, לרבי מאיר יתחיל בתחילה במתנות שבפנים, וכן בהיכל, ובמתנות המזבח הפנימי (אבל שפירה על יסוד מזבח החיצוני אינה מעכבת), שנאמר 'מדם חטאת הכיפורים אחת בשנה יכפר עליו' - בהמה אחת להתכפר בה ולא שתי בהמות, לרבי אלעזר ורבי שמעון - יתחיל ממקום שפסק, ש'חטאת אחת' היינו חטויו אחת, ולא יצאה הזאה שתי פעמים.

נתן מקצת מתנות בהיכל מלוג שמן של מצורע ונשפך - יביא לוג אחר, לתנא קמא יחזור מתחילת המתנות, וכן אם נתן מקצת מתנות בכהונות שבהיכל, לרבי אלעזר ורבי שמעון - ממקום שפסק יתחיל, ומתנת ראש לכולי עלמא אינה מעכבת.

דף ס"א - ע"ב

אשם מצורע ששחטו שלא לשמו - כשר ולא עלה לבעלים לשם חובה, ולדעת לרבי יוחנן לפי רבי מאיר הסובר שעבודה שלא נגמרה הרי היא כמי שאינה (כג'ל לענין נתן מקצת מתנות) - יביא אחר וישחוט, אבל לשיטת רבי אלעזר ורבי שמעון הסוברים ששחטו שפסק שם הוא מתחיל, ותחילת עבודה קיימת - אין לו תקנה, שאינו יכול להביא אחר. ולדעת רבי חסדא גם רבי מאיר מודה שאין לו תקנה, שנאמר 'הקריב אותו לאשם' - אותו ולא אחר.

לקראת שבת מלכתא

לקבלת הגליון למייל: dirshu@dirshu.co.il

תקציר שבועי של 'הדף היומי בהלכה'

גליון מס' 279

פנינים לפרשת קרח

לפניכם טעימה מגיליון לקראת שבת,

**לקבלת הגירסא המלאה עם 32 עמודים נא שלחו מייל ל-info@dirshu.co.il
או חפשו 'גיליון לקראת שבת - דרשו' ברשת המקוונת**

בכל מקום שאני הולך, לא רק בסין, גם במדינות אחרות בעולם, אני תמיד עם 'לבוש מלא', עם המגבעת החסידית והקפטן הפרחוני. אף פעם לא הורדתי את הבגדים הללו ולא ניסיתי להיטמע באוכלוסיה המקומית. יש מקומות בעולם שזה קצת מסוכן להסתובב ככה, אבל בסין זה ממש לא מסוכן, וזה אפילו כבוד

כ"ק האדמו"ר משאץ אשדוד, ראש מערכת הכשרות 'בד"ץ שאץ' התראיין ל'לקראת שבת', מתוך חדר המלון בו הוא כלוא בסין הרחוקה, ושבנו הוא לומד בחברותא עם המגיד שיעור של 'דרשו' הרה"ג ר' אפרים סגל...

ישראל וייס

כבר 11 ימים שהוא ספון בחדרו שבבית המלון הסיני, בשנחאי הגדולה. 11 ימים שבהם הוא נמצא בבידוד מוחלט.

אחת לשעתיים נשמעת נקישה על הדלת. הוא חייב לפתוח אותה, מהעבר השני עומד פקיד סיני חמור סבר, שעניו המלוכסנות אך בקושי נשקפות מבעד לברדס שהוא עוטה על ראשו.

הוא מחזיק בידו מד חום, מקרב אותו מעט למצח הנבדק, ובודק את התוצאה שהתקבלה. רושם אותה בטופס המתאים, וממשיך הלאה, אל החדר הסמוך. הדלת נטרקת, ונשארת סגורה למשך השעתיים הקרובות. בעוד 120 דקות בדיוק, תישמע נקישה נוספת על הדלת, ושוב יחזור על עצמו הטקס. כך כל שעתיים, כל יום, כבר 11 ימים רצופים, ועוד נותרו לו שלושה ימים נוספים לבלות בחדר הסגור.

אחת ליומיים מקבל הביקור תפנית מעניינת. בנוסף למדחום, מגיע גם מטוש: "הסינים לא יודעים חכמות", הוא מספר, "כשהם עושים בדיקת קורונה, המטוש נכנס פנימה במעלה האף, ואתה מרגיש את זה כמה שעות לאחר מכן. עלה בדעתי שאולי הם מנסים לקרוא את המחשבות

של הנבדק. אם הוא רק חושב על קורונה חלילה וחס, אחת דתו להיכנס להסגר מחמיר יותר וממושך יותר..."

על השולחן בחדר מונח מחשב נייד, ולצדו מדפסת. מספר ספרי יסוד נמצאים שם, גמרא, סידור, חומש, משנה ברורה, חק לישראל, תהלים

וכמה ספרים חסידיים וספרים לקריאה תורנית קלילה ונעימה, לזמנים של נסיעה ממושכת או המתנה במשרדו של מנהל מפעל כזה או אחר. לצד כל אלו מצויד המחשב בתוכנה שמאפשרת לו לקרוא מהמסך וגם להדפיס עמודים מתוך ספרים תורניים ככל אשר תאווה נפשו.

"את סין אני מכיר כבר הרבה מאוד שנים", מספר לנו כ"ק האדמו"ר משאץ אשדוד שליט"א, הרה"צ רבי דוד מושקוביץ שליט"א, ראש מערכת הכשרות 'בד"ץ שאץ' □□□, בשיחה המתנהלת מתוך אותו חדר מלון שהפך עבורו לבית כלא זמני.

"לפעמים אנשים חושבים שסין זאת מדינה אחרת. מדינה גדולה, רבע מאוכלוסייתה העולם מתגוררת בסין, ועדיין מדינה. אבל האמת היא שסין זה עולם בפני עצמו. יש להם תרבות אחרת, שפה שונה לחלוטין מהשפות שאנחנו מכירים במערב, סולם ערכים שונה לגמרי, ואופן הנהגות ייחודי לסינים".

האדמו"ר שליט"א מגיע לסין כחלק מהפיקוח שלו על מערכת הכשרות. הוא אינו מסתפק בשליחת משגיחים למקומות מרוחקים. הוא מבלה בעצמו חודשים ארוכים בסין בכל שנה. בקיץ, בחורף, בין לבין, הוא ביקר בסין כבר עשרות פעמים, וחרש אותה לאורכה ולרוחבה.

"בכל מקום שאני הולך, לא רק בסין, גם במדינות אחרות בעולם, אני תמיד עם 'לבוש מלא', עם המגבעת החסידית והקפטן הפרחוני. אף פעם לא הורדתי את הבגדים הללו ולא ניסיתי להיטמע באוכלוסיה המקומית. יש מקומות בעולם שזה קצת מסוכן להסתובב ככה, אבל בסין זה ממש לא מסוכן, וזה אפילו כבוד. אני מגיע לפעמים לכפרים נידחים ועיירות מרוחקות. יש בסין כפרים שמתגוררים שם ממש משפחה אחת או שתיים. הגעתי פעם לכפר שבו התגוררו ארבע נפשות בלבד, הם ראו אותי ושאלו אותי מה זה הלבוש המוזר הזה. אמרתי להם באנגלית, כמובן באמצעות מתורגמן שאני יהודי. היית צריך לראות את ההתרגשות. יהודי? יהודי אמיתי??? הם רוצים לגעת, ללחוץ את היד. המון המון סינים מבקשים להצטלם איתי, וזה כבוד גדול עבורם שהם זכו לפגוש יהודי ואפילו לדבר איתו.

"כי באמת יש בסין הערכה גדולה מאוד לעם היהודי. הם ממש מעריכים ואפילו מעריצים את היהודים. בתרבות שלהם זה מוטמע חזק מאוד העניין הזה, הם בטוחים שכל היהודים עשירים וחכמים ומוכשרים מאוד. פעם אמר לי איזה סיני, דווקא אינטליגנט, שהיהודים שולטים בעולם. "אתם שולטים בתקשורת העולמית, כל הבנקים בעולם בבעלות שלכם, אין מה לומר, היהודים זה העם הכי חזק והכי מצליח בכל העולם".

"ניסיתי לבדוק אם הוא אומר את זה בקנאה, אולי בשנאה, או מעין סוג של ביקורת. אבל לא! הוא אמר את זה בהערכה אמיתית.

"זה הזכיר לי את הסיפור הידוע שמספרים שאבא אחד שלח את בנו ללמוד בישיבה, ולאחר תקופה הבן שלח לו מברק קצר ובו ארבע מילים: "אבא, שלח לי מכנסיים".

"האבא כעס מאוד והחליט להגיע לישיבה כדי לנזוף בראש הישיבה על כך שהוא ככה הורס את החינוך של הילד. ככה מדברים לאבא? מחלקים לו פקודות? אבא!! שלח לי מכנסיים!!! מה זה? אני חייב לו משהו? איזה

מן חינוך נותנים לו בישיבה?

"הגיע האב הזועם לישיבה, וראש הישיבה שמע את טענותיו. אמר לו, תביא לי את הדף. הוא מסתכל בדף וקורא בלשון תחנונים: "אבא... תביא לי מכנסיים...".

"אפשר לומר את אותם המשפטים והמשמעות שונה מן הקצה אל הקצה, אותו סיני בעצם השמיע סיסמאות שבמדינות אחרות משמשות בעיקר את האנטישמים כהסתה נגד היהודים, אבל הוא, בהיותו סיני שמכבד יהודים, אמר את זה בדרך של כבוד והערכה...".

את השיחה עם האדמו"ר משאץ אנחנו עורכים לאחר שהוא שיגר מכתב תודה להנהלת 'דרשו', ובו הוא מציין כי זה כמה שנים שהוא שומע מדי יום את שיעורו של מגיד השיעור הרה"ג ר' אפרים סגל, בדף היומי על הש"ס הבבלי: "בסין הרחוקה ובכל מקום בעולם, השיעורים של 'דרשו' תמיד אתי ואני תמיד יכול ללמוד דף היומי בלי שום קושי...", כתב האדמו"ר במכתבו, "על כך יש לי הכרת הטוב גדולה מאוד לרב סגל שליט"א, ולארגון 'דרשו' כולו".

"אני עכשיו בבידוד של שבועיים בבית המלון, ולאחר מכן אני צריך להיות בבידוד של שבוע נוסף בכל מקום שאבחר, שזה כמובן גם הולך להיות בית מלון, אחר אומנם אבל עדיין מלון. יש לי את כל הזמן שבעולם, ואני ב"ה מתפלל כל יום ותיקין ולאחר מכן יש לי שפע של זמן ללמוד ולהתייגע בגמרא.

"אבל ברגע שיעבור השבוע השלישי אני הולך לעבוד בקצב מאוד גבוה", הוא מוסיף, "כבר שנה וחצי שלא הייתי בסין, מאז החלה התפרצות הקורונה בעיר וואהן, רבים מהמפעלים שהיינו עובדים איתם הפסיקו לייצר מזון כשר כי לא היו משגיחים בכל סין, עכשיו התחילו קצת לבצע הקלות והצלחתי סוף סוף להיכנס לסין, אני צריך לשקם את כל מערכת הקשרים עם עשרות המפעלים המספקים בחלקם מוצרי גלם למאות מפעלים אחרים, והכשרות שלהם חשובה מאוד לכמה וכמה מערכות כשרות שמסתמכות עלינו במוצרים אלו.

"בנסיעות האלו, קשה מאוד לשבת וללמוד. נכון שיש זמן בתוך הרכב, אבל גם בנסיעה יש לי עובדים סיניים שכל הזמן מתאימים לי פגישות וביקורים ומפתחים קשרים חדשים. זה המון עבודה, המון פרטים, לסגור קצוות, לתאם מול מפעלים במדינות אחרות אם הם צריכים חומר גלם כזה או אחר, ואיזה מוצרים דחופים יותר שיהיו בכשרות מהודרת כי המלאי שלהם כבר אזל מהמפעלים וכו' וכו'.

"בימים כאלו, השיעורים של הרב סגל, הם פשוט הצלה בשבילי. לא מצאתי שיעורים טובים מהם באידיש. הם מאוד מתאימים עבורי כי הם נמסרים בשפה בהירה וקולחת, בצורה ברורה וחדה, כל מילה מחושבת ושקולה, הרב סגל פשוט נותן לנו את דפי הגמרא עם כפית של זהב לפה, כך יש לי תמיד מעין חברותא זמין, הוא לומד איתי בכל שעה שאני רוצה ללמוד, איזה דף שאני בוחר, הוא תמיד נמצא בשבילי, ואני מאוד אוהב ללמוד איתו..."

"משך השיעורים של הרב סגל קצר יחסית, כך גם כשאני מאוד עסוק וטרוד, אני יכול ללמוד דף חדש, לחזור על הדף של אתמול ושלשום,

להקשיב לדף של מחר, וכל זה בין שיחת טלפון אחת לשניה ובין ביקור במפעל לבין פגישה עם המנהל שלו שקצת מאחר להגיע ונותן לי להמתין לו כמה דקות".

אנחנו שואלים את המומחה הגדול לכשרות בסין, כיצד הוא עצמו זוכה לאכול אוכל כשר בעודו נמצא בבידוד בבית המלון...

"לשמחתי יש לי פה ידיד נאמן, רבה של הקהילה הספרדית בשנחאי, שרעייתו הרבנית מבשלת ושולחת לי אוכל כשר למהדרין, הם לא מוכנים לקבל על זה תשלום, ועושים את זה ממש לשם מצווה עם כל הרצינות. אשריהם ואשרי חלקם. זה לוקח שש או שבע שעות עד שהאוכל מגיע אלי כל פעם, כי הנהלת המלון עושה בעיות ומערימה קשיים, אבל בסוף זה מגיע וב"ה לא חסר לי דבר.

"יש פה חוץ ממני במלון של המבודדים יהודי נוסף, טומי פרינדלנר, הוא יהודי מבוגר כבן 85, איש נמרץ עם רוח צעירה ובעל צדקה גדולה. הוא נחשב לראש הקהל של קהילת חב"ד בשנחאי. הוא נמצא בחדר אחר כמובן, כי כל אחד נמצא בבידוד לבד. אסור לנו לצאת מהחדרים. "הסינים הם עם צייתן. במערכת החינוך שלהם משקיעים הרבה מאוד בנושא הזה, לציית לשלטונות, לא להתערב במה שלא קשור אליך, אל תתווכח עם הממשלה.

"כשאני הגעתי לסין בפעם הראשונה, היו כאן בעיקר דרכי עפר. זאת היתה מדינה עניה ונחשלת. הם התפתחו בצורה יוצאת דופן, סין היום היא מעצמה לא רק צבאית אלא גם כלכלית וטכנולוגית. התשתיות קודמו במהירות עצומה, והסינים מאוד מרוצים מהתנהלות המשטר באופן כללי. אין להם סיבה מיוחדת להתלונן, יש יותר כסף, יותר שפע, רמת החיים שלהם בשיפור מתמיד, והם גומלים למשטר טובה בכך שהם מצייטים בלי חכמות. כך הם הצליחו גם להתגבר על התפרצות הקורונה, באמצעות צייתנות מוחלטת של למעלה ממיליארד סינים שפשוט שומרים על ההנחיות ואף אחד מהם לא מזלזל בהן.

"לפעמים אני יושב במפעלים במשך ימים שלמים", מספר לנו האדמו"ר. "לא תמיד אפשר להביא משגיח, יש מקרים שצריך לבוא למקום, לבדוק את חומרי הגלם הבסיסיים, לשמור יומיים שלושה ולקבל אספקה של חומר גלם למפעל זה או אחר, למשך שנה קדימה.

"אני יושב שם במשך שעות, מוציא גמרא קטנה ומתחיל ללמוד. הסינים נעמדים מסביב ומנסים לבדוק מה זה. ספר כל כך צפוף, על כמה סוגי כתב, בעיצוב משונה. כשאני אומר להם שזה תלמוד, הם נורא מתרגשים. לא רק שהם רואים יהודי, הם גם רואים אותו עוסק בלימוד התלמוד...

"וזה מאוד מעניין, כי סין היא מדינה קומוניסטית, יש להם יחס מאוד זהיר ומסוייג כלפי דתות. למזלנו, היהדות אינה דת מוכרת בסין באופן רשמי, ולכן הם מעלימים עין מפעילות יהודית. לנוצרים והמוסלמים להבדיל יש הגבלות, כל איש דת חייב לעבור קורסים והכשרה מטעם המשטר, עוקבים אחרים, בודקים מה הם מטיפים ואיך הם פועלים. מהיהודים הם מתעלמים, וזה לא אכפת להם כי היהודים באמת לא עושים פעילות

בקרב הסינים ולא מהווים איום כלשהו על המשטר הסיני או על התרבות הסינית שמאוד מאוד חשובה להם".

בהקשר זה מספר האדמו"ר על ביקור שעשה לפני שנים אחדות במחוז שינג'אן: "זה אזור שבו יש מתיחות גדולה מול המוסלמים", הוא מסביר, "ולכן יש שם סידורי אבטחה יותר קפדניים, בשונה משאר המחוזות בסין שבהם פחות בודקים את העוברים והשבים.

"הגעתי לעיירה מרוחקת בקצה של מחוז שינג'אן, ביקרתי במפעל בדקתי מה שהייתי צריך לבדוק וסיימתי את הביקור. נשארתי לי שמונה שעות להמראה, ושכרו לי חדר בבית מלון מקומי שאוכל לנוח עד לטיסה. "החלטתי לצאת קצת לבדוק את השטח, הלכתי ברחוב, נכנסתי לחנות קניית קצת פירות שיהיה לי לאכול, חזרתי לחדר והתיישבתי ללמוד קצת. "כשאני נמצא בבית, יש לי תירוצים", הוא אומר, "פעם צריך ללכת לבנק, למכולת, לטפל בילדים, לעשות עסקים. אבל עכשיו אני תקוע בבית מלון נידח במחוז מבודד בסין הרחוקה. אין לי שום עיסוקים, אם עכשיו אני לא אלמד, איזה תירוץ אני אספק שם בשמים? אהה? אז חייבים ללמוד כדי להציל את הכבוד האבוד..."

"בכל אופן, אני יושב לי עם הגמרא שלי, ופתאום דפיקות חזקות בדלת. אני פותח, ומולי עומדים שבעה או שמונה שוטרים סיניים, חמושים היטב, והם דורשים ממני להזדהות בפניהם.

"אני מנסה לדבר איתם באנגלית, הם לא מבינים. רק אחד מהם מבין כמה מילים, אבל לא יותר מזה. הוצאתי דרכון, תעודת זהות, מסמכים, הראיתי להם את כרטיס הטיסה שאיתו הגעתי ואת הכרטיס שאיתו אני אמור לצאת מכאן בעוד כמה שעות, הראיתי להם את ההזמנה לפגישה במפעל.

"הם בדקו את המסמכים וכשראו את הדרכון אמר לי השוטר שידע קצת אנגלית: "אה... יזראל? יזראל!!! אוקי", יזראל גוד!!! וורי גוד". הוא לחץ את ידי והם נעלמו להם.

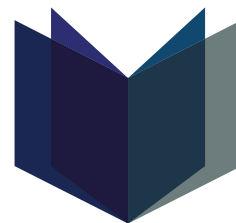
"מה התברר? התושבים ראו אדם עם זקן גדול מסתובב ברחוב, עם לבוש משונה, והיו בטוחים שאני מוסלמי חלילה, בטח מחבל שבא לרגל אחריהם ולהוציא לפועל מתקפת טרור. כמובן שהם דיווחו למשטרה, ובסין אין חכמות, המשטרה מאתרת אנשים בתוך רגעים. יש להם מצלמות במקומות רבים, עם תוכנה לזיהוי תווי פנים, הם יכולים למצוא כל אחד בקלות וביעילות יוצאת דופן. ארצות המערב יכולות רק לקנא בהם על היכולת שלהם למגר פשיעה וטרור. כך הם הגיעו אלי לבית המלון, וכשראו שאני יהודי ישראלי, והבינו שאין לי שום קשר לאיסלם חלילה, הבינו שאני כמובן לא טרוריסט ונפרדו ממני בידידות.

"בכל מקרה, ההמלצה שלי ליהודים שמגיעים לכאן לבקר, אם לצרכי כשרות או לעסקים אחרים, קודם כל אל תשכחו להאזין לשיעורי 'דף היומי' ב'דרשו', זה מאוד יעזור לכם.

"חוץ מזה כדאי שתדעו שהסינים אוהבים יהודים ומכבדים יהודים, אבל אנחנו חייבים גם להתנהג אליהם בכבוד. אסור לפגוע בתרבות שלהם, אסור להתווכח איתן ולזלזל בהם. צריך לכבד אותם, להעריך אותם, והם מחזירים יחס מכבד ומעריך בחזרה.

"במחשבה שנייה, זה נכון לא רק לגבי הסינים, אלא פחות או יותר לכל עם ולכל אדם בכל מקום בעולם..."

אם היו מבקשים ממך לכתוב מהנינים שלך יקראו בעוד 150 שנה, אתה תשקיע הרבה מחשבה בכל מילה, נכון?

מתיקות התורה

הדרך שלך להצליח בלימוד התורה הקדושה

הרה"ח ר' יעקב גרין, אחראי צוות חונכים ב'פרויקט הגישמאק' של ארגון 'אחינו', מעניק לנו מניסיונו שלושה טיפים להחדרת אהבת תורה בלב הילדים והתלמידים

יחיאל ורטהיימר

מושג מי זה אביי?, אתה יודע איזו יגיעת התורה היתה לו? איך הוא לא התייאש, התווכח עם רבא ועם אמוראים אחרים עוד פעם ועוד פעם, הביא ראיות והוכחות ושאלות וסתירות ואין בכל הש"ס שני דפים רצופים שאביי ורבא לא מוזכרים בהם.

הרי כל האמורים והתנאים הם קדושי עליון, ואם הם כתבו את המילים האלו יש משמעות לכל אות. הם לא סתם דיברו וכתבו מילים מיותרות. אם היו מבקשים ממך לכתוב מכתב שהנינים שלך יקראו בעוד 150 שנה, אתה תשקיע הרבה מחשבה בכל מילה, נכון? אז תחשוב על האמוראים הקדושים והטהורים שכתבו מכתב, את הגמרא, לנינים של הנינים שיקראו את זה אחרי אלפיים שנה!! זה קצת מחזיר אותנו להבנה כמה צריך להתייחס בכבוד לכל מילה בגמרא, גם אם אנחנו מדברים על דוגמאות בני ימינו, בסופו של דבר זה תורה מן השמים.

הכלל השלישי: סיכומים, סיכומים וסיכומים

כל פעם שלומדים משהו, מסכמים אחר כך, אז מה למדנו? הגמרא שואלת כך, מתרצת כך וכך, יש לכאורה תמיהה על התירוץ כי כתוב במשנה ההיא משהו שנראה הפוך, לאחר מכן הבנו שבעצם הפשט במשנה ההיא הוא שונה ואז התירוץ שתירצנו על השאלה של הגמרא היה מצוין.

במיוחד חשוב לעשות את הסיכום הזה, כשמסיימים את הלימוד, סוגרים את הגמרא ואז חוזרים בקצרה על כל מה שלמדנו היום בגמרא, קודם כל כי זה נותן בהירות ומחדד את ההסתכלות על התמונה המלאה, בנוסף זה עוזר לזכור לאורך זמן מה למדנו, והסיבה השלישית זה הרגשת הסיפוק של הבחור, הנה ישבתי והשקעתי שעה וחצי, ועכשיו אני מסוגל לסכם ככה על רגל אחת כמעט עמוד שלם בגמרא. איזו הרגשה עילאית.

ישנן דרכים רבות לקרב את הנושא של 'אהבת תורה' ללבו של הבחור הצעיר, אומר הרב יעקב גרין, ראש צוות חונכים בפרויקט הגישמאק של ארגון 'אחינו'. "קודם כל צריך לצאת מנקודת הנחה שכל בחור, אבל כל בחור, בין אם הוא מאוד כשרוני ובין אם לא, מסוגל להנות מלימוד התורה. כי הלימוד הוא חוויה, בתנאי שלומדים נכון.

וכשאנחנו מדברים על "לומדים נכון", זה מאוד משתנה מבחור לבחור. לכל אחד יש סגנון חשיבה משלו, ומה שנחמד לך לא בהכרח נחמד לבן שלך, מה שגורם לך להרגיש טוב, לא בהכרח מתקבל על לבו של התלמיד שלך. לכן חשוב לנסות דרכים רבות, עד שבסוף מגיעים לנוסחה המתאימה לכל בחור, שיבין שהלימוד יכול להיות פשוט חוויה נפלאה ומהנה.

אני אנסה לתת שלוש עצות שיכולות לסייע בעניין, האמת היא שיש עשרות ואולי אפילו מאות דרכים כדי להגיע לגישמאק בלימוד. הכלל הוא שצריך פשוט לחפש, עד שמוצאים את הדרך הטובה והמתאימה ללבו של כל אחד ואחד.

כלל ראשון: להפוך את הלימוד לאקטואלי

הגמרא נכתבה לפני אלפיים שנה. הדוגמאות שמובאות בה, לכאורה פחות מצוינות כיום. היום אין כ"כ פרות שהולכות ברחובה של עיר ודורכות על כלים, היום אנשים לא מסתובבים עם כדי חרס או חביות על הכתף, בימינו מי שנשברה לו צנצנת דבש לא מנסה לאסוף אותה מהרצפה, ומי שהחמיץ לו היין פשוט שופך אותו בכיור וזורק את הבקבוק לפח המחזור.

לכן צריך למצוא את הדרכים הנכונות כדי לקרב את הלימוד ללב הבחור, ולתרגם את הדוגמאות, והאוקימתות שהגמרא מביאה, לאירועים ונושאים שמצויים בזמנינו.

שלב מתקדם יותר, למצוא מה הבחור אוהב, ולנסות לדמות את המושגים מהגמרא לעולם הקרוב ללבו של הבחור. אפילו בחור שמתעניין בדברים הכי לא מעניינים את החונך או הרב, כלי רכב למשל, גם אליו אפשר לדבר בשפה שלו. אם בתוספת על השור שנגח את הפרה גם תנסה להסביר על אופנוע שנתן מכה, אז פרק 'שור שנגח את הפרה', יהפוך ברגע אחד לפרק הכי מעניין והכי מרתק צריך פשוט לקרב את החומר הנלמד לשפה שלו ולאחר מכן הוא לבד כבר יעבור לדבר בשפה של הגמרא ויתרומם בחזרה אל המקום הרצוי.

הכלל השני: נסה לכתוב מכתב לנינים שלך

בוא נזכור רגע אחד, תלמיד חביב, מי הוא זה ואיזה הוא שאמר את המילים הללו. אביי!!! רבא!!! אמוראים קדושי עליון אתה יודע מה זה רבא? יש לך

העלון מופץ לזיכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה

{ אז נדברו }

פרשת קורח תשפ"א | לסדר: "אני חלקך ונחלתך בתוך בני ישראל" | גליון מספר: 516

להצטרפות לרשימת

התפוצה במייל,

להערות והארות:

a8447168@gmail.com

אנחנו אקראי הוצאה לאור (נספח
לספר 'אהבה')

ובקוים אולם שקוים אלו
העניין

572683095 - 572683095

התחדשנו בס"ד

מהיום ניתן שוב לקבל את
הגליון בשירות פקס
באמצעות שיחת טלפון:

0795319191

(ניתן לפעול לפי ההוראות
המפורטות שם...)

להשתתפות בהוצאות

הגליון:

בנק:

חשבון 705284

בנק פאג"י

סניף 187

באשראי:

"נדרים פלוס"

"קהילות"

בטלפון:

(מענה ממוחשב)

0799-654321

בדואר:

פולק- רח' גאולה 15,
חיפה

תודה מראש!!!

ראש חודש שמו"ז - זמני שמיטה ממשמשים ובאים...

השבוע בדף היומי היה לנו דף אחד ממש מלחיץ... דף נו. עם תוספות עעעענקיים שתפסו כמעט את כל העמוד!!! אוהו... איזה מלחיץ... אני מתאר לעצמי שיש כמה למדנים שלא מבינים על מה אני מדבר... מה פה מלחיץ... אבל כמדומני שחברים שלי- ברמה שלי מבינים על מה אני מדבר... תבין: כשאני מגיע לדף גמ' ורואה כזה תוס' אימתני שמשתרע מול עיני... אני מקבל רושם שכנראה מדובר פה בסוגיה נורא מסובכת... ואז המוח שלי כבר מראש שולח פקודה שאין סיכוי להבין מה כתוב כאן... (מי שמבין על מה אני מדבר לא צריך להרים את היד...)

אז זהו!!! שבמשך שנים ככה הבנתי- שתוס' ארוכים זה אומר שיש פה סוגיה מסוכנת להבנה... עד שעם השנים קלטתי שזה סיפור אחר לגמרי!!! כל פעם שאתה רואה דף גמ' עם תוס' ענקיים. אתה יודע מה זה אומר?? זה אומר שהגמ' פה הזכירה משהו ששייך או לסדר זרעים או לסדר טהרות!!! (דוק ותשכח... כל דף גמ' שעשיר בתוס'... כנראה שיש פה לכה"פ איזכור ששייך לזרעים או לטהרות...) מה יש??? פשוט מאוד: היות ובסדר זרעים וטהרות לא זכינו שיש גמ'... והרי לתוס' יש המון המון חידושים בזרעים בטהרות... דא עקא שאין לו איפה לפרוק את זה... כי אין גמ'!! ממילא נוצר כאן סכר של מתיקות התורה בזרעים... שברגע שתוס' רק מגיע לגמ' שמזכירה בדרך אגב משהו בסדר זרעים... הופה... בבת אחת פי פערתי ואשאפה... בבת אחת נפרץ הסכר ותוס' פורק עלינו את כל התורה שיש לו בנושא הזה בסדר זרעים... זה מה שקרה בדף היומי השבוע... הגמ' הזכירה בדרך אגב איזה משנה במסכת דמאי שעוסקת בתרומות ומעשרות... תוס' רק ראה שהגמ' מזכירה מילה בסדר זרעים... בום!!! בבת אחת נהיה צונאמי של אהבת תורה ותוס' שופך עלינו את כל המתיקות וערבות טוב התורה שיש לו בסדר זרעים...

ממילא אל תקח ללב! אם אתה רואה דף שיש בו תוס' ארוכים... זה לא אומר שיש פה סוגיה מלחיצה... תוס' מתקיף אותה במלא שאלות מסובכות... לא!!! זה בסה"כ סוגיה של אהבה... תוס' בסה"כ פורק פה את כל מה שפרה רוצה להניק בסדר זרעים או טהרות ממילא תסחף אחריי... תכנס איתו לממצב... תשתף איתו במשתה כיד המלך שהוא עושה כאן בסדר זרעים...

עד כאן כתבינו לענייני דף היומי... כעת: כלפי מה הדברים אמורים???

על אותו משקל... אוטוטו מגיעה שנת השמיטה!!!!!!... וברגע שמגיעה שנת השמיטה... התחושות שלנו מאוד מזכירות את הדף מלחיץ בדף היומי... יש כאלו שרק מגיעים לשנת השמיטה... הם רק נזכרים בהלכות המסובכות ובאוצר בית דין ובפחים מדיפים... אוה... איזה מלחיץ... אין לי כח לשנת השמיטה... כן... אני מבין אותך!!! גם אני פעם הייתי נלחץ מדף גמ' עם תוס' כאלו ארוכים... אז זהו!!! שיום אחד הבנתי שזה לא תוס' מלחיץ... זה בסה"כ תוס' אוהב... זה תוס' שמאוד מאוד אוהב סדר זרעים... וכאן הגמ' נתנה לו הזדמנות לפרוק את התורת חיים שיש לו בסדר זרעים... על אותו משקל: הגיע הזמן שנבין ששנת השמיטה היא בסה"כ שניתנת לנו הזדמנות לפרוק את האהבה שלנו לארץ ישראל... ביום יום אין לנו את זה... זה לא דבר מלחיץ... זה בסה"כ דבר מרגש... הסיבה שיש כל מיני הלכות ומנהגים ושיח ובלגן סביב שנת השמיטה... זה לא בגלל ששמיטה זה משהו מסובך וקשה... אדרבה... ההיפך הגמור!! השיח סביב שמיטה נובע בגלל שזו מצוה חביבה שאנחנו מחפשים לפרוק את הרגשות שלנו עליה...

מי שמאוד מאוד לא מתחשק לו... בעזה"ש אנחנו נשתדל לארגן לו כל מיני דרכים עוקפות וחילופיות שהוא לא ירגיש את הדקירה של שנת השמיטה... אבל למה??? למה להסתכל על זה ככה?? למה להסתכל על שנת השמיטה עקום כמו שאני הסתכלתי פעם על תוס' ארוך?? הגיע הזמן שנבין שאלטער זיידע שלי ושלך... כשהוא היה מגיע בגמ' בסוכה לסוגיה של "הלוקח לולב מחבירו בשביעית" הוא היה נתקף בכזו ערגה לארץ ישראל... העיניים שלו היו מתמלאות בדמעות והוא לא היה נרגע עד שהוא היה הולך לקופה הירוקה!!! הקופה של קרן קיימת לישראל ומשלשל בה כמה רובלים... (כן... מה שהיום נקרא ק"ל הרי לפני שמונים שנה זה היה קופת צדקה מיוחדת לחזק את ישוב א"י... שכל יהודי שלא נרדם בלילה מרוב געגועים וערגה לארץ ישראל... היה מכניס לקופה של ק"ל עוד כמה רובלים וזה היה מרגיע אותו...) אז אני הנכד שלו... שנמצא כאן בארץ ישראל... ובעוד שלושה חודשים בדיוק מתקדשת עלינו שנת השמיטה... שאני אעשה לעצמי בלב אאוף הגיע שמיטה??? למה מגיע לי העונש הזה?? וכי בגלל שאני גר בארץ ישראל ואוכל מפריה ושבע מטובה לכן נגזר עלי שהלב שלי יהיה אטום לגמרי ולא יהיה לי שום רגשות קודש לארץ ישראל??

תחשוב שהגר"א והבעש"ט ומהר"ן מברסלב ור' אלימלך מליזענסק וכל אותם קדושים אשר בארץ המה... שאנו נוסעים לציוניהם הקדושים מתוך רגשי קודש... הרי הם ניסו בכל דרך להגיע לארץ ישראל... הם ממש סיכנו את חייהם כדי לזכות להגיע לארץ ישראל ולא זכו!!! ואילו אנחנו מוותרים בשמחה על הזכות שיש לנו להיות כאן... ואנחנו עסוקים בחלום בערגה מתי נזכה לפקוד את ציונם... תגיד לי: מי פה נפל על הראש?? לא נראה שיש פה משהו עקום? אז זהו שהתוס' הגדול מתחיל להתקרב!!! שנת השמיטה מתחילה להתקרב אלינו... ואנחנו נחליט איך לקבל את פניה... אנחנו!!! שמעת?? אנחנו!! זה תלוי בי ובך... אם נחליט לאהוב את המצוות התלויות בארץ... אנחנו נמצא דרך איך להאריב את זה על עצמנו... ואם נמשיך להתרפק על אדמת אירופה הארורה ביוני יולי אוגוסט... אל תתפלא שהנחיתה היישר לשנת השמיטה תהיה נחיתה קשה... פרטים עוד יבואו!! עוד נדבר על זה... אבל דבר ראשון תביע נכונות... תביע נכונות לאהוב את מצוות התלויות בארץ... תחליט שאנחנו הולכים על הכיוון הזה...

למה יש כ"כ הרבה תינוקות

שנשבו??

יש את המעשה המרגש בגמי' (גיטין נח) שכולנו גדלנו עליו... "מעשה רבני יהושע בן הנינה שהלך לדרך גדול שברומו אמרו לו תינוק אחד יש בבית האסורים יפה עינים וטוב רואי וקווצותיו סדורות לו תלתלים הלך ועמד על פתח בית האסורים ואמר "מי נתן למשיסה יעקב וישראל לבוזה" ענה אותו תינוק ואמר "הלא ה' זו הטאנו לו ולא אבו בדרכיו הלך ולא שמעו בתורתו" אמר מובטחני בו שמורה הוראה בישראל, העבודה שאני זו מכאן עד שאפדנו בכל ממון שפוסקין עליו, אמרו לא זו משם עד שפדאו כממון הרבה, ולא היו ימים מועטים עד שהורה הוראה בישראל ומנו רבי ישמעאל בן אלישע... סיפור מבהיל... ר' יהושע הצליח בטביעות עין חדה לזהות דרך החלון של בית האסורים שהילד הקטן הזה עם הפיא'ת... (לכאורה כאן המקור למושג של פאות מקדימה) הרי זה הקטן גדול יהיה... והוא עתיד להיות הליגער ר' ישמעאל בן אלישע שהרשב"ע פונה אליו באופן אישי, ישמעאל בני ברכני...

השאלה היא: איך באמת ר' יהושע זיהה שהילד הזה

עדין לגדולות?? הרי בסה"כ מה קרה שם. ר' יהושע התחיל פסוק 'מי נתן למשסה וכו' והילד בסה"כ ידע להשלים את הפסוק... נו... זה שילד יודע פסוק בישיעה בע"פ... זה כבר אומר שהוא עתיד לצמוח דער הליגער ר' ישמעאל בן אלישע?? **אלא מוכרחים לומר שיש במעשה הזה רובד יותר פנימי...** ש... שנוגע להרבה הרבה ישמעלקע בדורנו שגם הם נמצאים בבית האסורים...

העניין הוא כך: כשר' יהושע הגיע לבית האסורים והוא ראה את הילד היהודי הטהור הזה ששבו כעת במקום הכי גרוע... ר' יהושע נשבר מזה מאוד... היה לו בלב תחושה ש... שדלאבוננו הרב די מוכרת בדורות האחרונים... **אתה יודע מה שבר את רבי יהושע???** זה בדיוק מה ששובר אותי כשאני רואה את השכן החילוני שלי... מול הבית שלי יש שכנים חילונים... יש להם ילד קטן... ילד בן שלוש!! והוא ילד יהודי!!! הוא בן של אברהם יצחק ויעקב... ויש לו טוהר טבעי של ילד... עדיין לא הספיקו לקלקל אותו... הוא ילד בדיוק כמו הילד שלי... שניהם אוהבים להתגלש במגלשה (ולא באינטרנט...) שניהם אוהבים איגול... והכי הכי: שניהם יהודים!! ואני מסתכל על הילד של השכנים והלב שלי מתפלץ... הילד היהודי הטהור הזה הולך לגדול חילוני לגמרי... הוא לא ידע שמע ישראל... הוא לא ידע שה' רוצה קשר איתו... כואב לי הלב עליו... שתבין: בשלמא ההורים שלו... נו... הם מחללי שבת... הם שונאי דת... ועד כמה שיש להם בחירה אז קי"ל שאדם מטמא עצמו מעט מטמאין אותו הרבה... נו... מבחינה מסוימת יש עליהם טענות למה הם כאלו... אז גם אני שונא אותם... (ובמקביל... ללא כל סתירה אני מצווה לעזור להם מדין כי תראה חמור **שונא** רובץ תחת משא...) אבל הילד הטהור שלהם... הוא עדיין נקי... ניטרלי... הוא לא טעם טעם חטא... והוא נולד לתוך החטא!!! **הוא תינוק שנשבה!!** הוא הולך לגדול כמו חילוני גמור שלא באשמתו... וכואב הלב עליו... הוא הרי יהודי!!!

אז למה?? למה הוא נולד בבית הזה?? זה מסוג השאלות הקשות ביותר באמונה... שאנחנו כמובן לא אומרים את זה בנימה של שאלה (כי יהודי לא שואל שאלות) אבל עכ"פ אנו אומרים את זה בנימה של קינה... מי נתן למשסה יעקב וישראל לבוזים...

אפילו יאמר לך על 'מינה' שהוא שמאל...!?!?

מילה אחת על הזעזועים הפוליטיים הפנים ארציים המטרידים אותנו... כולנו כעת כועסים על דמות מסוימת מהימין שהלך לשמאל ומאיים על כולנו בממשלה נגד הדת... אנחנו כועסים על הבגידה שלו... איך הוא בגד בכל הערכים שהוא נאמן אליהם והלך לשמאל...

אבל אני כעת לצורך העניין... אני נחלץ להגנתו... אני טוען שאנחנו בתור חרדים לא אמורים לכעוס עליו שהוא חבר לשמאל... אל תשכח שאנחנו מחונכים **שאפילו יאמר לך על ימין שהוא שמאל**... זאת אומרת: אם גדולי ישראל היו אומרים לנו ללכת עם השמאל... היינו הולכים?? כן!!! **כי אפילו שיאמר לך על ימין שהוא שמאל...** אם ככה: אז מה אנחנו רוצים ממנו?? למה אנחנו באים עליו בטענות?? בשלמא המיזרחיסטים נו... אצלם ימין זה ערך קדוש ללא הבחנה... אבל אנחנו הרי כן ערוכים לאפשרויות שיאמר לך על ימין וכו'... אז הגיע פה יהודי והפעיל שיקול דעת והחליט על ימין שהוא שמאל... אז מה אתם רוצים ממנו?? **אה... מה אתה אומר... נכון הצלחתי להרגיז אותך??** אבל למה? למה אני לא צודק? נו... למה? כי נכון... נכון שאפילו יאמר לך על ימין שהוא שמאל... **השאלה מי???** מי יאמר לך על ימין שהוא שמאל... מי?? האם תלמיד חכם שכל כולו דבוק לרצון ה' ודעתו דעת תורה!!! או אדם מן השורה שיש לו תאוות שלטון ומסור למיזות רעות שלו...

זה פה הסיפור!!! כלומר: הבוחרים שלו שכעת אוכלים את הכובע למה בחרנו בו... על מה הם צריכים לאכול את הלב?? או... טעינו... חשבנו שהוא ימני והתברר שהוא שמאלני...?? חשבנו שהוא נאמן לערכי הימין והתברר שלא?? **לא!! לא זו הנקודה!!!** ע"פ ההשקפה האמיתית התסכול שלהם אמור להיות... או... טעינו... נתנו לבן אדם שהוא **נישט דעת תורה** - לנהל אותנו!!! אני לא יודע האם לאנשים שבחרו בו יש את השכל להבין את זה... אבל אנחנו בודאי ככה אמורים להבין... כי לנו אין התנגדות חד משמעית לשמאל... **לנו יש עקרון אחד ויחיד!!** אנחנו מחוייבים לרצון ה'... לא ימין ולא שמאל לא קדימה ולא אחורה... רק רצון ה'!! והיחיד שיוודע לכיון לרצון ה' זה רק תלמיד חכם שכל חייו דבוק בתורה וכנוע לדעת ה'... רק הוא יכול להיות נטול נגיעות אישיות ולהצביע לנו "זו הדרך לכו בו כי תאמינו וכי תשמאלו" (ישעיה ל') כל אחד אחר... מי שזה יהיה... כבר לא משנה מה גודל הכיפה שלו וגם לא משנה אם הוא דתי או רפורמי... שניהם לא רלוונטים... זה בדיוק כמו שלא משנה אם שתיים ועוד שתיים זה ארבע או שבעת אלפים... שניהם תשובות לא נכונות... **כלפי מה הדברים אמורים??**

בשנים האחרונות ישנה מנגינה חדשה... יש חרדים שכבר די... נמאס להם מהגישה הנינוחה והממוצעת של גדולי ישראל... די... הגיע הזמן קצת להתחדש... מחפשים משהו מרענן... איזה עתיד מעניין יותר... ושיאמר בינינו... אני די מבין אותם... גדולי ישראל בדרך כלל לא מפתיעים במהלכים שלהם... הרבנים אף פעם לא מנסים לעורר סערה ולהוביל מהלכים חסרי תקדים... לא שוברים את ההגה יותר מידי ימנה ובודאי לא שמאלה... הכל ממוצע... ללכת בין הטיפות... ודי... אנחנו רוצים משהו קצת יותר חי... יותר חד... חותך... מנהיגות... מוביל...

אז בבקשה... רצייתם? קבלתם!!! קבלנו שתי מפלגות דתיות עסיסיות ועליצות לגמרי שדוהרות עם כל הכחה!!! אחד שובר כעת לגמרי שמאלה... השני לוקח את כל ההגה קיצוני ימינה... ובין כך ובין כך אבדה הנערה... **מה המכנה המשותף בין שניהם??** שזה אומר לך על ימין שהוא שמאל... וזה אומר לך על שמאל שהוא ימין... **ותכל'ס... שניהם נישט דעת תורה!!**

אני חייב להודות בכנות: אם אני הייתי בממשלה במקום שלהם ככל הנראה לא הייתי מתנהג אחרת... סו"ס חז"ל אומרים: שכשאדם עולה לגדולה, מי שאומר לו לרדת ממנה הרי הוא כופתו ומניחו לפני ארי... חז"ל מעידים שזה ניסיון מאוד מאוד קשה שא"א לעמוד בו!! נקודה!! ממילא אני נאמן לדברי חז"ל ולכן די ברור לי שאם הייתי בסיטואציה הזו אני גם הייתי הולך שמאלה... אבל ברגע האחרון... ממש בשניה האחרונה בסוף הייתי יורד מזה... אתה יודע למה?? כי אאאוף... יש לי רבו!!! יש לי דמות של דעת תורה שאני עושה ככל שהוא מורה לי... והוא עושה לי חיים קשים והוא כבר הוריד אותי מכמה וכמה עצים שטפסתי עליהם... וגם כאן הוא היה עושה לי חיים קשים... והוא היה תופס אותי באוזניים ומוריד אותי מזה... ולכן אתה יכול להיות רגוע!! עלי אתה יכול לסמוך... לא בגלל שאפשר לסמוך עלי... אלא בגלל שיש מעלי דעת תורה שבסופו של דבר מעמידה אותי במקום...

אז זהו... שכאן אין לנו את זה!!! יש לנו עסק עם בני אדם עם תאוות שלטון נורמלית כמוני וכמוך (ובנקודה הזו אני לא מגיע אליהם בטענות...) אבל גם אין להם דעת תורה שתאזן אותם (וכאן אני כבר כן מגיע בטענות... בעיקר לחרדים שבינינו שפוזלים לכיוונם) אז הנה... רציתי מישור ללא דעת תורה?? בבקשה... קבלת... וזריתי פרש על פניכם... טול לך מה שהבאת...

ידידי וחברי המתנחלים... אני מרשה לעצמי לומר לכם מילה רק בגלל שיש לי משהו אישי איתכם... יש לי אהבה גדולה לארץ ישראל... ולמצוות התלויות בארץ ובפרט לשמיטה... ואני אוהב אתכם כיהודים יראי שמים... אבל תרשו לי לומר לכם דבר אחד שמאוד חסר לי אצלכם

איפה הרבנים שלכם?? איפה הם?? איפה??? כן... יש!! יש לכם רבנים!!! ברור שיש אצלכם רבנים חשובים... אבל היא גופא: למה צריך לנחש שהם קיימים? למה צריך לחפש אותם בנרות?? למה כצופה מהצד זה נראה שהרבנים מונחים בקרן זוית... נכון שהתורה מונחת בקרן זוית... אבל התפקיד שלנו זה לקחת אותה עם כל הכח ולהציב אותה במרכז... אם אתם צריכים לעשות חשבון הנפש... זה לא ימינה ולא שמאלה... אלא מרכז!! איפה התורה הקדושה? הגיע הזמן שתציבו את התלמידי חכמים שלכם במרכז!!! שכל אחד כמוני וכמוך שיש לו נגיעות אישיות... שלכה"פ בפומבי יצטרך להיות כפוף לרבנים!! אבל בינינו עזוב... מה אני רוצה מציבור המתנחלים... אל תדין את חברך עד שתגיע למקומו... עזוב... בא לא נפנה אליהם... **בא נפנה אל עצמנו!!!** בינינו לבין עצמנו... לנו יש לפעמים כל מיני רגעים שאנחנו פוזלים לכיוונם... די... עזוב אותך המערכת החרדית הכבדה והמסורבלת הזו... כל דבר רבנים וחתימות... עזוב... אני רוצה מישור שיתפוס את העסק לידיים ויתחיל להזיז עניינים... מכיר את המחשבות האלו?? איך פעם ראיתי מישור ששלח מודעה אפיקורסית... "רבנים, תפסיקו לדבר, תתחילו לעשות!!" אז זהו שאותו אחד כעת קיבל מה שהוא רוצה... הוא חיפש כאלו שעושים... אז הנה... הוא קיבל כאלו שרוצים לעשות בכל מחיר של הגב של כולם... כן... הוא צדק במודעה שלו!!! מפריע לך שהרבנים לא עושים?? הרבנים ימשיכו לא לעשות---- את מה שלא נראה להם נכון... אשרינו שיש לנו רבנים עם דעת תורה שהם לא עושים בכל מחיר!!! לא כל דבר צריך לעשות... אז הנה... כעת יש לנו מישור שבו עזר לנו לעשות שינוי... לעשות מהפך... רחמנא לי שזבן מגונדא דיליה...

טהור ש... שבעל כרחו ושלא באשמתו הולכים לשרוף לו את הנשמה... הילד הזה יגדל חילוני גמור ולא באשמתו!!!

ר' יהושע בן חנניה עומד מול חלון בית האסורים ונאנח אנחה עמוקה ואומר: מי נתן למשסה יעקב וישראל לבנו... ז... ז... י... **ואז לפתע!!! ישמעלקא הקטן קוטע את ר' יהושע ולא נותן לו לגמור את המשפט!!! ישמעלקא ממשיך במקומו ואומר: הלא ה'--- זו חטאנו לו!!!**

ר' יהושע בן חנניה מקשיב לישמעלקא הקטן ומזדעזע כולו! ישמעלקא הקטן הזה חולק עלי! יש לו פשט אחר בפסוק... הוא לא סתם מסיים את הפסוק שאני התחלתי... אלא הוא משנה את המשמעות שלו לגמרי...

מה הכוונה??? אני כעת אצטט לך את הפסוק כמות שהוא, ותנסה לנחש איפה נמצא הפסוק באמצע!!! איפה נמצא האתנחתא...

"מי נתן למשסה יעקב וישראל לבוזים הלא ה' זו חטאנו לו ולא אבו בדרכיו הלוך ולא שמעו בתורתו"

נו... מה אתה אומר... איפה נמצאת האתנחתא באמצע הפסוק?? אז לא תאמין... תפתח ספר ישעיה, אתה תראה שהפסוק הוא כך... מי נתן למשיסה יעקב וישראל לבוזים-הלא ה'!!! זה הפסוק... בפסוק הזה ה' מודיע: כן... זה אני... אם אתה רואה תינוק שנשבה שעובר על כל העבירות שבתורה... תדע לך שזה אני... אל תבא אליו בטענות... אל תאשים אותו בכל מחיר... תדע לך שזה חלק מההסתרת פנים ואני בורא עולם עומד מאחורי זה... (עכשיו... למה זה קרה מצד הנהגת המשפט?? בגלל שבדורות הקודמים זו חטאנו לו וכו'... שזה ההמשך של הפסוק... אבל תכל'ס... לגופו של עניין- אליו זה לא קשור... התינוק שנשבה הזה בעצמו לא אשם) ור' יהושע בן חנניה עומד כעת מול ישמעלקא הקטן ומתאבל עליו שהוא הולך לגדול כמו חילוני גמור... ר' יהושע כבר עכשיו מכריז: שאם ברבות הימים ישמעאלקה הזה יהיה פרא אדם והוא ילחם בידישקייט... אני לא אכעס עליו... כי מי נתן למשיסה יעקב וישראל לבוזים... נו... מי??? הלא... הלא... ר' יהושע בא להמשיך... אבל אז!!! ישמעאלקה הקטן קוטע את ר' יהושע ולא נותן לו לשים את הפסוק שם!!! ישמעאלקה מכריז בקנאות: אני החלטתי שהפסוק נמצא במקום אחר: הלא ה'--- זו חטאנו לו!!! אני החלטתי שזה לא ה'... אלא אני!!! זו חטאנו לו... אני החלטתי על דעת עצמי לשנות את הפסוק של הפסוק... הרבש"ע מצידו לוקח אחריות על הנפילה הרוחנית שלי... אבל אני החלטתי שאני כן לוקח אחריות על עצמי!!! הקב"ה מצידו מביע נכונות לקחת את האשמה שלי עליו... אבל אני על דעת עצמי החלטתי אחרת!!! כן... אם אני רוצה... אני יכול לפטור את עצמי... יש לי על מי להפיל את האחריות... יש לי תירוץ טוב... שבגיל צעיר מאוד לקחו אותי בע"כ למקומות הכי טמאים... והורידו לי את הפאות וניתקו אותי מהידישקייט באכזריות... כן... אני גם יודע שהפסוק המקורי של הפסוק הוא מי נתן למשיסה יעקב וישראל לבוזים-- הלא ה'!!! אני מכיר את המסמך הזה... אבל באותה מידה

ישעיה הנביא מכין אותנו כבר לפני 2500 שנה שזה חלק בלתי נפרד מהנהגת היחוד וההסתרת פנים שלפני הגאולה... הקב"ה יוריד לעולם מאות אלפי נשמות ישראל נדחות ותנוקות שנשבו שרק הרבש"ע יודע בשביל מה הם נולדו ומה מטרתם... הם יולדו בישוב חילוני מובהק... הם יאכלו נבלות וטרפות... הם לא ישמרו שבת... והם יהיו שייכים לגוש השמאל ואולי גם יצביעו יש עתיד ולא ממקום של אנטי... אלא מחוסר ידע מינימלי מה בכלל העניין בידישקייט... (ושוב: גם להם יש בחירה מסוימת... אבל ממש מינימלית... וכמובן שאין הדברים אמורים בייחס למי שמכיר רבנו ומתכוין למרוד בו... ברור שיש אצלם כאלו שהם בגדר "יצאו וראו בפגרי האנשים הפושעים ב... ברור שגם אצלם יש דרגות שונות בחירה... בדיוק כמו בבחירה שלנו...)

ישעיה הנביא מכין אותנו!!! זה יהיה חלק מהנהגת היחוד!!!

ואז יום אחד יבא משיח... ובבת אחת "מלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים" ובבת אחת כל התינוקות שנשבו יפקחו עיניהם "הוציא עם עיוור יש וחרשים ואזנים למו..." וה' יערה עליהם רוח טהרה ממרום "והולכתי עוורים בדרך לא ידעו בנתיבות לא ידעו אדריכם, אשים מחשך לפניהם לאור ומעקשים למישור..." (ונעצור כאן... לא אלאה אותך בעוד ועוד מקראות מפורשים)... **ואז!!! יגיע יום הדין הגדול והנורא...** וכל אותם תינוקות שנשבו "בבכי יבואו ובתחנונים אובלים..." יעמדו שם מאות אלפי החילונים הגמורים והם יבקשו סליחה ה'... לא היה לנו מושגים מינימליים ביהדות... אנחנו לא אשמים... אנא... **ואתה יודע מה ה' יענה להם???**

גמ' מפורשת בברכות (לג): אלמלא שלוש מקראות אלו נתמוטטו רגליהם של ישראל... הגמ' מביאה שם שלוש פסוקים שאסור להגיד אותם לפני עם הארץ... בשלוש פסוקים האלו כתוב שהקב"ה כביכול מצדיק את רשעי ישראל ואומר: אתם באמת לא אשמים! אני לוקח אחריות... אני הוא זה שבראתי את היצר הרע... אני בראתי אתכם עם נתונים של תינוקות שנשבו (מכל מיני סיבות של גזירת חכמתו ית') אני מקבל את הפתחון פה שלכם להגיד אנחנו לא אשמים... "ואשר הרעותי..." ה' יקבל אותם!!!

נו... אבל תכל'ס... הרי סו"ס דבר זה אסור לאמרו בפני עם הארץ...

סו"ס המידע הזה עלול לגרום לנו לחשוב ש... שיופי... זה בסדר... מהיום אני יכול לעשות מה שאני רוצה... אני אפסיק להיאבק... אפסיק להילחם עם היצר הרע... אשחרר שליטה... ומקסימום לעתיד לבא הקב"ה ישאל אותי: למה עשית עבירות?? אני אביא לו את הגמ' בברכות... אני אטען שהוא יתברך הביא לי כזה יצר הרע משוגע שכשהוא נכנס לטראנס הוא לא ראה אותי ממטר... **אז הנה!!! כעת הגענו לנקודה!!!**

ניתן לומר שכל מה שכתבתי עד עכשיו... הכל בתור הקדמה...

כעת נחזור לסיפור של רבי יהושע בן חנניה וישמעאלקה הקטן... ר' יהושע רואה ילד יהודי

מובטחני בזה שמורה הוראה בישראל יהיה!!!

המשך: **עכשיו אני אגלה לך סוד:** דווקא הילד של השכן החילוני... דווקא הוא פחות קורע לי את הלב... עצם העובדה העצובה הזו של כ"כ הרבה יהודים חילונים בדורות האחרונים זה תיקון מידי גדול ונשגב שמתרחש לקראת הגאולה... זו סוגיה יותר מידי גדולה עלי... כך שדווקא השכן החילוני פחות שובר אותי... (וחבל... כי אם זה היה שובר אותי... הייתי הרבה יותר מתגייס ללמד תועים בינה ולהשיב אותם תחת כנפי השכינה... כאן המקום לנשק כפות רגלם של אלו שעושים לאבא שבשמים את החסד הגדול ביותר... שמשיבים לבנים על אבותם) **אבל אתה יודע מי הרבה יותר שובר אותי???** שובר אותי הילד מהסוג שרבי יהושע בן חנניה ראה שם בבית האסורים... מדובר בבחור ישיבה טוב... בן עליה... קווצותיו סדורות לו תלתלים... יש לו פאות או מקדימה או מאחורה... הוא משלנו!!! **לגמרי משלנו!!!** והוא בוכה לי על הנפילות הקשות שלו ברוחניות... הוא מספר לי על כל מיני דחפים מאוד מאוד קשים שיש לו... והוא כ"כ רוצה להיות קדוש וטהור... הוא כ"כ נלחם... כ"כ משתדל להיאבק בכל הכח... ובכל זאת הוא מרגיש כמו בתוך בית האסורים... מול כל מיני נסיונות שהוא לא לגמרי מצליח לבלום אותם... והוא משווע... מתחנן... בוכה: אני רוצה להיות צדיק!!! אני רוצה למגר את הנפילות שלי... לא רוצה ליפול אף פעם... אז למה זה שוב ושוב קורה לי... מה לא עשיתי... קנסתי את עצמי... ניסיתי לאכוף את עצמי בכל מיני דרכים וזה מצליח עד... עד הנפילה הבאה... וכמובן שלפעמים מדובר בבחור שיש לו נתונים סביבתיים או משפחתיים מורכבים שאי אפשר למנוע אותם... ש... שבקיצור: מכל מכלול הנתונים שהבחור הזה מציג... מתעוררת שאלה אחת: מה יעשה הבן ולא יחטא...

מי נתן למשיסה יעקב וישראל לבוזים...

אז הנה!!! זה היה הכאב של רבי יהושע בן חנניה... הוא עומד בבית האסורים ורואה שם ילד יהודי טהור... נשמה טהורה... אבל הוא טוב מאוד לאן זה צועד... הוא יודע שבעל כרחו ושלא בטובתו יקחו את הילד הטהור הזה וישרפו לו את הנשמה... הילד הזה הולך לגדול חוטא גמור... ו... ושלא באשמתו!!! וקורע את הלב לראות את זה...

נו... אז באמת מה הפשט בזה??? מה הפשט במושג הזה שנקרא **"תינוק שנשבה???"** סו"ס הרי כל המטרה שנשלחנו כאן לעולם זה כדי להיות בעלי בחירה... לבחור בטוב ולמאוס ברע... אז איך יכול להיות שיש כ"כ הרבה נשמות בדורות האחרונים שנולדים ישר לתוך החטא... וכמעט נשללה מהם הבחירה מראש...? כן... יש מיליון ילדים חילונים שהם בגדר תינוק שנשבה (כמעט) לגמרי והם כמעט לא בפרשה של בחירה... (כמובן שברמה מאוד מינימלית יש להם כן איזושהי בחירה... אבל מאוד מאוד מינימלית...)

אז זהו!!! תהיה רגוע... הנושא הזה מטופל!!!

שהתקשר אלי ואמר לי: מה הרבש"ע רוצה מהחיים שלי? הוא נותן לי ניסיונות מטסטטורפיים... ואח"כ הוא גם ישרוף אותי בגהינם??

עניתי לאותו בחור: יש לך טעות!!! לפי מכלול הנתונים שהצגת בפני כעת... הקב"ה לא יבא אליך בטענות... עליך נאמר מי נתן למשיחה יעקב וישראל לבוזזים-הלא ה'... אתה לא אשם... אל תקח ללב...

ואז לפתע אותו בחור התעצבן עלי והתפרץ... לא!!! לא רוצה!!! אל תגיד לי את זה... אני לא מחפש שה' יפטור אותי... לא רוצה שה' יגיד לי: אתה פטור... אני רוצה כן להתגבר... כן להיות צדיק... כן להיות חייל נאמן בצבא ה'... אמרתי לו: אה... ככה??? אם ככה אז אתה ישמעלקע של הדור שלנו... מקודם דיברת ממקום של תסכול... מה ה' רוצה מהחיים שלי... אבל כעת אתה מדבר במנגינה אחרת... דווקא ה' לא רוצה ממני כלום... אדרבה... **אני רוצה ממנו!!!** הוא יתברך מצידו דווקא מבין ללבי... לא בא אלי בטענות... אבל אני מתעקש כן לדחוף את עצמי לתמונה... אני מתעקש כן להיות החייל הקרבי של ה' למרות שעקרונותי-קבלתי פטור...

אני מתעקש להיות הר' ישמעאל הכהן גדול של דורנו שנכנס לקודש הקדשים נוסח דורנו!!! כן... אם שמת לב: ביום כיפור יש פעמיים קריאת התורה... בבוקר הקריאת התורה מדברת על קודש הקדשים של לפני ולפנים... ואילו בשעת מנחה הקריאת תורה עוסקת בקודש הקדשים מהסוג של "והייתם לי קדושים"!!! הישמעלקע של דורנו אמנם לא נכנס לפני ולפנים להקטיר קטורת... אבל הוא כן נמצא מידי יום בחדר יחוד לבד לבד מול הקב"ה שרק הוא יתברך יודע איזה ניסיונות יש לי כעת ואני מתגבר רק למענו... זה חדר יחוד... זה קודש הקדשים!!! את ההתמודדויות שאף אחד לא יודע ואף אחד לא רוצה... זה החדר יחוד והקודש הקדשים הכי נגשג שיכול להיות...

ומה אתה חושב??? במה זכה דווקא ר' ישמעאל בן אלישע שהקב"ה פונה אליו באופן אישי ומבקש ממני: ישמעאל בני ברכני?? **מה התשובה???**

פעם פעם... הישמעלקע הקטן הזה קיבל פטור... הקב"ה הבין אותו... לא בא אליו בטענות... אבל הוא התעקש... לא!!! אני רוצה בכל זאת להיות נאמן לה'... אני מבין שאם אני אתגבר למענו יתברך אני אעשה לו נחת רוח גדולה... ככה?? אומר אבא שבשמים: אתה דוחף את עצמך בכח לעשות לי נחת רוח?? צדקת ישמעאל בני... עשית את זה בגדול... ברכני... כן... אתה יכול לברך אותי... אתה כבר ברכת אותי בבן שכמוך... ברכני... תברך אותי שאזכה לעוד בניים טובים שכמוך... לך בכוחך זה והושע את ישראל... רק אל תשכח אותנו... סו"ס הכה"ג היה מתפלל תפילה קצרה בתום עבודת פנים... גם אתה אל תשכח אותנו... תעתיר עלינו ברגעים הקשים האלו... בחדר היחוד הזה שרק ה' ואתה נמצאים שם... כלל ישראל זקוק ל"קשרים" שלך עם אבא שבשמים...

ואני עומד מולו אובד עצות... **משיחה ואין אומר השב!!!** אין לי מה לומר...

אני כ"כ מבין את הקושי שלו... אני רואה מול העיניים שלי נשמה טהורה עם פיאות... זה הישמעלקע של דורנו... ותכל"ס... הוא נמצא בתוך בית האסורין של הניסיונות של דורנו... ושם הוא מועד להתמודדויות ולנפילות לא פשוטות... ואני עומד מהעבר השני של בית האסורים... ואין לי מה לומר לו... נו... אז מה אני כבר כן יכול להגיד לו??

אין לי ברירה... מאוד בזהירות אני מוציא את הנשק האחרון שרק בדור שלנו ניתן להשתמש בו... וגם זה מאוד בחשש... (אבא שלי לא מוכן לשמוע ממני כאלו משפטים בשום אופן...) אני מתקרב אליו לחלון בית האסורים ואני לוחש לו בשקט: עזוב... אל תקח ללב... על זה נאמר: **מי נתן למשיחה יעקב וישראל לבוזזים--הלא ה'!!!** אתה עשית את שלך... אתה נלחמת... נאבקת... עשית הכל כדי לא ליפול... אם אחרי שעשית הכל... בכל זאת מצאת את עצמך בבית כלא עם דחף פתאומי שהפיל אותך בכח למטה. אל תקח ללב... מי נתן למשסה יעקב וישראל לבוזזים--הלא ה'!!!

זה הנשק הרגיש והמסוכן מאוד שלפעמים צריך לשלוף אותו בדורנו!!!

אבל כאן מגיעה ההתפרצות!!! הישמעלקע של דורנו מתפרץ עלי ואומר: לא!!! לא מקובל עלי... אתה מרגיע אותי שעזוב... ה' לא יבא אלי בטענות... **אבל אני לא מוותר!!!** אני כן רוצה לקחת אחריות על עצמי... אני כן רוצה להיות עבד ה'!!! אה... ככה??? אתה מתעקש? אני מגיע לקראתך ומוריד ממך אחריות ואתה מתעקש כן לקחת אחריות??

אם ככה... קוראים לך ישמעלקע ורבי יהושע בן חנניה מתפעל ממך ומתבטא: מובטחני בזה שמורה הוראה בישראל יהיה... אתה תצליח!!! על זה נאמר: "הבא לטהר מסייעין אותו..." אתה עוד תצליח!!!

הבנת את הסיפור?? קלטת את המפה??

בדור שלנו יש ניסיונות מסוימים שהמנגנון שלהם הוא כזה!!! מצד אחד מדובר בניסיון שהוא גדול עליך!!! ניסיון באמת מאוד מאוד קשה!!! שבאופנים מסוימים יתכן שאין טעם לשקוע ברגשות אשמה... כי זה בבחינת מי נתן למשיחה יעקב וישראל לבוזזים... רק מה?? אם אתה רוצה... זכותך המלאה לקום בכעס כמו ישמעלקע ולהכריז על דעת עצמך שאתה משנה את הפיסוק של הפסוק... ואתה מחליט כן לקחת אחריות!!! כן... למרות שלא מאשימים אותי... לא מגיעים אלי בטענות... אני רוצה כן להפגין נאמנות לה' ולהתגבר למענו יתברך!!! פה!!! פה אתה מצמיח את ר' ישמעאל בן אלישע של הדור שלנו... **הבנת את המנגנון???** ברובא דרובא של הניסיונות שיש לנו... הגישה היא שאני מחויב לעמוד בזה כי אני יכול ואני מצווה על זה ולכן יש דין ויש דיין!!! אבל צריך לדעת שבמקרים מסוימים (מי שהדברים מופנים אליו יודע...) ישנם כאלו שהקושי שלהם הוא בעוצמה שכזו... שלהגיע בגישה בלתי מתפשרת שאני מחויב לעמוד בזה בכל מחיר... זה לא נכון... כי זה באמת נורא נורא קשה... ואם תתעקש להרגיש נתבע לעמוד בזה בכל מחיר וללא פשרות... לא רק שלא תצליח אלא אתה תהיה גם מתוסכל כמו אותו בחור

זכותי המלאה לקחת אחריות על עצמי ולהכריז: לא!!! לא רבש"ע... אני אלחם ואאבק כדי לא ליפול... **ואני אלחם בדם לבי להשאר לך ישמעאל בני... הוי בני... הוי בני... ברכני!!!**

זה היה המשא ומתן בין רבי יהושע בן חנניה לבין אותו ישמעאלקע...

ר' יהושע בן חנניה קורא את הפסוק עם הפיסוק הנכון!!! וישמעאלקע אומר לו... נכון... קראת נכון את הפסוק... קראת נכון את המפה... אבל כאן זכותי להחליט לקחת אחריות על עצמי ולשנות את הפיסוק...

אומר ר' יהושע: ילד כזה! שבאים לקראתו ומבינים ללב... פוטרם אותו ואומרים לו לא כועסים עליך... לא באים אליך בתביעה... והוא בכל זאת מתעקש לדחוף את עצמו ולקחת אחריות על מעשיו למרות הנתונים הקשים שעומדים לפניו... מובטחני בזה שמורה הוראה בישראל הווה...

במעשה המרטיט הזה טמון מסר עוצמתי ביותר

לכל מיני צעירים בדורנו שמתמודדים בניסיונות מאוד מאוד קשים... כשמגיע בחור ומספר שנורא נורא קשה לי ויש לי ניסיונות נוראים... הכי קל לומר לו: אין כזה דבר!!! יש לך בחירה... ואתה יכול ואתה חייב להתמודד ואתה תיענש על זה... וברוב המקרים זה באמת נכון... שמעת?? אני חוזר!!! ברוב המקרים זה באמת ככה!!! (הרי סו"ס כולנו בני אדם ולכולנו יש ניסיונות... השאלה באיזה עוצמה... ואצל רובם הניסיונות הם קלאסיים שאפשר!!! אפשר להתגבר... ומי שלא מתגבר באמת מגיע לו על הראש... הלו... תתפוס את עצמך לידים) אבל צריך לדעת שבדור האחרון ישנם מקרים מסוימים של כאלו שיש להם ניסיונות נורא נורא קשים... ולפעמים כשאתה שומע את מכלול הנתונים... ואתה שומע את אותו בחור טהור לב איך שהוא כ"כ רוצה לא ליפול אף פעם!!! הוא כ"כ מרוסק מהמעידות שיש לו מידי פעם... אז אני אמנם משתדל לתת לו כח... לתת לו קצת כלים... אבל בשלב מסוים אני מוצא את עצמי במקום של ר' יהושע בן חנניה... אני מרגיש שאני עומד מול בחור שמבחינה מסוימת הוא תבוש בבית האסורין... ואז נשלף לי הפסוק אחד לפני שם בישעיה (שמסתמא זה הפסוק שרבי יהושע בן חנניה התכוין אליו... כי זה פסוק שמדבר על בית האסורין) תקשיב טוב טוב לפסוק הזה... זה פסוק מאוד עדכני: **"הוא עם בוז וחסדי, הפח בחורים מלם, ובבתי כלאים החבאו, היו לבז ואין מציל, משיחה ואין אומר השב",** והמפרשים אומרים שם במקום: שבחורים נמצאים במצב של פחי נפש, ומרגישים בתוך בית כלא ולא מצליחים לצאת מהתסבוב והמילכוד הנפשי שלהם... היו לבז ואין מציל!!! משיחה ואין אומר השב...

זה ממש הפסוק שממחיש סוג מסוים של ניסיונות שקיימים היום...

זה בחור שלוחם בכל עוז ותעצמות... ותכל"ס... קשה לו נורא... והוא מבקש עזרה... הוא מתחנן: אני לא רוצה ליפול!!! אני רוצה להיות צדיק וקדוש... וזה לא הולך לי... אני כל הזמן נופל שוב...

מספורי המגיד

"אולי עבדו עלי? אולי המכתב של לינור מזויף, אך באמת עלתה על דעתי שהיא תעשה לי כזה תרגיל? יש לה ישרה מדהימה, לעולם לא תערים, אם יש לה לומר ביקורת היא אומרת זאת ישירות לי בלי משחקים, מישוהו בכונה תזמן לי את שני המכתבים, כדי לגרות אותי לבוא למקום המשחק הזה."

יתכן שאחד מהלצים ידע לחקות את כתב ידה ובדרך כלל שהיא הכניס לי את המכתב לערמת המסמכים, השאלה מי הכניס ומה היא המטרה שלו? האם רצו לסחוב אותי לכאן לראות אותי כפתי, אך אני נופל בפח שלהם חלק ממשחק פסיכולוגי?

השקעתי הרבה כסף באיפור, גנח לעצמו חרישית, בשביל מה עשיתי זאת?! מהמשכורת הקטנטנה שלי השקעתי בשביל לתת לאיזה אמן מטורף לקנות תענוגות, היה עלי לחשוב שמישהו חמד לו לצון, השאלה מה עושים, לצאת תוך כמה דקות זה לא לעניין וגם לא מקצועי. עלי לשבת לכל הפחות שעה אחת במקום, לא כל אחד דיין, אין לי מה להפסיד."

ההמתנה השתלמה, בסביבות השעה שמונה וחצי נכנסה לינור, היא תרה אחרי שולחן שאינו תפוס, כעבור שתי דקות שעמדה נבוכה בשל התפוסה הכמעט מלאה, מגש אליה מלצר מעונב ושוחח עמה באדיבות, הוא החווה לה על שולחן אחד שהיה ריק בצד צפון מערב של האולם לא הרחק ממנו, נגטש לפני כמה דקות ממש.

"אפשר לנקות ולסדר כדי שתוכלי לשבת בניחותא" אמר לה באדיבות.

"מעניין אך תגיב כשנראה שמולי הדיין בדרך כלל, לא מגיע, חושב לעצמו מולי בגיחוך, היא תשב לא הרחק ממני, בלי שתדע שאני כאן, הוא שמח על העיתון שמשמש לו כסות טובה, ק' לא תבחין שיש מישהו שעוקב אחריה.

הוא ראה אותה יושבת עצבנית ומסבירה למלצר שביקשה לעיין בתפריט העשיר שלהם, כי היא ממתינה למישהו, לכן היא לא רוצה לעיין הזמן כלום, מלבד מים מוגזים.

הוא בחן בזהירות אך תהינה התגובות שלה, ניכר היה עליה שהיא מאוד נבוכה שמולי ארוסה הדיין לא הגיע, נראה לו שהיא חוששת משתי אפשרויות: א) מולי לא הגיע כי היא הזמינה אותו למסעדה כזו. ב) אולי הגיע כדרכו למקום בדייקנות רבה אבל היא אחרה בחצי שעה [בשל אילוצים שלא היו תלויים בה] למולי לא היה נעים לשבת לבד בכזו מסעדה, לאחר כמה דקות נטש את המקום.

ניכר היה עליה שהיא לא יודעת מה עושים? הישיבה שלה הייתה מאוד לא נוחה, כנראה היא מתלבטת אם לעזוב את המסעדה, או לתת לארוס שלה צ'אנס. כנראה בחרה באפשרות השניה, היא נותרה במקומה אבל ישיבתה הייתה מתוחה.

בסביבות השעה 9 הבחין מולי לפתע בנכנס חדש שנראה שונה בכל חזותו מיתר הסועדים, משהו בו הצליח להקפיץ אותו ממקומו, היה זה אדם נמרץ צעיר לימים, כולו מביע שחצנות, משהו בלבשו זעק שונות שאותו היא דחתה, הוא היה לבוש בבגדים יוקרתיים מנקרי עיניים, חש שכל העולם סלול שלו, הוא התקדם בניחותא לשולחן שנראה שהיה משוריץ עבור.

הוא ראה אותו מתיישב בדיוק באזור המסומן, כפי שדיווח לו אותו אלמוני, אולי זה הוא? אז המתרע באמת לא בדחן, יש כאן משהו רציני ועליו לעקוב עם עיניים בוחנות היטב. מעניין אותו מאוד מי הוא אותו מתרע, מה רצה להרויח כאן וכנגד מי הוא נלחם? הוא חש את עצמו לפתע חשוב, הוא משמש "נכס חשוב" במלחמת המוחות.

כעבור עשר דקות נכנסה לה קצינה צעירה, היא צעדה בטוחות לכיוון השולחן בו ישב הרהבתן, הם לא בזבזו רגע, השיחה שהתנהלה הייתה בקול נמוך ביותר, בשונה מכל הסועדים שדיברו בקול, לאיש מהם לא היה אכפת אם יש לאי מי אינטרס לצותת להם, נראה כי להללו יש הרבה מה להסתיר, הם שוחחו כמעט בלחשיה, אי אפשר היה לקלוט מילה אחת מהשיחה למרות שלא היה מרחק גדול מהשולחן בו ישב, האסוציאציה הראשונה שעלתה בראשו: אלו הם החתונים החביבים שלי, עלי להביט בהם כדי לקלוט אותם היטב.

הם לא הבחינו בסועד שישב לא הרחק עם עיתון אנגלי פרוס שמסה אותו היטב, שסוקר אותם בהתבוננות, בפרט את הבחור, מבט מהיר שהעביר עליו מקף רגל ועד ראש קלט אותו היטב (בעבודתו הצבאית למד לסקור דברים מסובכים יותר) פרט אחד לא נעלם ממבטו התוהה, הפרצוף המגולח משום מה נראה לו מוכר מהעבר, הוא כבר ראה את הקלסתר הזה בלבוש אחר, הוא ניסה להיזכר בדמויות מהעבר, מעביר אותם בסרט נע במוחיות הבזק, לפתע תפס את עצמו ורעה אחרת, הוא קלט את הדמות היטב.

"אוי וועה, זה הוא, הוא הגיע לתל אביב, עד כדי שהתאזרח בה? מתי זה קרה? אך לא שמתי לב לדמות הזו עד עתה?"

גוט מארגן (בקר טוב) הגעת לתל אביב, לא סתם ל"תל אביב" של מטה, אלא למקום הכי משוקף שניתן להכיר, במסעדה בו אפשר להיכשל בארבעה חמישה וששה לאזורים על כל טעימה מהממתק שמוגש מכוסה בהמון עלי חסה ותיבלים אסייתים.

אך ירדת פלאים, ממקומך הראשון כאחד מהגורדיה המפורסמת של רב לייבל ווערקער ראש הלוחמים בכל השבבניקים והנושרים שנפלו למלחמות נחצה ברמן הגייס החמישי... לעבור למחנה הנגדי בקצה האחרון?!

"מעניין מהיך ומאיפה אתה עוקב אחרי? מעולם לא ראיתך מאז שהתגייסתי לצבא, אז אך אתה מעורה בכל הפרטים עלי, עד כדי לתכנן להרוס לי את השידוך עם לינור, אך אתה מכיר אותה ואיך אתה מסית אותה נגדי? חולפות המחשבות במוחו בבעתה.

הסקרנות גוברת עתה בקרבן, אך תגיב עתה לינור שנמצאת בקרבן, האם כעת תצטרף אל החבורה לסגור עיניים? הוא עובר לכיוון שלה, בוחן היטב את התנהגותה, הוא מבחין שפרצופה מחליף צבעים, מוון הרגל לצבע סיד בוהק, אחרי זה עוטים הפנים, גוון אפרפר כפני מת, נראה שראתה עתה משהו שמאד לא מוצא חן בעיניה, היא ממש שוחיה בחרדה, היא יושבת על כסאה בחוסר נוחות בולטת. משהו עובר עליה כעת, היא די מופתעת ממה שראתה הרגע.

"אין ספק שעשיתי מעשה גדול בזה שבאתי למסעדה מאופר היטב" סיכם מולי לעצמו בסיפוק, ק' אני חואה את כל הצדדים ואף אחד לא יכול לעבוד עלי.

מספורי המגיד

מלצר יגיש אליהם במהירות, הם דיברו עמו משהו בשקט, כעבור שתי דקות הביא להם סככה שסגרה עליהם, מעתה לא כל אחד יכול לעקוב אחריהם. גם בלי לדעת על מה הם מדברים, דבר אחד ברור למולי, הם לא יושבים לסעודה תמימה, כעת הם עושים "סיעור מוחות" כנראה הנושא הוא: איך מביאים את לינור לנטוש סופית את השידוך שנארג במשך שנים.

השאלה שמציקה לו ביותר, מה תעשה עתה לינור? הרי גם היא נושא חשוב בשיחה, האם הבחינו בה והם ממתנים לה, בזה לא ידע. אבל אין לו ספק שלינור הבחינה בהם והיא חשה לא בטוב מזה, משהו מציק לה מאז שנכנסה הקצינה, יתכן מאוד שהקצינה הזו היא איש הקשר של אותו שרלטן, סביר להניח שהיא מכירה אותה היטב, אחרת איך תסית אותה לעזוב את השידוך, למה שתשמע לה אם אין לה איתה היכרות מעמיקה.

מולי ממתין לראות, מה יהיו המשך צעדיה של לינור, הוא רואה שלינור נותרת במקומה, כשהיא כוססת את ציפורניה בעצבנות, אבל אינה עושה פעולה שתלמד מהם הצעדים הבאים שלה.

מולי החל להסתפק, האם צדק בהערכת המצב, כפי שתמיד הוא מנתח נתונים צבאיים מורכבים מעולה, צריך הוא כעת לדעת לאבחן גם את התופעה הזו, אם הבחינה בהם והיא במצוקה, עליה לעזוב את המקום במהירות כדי שלא יבחינו בה.

היתכן שעוד לא שמה לב אליהם ומשהו אחר מציק לה? לא, זה לא יתכן! הם לא נכנסו בהיחבא, כפי שהוא ראה אותם, גם לינור יכולה הייתה להבחין בהם, אבל על השאלה השניה, איך היא מגיבה לזה? קשה היה לו להשיב על כך בבהירות.

הוא לא יכול ללמוד מתנועותיה, מה בעצם מפריע לה? לאחר שבחן שוב את המצב בבהירות, הניח שהסיכוי שהיא חלק מהחבורה נמצא בסבירות נמוכה מאוד, התנועות והעצבניות שלה מעידות שהיא מצויה בסערת רוחות קשה, מה שמעיד שהיא מופתעת לראות את החבורה כאן, כנראה שלא הגיעה על ידי הזימון שלהם.

אבל מה שמשונה אצלו, היא נותרת על עומדה ולא עושה כלום עם המידע שיש לה, זה מעורר בו שוב את הפרד, אולי היא קן שייכת אליהם ומאיוז סיבה שהיא לא יגשה אליהם, אם לא קן, למה לא ברחו מהמקום עד עתה, אם הקצינה חורשת ביחד עם הבחור עליה רעות, הדבר הראשון שצריך לעשות זה לברוח מהמקום לפני שיבחינו בה, היא לא מרוחקת מדי כדי שלא יבחינו בה, כל רגע שהיא נותרת רק יקשה על מצבה.

הסיפור לא מסתדר לו משום כיוון, הרבה סימני שאלה ניצבים בפניו, הוא לא יכול לתת על כך דיאגנוזה מדויקת.

איך בדיוק מגיעה לינור בדיוק באותו זמן שהחותרים נמצאים?! אולי היה לאותו אלמוני עניין להפגיש את לינור ומולי עם החותרים, בשביל להרוס את הסיפור שלהם, יש לו אינטרס נגדם, זו הסבירות הגבוהה יותר, אבל אם כך התשובה, הוא לא עשה זאת בצורה חכמה, היה עדיף שלא יעמת אותה עמם חזיתית.

כל הסיפור מריח לא טוב, מתחילתו ועד סופו, עתה כצופה מהצד נותר רק לצפות בהתפתחויות שתבואנה בהמשך. יבורך אותו אלמוני שנתן לו את היכולת להתמודד מול צוות המושחתים.

תמונת המצב הנגדית, לינור מובכת לחלוטין:

לינור לא הייתה בלייניט במהותה, היא לא טיפוס זול, זו לה הפעם השניה שחזרת במסעדה יוקרתית זו, היא לא טיפוס בזבזני, בפעם הקודמת התפתתה בשל לחץ חברתי, אך כשראתה את המחירים החליטה שיותר לא תדריך במקום, לא שווה להשקיע כל כך הרבה כסף בעד סעודה שתוך מספר שעות שוכחים מה הכילה, הפעם הזמינה את מולי למסעדה זו, כי היה חשוב לה לבדוק לאחר כל טפסופי הארס של הדס את מולי לעומק, ההזמנה הפרובוקטיבית הייתה נותנת לה אינדיקציה טובה אם הוא יכול להכיל אותה כשונה ממנו לחלוטין, או שהכל מהשפה ולחוץ.

היא בחרה בכונה את המקום למרות המחירים היקרים למדי, בכונה שלא לפגוש איש ממכריה, היא הכירה את כולם ואיש מהם לא היה יכול להרשות לעצמו להיות שם אורח קבוע, אין סיכוי שתפגוש את אחד המכרים שיפיץ את הסיפור לציבור.

עתה הייתה מאוד מתוחה, היא ידעה שלקחה ריזיקה עצומה בהזמנה זו, אבל זו הייתה הברירה היחידה שלה, מאז שהדס נטעה את זרעי הארס בקרבה נבטו הזרעים במהירות, הם חוללו מהפך גדול בחשיבה שלה, היה חשוב לה עכשיו לדעת עד כמה הוא מחשיב אותה וחצה לבוא לקראתה.

אם קודם לכן חשבה שדי בהסכם שעשו כדי להחזיק את מסגרת "דו הקיום" שבנו, לאחר דברי ההסתה לא הייתה רגועה, היא אמנם העריכה מאוד את מולי, אבל לא רצתה להיות 'סרוח העודף' בבית, מוגמת הפגישה הייתה להבהיר לו חד משמעית שהיא עומדת בכל תוקף, לסגור תאריך ולנסח מחדש את ההסכם שלדעתה יש בו הרבה פרוצות.

היא לא רוצה להחביא את עצמה מהילדים, הם צריכים לדעת שהם שונים, היא תשתדל לא להפגין את השונות שלה בכל מקום, אבל היא לא רוצה להחביא את עצמה, מותר לילדים לדעת שיש שני סגנונות בבית, אבא ואמא באים מבתים שונים ובהתאם לכך הם מחנכים את ילדיהם, יש טולרנטיות (רוח סובלנות) בבית, כל אחד צריך להכיל את השונה ולהתגמש עמו.

הזמן עובר ומולי שבדוך כלל מקפיד על הזמנים לא נראה באופק, ראשה קדח מרוב מחשבות, מה עובר על מולי? איך הגיב למכתב? האם נעלב קשה או שקיבל את זה בהבנה? מאוד חשוב לה לדעת איך הוא מכליל שינויים והפתעות.

לפתע קפאה על מקומה, היא ראתה את הדס חברתה הטובה ביותר נכנסת למסעדה בנינוחות, נראה מצעידתה כי היא אורחת רגילה במסעדה היוקרתית, ההפתעה הייתה מושלמת, מה עושה הדס מויאל התפרנית שאין לה שקל מיותר על הנשמה במסעדה יוקרתית זו?

נראה שהדס לא הבחינה בה, היא ראתה אותה צועדת לכיון שולחן מסוים לא הרחק מהמקום שלה, היא ראתה שיושב שם איזה בחור צעיר בתלבושת רהבתנית שכלל לא תאם לרוחה, היא התבוננה בה בתימהון, משהו מעניין, יש איזה בחור עשיר שבכלל מעוניין בהדס המעורה, עד כדי להשקיע עליה סכומים נכבדים? היא חייבת לתהות על קנקן הבחור הזה מה מצא בה.

מספּורי המגיד

נראה שהללו עוד לא הבחינו בה כלל, הם היו עסוקים בעצמם, לפתע הגיע מלצר עם סככה, הוא הקיף את השולחן והסתיר אותם מעין הסועדים כנאה לאח'מים.

או אז, הסיפור מתחיל להיות מעניין מאוד, הדס לא סתם מבקרת במקום, אלא עוד 'אח'מית' שזוכה לשבת מאחורי פרגוד כנאה לחשובים ביותר, איך קרה הנס הזה? זה סקרן אותה מאוד וגירה אותה לעקוב אחריה, הפרגוד שעשוי מברד יוטה עבה יאפשר לה לעקוב מקרוב אחריהם, זה ממש מזמין אותה לעשות ניסיון לצותת, מה הם מדברים.

בטבעה לינור סקרנית גדולה, במשך חייה עבדה על עצמה לא להבליט לרבים את התכונה הלא מנומסת, אך הפעם לא יכלה לשלוט בעצמה, היא התקרבה חרש והתיישבה ליד שולחן שניצב ריק ועמד סמוך לפרגוד וצותתה בשקט לדיבורים שלהם, מה ששמעה העכיר את מצבה מאוד, היא שמעה איך אותו ברנש נבל נוטן לה תוכניות שונות, איך להרוס את הקשר שלה עם מולי באופן סופי, היה נראה שלברנש יש ממש איזה אינטרס להרוס יותר מדאגה לה, הוא תיחקר אותה על קצב הפעילות שלה, מה הספיקה לעשות עד כה והאם הדיבורים הארסיים שלה פעלו את פעולתן.

דמה קפא בעורקיה, היא גילתה כי הדס לא פעלה מתוך דאגה כנה לה כפי שהציגה את עצמה, פשוט היא חבלנית מרושעת שבאה להרוס את הקשר שנבנה בדי עמל משך שנים, היא עובדת בשירות אחרים, הם לקחו אותה למטרה הזו. לא בגלל שדואגים לה שלא תגור חלילה עם "אגואיסט" לאי מי יש אינטרס רציני לפרוס את הקשר שלה עם מולי, עד כדי שמוכן להשקיע על הדס עלובת הנפש ארוחות יקרות.

חוצפה זו הרתיחה את דמה, זה פעל אצלה בכיוון ההפוך, עכשיו רצתה בכל נפשה להדק את הקשר שלה עם מולי, בניגוד לרצון המושחתים, מי הם שיכתיבו לה עם מי ואיך לחיות?

אבל היא מלכדה את עצמה, הרי בטיפשות הלכה לפרק את הקשר שלה עם מולי, היא עוד התגרתה בו בכך שהזמינה אותו למסעדת טריפה בו אין שום מאכל שיהחיד דחי [אפילו פרווה ביותר] יכול להכניס לפיו. מה עשתה? הרי בכך תעורר עליה כעסים מיותרים, היא החליטה לסגת ולברוח מהמסעדה, אין לה רצון כעת לפגוש את מולי במקום זה, עתה היא צריכה למצוא דרך כדי לפייס אותו על ההזמנה המטופשת, היא קיוותה בכל לבה שלא הרסה את הכל.

אבל עדיין הייתה נעולה להציב בפניו תארך יעד לנישואין, היא צריכה לכל הפחות לבקש ממנו מועד סגור לנישואין ולו בשביל שכולם יראו שהשידוך שלה אינו קליפת אגוז שגעה בגלים הסוערים של הים שיכולים להוליכה לכל מקום בלי שתהיה לה שליטה על ק.

היא תחפש הזדמנות אחרת בו תנסה להבהיר את עצמה וגם תבקש שישגור את הקצוות, כדי שהמחבלים לא ינסו להרוס שוב את הקשר ביניהם.

עתה שהבשילו בקרבה המחשבות, החליטה לברוח מהמקום ולא לתת הסבר למלצר שהיה צריך להביא לה שתיה. היא קיוותה בסתר לבה כי הדס המרגלת לא תראה אותה, היא תבין שהיא עוקבת אחריה, מי יודע מה עלול לקרות אם יודע הסוד שהיא יודעת על התרגיל שרקמו.

עליה להסתלק מהמקום כל עוד רוחה בנפשה. ברוב חפזונה שסחה את תיקה בו היה ארנקיה, היא נמלטה במהירות כשכמה סועדים זוקפים גבה, הם לא הבינו מה קרה לסועדת שישבה לכמה דקות ועוד לפני שהגישו לה את האוכל ברחו מהמקום כנשוך נחש.

הערכת מצב של מולי:

מולי ישב לנתח את הערכת המצב העדכנית, הנטישה החפזה לימדה אותו שלינור לא מוצאת את עצמה במקום.

"היא בורחת כאילו מפני שדים ורוחות שנמצאים במסעדה, השאלה למה לפתע נעקה ולא ברחו בו במקום? שאלה קשה שאין לו על ק מענה"

"מה עלי להסיק מכל התנהגותה? לפי התוכנית הייתה אמורה להמתין בסבלנות להיפגש עמו, או לכל הפחות לשבת עם צמד החותרים שיעזרו לה לפרק את השידוך.

עכשיו נראה שהסיפור הפך לחלוטין, היא זיהתה כאן את החבורה שחותרת תחת השידוך והיא כנראה אינה מרוצה יש לה מה לפחד מהם, אין הסבר אחר למנוסה הפתאומית כשהיא מותירה את תיקה, זה מעיד על חוסר מנוחת הנפש, זה לא הטבע שלה, ברור שהיא לא תזמנה את עצמה עם צמד החותרים, השאלה האם האלמוני ידע שהיא הזמינה אותו ורצה ליצר פרובוקציה רצינית שתגרום לפיצוץ רציני. ברם אם ידע על הפגישה, למה היה צריך לשלוח לו פתק לחיבתו הסודית, הרי היה בא גם כן ולא היה צריך להתלכך?

ואולי לא ידע וכן יצא הכל שלא במכוון, לינור הזמינה אותו וגם האלמוני הזמין אותו כל אחד מהסיבות שלו, גם זה חשבון.

המסקנה לעת עתה: כל ההזמנה המשוונה במקום והתזמון המופלא ביחד עם החבורה הזאת אומרת דרשני, צריכים לבדוק את הדבר ביסודיות!

לאחר שקלול כל הצדדים הייתה הדיאגנוזה שהוציא, לינור לא היה שום קשר עם צמד החותרים, כנראה שהם פועלים בנפרד, אולי היה כאן צירוף מקרים מעניין שהביא לשתי הפגישות במקביל.

הדרך הכי פשוטה לברר את המצב, להשיב את התיק האבוד, תוך כדי ינסה בעדינות לברר עמה את הפרטים.

רווח ענק יצא מהסיפור, לכל הפחות הוא ידע את שמו של השונא שלו שהופך עולמות כדי להרע לו, מי ידע אם כל הצרות שהתרחשו עמו לא מגיעים ממנו, עדיין הוא לא מבין את כל המניעים. אותו פלוגי אלמוני למרות ששיחק אותה פעם "קנאי" שמחובר לאלו שמטאטאים את כל החלושים מחוץ למחנה כדי שחלילה וחס לא יקלקלו את האחרים נאה דורשים אבל לא מקיימים, הוא הצבוע הגיע יותר רחוק מהם לעומק השאול, ה' ישמור.

~~~~~

הכתובת החדשה להרשמה לקבלת הגיליון היא:

<http://mevaser-tov.ru/index.php/he/the-maggid>

השמחה בעניני דיומא

לברך לך

מה נכבד היום

בו זכינו לפתוח עלון חדש
לשמח כלל ישראל ונקרא
שמו בישראל

"השמחה בעניני דיומא"

שבו יבואו מידי שבוע
בדיחות משעשות
ומצחיקות לשמח את
הלבבות, ישתבח הבורא
שנתן לנו הכוחות להוציא
גליון זה לאור, יעזור ה'
ונזכה לשמח את עם
ישראל עוד ועוד ושיבוא
משיח צדקינו בקרוב, אמן.

נ.ב. נשמח לקבל כל מיני
רעיונות והערות והארות
על הגליון במייל:

a0503210@gmail.com

בברכה מרובה

העורך

ברכה לך

בזכות הגברת תמר זנדברג כל המדינה כמעט הניחו
תפילין נראה לי בסוף היא תהיה מחזירה בתשובה יותר
מהרב ראובן אלבז.....

אני בעוד 30 שנה לנכד שלי:
תשמע זאת הייתה תקופה.

כולנו ברחובות הסתובבנו עם מסכות.
השמיים היו סגורים, וטילים בכל הארץ.

טריבונות נפלו אוי אוי אוי.

לא הייתה ממשלה הרבה זמן.

אני עד עכשיו זוכר את הריח של הג'ל אלוהול.

הבגרות היה בזום.

סבא בחל"ת.

תן ירוק.

צבע אדום.

לילה לבן.

וכמובן היה פעם סלקום.....

דבר חדש בעולם החתונות:

השדכן לאבי החתן: אז מה אם הזוג לא מתאים,

קודם-כל תגייד "עלה בידי להקים שידוך" ונעשה

ווארט, אחר כך תתחילו לריב....

התקרבותי לבור ליד שערי צדק ואני שומע מבפנים

צעקות "ביבי אמת וממשלתו אמת".....

המשטר - בריתות

אני לא מבין... יש 120 חברי כנסת, תעשו בתורות כל אחד שבוע להיות ראש ממשלה... עם "אמא ואבא של שבת" בגן זה עובד נהדר...

לקראת כניסתו לבית ראש הממשלה מצביעי ימינה מבקשים מעריית ירושלים לשנות את שמו של רחוב בלפור ל... בלופר...

שימו לב!

השבת הקרובה משנים קצת בזמירות שבת ושרים:
השומר שבת הבנט עם עבאס...

חניון בית חולים שערי צדק נמסר כי מדובר בגננת שרצתה להמחיש לילדים את פרשת קורח...

שבוע שעבר פרשת המרגלים עם בנט שמוכר את הארץ בשביל משרה. השבוע עם פרשת קרח המכוניות נבלעות באדמה. שבוע הבא משיח עם הפרה אדומה...

נס שליברמן בזבז את כל הכסף על הערבים ולא נשאר לו כסף לקנות מריצות.

מנהל הבנק נוזף בלקוח: הרי הבטחת במפורש שתחזיר את ההלוואה בזמן!?!
אפילו חתמת על זה - הלקוח מגיב בצחוק פרוע: אוי כמה שזה משעשע איך שאתה אומר את זה בשיא הרצינות "הבטחת הבטחת", כאילו שהבטחה זה משהו מחייב...

לראשונה בישראל, ראש ממשלה שיש לו יותר מאבטחים ממנדטים, וכנראה שיהיה לו יותר מנדטים מאשר הימים שהממשלה הזאת תחזיק מעמד.

הדבר הכי מעצבן זה שבשנה שעברה עוד לא ידענו מי זה ניר אורבך?
ועכשיו כולם רודפים אחריו.....

ניתן לשלוח את החומר

המצחיק שלכם

לחייל:

a0503210@gmail.com

עד ליום שני בערב.

ניתן לקבל את

הגיליון בחייל

ניתן לשלוח 'בקשה' לחייל:

a0503210@gmail.com

לא נבס"ק את השמחה

יו"ל ע"י מערכת "לא נפסיק את השמחה" לתרומות, חסויות וכדו' 058-323-49-41

לשליחת בדיחות או הערות והארות: דוא"ל: a05832349@gmail.com

מו"ל: שר השמחה מאיר פנחסי הי"ו | הפצה ראשית: א.ג. הי"ו

להידודא

א. איזה שני סוגי פירות שמם שווה, מלבד אות אחת ששונה?

ת. רימון לימון!

ב. מה הופך להיות רטוב יותר בזמן שהוא מייבש?

ת. מגבת!

ג. איזה שם הוא גם של זכר, גם של נקבה, גם שם משפחה, גם אשכנזי וגם תימני, וגם של של בעל חי?

ת. יונה!

ד. איך יתכן דבר שבתוך כלי אסור, ואם אותו דבר יהיה בתוך פיו של האדם יהיה מותר?

ת. דם אדם, אם יצא לתוך כלי או על שאר דבר, אסור, ואם הוא בתוך פיו, כגון דם שבין השיניים, מוצצו ואכלו.

תודה למשפחת זרחי של החידות.

ווארט על הפרשה

פנינים יקרים על פרשת חקת

זאת חקת התורה אשר צוה ה' לאמר (יט' - ב')

מובא בגמרא (ברכות ה'), אם רואה אדם שיסורין באין עליו - יפשפש במעשיו. פשפש ולא מצא - יתלה בביטול תורה. והקושיא ברורה: שהרי אם הוא פשפש במעשיו לפני כן, למה הוא לא בדק אם יש בידו עוון של ביטול תורה? עונה המהרש"א שמדובר כאן לא ביסורים קלים אלא ביסורים כבדים מנשוא, שהאדם מתחיל לשאול את עצמו אולי עשה עבירה חמורה. שהרי היסורים הללו לא באים על עבירות קלות. והוא לא מעלה בדעתו כלל שזה בגלל שהוא לא בא אתמול לשיעור תורה, שהרי בדעתו ביטול תורה זה לא חטא. ואומר הספרי שכשם שמצוות תלמוד תורה גדולה מכל המצוות - כך עונש ביטולה גדול מכל העבירות. וזאת חקת התורה.

הדבר תורה לעילוי נשמת:

ר' יוסף פנחס בן שרה אמינן זצ"ל, טורן בת רחים וזוהרה. ע"ה

מילתא דבדיחותא

בדיחות מצחיקות

גבר אחד נפטר ובשעת הקבורה החל מישהו להספיד אותו: "הוא היה איש מדהים, בעל למופת, אדם הגון, אב לדוגמא.." האלמנה התכופפה לעבר בנה ואמרה לו בלחש לך תראה בקבר שלא התבלבלנו עם משהו אחר.....

עוד בדיחות בעמוד הבא

העלון יוצא לאור בסיוע ארגון תורה וחסד: 'המרכז לערבות הדדית' (ע"ר 580646396)

בשורה משמחת לתושבי העיר אלעד!

ניתן לקנות את החוברת לא נפסיק את השמחה חלק 2.

אצל: ר' חיים אחרק. רחוב: ר' יוסי בן-קסמא 5.

פלאפון: 0527133917. לתאם מראש.

שימו לב: הכמות מצומצמת מאוד.

בסייעתא דשמיא

יצא לאור חוברת בדיחות

'לא נפסיק את השמחה 2'

כ- 240 בדיחות

ניתן לקנות את החוברת במחיר סימלי

של 10 ₪ בלבד

להזמנות חייגו:
058-32-34-941

משלוחים חינם
בירושלים בלבד
אזורים מסוימים.

מילתא דבדיחותא

המשך - בדיחות מצחיקות

תייר נבהל ואומר למדריך, "הנה עקבות של אריה, זה מסוכן, לא?". המדריך: "אל דאגה הכל תחת שליטה, פשוט נתחלק, אתה תבדוק לאן העקבות מובילים, ואני אבדוק מאין הגיעו....."

בשיעור מדעים בבית הספר היסודי, המורה לימדה את הילדים על הלווייתנים. המורה אמרה שמבחינה מעשית לווייתן לא יכול לבלוע אדם, כיוון שלמרות גודלו העצום, הגרון שלו יחסית קטן, ולא מספיק בגודלו כדי לבלוע אדם שלם. אחד התלמידות הרימה את ידה, וציינה: "שאחד הנביאים נבלע על ידי לווייתן". המורה חזרה ואמרה שוב שלווייתן לא יכול לבלוע אדם, ושזה בלתי אפשרי באופן מעשי. התלמידה לא וויתרה ואמרה: "אז למה כתוב בתנ"ך שאחד הנביאים נבלע על ידי לווייתן?" המורה המתוסכלת ענתה: "כנראה שלא נדע לעולם" הילדה הקטנה אמרה: "כשאני אגיע לגן-עדן, אני אשאל אותו אם זה נכון", "ומה יהיה אם תגלי שהוא הגיע לגיהנום?" שאלה המורה. ענתה לה התלמידה "אז תשאל אותו את....."

שימו לב! נשאר חוברות בודדות.

בשורה משמחת ניתן לקנות את חוברת הבדיחות 'לא נפסיק את השמחה 2'.

בית שמש: ר' אהוד גוזלן. רחוב: ריב"ל 56. פלאפון: 0548426869 לתאם מראש.

ירושלים: ברמות פולין: רחוב: ועד ארבעה ארצות 82 קומה 2 דירה 25.

מרכז העיר: רחוב: רחובות הבוכרים (דוד) 9 ק"ב {ליד דואר ישראל}.

משלוחים חינם בירושלים בלבד תוך 72 שעות.

בשכונות: סנהדריה, סנהדריה המורחבת, רמת אשכול, בר-אילון, גוש 80, עזרת תורה, שמואל הנביא, ארזי הבירה, מעלות דפנה, בוכרים, גאולה, מקור ברוך, קרית צאנז, בעלזא, בית ישראל, מאה שערים, נוה צבי, סרוצקין, רוממה, שיכון חב"ד, מנחת יצחק, גני גאולה, מתחם שנלר, זכרון משה, כרם אברהם, והסביבה.

העלון בהסות

נא לא לקרוא את הפרסומות **בשבת!** לפרסום ניתן לפנות למערכת העלון

שידוכים

שמיועד למגזר הדתי, דתי לאומי, חרדי, חוזרי בתשובה. השידוכים מיועדים עדיפות לפרק א'. מלומדים, תלמידי ישיבה. 0506224035

השכרת אופניים חשמליים ורגילות. קורקינט חשמלי.

אצלינו יש גם תיקונים, ומכירת חלקי אופניים חשמליים + רגילים.

0548-520-351

0527-625-454

הקלדות

במחירים מוזלים

058-3234-941

הטשולנ'ט הביתי

בכל ליל שישי מתקיימת מכירה של הטשולנ'ט הביתי בר"ח שלמה מוסאיוף בי-ס מהשעה: 20:00 בערב

מנת טשולנ'ט 22 ש"ח.

0548-437-050

ואלה יעמדו על הברכה:

משפחת שהרבני. משה בת רביטל. אסתר הודיה בת רביטל. שר השמחה: מאיר בן מרגלית. אלעזר בן רחל. יוסף בן אסתר. ר' יוסף בן משה. כל השותפים להמשך השמחה בעם ישראל.

נמאס לכם לחפש כל שבוע את העלון 'לא נפסיק את השמחה' בבית הכנסת?

חדש! ניתן לקבל את העלון עד הבית

(בעלות המשלוח בלבד)

לפרטים נוספים חייגו ל- 058-323-4941.

בירושלים בלבד אזורים מסוימים.

לא נבס"ק את השמחה

יו"ל ע"י מערכת "לא נפסיק את השמחה" לתרומות, חסויות וכדו' 41-49-323-058
לשליחת בדיחות או הערות והארות: דוא"ל: a05832349@gmail.com
מו"ל שר השמחה מאיר פנחסי הי"ו | הפצה: א.י.

להידודא

חודות נפלאות על ענינים שונים

שאלה א:

איך יתכן שבישול יחד של שני מאכלים המותרים, יהיה יותר חמור מבישול יחד של שני מאכלים, איסור שאחד מהם יש בו איסור, ואחד מהם הוא דבר המותר?

שאלה ב:

מה היא המלה שהגימטריה שלה היא 376 והיא מופיעה בתורה בפסוק ה- 376?

שאלה ג:

באיזה פסוק בתנ"ך מופיעות כל כ"ב אותיות כולל האותיות הסופיות?

התשובות בעמוד האחרון

מעלת קימת הצות

הרב יוסף חיים אוהב ציון שליט"א

כתב רבינו האר"י ז"ל ב'שער הכוונות' (דרושי חג השבועות דרוש א'): "ענין בין המצרים והם כ"א ימים שבין י"ז לתמוז עד תשעה באב מנהג טוב וכשר הוא מאד לכל בעל נפש לשבת באבלות אחר חצי היום בכל אלו הימים ולבכות בכיה ממש על חורבן הבית, וטעם היות זה אחר חצות היום הוא, כי אז הוא התעוררות הדינים, בסוד כי ינטו צללי ערב, אשר לסבה זו נשרף ההיכל אחר חצי היום ודבר זה עושה תועלת גדולה בנפש האדם וענין חצות הלילה אין צורך להזכירו כי אפילו בכל שאר הלילות צריך להתאבל על החורבן, ומכל שכן בלילות בין המצרים שצריך להוסיף בבכיה, ועליו נאמר שמחו את ירושלם כו' כל המתאבלים עליה"

והגאון רבי חיים פלאג'י בספרו 'מועד לכל חי' (סימן ט' אות ז') כתב: "כתב בספר מעשה הצדקה דף ק"ל סוף ע"א אות מ"ח וזה לשונו, ובקונטרס מגן דוד הנזכר בדרוש בין המצרים כתב דנרמז בפסוק ועת צרה היא ליעקב וממנה יושע

המשך בעמוד 3

מילתא דבדיחותא

בדיחות מצחיקות

הגיע לידי חברת תלמה כריות לפי הבדיחה הידועה עם אותו אחד שישן וחלם שהוא אוכל מרשמלו ענק, התעורר בבוקר והתברר שאכל את כל הכרית, בחברת תלמה כריות" מאד נהנו מהבדיחה והחליטו לייצר כריות בטעם מרשמלו....

שני עכברים הולכים, פתאום מגיעה חתולה ורודפת אחריהם. עכבר אחד תופס אומץ, ונובח על החתולה והחתולה ברחתה. אומר העכבר ה"אמיץ" לשני: אתה רואה תמיד צריך לדעת 2 שפות....

בשורה משמחת לתושבי העיר ירושלים!

- ניתן לקנות את החוברת לא נפסיק את השמחה 2.
  - 1. ברמות פולין: רחוב: ועד ארבעה ארצות 82 קומה 2 דירה 25.
  - 2. מרכז העיר: רחוב: רחובות הבוכרים (דוד) 9 ק"ב.
- שימו לב: הכמות מצומצמת מאוד.

בסייעתא דשמיא

יצא לאור חוברת בדיחות
'לא נפסיק את השמחה 2'

כ- 240 בדיחות

ניתן לקנות את החוברת במחיר סימלי

של 10 ₪ בלבד

להזמנות חייגו:
058-32-34-941

משלוחים חינם
בירושלים בלבד
אזורים מסוימים.

מילתא דבדיחותא

המשד - בדיחות מצחיקות

חודש תמוז

תמוז"ז ר"ת זמני טיולים ממשמשים ובאים. ויש עניין ללכת לטיולים דווקא בחודש תמוז לתקן בזה את חטא המרגלים שטיילו אז בארץ ודיברו בגנותה, אז כנגד זה נטייל ונשבח את הארץ.

(נשים לב: המרגלים הלכו לטיול באמצע הזמן, ועוד לארץ של גויים, וקטפו שם פירות בלי רשות, ואחרי כל זה מה הטענה עליהם? ראו מעשה מרים ולא לקחו מוסר, למה לא הייתם בסדר מוסר???)

ולגבי שנה שעברה כתבנו בעלון שתמוז"ז ר"ת תשים מסכה ותהיה זהיר. על זה נאמר היו ימים.

פרשת בלק

אדם מתיישב בקידוש, ואומר בל"ק – בא לי קוגל. אחרי שסיים את המנה, אומר בלע"ם - בא לי עוד מנה. אחרי שאכל כמה מנות, טפח על בטנו ואמר פנח"ס - פה נטמן חצי סיר. שאלו אתו ואיך היה? ענה מטו"ת - מה טוב ומה טעים. האנשים התעצבנו עליו שאכל להם הרבה אוכל אמרו לו מסע"י - מה יהיה ע(ה)סוף שלך???) (בלע"ז אמרו לו מסעי מתי אתה נוסע מכאן)

ערב ר"ח אב

למה אהרן הכהן נפטר דווקא בר"ח אב? כיוון שיש מחלוקת בין החסידים לליטאים האם אומרים תחנון ביארצייט של צדיקים, ואהרן הרי אוהב שלום ורוזף שלום אז הוא נפטר בר"ח כדי שלא יהיה מחלוקת, ולכולי עלמא לא אומרים תחנון.

שימו לב! נשאר חוברות בודדות.

בשורה משמחת ניתן לקנות את חוברת הבדיחות 'לא נפסיק את השמחה 2'.

אלעד: ר' חיים אחרק. רחוב: ר' יוסי בן-קסמא 5. פלאפון: 0527133917. לתאם מראש.

בית שמש: ר' אהוד גוזלן. רחוב: ריב"ל 56. פלאפון: 0548426869. לתאם מראש.

ירושלים: ברמות פולין: רחוב: ועד ארבעה ארצות 82 קומה 2 דירה 25.

מרכז העיר: רחוב: רחובות הבוכרים (דוד) 9 ק"ב {ליד דואר ישראל}.

דרושים: נציגים שימכרו את חוברת הבדיחות 'לא נפסיק את השמחה 2' בביתם

ברחבי הארץ לפרטים 058-32-34-941 ת.ל. (אפשרות הכנסה של 2 ש ל כל חוברת).

משלוחים חינם בירושלים בלבד תוך 72 שעות.

בשכונות: סנהדריה, סנהדריה המורחבת, רמת אשכול, בר-אילן, גוש 80, עזרת תורה, שמואל הנביא, ארזי הבירה, מעלות דפנה, בוכרים, גאולה, מקור ברוך, קרית צאנז, בעלזא, בית ישראל, מאה שערים, נוה צבי, סרוצקין, רוממה, שיכון חב"ד, מנחת יצחק, גני גאולה, מתחם שנלר, זכרון משה, כרם אברהם, והסביבה.

מעלת קימת הצות - המשך

הרב יוסף חיים אהב ציון שליט"א

דשם רמז אל עשרים ואחד יום שיש בין י"ז בתמוז לט' באב, בהוציא שלשה שבתות וראש חדש, ישארו טו"ב יום, כנגד תיבת היא, וזהו עת צרה הי"א ליעקב, וממנה אותיות המ"ן שהוא מ"ן דמנצפ"ך יושע, על ידי שיאמרו תיקון רחל מחצי היום עד שעת מנחה, כמו שכתב הרב האר"י זיע"א, ומה טוב ומה נעים ליתן באותה שעה פרוטה לצדקה שהוא טוב מעט בצדקה להמתיק הטוב של ימי הדין, דאין הדין נמתק אלא בשורשו, ואותיות צר"ה נעשה רצון, וזהו ואני תפילתי לך ה' עת רצון, ועל ידי זה נזכה ונראה בבנין בית מקדשינו בזוכרינו את ציון, ציון הי"א דורש ה"ן לה בעגלא ובזמן קריב במהרה בימינו, עד כאן דבריו. ועיין במורה באצבע אות ר"ל"

וראיתי לאסוף מעלות וסגולות קימת הצות בעזר השי"ת.

א. בחינת צדיק גוזר כתב רבינו האריז"ל ב'שער הכוונות' (דף נ"ד ע"ב): וז"ל "ואין ספק שהיודע לכוין כל זה על אמיתותו גורם שכל הנזכר נעשה על ידו ממש ואין קץ ותכלית לשכרו ואין למעלה ממנו ויהיה מכלל אותם הצדיקים הגוזרים למטה ודבריהן מתקיימים למעלה ומכאן ואילך נבאר כל הכוונות דרך פרט".

ב. אהוב למעלה ונחמד למטה בספר 'נגיד ומצוה' לרבי יעקב צמח כתב שעל ידי קימת הצות כראוי "בזה יהיה אהוב למעלה ונחמד למטה, וחוט של חסד משוך עליו ביום, והוא יהיה מבני היכלי דמטרוניתא" וע"ע מה שהאריך בזה בספר יסוד ושורש העבודה שער האשמורת פרק א'.

ג. מילוי משאלותיו בספר 'ליקוטי תורה' (טשנוביל הדרכה ב' ע"מ ה') כתב וז"ל "ןבעת הקיצו משנתו בחצות לילה דייקא כי אז עידן רעותא ורעוא משתכח כידוע בספר הזהר ובעבודת חצות לילה בצורה ותיקון חצות ובהתחברותו עם התפילה אז יוכל להיחזק ולהתדבק למעלה ולפעול כל דבר שרוצה מאיתו יתברך כי חצות לילה הוא דבר שלם ובטרם אור הבוקר הוא פירוד חס ושלום".

ד. ממתיק הדינים מעליו כתב ב'ליקוטי מוהר"ן' (חלק א' תורה קמ"ט): " (תהלים קיט) חצות לילה אקום להודות לך על משפטי צדקך. חצות הוא מסוגל כמו פדיון, כי הוא המתקת הדינים. כי צדק דינא, ומשפט רחמי(א"ה יחא"צ כמו שאומרים בפתח אליהו) וזהו, על משפטי צדקך, היינו אם רוצה שהצדק יהיה גובר על משפט. התיקון לזה, חצות לילה אקום להודות לך".

ה. שמור מכל רע בספר 'מדרש פנחס' מקוריץ (שער ג' סדר היום ועניני התפילה) כתב וז"ל: "תיקון חצות הזהיר לנו כמה פעמים לומר תיקון רחל (ביאר הרב ז"ל כי כשהאדם הוא במקום שהמלך שרוי הוא נשמר מכל דבר רע לכך צריך להשתתף כביכול בצער השכינה".

ו. משוך עליו חוט של חסד וכל דבריו מוצלחים כתב בספר 'סדר היום' לרבי משה בן מכיר (בחלק כוונת הברכות) וז"ל: "אבל בתחלת משמרת שניה יש מלאכים מיוחדים נקראים אבילי ציון ומעוררים בכי ואנקה ואומרים על נהרות בבל ואפילו הקדוש ברוך הוא כביכול מעורר על זה ושאג ישאג על נוהו ובוועט בכמה רקיעים ואומר אוי שהחרבתי את ביתי ושרפתי את היכלי והגליתי בני בין עמים רבים ואני קפצתי מעט והמה עזרו לרעה ומוריד ב' דמעות רמז לב' חרבנות. ועל כן גדול שכר העוסק בתורה בלילה הקדוש ברוך הוא משתעשע עמו ומתנחם עמו כביכול מצרתו ומאנחתו. וזהו ענין מושך עליו חוט של חסד מדה במדה כמו שהוא כביכול מצא חסד לפניו להתנחם עמו כך ממשיך עליו חוט של חסד בעיני כל רואיו וכל דבריו מוצלחים ומושכלים. ואם כן צריך האדם להשתדל בכל עת לעסוק בתורה בלילה ולהרים קולו שחברים מקשיבים לקולו ומשתתף עם השכינה לרומם ולשבח בשירים ותשבחות".

ז. מתגלים לו סתרי תורה כתב בספר 'חמדת ימים' (שבועות פרק א'): "ישתדל לקום בחצות הלילה ובלי ספק שהמתמיד במדה זו יתגלו לו סתרי תורה כמו שכתבו הראשונים, כי אחר שהתורה נמשלה לבת מלך בלי ספק כי יותר בת מלך תגלה לאהובה בלילה יותר מביום כי בלילה הוא דרך צניעות, וכן לימדנו ר' יוחנן אין רנה של תורה אלא בלילה ואמר ריש לקיש כד הוינא לעי באורייתא ביממא הוה מנהרא לי בלילה דכתיב והגית בו יומם וליילה".

ח. זוכה להארה מבהמ"ק כתב ה'שפת אמת' (בראשית מאמרים לחנוכה שנת תרמ"ד): "ודורות הקודמין היה להם הארת ביהמ"ק מרוב התשוקה שהיו מצפין לבנין הבית כמ"ש שמחתי באומרים לי בית ה' נלך ע"ש במדרשים. וכמו כן עתה בגלות כפי מה שמצטערין ומתאוננין על חסרון ביהמ"ק. כך זוכין למצוא איזה הארה מביהמ"ק וזה רמז הפסוק נהפך לאבל מחוליניו פירוש כל מה שהיו משיגיין אז ע"י השמחה ומחולות זוכין עתה ע"י האבילות על חורבן המקדש".

ט. רפואה בתשובות 'בית הלל' להגה"ק ר' הלל מקלמאי זצוק"ל (סימן ע') כתב וז"ל: "יקבל על עצמו בכל ליל שישי לעשות תיקון חצות בדמע אחר תשובה שלימה ויקיים וחטאתי נגדי תמיד והוא רפואה בדוקה לכל המכאובים".

י. פרנסה כתבו הספרים שקימת חצות סגולה גדולה לפרנסה, ונרמז בפסוק (משלי לא, ה) "ותקם בעוד לילה – ותתן טרף לביתה"

תשובות להידות

המשך מעמוד 1

תשובה א:

אם בישל בשר כשר, עם חלב של בהמה טהורה, נאסר בהנאה. ואילו אם בישל בשר כשר עם חלב של בהמה טמאה, מותר בהנאה (לא באכילה) שמה שכתוב בתורה "לא תבשל גדי בחלב אמו" נאמר דוקא על בשר וחלב שמותרים באכילה.

תשובה ב:

המילה שלום = 376, ומוזכרת לראשונה בתורה בפסוק ה- 376. ואתה תבוא את אבותיך בשלום.

תשובה ג:

בספר צפנייה (ג - ח) לכן חפזו לי נאם יהנה ליום קומי לעד פי משפטי לאסוף גוים לקבצי ממלכות לשפף עליהם ועמי כל חרון אפי פי באש קנאתי תאכל כל הארץ:

לכל השואלים:

העלון יוצא 3 פעמים בחודש גיליון חודשי A3 ודו שבועי לדוגמא גיליון חודש תמוז 82 A3, פרשיות קרח חקת 83, פרשיות בלק פינחס 84, קריאה מהנה.

העלון בהסות

נא לא לקרוא את הפרסומות בשבת! לפרסום ניתן לפנות למערכת העלון

גמ"ח 'דרכי חיים'

השאלת גמרות
שוטנשטין
וטוש"ע

054-844-8683

או בקו המידע:

02-5907438

השכרת אופניים חשמליים
ורגילות. קורקינט חשמלי.
אצלינו יש גם תיקונים,
ומכירת חלקי אופנים
חשמליים + רגילים.

0548-520-351

0527-625-454

הקלדות

במחירים מוזלים

058-3234-941

הטשולנ'ט הביתי

בכל ליל שישי מתקימת
מכירה של הטשולנ'ט הביתי
בר"ח שלמה מוסאוף בי-ם
מהשעה: 20:00 בערב

מנת טשולנ'ט 22 ש.

0548-437-050

שידוכים

שמועך למגזר הדתי, דתי לאומי, חרדי,
חוזרי בתשובה. השידוכים מיועדים עדיפות
לפרק א'. מלומדים, תלמידי ישיבה.

0506224035

'הן הם יודו ויברכו וישבחו'

בכל יום רביעי מתקיים אמירת 'נשמת כל חי'
במניין בראשותו של המשפיע הרב שמעון רז שליט"א
בביהכ"ס 'צדיק המזוזות' ר"ח פולנסקי 13 י-ם
בשעה: 22:00 בדיוק.

נמאס לכם לחפש כל שבוע את העלון 'לא נפסיק את השמחה' בבית הכנסת?

חדש! ניתן לקבל את העלון עד הבית

(בעלות המשלוח בלבד)

לפרטים נוספים חייגו ל- 058-323-4941.

בירושלים בלבד אזורים מסוימים.

כרך חדש בסדרה המשובחת אשר תשדרג לכם את שולחן השבת

אוצר רעיונות סיפורים ועצות
ממעניי פרשת השבוע
מתוך שיעוריו של
הרב אשר קובלסקי
שליט"א

פניי פרשות השבוע

אוצר רעיונות סיפורים עצות וסגולות
ממעניי פרשת השבוע מתוך שיעוריו של
הרב אשר קובלסקי שליט"א

חלק ג'

פניי פרשת השבוע

חדש!
כרך ג'

להשיג בחנויות הספרים המובחרות | או בטל': 055-677-8160

מוטיבואה

מדפיסים בגדול...

הדפסות גדולות ושלטים ענקיים

בגרפומט ידפיסו עבורכם גם על קאפות, שמשוניות, קנוואסים, רולאפים, שלטים לאירועים מודעות גיליון, חצי גיליון ועוד

והכל כמובן בנוסף למחיר, האיכות והשירות שאתם רגילים לקבל בגרפומט

- משלוחים לכל חלקי העיר
- שרות מהיר במיוחד
- מחירים נוחים במיוחד
- כל סוגי ההדפסות וההפקות
- הדפסות באיכות גבוהה

רח' אהלי יוסף 5 (פינת בר אילן), ירושלים
02-5337722
g5337722@gmail.com
 שעות פתיחה: ימים ראשון עד חמישי 10:00-19:00, רצוף, ימי שישי וערבי חג 10:00-12:00